

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

**DUOTI LEIDIMĄ VYKDYTI KONCENTRACIJĄ UŽDARAJAI AKCINEI BENDROVEI
„KAUNO LIFTAI“ ĮSIGIJUS 100 PROC. UAB „BALTIJOS LIFTAI“ IR UŽDAROSIOS
AKCINĖS BENDROVĖS „ŠIAULIŲ LIFTAS“ AKCIJŲ PAGAL NUSTATYTAS
KONCENTRACIJOS VYKDYMO SĄLYGAS IR ĮPAREIGOJIMUS**

2023 m. liepos 26 d.
Vilnius

Turinys

1.	Koncentracijoje dalyvavę ūkio subjektai ir jų vykdoma ūkinė veikla.....	4
2.	Atitinkamos rinkos apibrėžimas	4
2.1.	Kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų atitinkama rinka	5
2.2.	Geografinė rinka	9
3.	Poveikio konkurencijai vertinimas	14
3.1.	Koncentracijos dalyvių nuomonė dėl vertinimo standarto	16
3.2.	Atitinkamų rinkų struktūra, rinkų dalys.....	22
3.2.1.	Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Vilniaus apskrityje.....	22
3.2.2.	Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Kauno apskrityje.....	26
3.2.3.	Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Panevėžio apskrityje.....	27
3.2.4.	Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Utenos apskrityje.....	29
3.3.	Susijungiančios įmonės yra artimi konkurentai	31
3.4.	Klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją.....	39
3.5.	Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą, jei išaugs kaina	42
3.6.	Susijungimas panaikina svarbią konkurencinę jėgą	44
3.7.	Kompensacinė pirkėjo įtaka.....	54
3.8.	Naujos įmonės atėjimas	55
3.9.	Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo išvados.....	58
4.	Kėlimo įrenginių instaliacijos, modernizacijos ir keitimo paslaugos apibrėžimas	60
4.1.	Prekės rinka.....	60
4.2.	Geografinė rinka	67

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

5.	Poveikio konkurencijai vertinimas	68
5.1.	Atitinkamų rinkų struktūra, įskaitant koncentracijoje dalyvaujančių asmenų bei kitų ūkio subjektų (bent pačių didžiausių) užimamas atitinkamų rinkų dalis.....	69
5.1.1.	Kėlimo įrenginių keitimo rinka Vilniaus apskrityje	69
5.2.	Susijungiančios įmonės yra artimi konkurentai	72
5.3.	Klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją.....	75
5.4.	Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą, jei išaugs kaina	77
5.5.	Susijungimas panaikina svarbią konkurencinę jėgą	79
5.6.	Kompensacinė pirkėjo įtaka.....	83
5.7.	Naujos įmonės atėjimas	83
5.8.	Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo išvados.....	85
6.	UAB „Kauno liftai“ atsiliepimų argumentų, pateiktų susipažinus su Išvadomis, vertinimas ...	86
6.1.	Dėl procedūros	86
6.2.	Dėl vertinimo standarto	89
6.3.	Dėl Koncentracijos poveikio kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto veikloje	90
6.4.	Dėl Koncentracijos poveikio kėlimo įrenginių keitimo veikloje.....	93
7.	UAB „Kauno liftai“ pateikti įsipareigojimai	93

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2022 m. liepos 26 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl leidimo vykdyti koncentraciją uždarajai akcinei bendrovei UAB „Kauno lifantai“ (kodas 133724656, toliau – UAB „Kauno lifantai“) įsigijus 100 proc. UAB „BALTIJOS LIFTAI“ (kodas 302496587, toliau – UAB „Baltijos lifantai“) ir uždarnosios akcinės bendrovės „ŠIAULIŲ LIFTAS“ (kodas 144707512, toliau – UAB „Šiaulių lifantas“) akcijų pagal Koncentracijoje dalyvavusiems ūkio subjektams Konkurencijos tarybos nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) UAB „Kauno lifantai“ ir *Navitas Invest OÜ* 2021 m. gegužės 17 d. sudarė akcijų pirkimo-pardavimo sutartį, pagal kurią UAB „Kauno lifantai“ įsigijo 100 proc. UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ akcijų.

(3) Konkurencijos taryba, turėdama pagrindo įtarti, kad dėl koncentracijos įgyvendinimo buvo sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 13 straipsniu, 2022 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 1S-62 (2022) nusprendė taikyti koncentracijos priežiūros procedūrą savo iniciatyva uždarajai akcinei bendrovei „Kauno lifantai“ įsigijus 100 proc. UAB „Baltijos lifantai“ akcijų.

(4) UAB „Kauno lifantai“ buvo įpareigota pateikti Konkurencijos tarybai pranešimą apie koncentraciją ne vėliau kaip 2022 m. liepos 16 d. Pranešimo apie koncentraciją pateikimo terminas Konkurencijos tarybos 2022 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 1S-78 (2022) buvo pratęstas iki 2022 m. rugpjūčio 16 d.

(5) UAB „Kauno lifantai“ 2022 m. spalio 26 d. pateikė pranešimą apie koncentraciją UAB „Kauno lifantai“ įsigijus 100 proc. UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ akcijų (toliau – Pranešimas apie koncentraciją). Apie gautą pranešimą 2022 m. lapkričio 4 d. paskelbta Konkurencijos tarybos interneto svetainėje¹. Suinteresuoti asmenys iki 2022 m. lapkričio 18 d. turėjo teisę pateikti argumentuotą nuomonę dėl šios koncentracijos. Nuomonių iš suinteresuotų asmenų dėl numatomos vykdyti koncentracijos nebuvo gauta.

(6) Konkurencijos tarybos 2022 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 1S-123 (2022) Pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo terminas buvo pratęstas Konkurencijos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytam laikotarpiui, 2023 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 1S-71 (2023) Pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo terminas buvo pratęstas Konkurencijos įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje numatytam papildomam vieno mėnesio laikotarpiui.

(7) Pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo terminas buvo sustabdytas² nuo 2022 m. lapkričio 27 d. iki 2022 m. gruodžio 28 d.³, nuo 2023 m. sausio 27 d. iki 2023 m. sausio 30 d., nuo 2023 m. vasario 24 d. iki 2023 m. balandžio 7 d. ir nuo 2023 m. gegužės 19 iki 2023 m. gegužės 24 d.

(8) Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatytos aplinkybės ir padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Susijungimų priežiūros grupės koncentracijos UAB „Kauno lifantai“ įsigijus 100 proc. UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ akcijų nagrinėjimo išvadose (toliau taip pat – Išvados), kurios 2023 m. birželio 12 d. kartu su koncentracijos nagrinėjimo bylos medžiaga buvo išsiųstos Pranešimą apie koncentraciją pateikusiam ūkio subjektui, kuris taip pat buvo informuotas apie galimybę pateikti paaiškinimus raštu bei žodžiu Konkurencijos tarybos posėdyje.

¹ Konkurencijos tarybos interneto svetainė. Prieiga internetu: [Nagrinėjamos koncentracijos | Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba \(kt.gov.lt\)](#).

² Konkurencijos įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Konkurencijos taryba, nagrinėdama pranešimą apie koncentraciją, gali sustabdyti koncentracijos nagrinėjimo terminą, jeigu bent vienas iš koncentracijoje dalyvaujančių ar su jais susijusių ūkio subjektų per Konkurencijos tarybos nustatytą ne trumpesnę negu vienos darbo dienos terminą nepateikia pranešimui apie koncentraciją nagrinėti reikalingos papildomos informacijos arba pateikia ją ne visą.

³ 2023 m. sausio 4 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-16; 2023 m. vasario 6 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-150.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(9) UAB „Kauno liftai“ 2023 m. birželio 19 d. pateikė rašytinius paaiškinimus dėl Koncentracijos nagrinėjimo išvadų (toliau – Atsiliepimai), kuriuose nurodė, kad nesutinka su Koncentracijos nagrinėjimo išvadose pateiktu koncentracijos vertinimu. Kartu su Atsiliepimu, UAB „Kauno liftai“ pateikė ketinamus priimti įsipareigojimus, kuriais, UAB „Kauno liftai“ teigimu, būtų išspręstos Koncentracijos nagrinėjimo išvadose nurodytos konkurencijos problemos tam tikrose rinkose bei pateikė prašymą pratęsti koncentracijos nagrinėjimo terminą, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi.

(10) Konkurencijos taryboje 2023 m. birželio 19 d. vykusiame išklauso posėdyje (toliau – Išklauso posėdis) UAB „Kauno liftai“ iš esmės pakartojo Paaiškinimuose išdėstytus argumentus ir prašymus. UAB „Kauno liftai“ nesutikimo su Koncentracijos nagrinėjimo išvadomis argumentus bei jų vertinimą Konkurencijos taryba pateikia tolesnėse atitinkamose šio Nutarimo dalyse.

(11) UAB „Kauno liftai“ 2023 m. birželio 26 d. pateikė atnaujintus siūlomus įsipareigojimus bei prašymą pratęsti Koncentracijos nagrinėjimo terminą. Pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo terminas buvo pratęstas 2023 m. birželio 26 d. Konkurencijos tarybos nutarimu Nr. 1S-100 (2023) Konkurencijos įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje numatytam laikotarpiui.

1. Koncentracijoje dalyvavę ūkio subjektai ir jų vykdoma ūkinė veikla

(12) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 2 punktu ir Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos, patvirtintos Konkurencijos tarybos 2015 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 1S-82/2015 (toliau – Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarka), 12.1 punktu, koncentracijoje dalyvaujančiais ūkio subjektais laikomi kontrolę įgijęs ūkio subjektas – UAB „Kauno liftai“ – ir ūkio subjektai, kurių kontrolė įgyta – UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“.

(13) UAB „Kauno liftai“ vykdo kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto, instaliacijos, modernizacijos, senų įrenginių pakeitimo bei kėlimo įrenginių ir atsarginių jų dalių prekybos veiklas Lietuvos Respublikoje.

(14) UAB „Baltijos liftai“ ir su ja susijęs ūkio subjektas taip pat vykdo kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto, instaliacijos, modernizacijos, senų įrenginių pakeitimo bei atsarginių dalių prekybos veiklas Lietuvos Respublikoje.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(15) Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta, kad Konkurencijos taryba, išnagrinėjusi pranešimą apie koncentraciją, gali priimti nutarimą leisti vykdyti koncentraciją pagal dalyvaujantiems ūkio subjektams ar kontroliuojantiems asmenims Konkurencijos tarybos nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus, reikalingus tam, kad nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje.

(16) Konkurencijos įstatymu yra siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis), todėl vertinant koncentraciją, taip pat atsižvelgiama į Europos Sąjungos institucijų praktiką taikant savo tikslais analogiškas teisės normas.

2. Atitinkamos rinkos apibrėžimas

(17) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, atitinkama rinka – tai tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 3 ir 16 dalimis, prekės rinka suprantama kaip visuma prekių, kurios pirkėjų požiūriu yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas, o geografinė rinka – kaip teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam

tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis. Atsižvelgiant į tai, pirmiausia apibrėžiama prekės, o vėliau – geografinė rinka. Atitinkama rinka yra apibrėžiama vadovaujantis Paaiškinimais dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, patvirtintais Konkurencijos tarybos 2019 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr.1S-150 (2019) „Dėl Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo patvirtinimo“.

2.1. Kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų atitinkama rinka

(18) Kėlimo įrenginio priežiūra ir remontas – tai nuolatinio techninio aptarnavimo paslauga, kurios metu, be kita ko, teikiami smulkūs remonto darbai, kurių metu keičiamos ar remontuojamos pavienės įrenginių dalys (ne visas įrenginio blokas). Teikiant priežiūros paslaugas yra teikiamos ir avarinės tarnybos paslaugos⁴.

(19) Europos Komisijos praktikoje kėlimo įrenginių priežiūros prekės rinka yra apibrėžiama plačiai, kaip apimanti ne tik techninės priežiūros, bet ir remonto paslaugas, pavyzdžiui, stebėjimo ir gedimų prevencijos ar remonto ir atsarginių dalių pakeitimo. Vertinant galimybę segmentuoti šią rinką pagal kėlimo įrenginio tipą, Europos Komisijos praktikoje buvo nurodyta, kad priežiūros ir remonto prekės rinka gali būti apibrėžiama plačiai, kaip apimanti visų kėlimo įrenginių (šiuo atveju liftų ir eskalatorių) priežiūros ir remonto paslaugas arba skirstoma pagal atskirus įrenginių tipus⁵.

Techninės priežiūros ir remonto paslaugos priskiriamos tai pačiai rinkai

(20) Pranešime nurodyta, kad paprastai kėlimo įrenginiai yra naudojami vietose, kuriose būdingas didelis žmonių judėjimas (pavyzdžiui, prekybos centruose ar oro uostuose) arba kuriose kėlimo įrenginiai yra būtini užtikrinti objekto pasiekiamumą (pvz. daugiabučiuose ir kituose komerciniuose pastatuose), todėl vartotojams (t. y. kėlimo įrenginių ar objektų, kuriuose jie yra įrengti, savininkams ar valdytojams) ypač svarbus nepertraukiamas kėlimo įrenginių veikimas, greitas reagavimas į kėlimo įrenginių veiklos sutrikimus ir gedimų šalinimas. Dėl šių priežasčių, priežiūros ir remonto paslaugas vartotojai paprastai perka kartu.

(21) Vertinant iš pasiūlos pakeičiamumo pusės, kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugos turėtų būti priskirtos tai pačiai rinkai kadangi atitinkamos paslaugos iš esmės nesiskiria. Techninės priežiūros ir remonto paslaugos dažniausiai perkamos kaip papildančios prekės, be to, atliekant techninės priežiūros paslaugas yra privaloma atlikti ir tam tikrus remonto darbus.

(22) Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme kėlimo įrenginių priežiūros paslaugos yra skirstomos į įrenginių techninės būklės tikrinimą ir nuolatinę įrenginių priežiūrą⁶. Nuolatinė įrenginių priežiūra apima įrenginių techninės būklės tikrinimą, apžiūrą, remontą ir kitus teisės aktuose ir gamintojo pateiktuose šių įrenginių techniniuose dokumentuose nurodytus veiksmus⁷.

(23) Dauguma koncentracijos nagrinėjimo metu apklaustų ūkio subjektų patvirtino, kad dažniausiai vartotojai priežiūros ir remonto paslaugas perka kartu, nors gali pirkti ir atskirai pagal individualius poreikius. Dažniausiai priežiūros ir remonto paslaugas atskirai perka viešosios įstaigos dėl viešiesiems pirkimams taikomų teisinių reikalavimų ir procedūros specifikos⁸. Vienas iš apklaustų rinkos dalyvių taip pat paaiškino, kad kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos dažniausiai perkamos iš tų pačių tiekėjų, nes kėlimo įrenginių priežiūros paslaugos yra glaudžiai susijusios su

⁴ Avarinėje tarnyboje dirba apmokyti visą parą pasiekiami darbuotojai, priimančys informaciją apie lifto gedimą ir skubiai apie tai informuojantys budintį liftų elektromechaniką, kuris atvyksta į vietą.

⁵ Europos Komisijos 2020 m. birželio 18 d. sprendimas byloje *ADVENT / CINVEN / THYSSENKRUPP ELEVATOR*, Nr. M.9815,

⁶ Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 2 straipsnio 3 dalis.

⁷ Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 2 straipsnio 5 dalis.

⁸ 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ raštas, atsakymas į 3 klausimą (bylos 8 NK tomas, 72 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

remonto paslaugomis, o žmogus, nuolatos prižiūrintis kėlimo įrenginį tiksliai žino jo techninį stovį, todėl gali pasiūlyti tinkamiausią remonto variantą⁹.

(24) Atsižvelgiant į pranešime pateiktus argumentus bei rinkos dalyvių paaiškinimus, kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos toliau vertinamos kartu.

Skirtingų kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugos priskiriamos tai pačiai rinkai

(25) Pranešime teigiama, kad kėlimo įrenginių klasifikacija yra sąlyginė, nes šios prekės yra daliniai pakaitalai. Pavyzdžiui, žmones vertikaliai gali transportuoti tiek keleiviniai liftai, tiek keltuvai, tiek eskalatoriai ar judamieji takai. Keleivinis liftas nuo keleivinio keltuvo didžiąja dalimi tik skiriasi judėjimo greičiu. Koncentracijoje dalyvaujantys subjektai teikia įvairių kėlimo įrenginių priežiūros paslaugas.

(26) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodė, kad kėlimo įrenginiai gali būti plačiai skirstomi į dvi kategorijas: a) kėlimo įrenginiai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka privalo būti registruojami potencialiai pavojingų įrenginių (toliau – PPI) registre; b) neregistruojami kėlimo įrenginiai, kurie neprivalo būti registruojami PPI registre.

(27) Koncentracijos dalyviai teikia toliau nurodytų rūšių registruojamų ir neregistruojamų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas:

- a. LF–01 (keleiviniai ir keleiviniai-krovininiai liftai);
- b. LF–02 (krovininiai nelydimieji liftai);
- c. LF–03 (krovininiai nelydimieji liftai, kurių nors vienas kabinos matmuo didesnis už šiuos dydžius: grindų plotas – 1,00 kv. m, gylis – 1,00 m, aukštis – 1,20 m);
- d. KK–01 (variklinės pavaros vertikaliuoju kėlimo neįgaliųjų keltuvai, kurių kėlimo aukštis didesnis kaip 1,50 m, išskyrus asmeniniam naudojimui įrengtus neįgaliųjų keltuvus);
- e. KK–02 (variklinės pavaros statybiniai keltuvai žmonėms ir kroviniams kelti);
- f. ES–01 (eskalatoriai ir judamieji takai, skirti žmonėms pervežti);
- g. LK–02 (funikulieriai);
- h. atviri vertikalaus kėlimo neįgaliųjų keltuvai, įrengti visuomeninės ir privačios paskirties pastatuose, kurių kėlimo aukštis ne didesnis kaip 1,5 m.;
- i. vertikalaus kėlimo neįgaliųjų keltuvai, įrengti privačios paskirties pastatuose, kurių kėlimo aukštis didesnis nei 1,5 m.;
- j. nuožulnūs laiptų platforminiai neįgaliųjų keltuvai;
- k. maži krovininiai keltuvai, kurių kabinos grindų plotas ne didesnis kaip 1 kv. m., gylis – 1 m, aukštis – 1,2 m.;
- l. krovininiai-keleiviniai keltuvai, kurių greitis iki 0,15 m/s;
- m. krovininiai-nelydimieji keltuvai, kurių kėlimo greitis iki 0,15 m/s;
- n. automobiliniai keltuvai, kurių greitis iki 0,15 m/s;
- o. žirkliniai krovininiai keltuvai.

(28) Pranešimą pateikęs ūkio subjekto vertinimu, šios koncentracijos nagrinėjimo tikslais registruojamų ir neregistruojamų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos turėtų būti priskiriamos tai pačiai rinkai. Vis dėlto, įvertinus tai, kad koncentracijos dalyviai faktiškai teikia ne visų PPI registre nurodytų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas (pavyzdžiui, neteikia KR ir LK–01 kategorijoms priskiriamų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų¹⁰), Pranešimą pateikęs ūkio subjekto nuomone, į prekės rinką turėtų būti įtraukti šių kategorijų: LF–01, LF–02, LF–03, KK–01, KK–02, LK–02, ES–01 registruojami kėlimo ir neregistruojami kėlimo įrenginiai.

⁹ 2022 m. gruodžio 12 d. UAB „Kilfas“ raštas, atsakymas į 1 klausimą (bylos 9 NK tomas, 15 lapas).

¹⁰ Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodė, kad iki koncentracijos įgyvendinimo UAB „Kauno liftai“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(29) Vertinant galimybę segmentuoti rinką pagal atskiras įrenginių rūšis (liftai, eskalatoriai, keltuvai, judamieji takai, funikulieriai), Pranešime nurodyta, kad vartotojo požiūriu skirtingų rūšių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos nėra pakeičiamos, kadangi klientai ieško konkrečiai tam tikro tipo kėlimo įrenginio techninės priežiūros ir remonto paslaugų. Vis dėl to, tarp visų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto egzistuoja pasiūlos pakeičiamumas.

(30) Visiems kėlimo įrenginiams būdingos panašios techninės savybės ir veikimo principai, todėl jų techninės priežiūros ir remonto procesas yra labai panašus. Kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų atlikimui taikomi reikalavimai ir reikalingos techninės priemonės ar įrankiai yra reglamentuojami teisės aktuose^{11,12}. Tai lemia, jog visų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos bei naudojamos priemonės ar įrankiai skiriasi minimaliai.

(31) Teigiama, kad liftų, eskalatorių, judamųjų takų ir kitų kėlimo įrenginių priežiūrai ir remontui taikomi panašūs teisės aktuose¹³ nustatyti kvalifikacijos reikalavimai, todėl specialistai gali atlikti visų rūšių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto darbus nepersikvalifikuodami arba gali persikvalifikuoti labai greitai.

(32) Pranešime nurodoma, kad dauguma ūkio subjektų (pvz., UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“, UAB „Paradis liftai“ (toliau kartu su UAB „Paradis“ – Paradis), UAB „Eurogama“ ir kt.) teikia visų arba beveik visų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas.

(33) Pranešimą pateikęs ūkio subjekto vertinimu, dėl egzistuojančio skirtingų rūšių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų pasiūlos pakeičiamumo nėra pagrindo segmentuoti prekės rinkos pagal skirtingas kėlimo įrenginių rūšis.

(34) Galima sutikti su Pranešime pateiktais argumentais, kad skirtingų rūšių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos nėra pakeičiamos iš paklausos pusės. Vartotojo požiūriu skirtingų rūšių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos nėra pakeičiamos, kadangi vartotojams reikalingos konkrečiai tam tikro tipo kėlimo įrenginio techninės priežiūros ir remonto paslaugos.

(35) Atsižvelgiant į tai, toliau analizuojamas pasiūlos pakeičiamumas. Pasiūlos pakeičiamumas – tiekėjų, kurie netiekia nagrinėjamos prekės nagrinėjamoje teritorijoje, galimybė reaguojant į tos prekės kainos padidėjimą arba kokybės sumažėjimą pradėti tiekti šią prekę nagrinėjamoje teritorijoje¹⁴. Net jei kai kurioms pirkėjų ar vartotojų grupėms skirtingos kokybės ir rūšies paslaugos nėra pakaitalai, jos gali būti priskirtos vienai prekės rinkai, jeigu dauguma tiekėjų gali pasiūlyti ir parduoti įvairios kokybės ir rūšies paslaugas nedelsdami ir be žymaus išlaidų ar rizikos padidėjimo. Tokiais atvejais atitinkamos prekės rinka apims visas prekes, kurios yra pakeičiamos paklausos ir pasiūlos atžvilgiu¹⁵. Nagrinėjimo metu nustatyta, kad dauguma rinkos dalyvių faktiškai teikia arba gali teikti įvairių kėlimo įrenginių rūšių priežiūros ir remonto paslaugas. Vienas konkurentų¹⁶ nurodė, kad neteikia techninės priežiūros paslaugų tam tikriems įrenginiams, nes neatstovauja atitinkamų įrenginių gamintojų, neturi užtikrinto atsarginių dalių tiekimo ir

---

¹¹ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. A1-61 „Dėl liftų priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2020 m. gegužės 13d.). Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. gegužės 11 d. įsakymas Nr. A1-147 „Dėl Eskalatorių ir judamųjų takų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2020 m. gegužės 13 d.) 2016 m. birželio 16 d. įsakymas Nr. A1-287 „Dėl mašininės pavaros vertikaliojo kėlimo neįgaliųjų keltuvų naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2020 m. gegužės 12 d.).

¹² Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. gegužės 8 d. įsakyme Nr. A1-385 „Dėl būtiniausių įrangos, prietaisų ir priemonių, reikalingų nuolatinei potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrai atlikti, sąrašo patvirtinimo“

¹³ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. A1-333 „Dėl reikalavimų darbuotojų, kuriems pavesta atlikti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą ar juos pertvarkyti, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialioms žinioms ir įgūdžiams patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2022 m. sausio 1 d.).

¹⁴ Dėl Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo patvirtinimo 7.4 punktą.

¹⁵ Dėl Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo patvirtinimo 22 punktą.

¹⁶ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

priežiūros bei remonto specialistų. Kiti paaiškino, kad tam tikrų kėlimo įrenginių remonto ir priežiūros paslaugų neteikia, kadangi atitinkamų kėlimo įrenginių bendrovės aptarnaujamame regione nėra (arba jų yra itin mažai) bei nurodė, kad pagal turimas technines kompetencijas galėtų teikti priežiūros ir remonto paslaugas ir atitinkamiems įrenginiams.

(36) Dauguma atsakymus pateikusių subjektų taip pat nurodė, kad tarp kėlimo įrenginių neegzistuoja reikšmingų skirtumų, kurie ribotų jų galimybes greitai ir nepatiriant reikšmingų išlaidų ar rizikos pereiti nuo vieno kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto prie kitų¹⁷.

(37) Dauguma atsakymus pateikusių subjektų nurodė, kad konkurentams nežymiai (5–10 proc.), bet ilgam laikui padidinus tam tikrų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų kainas, bendrovės galėtų greitai ir nepatiriant reikšmingų išlaidų ar rizikos padidinti priežiūros ir remonto paslaugų apimtį, o dvi bendrovės nurodė, kad padidinti paslaugų apimtį galėtų, tačiau ribotai¹⁸.

(38) Pusė atsakymus pateikusių bendrovių nurodė, kad konkurentams nežymiai (5–10 proc.), bet ilgam laikui padidinus tam tikrų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų kainas, bendrovės galėtų greitai ir nepatiriant reikšmingų išlaidų ar rizikos aptarnauti tos rūšies kėlimo įrenginius, kuriems šiuo metu priežiūros ir remonto paslaugų neteikia (t. y. išplėsti priežiūros ir remonto paslaugų apimtį). Trys bendrovės nurodė¹⁹, kad šiuo metu neaptarnaujamų kėlimo įrenginių paslaugų pradėti teikti nepatiriant reikšmingų išlaidų ar rizikos negalėtų, tačiau dvi iš jų šiuo metu jau aptarnauja visas nagrinėjamas kėlimo įrenginių rūšis.

(39) Nagrinėjimo metu nustatyta, jog įvairių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas iš esmės teikia (gali teikti) bendrovės, kurios teikia liftų priežiūros ir remonto paslaugas. Būtent liftų priežiūros ir remonto paslaugų teikimas generuoja didžiąją dalį atitinkamų bendrovių pajamų – UAB „Schindler liftas“, UAB „Baltijos liftai“, UAB „Kauno liftai“, UAB „Kone“ atveju ši dalis sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. (Paradis atveju ši dalis yra mažesnė ir sudaro tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.²⁰). Vis dėlto, rinkoje yra bendrovių, kurios specializuojasi tik tam tikrų kategorijų keltuvų priežiūros ir remonto paslaugų teikime. Pavyzdžiui, įmonės specializuojasi tik neįgaliųjų keltuvų²¹, mobiliųjų žirklinių keltuvų, stacionariųjų žirklinių keltuvų, strėlinių keltuvų, žmonių su negalia keltuvų, automobilių kėlimo liftų remonto ir priežiūroje, remonto ir priežiūros paslaugas atlieka tik elektriniams telferiams, kranams (kelti krovinius, ne žmones), mechaninėms gervėms ir talėms, kėlimo griebtuvams, įvairių rūšių kobinams (stropams)²², teikia paslaugas tik neregistruojamiems kėlimo įrenginiams (lengvųjų automobilių / sunkiasvorių transporto priemonių kėlimo įrenginiai – automobiliai dviejų kolonų keltuvai; automobiliai keturių kolonų keltuvai; sunkiasvorio transporto mobilūs keltuvai; domkratai; pavarų dėžių kėlikliai; varikliniai kėlikliai) ir pan. Visos atsakymus pateikusios bendrovės, kurios specializuojasi tik tam tikrų kėlimo įrenginių kategorijose, taip pat nurodė, kad su koncentracijos dalyviais ir kitais subjektais, teikiančiais liftų priežiūros paslaugas, nekonkuruoja.

¹⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ raštas, atsakymas į 11 klausimą (bylos 8 NK tomas, 72 lapas); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ raštas, atsakymas į 11 klausimą (bylos 8 NK tomas, 133 lapas); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ raštas, atsakymas į 11 klausimą (bylos 8 NK tomas, 126 lapas); 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Kilfas“ raštas, atsakymas į 11 klausimą (bylos 9 NK tomas, 2 lapas); 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Lynas“ raštas, atsakymas į 11 klausimą (bylos 8 NK tomas, 166 lapas);

¹⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ raštas, atsakymas į 12 klausimą (bylos 8 NK tomas, 133 lapas).

²⁰ Paradis nepateikė tikslių pajamų paskirstymo pagal kėlimo įrenginių kategorijas duomenų, taigi naudojamas kėlimo įrenginių skaičiaus paskirstymas. Visgi Paradis pajamų dalis iš liftų taip pat turėtų būti didesnė, kadangi kitų kategorijų kėlimo įrenginių priežiūra generuoja mažiau pajamų, ką patvirtina ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Pritaikius panašią proporciją, Paradis atveju LF-01 ir LF-02 kategorijos kėlimo įrenginiai turėtų generuoti apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų.

²¹ 2022 m. lapkričio 25 d. UAB „ROL-Automatikas“ raštas, atsakymas (bylos 8 NK tomas, 120 lapas).

²² 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „CERTEX Lietuva“ atsakymas (bylos 12 NK tomas, 31 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(40) Gauta informacija rodo, kad pasiūlos pakeičiamumas egzistuoja tik liftų priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių ūkio subjektų atžvilgiu. Būtent liftų priežiūros paslaugas teikiančios bendrovės teikia platų, įvairius kėlimo įrenginius apimančią paslaugų spektrą. Šios bendrovės yra ir koncentracijos dalyvių konkurentai.

(41) Atsižvelgiant į koncentracijos dalyvių ir su jomis konkuruojančių įmonių veiklas bei jų pateiktus paaiškinimus dėl galimo pasiūlos pakeičiamumo egzistavimo, skirtingų rūšių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugos nagrinėjamos neskaidant į atskiras kėlimo įrenginių rūšis. Taip pat, atsižvelgiant į ribotą pasiūlos pakeičiamumą ir konkurencinio spaudimo nebuvimą, tik tam tikrų kategorijų kėlimo įrenginius prižiūrintys ir liftų neprižiūrintys ūkio subjektai nebus įtraukiami į rinką²³. Konservatyvaus vertinimo tikslais į rinkos dydį nėra įtraukiami kiti neregistruojami kėlimo įrenginiai (žirkliniai keltuvai, strėliniai keltuvai, kranai ir t.t.²⁴), kurie yra be kategorijos ir atitinkamai su šiais įrenginiais susijusios priežiūros ir remonto pajamos, kadangi ūkio subjektų, pagrinde teikiančių paslaugas liftams bei kitiems kėlimo įrenginiams, kitiems neregistruojamiems kėlimo įrenginiams tenkanti dalis yra maža²⁵.

Dėl skirtingų paslaugų pirkėjų ir pardavimo būdų

(42) Pranešime nurodyta, kad kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų pirkėjai gali būti skirstomi į tris grupes: a) daugiabučių namų bendrijos ir administratoriai; b) komercinių pastatų valdytojai ir administratoriai; c) viešosios įstaigos. Teigiama, kad esminių skirtumų tarp nurodytų pirkėjų grupių nėra, tačiau gali skirtis sutarčių sudarymo būdai. Paprastai su viešosiomis įstaigomis sutartys yra sudaromos viešųjų pirkimų būdu, o privatūs pirkėjai (t. y. daugiabučių namų ir komercinių pastatų valdytojai ar administratoriai) paslaugų tiekėjus pasirenka privačių konkursų būdu. Koncentracijos dalyviai teikia paslaugas visų grupių pirkėjams. Pranešimą pateikęs ūkio subjekto teigimu, visi rinkoje veikiantys ūkio subjektai faktiškai teikia ar galėtų teikti paslaugas visų grupių pirkėjams, todėl nėra pagrindo detaliau segmentuoti prekės rinką, nes tai nekeistų šios koncentracijos vertinimo.

(43) Atsižvelgiant į tai, kad iš esmės visi rinkos dalyviai nurodė aptarnaujantys įvairias pirkėjų grupes, o esminių skirtumų tarp pirkėjų grupių perkamų paslaugų pobūdžio nebuvo nustatyta, rinką toliau nėra segmentuojama pagal pirkėjų grupes.

(44) Apibendrinant, šios koncentracijos vertinimo tikslais prekės rinką apibrėžiama kaip **kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų rinką**, į kurią patenka LF-01, LF-02, LF-03, KK-01, KK-02, LK-02, ES-01 registruojamų kėlimo įrenginių ir neregistruojamų kėlimo įrenginių priežiūra, tačiau nepatenka tik konkrečioje kėlimo įrenginių priežiūroje besispecializuojantys ūkio subjektai, kurie neteikia liftų priežiūros paslaugų.

2.2. Geografinė rinką

(45) Pranešime siūloma kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto geografinę rinką apibrėžti kaip Lietuvos Respublikos teritoriją.

(46) Teigiama, kad Koncentracijos dalyvių kainodara, rinkodara, pardavimų strategija skirtinguose regionuose dėl konkurencijos sąlygų nesiskiria. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

²³ Papildomai pažymėtina, kad į bendrą rinkos dydį įtraukus visus ūkio subjektus (nepriklausomai nuo to, ar pastarieji ūkio subjektai paslaugas teikia visų kategorijų kėlimo įrenginiams, ar tik daliai iš jų), vertinimas iš esmės nepasikeistų, kadangi papildomai būtų įvertinamas tik vieno ūkio subjekto Rol-automatikas rinkos dalis, kuri visose apskrityse buvo mažesnė, nei 1 proc.

²⁴ Daugiau neregistruojamų kėlimo įrenginių yra išvardyta (39) pastraipoje.

²⁵ Papildomai pažymėtina, kad į bendrą rinkos dydį įtraukius neregistruojamus kėlimo įrenginius, vertinimas iš esmės nepasikeistų. Priešingai, daugelyje apskričių Baltijos liftai rinkos dalis nežymiai padidėtų.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(47) Visgi, nurodoma, kad situacijų, kai kainodara skirtingose vietovėse skiriasi, gali būti, pavyzdžiui, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(48) Pranešime teigiama, kad bet kuris ūkio subjektas gali įeiti į bet kurią teritoriją sudalyvavęs ir laimėjęs konkursą ar sudaręs sutartį dėl objektų priežiūros, t. y. nėra jokių kaštų ar kliūčių pradėti teikti paslaugas.

(49) Vienas iš techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjo pasirinkimo kriterijų yra susijęs su avarinės tarnybos lokacijos vieta. Lifte užstrigusius keleivius privaloma išlaisvinti ne ilgiau kaip per 1 val.²⁶, todėl paslaugų konkrečiame regione teikimas gali priklausyti ir nuo to, ar šiame regione yra avarinė tarnyba. Jeigu tokia avarinė tarnyba veikia, ji aptarnauja ir kitus kėlimo įrenginius. Avarinės tarnybos reikšmė paslaugų teikimui nėra didelė (ji skirta tik išlaisvinti keleivius, remonto darbus gali atlikti ir iš toliau atvykę meistras), o ją įsteigti ir išlaikyti nėra sudėtinga bei nereikalauja didelių kaštų. Nurodoma, kad iš esmės užtenka pasamdyti keletą žmonių, kurie reaguotų į iškvietimus. Atitinkamai, koncentracijos dalyviai avarines tarnybas steigia ten kur mato poreikį.

(50) UAB „Kauno liftai“ avarinės tarnybos funkcijas [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Liftininkai dažniausiai dirba ligoninėse ir dideliuose prekybos centruose bei prižiūri nedispečerizuotus kėlimo įrenginius. Todėl avarinė tarnyba aptarnaujant kai kuriuos objektus nėra būtina teikiant paslaugas.

(51) Tuo pačiu Pranešime nurodyta, kad kadangi avarinės tarnybos yra būtinos siekiant teikti paslaugas visoje Lietuvos teritorijoje, Pranešimą teikiantys ūkio subjektai avarines tarnybas turi įvairiose Lietuvos teritorijose.

(52) Avarinės tarnybos subranga arba šios paslaugos pardavimas konkurentų įmonėms yra galima, bet nėra įprasta verslo praktika. Avarinės tarnybos paslaugų pardavimo – pirkimo – subrangos veikla susiduria su komercinių paslapčių atskleidimo rizika bei darbų saugos bei atsakomybės rizikomis, todėl praktikoje ši veiklos forma naudojama tik esant būtinybei.

(53) Pranešime teigiama, kad panašias paslaugas teikiantys konkurentai²⁷ taip pat veikia labai plačioje geografinėje teritorijoje ir dažniausia paslaugas teikia visoje Lietuvos teritorijoje.

(54) Teigiama, kad net ir tuo atveju, jeigu ūkio subjektas neturi avarinės tarnybos, jis gali sudaryti sutartį, kad kitas rinkoje veikiantis ūkio subjektas reaguotų į iškvietimus. Taip pat techninės priežiūros ir remonto teikėjai gali išmokyti pastato priežiūrą atliekančius asmenis, kaip išlaisvinti darbuotojus.

(55) Atsižvelgiant į aukščiau išvardintus argumentus, Pranešime nurodoma, kad šios koncentracijos nagrinėjimo tikslais kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto geografinė rinka turėtų būti apibrėžta kaip Lietuvos Respublika. Taip pat atsižvelgiant į tam tikrus minimalius paslaugų teikėjų nesutapimus skirtingose teritorijose, Pranešime yra išskiriamos ir alternatyvios rinkos pagal įvairias geografines teritorijas.

(56) Paslaugas teikiantys subjektai (išskyrus vieną) Konkurencijos tarybai nurodė, kad paslaugų geografinė teritorija yra ribota ir priklauso nuo atstumo iki avarinės tarnybos, aptarnaujamų įrenginių skaičiaus, įmonių galimybės užtikrinti reikiamą techninę priežiūrą, turimo personalo. Dauguma atsakymus pateikusių subjektų nurodė, kad kėlimo įrenginių atstumas nuo serviso skyrių lokacijos turi tiesioginę įtaką priežiūros paslaugų įkainiams. Didėjant atstumui, proporcingai didėja paslaugų įkainiai dėl didėjančių transportavimo ir laiko kaštų²⁸. Penki apklausti subjektai nurodė, kad

²⁶ Šis reikalavimas yra nurodytas LST EN 81-28 standarte „Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Keleiviniai ir krovininiai liftai. 28 dalis. Keleivinių ir krovininių liftų nuotolinė pavojaus signalizacija“; reikalavimas taikomas tik keleiviniams liftams/keltuvams, kitiems įrenginiams tokio reikalavimo nėra

²⁷ UAB „Ailama“, UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“, UAB „Paradis“, UAB „Baltic lift service“ ir UAB „Klaipėdos liftas“.

²⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ raštas, atsakymas į 19 kl. (bylos 8 NK tomas, 73 lapas). 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ raštas, atsakymas į 19 kl. (bylos 8 NK tomas, 133 lapas). 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ raštas, atsakymas į 19 kl. (bylos 8 NK tomas, 126 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

konkurencinė situacija skirtinguose regionuose (tam tikrais atvejais ir miestuose/rajonuose) skiriasi, o trys teigia, kad nėra pagrindo rinkos skaidyti į regionus ([KOMERCINĖ PASLAPTIS], UAB „Kilfas“ ir UAB „Lynas“ (pirmasis [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kiti du faktiškai veikia ribotoje teritorijoje)).

(57) Nors tam tikra dalis pirkėjų nurodė negalintys pateikti nuomonės dėl to, ar konkurencija skiriasi priklausomai nuo geografinės teritorijos (dalis jų aptarnaujamus kėlimo įrenginius turi tik viename mieste), tačiau didesnę aptarnaujamų įrenginių skaičių skirtingose teritorijose turintys subjektai nurodė, kad konkurencinė aplinka (konkurentų skaičius, teikiamų paslaugų kainos) skirtinguose miestuose ar regionuose skiriasi.²⁹

(58) Paslaugų teikėjų taip pat prašyta paaiškinti, ar ir kokią įtaką kėlimo įrenginių atstumas nuo bendrovės avarinės tarnybos lokacijos turi techninės priežiūros ir remonto paslaugų įkainių dydžiui. Iš atsakymus pateikusių koncentracijos dalyvių konkurentų³⁰, vienintelė bendrovė nurodė, kad paslaugos iš esmės teikiamos Lietuvos mastu ir atstumas nedaro reikšmingos įtakos paslaugų kainoms, nors tam gali būti retų išimčių. Kiti paaiškinimus pateikę subjektai nurodė, kad geografinė paslaugų teikimo teritorija priklauso nuo to, ar įrenginiams reikalingos avarinės tarnybos paslaugos (tokiu atveju svarbus atstumas nuo avarinės tarnybos). Atitinkamai liftams tinkamas sąlyginai nedidelis atstumas, kitiems renginiams jis gali būti kiek didesnis. Vienas konkurentų nurodė, kad jei įrenginys nutolęs nuo serviso skyrių lokacijų per didelį atstumą, jis lemia didelę priežiūros paslaugų kainą. Jei įrenginys yra nutolęs 50-100 km nuo serviso skyriaus lokacijos, transportavimo kaštai viršija techninės priežiūros paslaugos kainą, o didesnis nei 100 km atstumas lemia nekonkurencingą kainą. Be to, ūkio subjektai yra linkę pirkti paslaugas iš įmonių, kurios turi serviso skyrius geografiškai arčiau subjektų turimų įrenginių lokacijų³¹.

(59) Nustatyta, kad avarinės tarnybos lokacija turi labai didelę įtaką klientams, kuriems reagavimo laikas yra svarbus faktorius (pvz. daugiabučių, biurų keleiviniams liftams aptarnauti, taip pat klientams, kuriems sugedęs kėlimo įrenginys gali sukelti reikšmingų veiklos sutrikimų (pvz. parduotuvės) ar nuostolių (pvz. gamyklos, ligoninės). Konkurentai, veikiantys lokaliai, nurodė, kad galėtų užtikrinti paslaugas visoje Lietuvoje tuo atveju, jeigu galėtų užtikrinti avarinės tarnybos paslaugas arba tiems įrenginiams, kuriems nereikalingas greitas reagavimas. Visgi, neturint reikiamo personalo ar techninių resursų, paslaugų teikimo geografiškai yra ribota.

(60) Nors du konkurentai nurodė, kad nemato kliūčių pradėti teikti paslaugas naujose geografinėse teritorijose, tačiau kiti apklausti subjektai nurodė, kad pagrindinės kliūtys įsteigti filialus kitose geografinėse lokacijose yra finansinės ir žmogiškųjų resursų: (i) filialai negali veikti be lokalios avarinės tarnybos – norint, kad atsirastų ši tarnyba reikia arba turėti pakankamą kiekį prižiūrimų objektų, arba surasti vietinį rangovą, kuris galėtų kvalifikuotai teikti avarinės tarnybos paslaugas, o nesant pakankamam kiekiui objektų konkrečiame regione, ši veikla pirmuoju periodu galimai būtų nuostolinga; (ii) filialui reikalinga fizinė lokacija, lokalus atsarginių detalių sandėlis; (iii) filialui reikalingi lokalūs darbuotojai. Būtina pasamdyti pakankamą kiekį kvalifikuotų specialistų ir juos apmokyti; (iv) naujų darbuotojų mokymams reikalinga skirti nemažą dalį esamų žmoniškųjų resursų.

(61) Paaiškinimus teikę kėlimo įrenginių paslaugų pirkėjai nurodė, kad vienas iš pagrindinių reikalavimų paslaugų teikėjui yra avarinės tarnybos (dispečerinės) turėjimas bei reakcijos į galimus gedimus reagavimo laikas (operatyvumas). Dauguma atsakiusių paslaugų pirkėjų patvirtino, kad sutartyse nustatomas gedimų šalinimo ir keleivių išvadavimo laikas, kuris turi būti kuo greitesnis ir

²⁹ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „IKI Lietuva“ raštas, atsakymas į 16 kl. (bylos 15 K tomas, 94 lapas); 2022 m. gruodžio 7 d. UAB „Rimi Lietuva“ raštas, atsakymas į 16 kl. (bylos 14 NK tomas, 40 lapas); 2022 m. gruodžio 12 d. UAB „Mano būstas“ raštas, atsakymas į 14 kl. (bylos 16 K tomas, 8 lapas); 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ raštas, atsakymas į 16 kl. (bylos 17 NK tomas, 21 lapas).

³⁰ Apklaustų ūkio subjektų atsakymai į 2022 m. lapkričio 18 d. (2.41MR-46)6V-1456 21 klausimą.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

ne ilgesnis nei 1 val.³² Atitinkamai paslaugų teikėjas turi turėti savo padalinį toje teritorijoje, kurioje perkamos paslaugos³³ bei gebėjimą tinkamu laiku reaguoti į gedimus³⁴. Kai kurie atsakiusieji nurodė, kad kitų kėlimo įrenginių (ne liftų) gedimams šalinti gali būti nustatytas ir ilgesnis laiko tarpas.

(62) Didžioji dalis kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių subjektų taip pat nurodė, kad paslaugų pirkėjai nustato reagavimo laiką (nuo 30 min. iki 1 val., priklausomai nuo paslaugų pirkėjo poreikių)³⁵.

(63) Tai, kad reagavimo laikas (galimybė suteikti tinkamas paslaugas) riboja rinkos dalyvių gebėjimą pateikti pasiūlymus paslaugų teikimo apklausose ar konkursuose, patvirtina ir gauti paaiškinimai. Kaip nurodė konkurentai dėl dalyvavimo konkurse ribota apimtimi (neteikiant pasiūlymo arba pateikiant pasiūlymą ne dėl visų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto) – konkursą organizavusi bendrovė „*dėl jų veiklos specifikos, reikalauja itin greitos reakcijos į gedimus. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]*“³⁶, dar viena bendrovė, kuri išskirtinai dirba tik tam tikrame Lietuvos regione, teigia, kad pasiūlymai dėl priežiūros, remonto darbų, modernizacijos „*kitos Lietuvos pusėje nėra svarstomi, juos tiesiog ignoruojame*“³⁷. Vienas paslaugų pirkėjų taip pat nurodė, kad „*dalyvauti kainų apklausoje buvo pakviesti 3 tiekėjai, tačiau [vienas jų] į kvietimą dalyvauti vykdomoje kainų apklausoje [...] atrasė, kad konkurse nedalyvaus, nes laimėjimo atveju negalėtų tinkamai vykdyti techninės priežiūros.*“³⁸

(64) Nė vienas iš apklaustų ūkio subjektų nenurodė, kad konkuruoja visoje Lietuvoje pasitelkdamas liftininkų paslaugas. Vienas konkurentų nurodė [KOMERCINĖ PASLAPTIS]³⁹, tuo tarpu kitas perka tik dispečerinės (skambučių centro) paslaugas, tačiau avarinės tarnybos paslaugas teikia pats⁴⁰.

(65) Tai, kad geografinė rinka galėtų būti siauresnė nei Lietuvos Respublika, patvirtina apklaustų rinkos dalyvių geografinis pajamų paskirstymas, rodantis, kad absoliučiai didžiąją dalį pajamų (daugiau nei 90 proc.) ūkio subjektai gauna savivaldybėse, kuriose yra avarinė tarnyba bei šalia esančiose savivaldybėse. Be to, konkurentai nurodė savo avarinių tarnybų aptarnaujamas teritorijas bei atstumus kilometrais (atstumai neviršijo 80 km), į kuriuos patenka 80 proc. pajamų⁴¹. Net ir ūkio subjektai, turintys platų tinklą 2021 m. neveikė visoje Lietuvoje arba veikia išskirtinai ribotai (t. y. prižiūri tik kelis įrenginius): UAB „Kauno liftai“ neteikė paslaugų Telšiuose ir Klaipėdoje, o Šiauliuose prižiūrėjo tik 1 kėlimo įrenginį, kuomet [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁴². Bent 7 ūkio subjektai⁴³ nagrinėjamas paslaugas teikia mažiau nei 4 Lietuvos apskrityse.

³² Pirkėjų atsakymai į LR Konkurencijos tarybos paklausimo 13 klausimą. (14, 15, 16 tomai)

³³ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ raštas, atsakymas į 14 klausimą (bylos 17 NK tomas, 21 lapas); [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Būsto renovacijos agentūra“ raštas, atsakymas į 14 klausimą (bylos 14 NK tomas, 124 lapas); [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 9 d. UAB „Kauno audinių projektas“ raštas, atsakymas į 14 klausimą (bylos 14 NK tomas, 135 lapas); 2023 m. kovo 7 d. UAB „Namų ūkis“ raštas, atsakymas į 14 klausimą (bylos 23 NK tomas, 32 lapas);

³⁴ 2022 m. gruodžio 7 d. UAB „Maxima LT“ raštas, atsakymas į 15 klausimą (bylos 14 NK tomas, 50 lapas); [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 2 d. AB „Corpus A“ raštas, atsakymas į 15 klausimą (bylos 14 NK tomas, 154 lapas); 2023 m. kovo 10 d. AB „City Service“ raštas, atsakymas į 15 klausimą (bylos 14 NK tomas, 143 lapas);

³⁵ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ raštas, atsakymas į 23 kl. (bylos 8 NK tomas, 73 lapas). 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ raštas, atsakymas į 23 kl. (bylos 8 NK tomas, 126 lapas). 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Kilfas“ raštas, atsakymas į 23 kl. (bylos 9 NK tomas, 3 lapas). 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Lynas“ raštas, atsakymas į 23 kl. (bylos 8 NK tomas, 166a lapas).

³⁶ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

³⁷ 2023 m. balandžio 21 d. UAB „Baltic Lift Service“ el.laiškas (bylos 28 NK tomas, 1 lapas).

³⁸ 2023 m. gegužės 22 d. Panevėžio socialinių paslaugų centro atsakymas (bylos 34 NK tomas, 35 lapas)

³⁹ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ raštas, atsakymas į 29 kl. (bylos 10 K tomas, 113 lapas).

⁴⁰ 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Kilfas“ raštas, atsakymas į 29 kl. (bylos 9 NK tomas, 4 lapas).

⁴¹ Rinkos dalyvių atsakymai į LR Konkurencijos tarybos raštą Nr. (2.41Mr-46)6V-1456, 19 klausimą (8-11 tomai).

⁴² Papildomai pažymėtina, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

⁴³ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(66) Priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai avarines tarnybas turi savivaldybėse, kurios yra konkrečių apskričių pirkėjų centrai, o rinkos dalyviai labiausiai koncentruoja turimus resursus į šias savivaldybes bei savivaldybes aplinkui, nes čia koncentruojasi didžiausias kėlimo įrenginių skaičius (ir, atitinkamai, daugiausiai pajamų). Surinkti duomenys rodo, kad didžiausiuose Lietuvos miestuose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys), kur pagrinde ir yra rinkos dalyvių avarinės tarnybos, pajamų dalis, tenkanti pagrindinei savivaldybei, siekia mažiausiai [70-80] proc., o kėlimo įrenginių skaičiaus dalis – mažiausiai [60-70] proc. Taigi, tiek avarinių tarnybų, tiek pirkėjų koncentracijos taškų išsidėstymas rodo, kad rinka turėtų būti brėžiama apskritimis.

(67) Koncentracijos dalyviai taip pat pateikė pavyzdžius, rodančius, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(68) Kaip nurodoma Paaškinimuose dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, geografinė rinka – teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis. Europos Komisija savo atnaujintų rinkos apibrėžimo gairių projekte⁴⁴ yra detalizavusi kaip yra vertinamas skirtingų konkurencijos sąlygų buvimas. Jose nurodoma, kad Europos Komisija siekdama nustatyti tuos klientus, kurie gali susidurti su panašiais nagrinėjamo elgesio ar koncentracijos padariniais, analizuoja, ar konkurencijos sąlygos tam tikroje teritorijoje, kurioje yra įsikūrę klientai, yra pakankamai vienodos. Konkurencijos sąlygų pavyzdžiais įvardijami šie aspektai: skirtingų arba tų pačių tiekėjų buvimas įvairiose geografinėse teritorijose; jų rinkos dalių ir kainų panašumai arba skirtumai; klientų pageidavimų ir pirkimo elgsenos panašumai arba skirtumai; kliūtys ir išlaidos, susijusios su tiekimu klientams kitoje vietovėje; su atstumu susiję veiksniai, turintys įtakos sąnaudoms, prieinamiems kiekiams arba tiekimo patikimumui; ir prekybos srautai.

(69) Įvertinus nagrinėjimo metu surinktą informaciją, galima teigti, kad skirtingose apskrityse konkurencijos sąlygos iš esmės skiriasi – tiek konkurentų skaičiumi, tiek jų sudėtimi bei padėtimi rinkoje, egzistuoja kainų lygio skirtumai, egzistuoja kliūtys pradėti teikti kitoje apskrityje, atstumo įtaka siūlomai kainai ir atstumo, nuo kurio ekonomiškai nenaudinga siūlyti paslaugas buvimas.

(70) Apibendrinant galima teigti, kad paslaugų pirkėjai nėra mobilūs ir perka paslaugas iš tų paslaugos teikėjų, kurių kaina konkurencinga konkrečiam įrenginiui (ar jų grupei) aptarnauti įrenginio buvimo vietoje. Tiek paslaugų tiekimo kaina, tiek ir avarinės tarnybos (tinkamų pajėgumų, užtikrinančių operatyvią ir kokybišką įrenginių priežiūrą) turėjimas arba galėjimas paslaugas suteikti per konkretų laiką (valandų skaičių) yra reikšmingas kriterijus, pasirenkant paslaugų teikėją. Nors tam tikros kėlimo įrenginių priežiūros įmonės nurodo, kad jos veikia ar gali veikti visoje Lietuvoje, faktiniai duomenys bei gauti paaškinimai rodo, kad reikšminga dalis konkurentų veikia ir konkuruoja tik keliuose konkrečiuose regionuose arba tik viename regione, kuris dažniausiai sutampa su konkrečios tiekėjo būstinės geografinė lokacija. Geografinis pajamų paskirstymas tarp skirtingų įrenginių skiriasi – ūkio subjektų pajamos iš LF-01 ir LF-02 kategorijos įrenginių priežiūros ir remonto pagrinde koncentruojasi miestų savivaldybėse ir žymiai mažiau šalia esančiose savivaldybėse, o ūkio subjektų pajamų iš kitų įrenginių priežiūros ir remonto koncentracija miestuose yra mažesnė (t. y. kitų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas gali teikti ir teikia toliau, nei LF-01 ir LF-02 kategorijos kėlimo įrenginiams), tačiau iš esmės vis tiek koncentruojasi apskrityse. Atitinkamai konkurencinė aplinka ir pirkėjų galimybės pasirinkti paslaugų teikėją konkrečiam kėlimo įrenginiui aptarnauti skirtinguose geografiniuose regionuose skiriasi. Nustatyta, kad paslaugų teikėjai negali greitai ir nepatirdami reikšmingų išlaidų ar kitų kliūčių pradėti teikti paslaugų geografiniuose regionuose, kuriuose atitinkamų paslaugų neteikia, atitinkamai nėra pagrindo geografinę paslaugų teritoriją apibrėžti kaip visą Lietuvos Respublikos teritoriją.

⁴⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6528

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(71) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, geografinė rinka apibrėžiama kaip **apskritis, kurioje veikia koncentracijos dalyviai, teritorija**. Toks geografinės rinkos apibrėžimas apima visų kėlimo įrenginių (liftų ir kitų kėlimo įrenginių) aptarnavimo teritorijas.

(72) Pažymėtina, kad net ir tuo atveju, jei geografinis rinkos apibrėžimas būtų plečiamas (pavyzdžiui, į atitinkamą geografinę rinką įtraukiant kelias apskritis), vertinimas iš esmės nepasikeistų, kadangi Koncentracijos dalyviai yra stiprūs žaidėjai būtent Rytų Lietuvoje, o rinkos dalys ir pokytis dėl Koncentracijos būtų dar didesni⁴⁵.

3. Poveikio konkurencijai vertinimas

(73) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, Konkurencijos taryba, nagrinėdama pranešimus apie koncentraciją, vertina, ar dėl koncentracijos bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija. Tais atvejais, kai nustatoma, jog nagrinėjama koncentracija gali sukurti ar sustiprinti dominuojančią padėtį arba itin apriboti konkurenciją atitinkamoje rinkoje, koncentracija gali būti leidžiama tik nustačius tam tikras koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus, būtinas užkirsti kelią minėtų neigiamų padarinių konkurencijai atsiradimui.

(74) Kaip nurodyta Europos Komisijos Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (toliau – Gairės dėl horizontalių susijungimų vertinimo) 24 punkte, susijungimas gali labai apriboti veiksmingą konkurenciją rinkoje, jei pašalina svarbius konkurencijos suvaržymus vienam ar keliems pardavėjams, kurių įtaka rinkoje dėl to išauga. Labiausiai tiesioginis susijungimo padarinys būtų konkurencijos tarp susijungiančių įmonių panaikinimas. Pavyzdžiui, jei iki susijungimo viena susijungiančių įmonių pakeltų savo kainą, ji prarastų kai kuriuos pardavimus kitai susijungiančiai įmonei. Susijungimas panaikina šį konkretų suvaržymą. Nesusijungiančios įmonės toje pačioje rinkoje taip pat gali gauti naudos iš konkurencinio spaudimo sumažėjimo, kuris atsiranda dėl susijungimo, kadangi susijungiančių įmonių kainos padidėjimas gali perkelti tam tikrą paklausos dalį konkuruojančioms įmonėms, kurios savo ruožtu gali nuspręsti, jog yra pelninga pakelti savo kainas. Šių konkurencinių suvaržymų sumažėjimas gali žymiai padidinti kainas atitinkamoje rinkoje⁴⁶.

(75) Todėl susijungimas, dėl kurio atsirado toks nekoordinuojamas poveikis, gali riboti veiksmingą konkurenciją sukuriant arba sustiprinant vieno ūkio subjekto dominuojančią padėtį, kuris paprastai turėtų žymiai didesnę rinkos dalį nei kitas konkurentas po susijungimo.

(76) Gairėse dėl horizontalių susijungimų vertinimo įvardinti veiksniai, galintys turėti įtakos tam, ar susijungimas gali turėti svarbių nekoordinuojamų padarinių, tokie kaip susijungiančios įmonės turi dideles rinkos dalis, yra artimi konkurentai, klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją ar susijungimas panaikina svarbią konkurencinę jėgą.

(77) Šie veiksniai yra taikomi nepriklausomai nuo to, ar vertinama, ar dėl koncentracijos bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis, ar itin apribota konkurencija. Be to, ne visi veiksniai visada yra svarbūs kiekvienai koncentracijai vertinant neigiamų padarinių konkurencijai tikėtumą. Šis sąrašas taip pat nelaikytinas išsamiu. Gairėse dėl horizontalių susijungimų vertinimo taip pat apibrėžiami veiksniai, kurie gali atsverti neigiamą poveikį konkurencijai, t. y. kompensacinė pirkėjo įtaka, įėjimas į rinką bei našumas.

(78) 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (toliau – Susijungimų reglamentas), be kita ko, yra pažymėta, kad oligopolinėse rinkose struktūrose yra dar svarbiau palaikyti veiksmingą konkurenciją. Taigi, susijungimai oligopolinėse rinkose, susiję su svarbių konkurencinių suvaržymų, kuriuos

Žr. (214)-(217) pastraipas.

⁴⁶ Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (2004/C 31/03) 27 punktą ir toliau.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

susijungiančiosios šalys anksčiau taikė viena kitai, panaikinimu ir su konkurencinio spaudimo likusiems konkurentams sumažinimu, taip pat gali, net jei yra maža tikimybė, kad oligopolio nariai koordinuos savo veiksmus, sukelti didelį konkurencijos ribojimą.

(79) Vienas koncentracijos dalyvių konkurentų detalizavo galimas neigiamas koncentracijos pasekmes konkurencijai bei nurodė, kad bendrovės vertinimu, ketinama vykdyti koncentracija turėtų įtakos bendrovės veiklai ir/ar konkurencinei aplinkai, ypačiai Vilniuje, Kaune dėl didėjančios aptarnaujamų įrenginių koncentracijos bei kituose Lietuvos regionuose atsižvelgiant į tai, kad dvi įmonės gali pasiskirstyti veiklos zonas ir taip sumažinti konkurenciją, tai pat dėl didelės gamintojų atstovaujamo prekės ženklų koncentracijos, o taip pat dėl to, kad gali būti apribota konkurencija viešųjų pirkimų konkursuose ir vykdant konkursus įmonėms bendradarbiaujant.⁴⁷ Kitas konkurentas nurodė, kad galimą poveikį įvertinti sunku, tačiau bendrovės manymu, koncentracija turėtų reikšmės paslaugų pirkėjams, nes rinkoje nebeliktų vieno efektyvaus konkurento⁴⁸. Kiti atsakymus pateikę konkurentai nurodė, kad negali pakomentuoti galimo poveikio, bei tai, kad koncentracija neturėtų turėti įtakos trumpalaikėje perspektyvoje, detaliau nepasisakant dėl galimo ilgalaikio koncentracijos poveikio konkurencijai. Konkurentai, veikiantys tik ribotose geografinėse teritorijose, su koncentracijos dalyviais nekonkuruojantys šiose Išvadose nagrinėjamos geografinėse rinkose⁴⁹ arba konkuruojantys itin ribota apimtimi⁵⁰ nurodė, kad koncentracija jų veiklai neigiamos įtakos neturės.

(80) Atsiliepimuose UAB „Kauno liftai“ nurodo, kad Konkurencijos taryba galimą Koncentracijos žalą grindžia konkurentų pasisakymais, tačiau konkurento nuomonė dėl galimo neigiamo koncentracijos pobūdžio yra arba nesusijusi su Koncentracija, arba yra visiškai nepagrįsta, kadangi neįrodo, jog dėl Koncentracijos kils žala.

(81) Konkurencijos taryba, apklausdama rinkoje veikiančius ūkio subjektus, prašė jų įvertinti galimą koncentracijos poveikį ir atitinkamus vertinimus pateikusių ūkio subjektų nuomonės nurodė Išvadose (bei Nutarime). Nepriklausomai nuo to, ką apie konkurentų nuomonių pagrįstumą mano Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai, nėra pagrindo teigti, kad atitinkamos nuomonės yra savaiame neteisingos arba kad Konkurencijos taryba turėjo jas ignoruoti vien todėl, kad nuomonė yra nepalanki Koncentracijos dalyviams. Apklausiamų ūkio subjektų nuomonės yra dalis Koncentracijos nagrinėjimo, Konkurencijos taryba jas vertina ne atskirai, kaip savaiame pagrindžiančias dėl koncentracijos galinčią kilti žalą, bet kontekste visų nagrinėjimo metu nustatytų aplinkybių. Atitinkamai nėra pagrindo sutikti su Koncentracijos dalyvių argumentu, kad galima žala yra išimtinai grindžiama konkurentų pasisakymais. Pažymėtina, kad nepaisant konkurento pateiktos nuomonės, Konkurencijos tarybos atlikta analizė parodė, kad atitinkamą konkurento nuomonę dėl galimos žalos konkurencijai tik iš dalies patvirtino surinkti duomenys ir atliktas išsamus Konkurencijos tarybos vertinimas.

(82) Atsiliepimuose taip pat teigiama, kad vadovautis iš esmės tik konkurentų teiginiais yra netinkama kadangi iš esmės joks konkurentas nėra suinteresuotas kito konkurento sėkme. Atitinkamai, ir teikdami paaiškinimus apie galimą Koncentracijos poveikį konkurentai yra linkę hiperbolizuoti situaciją, kadangi neturi ko prarasti, todėl gali nepagrįstai teigti, kad Koncentracijos dalyviai yra artimesni konkurentai, teikia pasiūlymus mažesne kaina ar prisigalvoti ir kitų nepagrįstų teiginių. Teigiama, kad konkurentai supranta, kad nepavykus Koncentracijai arba esant įsipareigojimams jie ir bus pirmieji, kuriems bus siūloma perimti dalį sutarčių arba parduoti įsigytą

⁴⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

⁴⁸ 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ raštas, atsakymas į 53 kl. (bylos 8 NK tomas, 74 lapas).

⁴⁹ 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Lynas“ raštas, atsakymas į 23 kl. (bylos 8 NK tomas, 167a lapas). 2022 m. lapkričio 29 d. UAB „Atsvara“ atsakymas (bylos 9 NK, 23 lapas).

⁵⁰ 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Kilfas“ atsakymas (bylos 9 NK, 1-5 lapai); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas (bylos 8 NK, 130-135 lapai); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas (bylos 8 NK, 125-127 lapai); 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Ailama“ atsakymas (bylos 8 NK, 146-156 lapai);

įmonę. Todėl jų atsakymai ir yra parengti žinant, kad šioje situacijoje jie gali tikrai patirti naudą ir galbūt įsigyti UAB „Baltijos liftai“ už mažą kainą.

(83) Konkurentų ir kitų su nagrinėjamomis rinkomis susijusių subjektų apklausa vertinant galimą koncentracijos poveikį konkurencijai yra standartinė tiek Konkurencijos tarybos, tiek Europos Komisijos⁵¹, tiek ir kitų konkurencijos institucijų praktika, todėl teigti, kad konkurentų nuomonėmis savaime negalima pasitikėti vien todėl, kad jie yra koncentracijos dalyvių konkurentai, nėra pagrįsta. Analogiškai galima būtų teigti, jog negalima pasitikėti ir koncentracijos dalyvių teikiama informacija kadangi jie yra suinteresuoti gauti leidimą sandoriui vykdyti ir gali teikti tik sau naudingus duomenis. Kaip jau minėta, nagrinėjimo išvados nėra grindžiamos vien tik konkurentų (ar bet kokių kitų apklaustų ūkio subjektų) teiginiais, analizuojama visa nagrinėjimo metu surinkta informacija ir neigiamos koncentracijos nagrinėjimo išvados yra grindžiamos įvairiapusiškais duomenimis bei įrodymais, kurie pagrindžia (arba ne) apklaustų ūkio subjektų nuomones bei vertinimus.

3.1. *Koncentracijos dalyvių nuomonė dėl vertinimo standarto*

(84) UAB „Kauno liftai“ pateiktuose paaiškinimuose dėl Preliminarių nagrinėjimo išvadų⁵² nurodyta, kad Preliminariose išvadose⁵³ taikomas standartas vertinant tik rinkos dalis ir konkurentų skaičių (kurie šiuo atveju nėra tinkami kriterijai analizuoti Koncentraciją), tačiau neatsižvelgiant į kitus veiksnius, tokius kaip koncentracijos dalyvių konkurencinis artumas, realus daromas konkurencinis spaudimas ir įėjimo į rinką kliūtys, neatitinka Europos Komisijos praktikos ir neįrodo, jog dėl Koncentracijos bus itin apribota konkurencija.

(85) Teigiama, kad Preliminariose išvadose nesilaikoma Komisijos praktikos bei Komisijos taikomo standarto nagrinėjant horizontalius susijungimus ar įsigijimus. Pavyzdžiui, byloje *HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK* (t.y. byloje, kurioje tarp koncentracijos dalyvių bei Europos Komisijos kilo ginčas dėl taikomo standarto) Komisija nurodė, jog oligopolinėse rinkose, kuriose i) dalyvauja ribotas kiekis žaidėjų ir ii) nustatyti aukšti įėjimo į rinką barjerai, reikia vertinti ir kitus reikšmingus kriterijus (konkurentų artumą), nors konkurentai ir neprivalo būti artimiausi konkurentai⁵⁴. Teigiama, kad šioje byloje pateikti išaiškinimai geriausiai atspindi Komisijos taikomą standartą.

(86) Taigi, nurodoma, kad net ir manant, kad šiuo atveju rinka yra oligopolinė (su kuo UAB „Kauno liftai“ nesutinka iš esmės, nes rinkoje nėra aukštų įėjimo barjerų bei veikia didelis skaičius konkurentų), norint nustatyti, kad koncentracija itin riboja konkurenciją, būtina įvertinti ne tik koncentracijos dalyvių rinkos dalis, konkurentų skaičių, tačiau nustatyti ir konkurencinį artumą (t. y. kad paslaugos iš tiesų pakeičiamos bei laikomos pakaitalais), kad rinkoje egzistuoja labai aukšti įėjimo į rinką barjerai⁵⁵.

(87) Pastebėtina, kad analizuojant šios koncentracijos poveikį vertinama ne tik koncentracijos dalyvių rinkos dalis ir konkurentų skaičius. Detalus vertinimas pateiktas 3.2–3.9 dalyse.

(88) Visų pirma, neteisinga remtis viena Europos Komisijos byla kaip tariamu standartu visoms koncentracijoms, kuriose veikia nedidelis konkurentų skaičius, nagrinėti. Nei Europos Komisijos sprendime (šiam ar kituose), nei teismų praktikoje nėra nustatyta, kad *HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK* nustatytas vertinimo standartas yra universalus ir turėtų būti taikomas visa

⁵¹ Europos Komisijos geriausia praktika vykdamas koncentracijos nagrinėjimo procedūrą 27, 34 paragrafai. Prieiga internetu: <https://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/proceedings.pdf>

⁵² 2023 m. gegužės 2 d, UAB „Kauno liftai“ paaiškinimai dėl pranešimo apie koncentraciją uždarajai akcinei bendrovei „Kauno liftai“ įgijus 100 proc. UAB „Baltijos liftai“ akcijų preliminarinių nagrinėjimo išvadų.

⁵³ 2023 m. balandžio 19 d. Susijungimų priežiūros grupės UAB „Kauno liftai“ pateiktos preliminarios koncentracijos nagrinėjimo išvados.

⁵⁴ Europos Komisijos byla *HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK* Nr. M.7612., 325 p.

⁵⁵ Europos Komisijos byla *HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK* Nr. M.7612, 320 – 326 p.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

apimtimi visiems atvejams. Kiekvienas nagrinėjimas yra atliekamas atsižvelgiant į konkrečios koncentracijos aplinkybes, rinkos sąlygas, konkurencinę situaciją konkrečiu atveju ir vertinimas atliekamas atsižvelgiant į Horizontalių susijungimų gairių nustatytus kriterijus.

(89) Gairėse (ir minėtame Europos Komisijos sprendime) atskirai išskirti susijungimai oligopolinėse rinkose, t. y. rinkose, kuriose yra ribotas **pakankamai didelių** įmonių skaičius. Šiuo atveju Panevėžio, Kauno, Utenos kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinkose struktūra yra dar labiau koncentruota: po susijungimo koncentracijos dalyviai turi reikšmingai didesnę rinkos dalį nei kiti konkurentai ir vienintelis pakankamai didelis žaidėjas šiose teritorijose yra koncentracijos dalyviai (tik Utenos apskrityje veikia vienas konkurentas, užimantis apie 20 proc. rinkos). Kitų pakankamai didelių konkurentų šiose rinkose nėra, tokiose rinkose konkurentų daromas spaudimas yra dar žemesnis negu oligopolinėje rinkoje.

(90) Kaip nurodyta Horizontalių susijungimų gairių (25) paragrafe, paprastai susijungimas, dėl kurio atsiranda nekoordinuojami padariniai, gali žymiai apriboti veiksmingą konkurenciją sukurdamas arba sustiprindamas dominuojančią vienos įmonės, kuri paprastai turėtų žymiai didesnę rinkos dalį nei artimiausias konkurentas po susijungimo, padėtį.

(91) Be to, pateiktuose atsiliepimuose netiksliai interpretuojamas ir pats sprendimas. Visų pirma, sprendime aiškiai nurodyta, kad Horizontalių susijungimų gairėse nurodyti vertinimo kriterijai gali daryti įtaką vertinant, ar dėl susijungimo tikėtinas neigiamų nekoordinuojamų pasekmių atsiradimas dėl koncentracijos, tačiau taip pat nurodoma, kad tokių padarinių tikėtinumui nustatyti konkrečiu nagrinėjamu atveju nebūtinai turi egzistuoti visi gairėse nurodyti veiksniai, be to, gairėse išvardintų vertinimo kriterijų sąrašas taip pat nelaikytinas išsamiu⁵⁶.

(92) Vertinant konkurencinio artumo (paslaugų pakeičiamumo) svarbą, Europos Komisija pažymėjo, kad jei susijungiančių šalių produktai yra artimiausi vienas kito pakaitalai, konkurencijos problemos gali būti ypač didelės. Tačiau nereikalaujama, kad susijungiančių šalių produktai būtų vienas kito artimiausi pakaitalai tam, kad būtų galima nustatyti konkurencijos problemą. Tai reiškia, kad *„nebūtina, kad dauguma klientų, kuriems viena iš šalių yra pirmasis geriausias pasirinkimas, kitą susijungiančių šalių laikytų antruoju geriausiu pasirinkimu. Tai, kad tam tikriems pirkėjams susijungiančių šalių produktų pakeičiamumas yra mažesnis nei tarp kiekvienos susijungiančios šalies produktų ir kitų konkurentų tiekiamų produktų, savaime nėra pakankama, kad būtų panaikinta galimybė, jog oligopolinėje rinkoje sandoris gali reikšmingai apriboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje.“*⁵⁷ Komisijos vertinimu, siekiant nustatyti, kad sandoris sukelia nekoordinuojamus padarinius oligopolinėse rinkose, kuriose yra ribotas dalyvių skaičius ir ypač didelės kliūtys patekti į rinką, Komisija neprivalo nustatyti, kad kuri nors susijungianti šalis yra svarbi konkurencinė jėga, kaip apibrėžta Horizontalių susijungimų gairių 37 punkte. Šiame sprendime Europos Komisija taip pat nurodė, kad svarbia konkurencinė jėga koncentracijos dalyvis gali būti laikomas net jeigu jis neišsiskiria iš savo konkurentų savo įtaka konkurencijai.

(93) Galiausiai, šis Europos Komisijos sprendimas neparodo, kad išvadose taikomas per žemas įrodinėjimo standartas. Minėtame Komisijos sprendime koncentracijos dalyviai buvo, pavyzdžiui, antras ir ketvirtas rinkos dalyviai, bendra rinkos dalis sudarė nuo 20 iki 50 proc. ir tik kai kuriais režiais 50–60 proc., didžiausi konkurentai po koncentracijos būtų turėję tik iki 10 proc. mažesnes rinkos dalis nei koncentracijos dalyvių, be to rinkos buvo vadinamos oligopolinėmis, nors jose be trijų didžiausių konkurentų buvo ir daugiau mažesnių konkurentų. Daugumoje apskričių, kur išvadose nustatytos konkurencijos neigiamas poveikis kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinkose, konkurencinė situacija yra dar blogesnė – koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis yra žymiai didesnė, o konkurentų rinkos dalys yra žymiai mažesnės, negu minimame Europos komisijos sprendime. Taigi, Europos Komisija net tokioje situacijoje nustatė, kad koncentracijos dalyvių

⁵⁶ Gairių (26) paragrafas, Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 321 paragrafas.

⁵⁷ Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 324 paragrafas.

konkurentai negali pakankamai varžyti koncentracijos dalyvių ir tokiai išvadai nebūtina parodyti, kad koncentracijos dalyviai yra artimiausi konkurentai ar išsiskiria iš kitų konkurentų. Toks Europos Komisijos vertinimas nerodo, kad Išvadose taikytas per žemas standartas ar neteisingai nustatytas neigiamas koncentracijos poveikis kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinkose. Tik Vilniaus apskrityje situacija (3.2.1 dalis) yra panaši į nagrinėtą Europos Komisijos sprendime ir aukščiau minėtas Europos Komisijos sprendimas dėl a) neigiamo poveikio buvimo ir b) būtinybės nustatyti, kad koncentracijos dalyviai yra artimiausi konkurentai, yra svarbi konkurencinė jėga ar tuo labiau išsiskiria iš kitų konkurentų, nebuvimo neprieštarauja šiose Išvadose naudotam standartui ir pateiktam vertinimui.

(94) Taigi, net jei nagrinėjamos rinkos būtų vertinamos kaip oligopolinės, koncentracijos dalyvių buvimo artimiausiais konkurentais ar svarbia konkurencine jėga nustatymas nėra būtina sąlyga galimoms neigiamoms pasekmėms nustatyti. Kaip jau minėta, kiekvienas sandoris (ir sandorio poveikio vertinimui reikšmingi kriterijai) yra nagrinėjamas būtent to sandorio kontekste, analizuojant veikiamas rinkas ir jose egzistuojančias konkurencijos sąlygas bei vertinant galimas neigiamas sandorio pasekmes rinkai (konkurencijai).

(95) Tai, kad kiekvieno sandorio kontekste vertinimui reikšmingos aplinkybės skiriasi, patvirtina ir Atsiliepimuose į preliminarias išvadas pateikta Europos Komisijos praktika įvairiose kitose bylose (Atsiliepimų (15) paragrafas).

Koncentracijos dalyvių didelės rinkos dalys savaime nėra laikomos ribojančiomis konkurenciją

(96) Atsiliepimuose į preliminarias išvadas nurodoma, kad Europos Komisijos praktikoje taip pat galima rasti nemažai pavyzdžių, kai yra leidžiama vykdyti koncentracijas, net kai koncentracijos dalyviai užima itin dideles rinkos dalis. Tam tikrais atvejais⁵⁸ leista vykdyti koncentracijas net kai rinkos dydžiai siekė 90 ar daugiau procentų, kai pokytis po koncentracijos yra nereikšmingas ir sudaro iki 5 proc. nepaisant koncentracijos dalyvių didelių rinkos dalių⁵⁹. Komisija vertindama koncentracijos poveikį konkurencijai ir galiausiai leisdama vykdyti koncentracijas taip pat atsižvelgia į tai, jog rinkos dydžiai tinkamai neatskleidė koncentracijos dalyvių padėties rinkoje⁶⁰, koncentracijos dalyviai nebuvo artimi konkurentai⁶¹, po koncentracijos konkurencijos dalyviai patirtų konkurencinį spaudimą iš konkuruojančių tiekėjų, turinčių gamybinių pajėgumų⁶², taip pat, jog didelės rinkos dalys po koncentracijos galėtų būti trumpalaikės, nes buvo nustatyta, jog konkurentai gali nesunkiai įeiti į atitinkamą rinką⁶³.

(97) UAB „Kauno liftai“ teigimu, Komisijos praktika leidžia daryti išvadą, jog koncentracijos poveikis konkurencijai negali būti vertinamas vien tik remiantis didelėmis rinkos

⁵⁸ Bylose M.2192, M.4835, M.5086, M.5469, M.5992, M.6266, M.6521, M.6561.

⁵⁹ Pavyzdžiui, Europos Komisijos sprendimai bylose Procter & Gamble/VP Schickedanz (II) Nr. M.430, 123 ir 153 p., Smithkline Beecham/Block Drug Nr. M.2192, 40-42 p., Cadbury-Schweppes plc/Pernod Ricard S.A Nr. M.2504, 29-30 p., Carnival Corporation/P&O Princess Nr. M.2706, 257-270 p., BAT.Skandinavisk Tobakskompagni Nr. M.5086, 24 p., Vion/Weyl Nr. M.5935, 63-64 p., Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance/Warta Nr. M.6521, 78-80 p. ir kt.

⁶⁰ Pavyzdžiui, Europos Komisijos sprendimai bylose Valeo/Labinal Nr. M.2036, Sampo/Storebrand Nr. M.2491, SudChamie/Ashland/Ask JV Nr. M.5992, 58-60 p., Johnson & Johnson/Synthes Nr. M.6266, 467 p. ir kt.

⁶¹ Pavyzdžiui, Europos Komisijos sprendimai bylose Pfizer/Pharmacia Nr. M.2922, 65-74 p., Renova Industries/Sulzer Nr. M.5469, 50-72 p., Koninklijke Philips Electronics/Saeco International Group Nr. M.5547, 66-90 p., Kraft Foods/Cadbury Nr. M.5644, 53-70 p., Koninklijke Philips/Indal Group Nr. M.6357, 166-167 p., Princes/ARIA Nr. M.6249, 43-49 p. ir kt.

⁶² Pavyzdžiui, Europos Komisijos sprendimai bylose Siemens/Bayer Diagnostics Nr. M.4321, 50-58 p., Hexion/Huntsman Nr. M.4835, 62-68 p., Iberia/British Airways Nr. M.5747, 78-89, 93-99 p., Catepillar/Bucyrus Nr. M.6097, 34-41 p., Volkswagen/MAN Nr. M.6267, 28-34 p. ir kt.

⁶³ Alcatel/Telettra Nr. M.42, 37 p., CVC/Civen/AssiDoman Nr. M.2391, 45 p., Crompton/Great Lakes, Nr. M.3805, 39 p., Cytec Industries/Umeco Nr. M.6561, 56, 72-77 p. ir kt.

dalimis, tačiau neatsižvelgiant į kitus itin svarbius kriterijus, nes vien dideli rinkos dydžiai ne visada rodo realų koncentracijos poveikį atitinkamai rinkai.

(98) Sutiktina, kad koncentracijos dalyvių rinkos dalys ir koncentracijos lygiai suteikia, visų pirma, naudingas pirmąsias nuorodas apie rinkos struktūrą ir konkurencinę abiejų susijungiančių šalių ir jų konkurentų svarbą ir kad tai nėra vienintelis kriterijus, kuris turi būti vertinamas siekiant nustatyti galimas neigiamas sandorio pasekmes konkurencijai. Bet kuriuo atveju, tiek Konkurencijos įstatyme, tiek Horizontalių susijungimų gairėse yra nurodyta dominuojančios padėties prezumpcija (atitinkamai 40 ir 50 proc. rinkos dalis), kurią šiuo atveju reikia paneigti norint nustatyti, kad nepaisant itin didelių rinkos dalių po koncentracijos, sandoris negali reikšmingai apriboti konkurencijos nagrinėjamose rinkose. Kaip nurodoma toliau, Koncentracijos dalyviai atitinkamose apskričių rinkose užėmė reikšmingas rinkos dalis, jos buvo stabilios ilgą laiką, o konkurentų rinkos dalys dauguma atvejų buvo ženkliai mažesnės.

(99) Kaip nurodė koncentracijos dalyviai, tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į nagrinėjamos rinkos specifiką, nedidelis rinkos dalies pokytis gali rodyti, kad koncentracija nesukelia reikšmingo konkurencijos ribojimo, tačiau nedidelis pokytis savaime nėra ir negali būti laikomas kriterijumi, rodančiu, kad koncentracija negali būti vertinama kaip sukelianti neigiamas pasekmes. Tai patvirtina ir pačių koncentracijos dalyvių nurodoma Europos Komisijos praktika, pavyzdžiui: byloje *Johnson & Johnson/Synthes*⁶⁴ nustatyta, kad rinkose, kuriose iki koncentracijos užimamos rinkos dalys jau yra labai didelės ir kuriose rinkos dalies padidėjimas yra reikšmingas arba nedidelis (nedideliu laikytas [0-5] arba [5-10] rinkos dalies pokytis), tačiau dėl to sukuriama rinkos struktūra, artima monopolijai, sandoris reikštų reikšmingus rinkos pokyčius, kurie leistų susijungusiam subjektui veikti nepriklausomai nuo konkurentų ir didinti kainas. Tam tikrose rinkose, atsižvelgiant į itin didelę vieno koncentracijos dalyvio rinkos dalį (iki [90–100] proc.), nustatyta, kad konkurencijos problemoms kilti pakanka, kad sandoris pašalina konkurencinį spaudimą, kurį daro kitas koncentracijos dalyvis, nepaisant to, kad pridedama tik santykinai nedidelė rinkos ([0-5] proc.) dalis. Tai ypač pasakytina apie tuos atvejus, kai tik keli pagrindiniai konkurentai pasiekia mažas pardavimo dalis ir dėl sandorio susidarytų beveik monopolinė padėtis. Konkurencijos problemos taip pat nustatytos rinkoje, kur vienas koncentracijos dalyvių užėmė labai stiprią padėtį ir [80–90] proc. rinkos, o rinkoje veikė tik du konkurentai, užimantys nemenkas rinkos dalis – įsigyjamas ūkio subjektas [0–5] proc. ir vienas konkurentas [5–10] proc., o likę keturi konkurentai kartu buvo mažesni nei įsigyjamas ūkio subjektas. Komisijos vertinimu, po susijungimo liktų tik vienas konkurentas, užimantis ne nereikšmingą (angl. *not insignificant*) rinkos dalį, o nagrinėtas sandoris sustiprintų rinkos asimetriją, todėl susijungusio ūkio subjekto ir antrojo pagal dydį konkurento rinkos dalys labai skirsis. Remdamasi tuo ir atsižvelgdama į kitas nagrinėtos rinkos ypatybes, Komisija padarė išvadą, kad dėl siūlomo sandorio bus reikšmingai apribota veiksminga konkurencija sukuriant dominuojančią padėtį arba toliau stiprinant šalių dominuojančią padėtį nagrinėtoje rinkoje. Byloje *HEXION / HUNTSMAN*⁶⁵ tam tikrose rinkose, atsižvelgiant į itin didelę susijungusio subjekto rinkos dalį (pvz. [70-80] bei [80-100] proc. Europoje ir [50-60] proc. bei [30-40] proc. pasauliniu lygiu) bei kitas su nagrinėtomis rinkomis susijusias būtent tų rinkų vertinimui reikšmingas aplinkybes, koncentracija buvo vertintina kaip galinti reikšmingai apriboti konkurenciją nepaisant itin nedidelio rinkos dalies pokyčio (iki 2 proc.), nors kitose nagrinėtose rinkose konkurencijos problemų nebuvo nustatyta nepaisant didesnio rinkos dalies pokyčio ir sąlyginai didelės susijungusio subjekto rinkos dalies. Analogiškų pavyzdžių galima rasti ir kituose Komisijos sprendimuose.

(100) Taigi, Europos Komisijos praktika patvirtina, kad kiekviena rinka turi būti vertinama individualiai, atsižvelgiant į konkrečioms rinkoms reikšmingas aplinkybes, o rinkos dalies pokytis pats savaime negali būti kriterijumi, apibrėžiančiu neproblemines rinkas. Be užimamų rinkos dydžių Horizontalių susijungimų gairės pateikia ir kitus poveikio konkurencijai vertinimo kriterijus, kurių

⁶⁴ Europos Komisijos sprendimas byloje Nr. COMP/M.6266 – Johnson & Johnson/Synthes

⁶⁵ Case No COMP/M.4835 - HEXION / HUNTSMAN

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

vertinimo reikšmė ir svarba priklauso kaip jau minėta nuo konkretaus sandorio aplinkybių, kurios yra vertinamos Nutarime kartu su atliktu rinkos dalių vertinimu.

(101) Atsiliepimuose į preliminarias išvadas nurodoma, kad vien konkurentų skaičiaus sumažėjimas įvykus koncentracijai *per se* neleidžia daryti išvados, jog sandoris itin apribos konkurenciją. Teigiama, kad Susijungimų priežiūros grupės pasirinktas Koncentracijos vertinimo būdas yra iš esmės ydingas, nes atsižvelgia ne į realiai koncentracijos dalyvių darytą konkurencinį spaudimą, bet į konkurentų skaičiaus sumažėjimą, nors rinkoje veikiantis konkurentų skaičius savaime negali būti konkurencijos problema.

(102) Koncentracijos dalyvių vertinimu, atsižvelgiant į tai, jog po Koncentracijos nagrinėjamosiose rinkose lieka bent vienas ar net keletas konkurentų, galinčių daryti konkurencinį spaudimą koncentracijos dalyviams, Konkurencijos taryba nenurodo, kodėl šie konkurentai negalėtų varžyti koncentracijos dalyvių.

(103) Kaip jau minėta, nei didelė rinkos dalis, nei konkurentų skaičiaus sumažėjimas savaime nėra vienintelis argumentas, kuriuo remiantis vertinama, kad koncentracija reikšmingai riboja konkurenciją. Nors didelės rinkos dalys remiantis Europos Komisijos ir Europos teismų precedentais, gali rodyti esamą dominuojančią padėtį rinkoje, atliekant koncentracijos vertinimą analizuojami įvairūs Horizontalių susijungimų gairėse nurodyti kriterijai bei su nagrinėjamomis rinkomis susijusios aplinkybės, kurių visuma lemia išvadą, kad koncentracija sukurama ar sustiprinama dominuojanti padėtis arba reikšmingai ribojama konkurencija. Koncentracijos galimo poveikio konkurencijai išvada daroma remiantis įvairiais ir visapusiškais vertinimo kriterijais.

(104) Bet kuriuo atveju, kelių konkurentų buvimas savaime neleidžia daryti išvados, kad koncentracija neturi neigiamo poveikio, o konkurento užimama rinkos dalis yra vienas iš jo konkurencinio spaudimo vertinimo kriterijų. Kaip nurodoma aukščiau, koncentracijos dalyvių pateiktame *HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK* pavyzdyje, net ir a) koncentracijos dalyviams užimant nuo 20 iki 50 proc. ir tik kai kuriais režiais 50-60 proc. rinkos dalį, b) esant bent dviem reikšmingas dalis užimantiems konkurentams (atskirais atvejais vienas jų buvo net didžiausias rinkos dalyvis iki koncentracijos) bei c) dažnu atveju esant daugiau mažų rinkos dalyvių, Europos Komisija nelaikė, kad šie konkurentai darys pakankamą konkurencinį spaudimą koncentracijos dalyviams. Kaip pažymėta teismų praktikoje, net jei konkrečioje rinkoje egzistuoja aktyvi (angl. *lively*) konkurencija, tai savaime nereiškia, kad toje rinkoje nėra dominuojančios padėties, nes vyraujantis tokios padėties požymis yra atitinkamos įmonės galimybė veikti neatsižvelgiant į šią konkurenciją nustatant savo rinkos strategiją ir dėl tokio elgesio nepatiriant žalingo poveikio⁶⁶. Taigi aplinkybė, kad rinkoje gali egzistuoti konkurencija, iš tiesų yra vienas iš svarbių veiksnių, siekiant nustatyti, ar yra dominuojanti padėtis, tačiau tai nėra lemiamas veiksnys savaime.

(105) Atsiliepimuose į preliminarias išvadas nurodoma, jog prieš priimant sprendimą atsisakyti duoti leidimą vykdyti koncentraciją, turi būti įrodytas reikšmingas koncentracijos dalyvių konkurencinis spaudimas.

(106) Teigiama, kad Konkurencijos taryba savo praktikoje leidusi daugiabučių namų administravimo paslaugas teikusių ūkio subjektų koncentraciją didelę reikšmę suteikė besijungiančių ūkio subjektų konkurencinio artumo ir įėjimo į rinką analizei. Nustačiusi, jog tarp koncentracijos dalyvių nebuvo administruojamų namų kaitos, be to, jog daugiabučių namų administratoriai veikė tik tam tikrose Vilniaus miesto dalyse, taip pat, kad papildomi administruojami namai nereikalauja didelių papildomų kaštų, o atstumas tarp namo vietos mieste ir kitų to paties administratoriaus

---

⁶⁶ „*Even the existence of lively competition on a particular market does not rule out the possibility that there is a dominant position on that market, since the predominant feature of such a position is the ability of the undertaking concerned to act without having to take account of this competition in its market strategy and without for that reason suffering detrimental effects from such behaviour.*“ 14 December 2005 Case T-210/01, General Electric Company prieš Komisiją, 117 paragrafas. Žr. taip pat Hoffmann-La Roche prieš Komisiją 70 punktą ir 1978 m. liepos 1 d. Sprendimas United Brands prieš Komisiją, 27/76, Rink. p. 207

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

administruojamų namų retais atvejais galėtų būti kliūtimi teikti administravimo paslaugas, padarė išvadą, jog koncentracija negali itin apriboti konkurencijos atitinkamoje rinkoje⁶⁷.

(107) UAB „Kauno liftai“ mano, jog ši Konkurencijos tarybos praktika ir taikytinas standartas, kai koncentracijos poveikio konkurencijai vertinime teikiamas dėmesys ir įėjimo į rinką barjerams, ir koncentracijos dalyvių konkurenciniam artumui, turi būti taikytinas ir nagrinėjamu atveju.

(108) Visų pirma, negalima sutikti su koncentracijos dalyvių argumentu, kad Konkurencijos tarybos praktika kitoje byloje, kurioje analizuota visiškai kita rinka, pagal tuo metu pateiktą pranešimą apie koncentraciją ir remiantis būtent tos koncentracijos nagrinėjimo kontekste surinktais duomenimis, gali būti laikoma taikytinu ar tuo labiau privalomu standartu kitų koncentracijų nagrinėjimui. Tokios praktikos laikomasi ir ES praktikoje. Kaip nurodė Bendrasis teismas⁶⁸, Komisija priima sprendimą dėl koncentracijos suderinamumo su vidaus rinka remdamasi konkrečiau sandorio nagrinėjime pateiktu pranešimu ir su tuo sandoriu susijusia bylos medžiaga, o pareiškėjas neturi teisės kvestionuoti Komisijos išvadų dėl to, kad jos skiriasi nuo anksčiau pateiktų išvadų kitoje byloje, remiantis kitu pranešimu ir skirtinga bylos medžiaga, net jei abiejose bylose nagrinėjamos rinkos yra panašios arba net identiškos. Atitinkamai Teismas argumentus, kuriuose ieškovė rėmėsi ankstesniuose Komisijos sprendimuose atliktais vertinimais, laikė nereikšmingais.

(109) Kaip jau minėta, Nutarime nagrinėjami įvairūs kriterijai, aktualūs koncentracijos poveikio konkurencijai vertinti, atliekama išsami su nagrinėjamomis rinkomis susijusių aplinkybių analizė pagal pateiktą Pranešimą apie koncentraciją ir būtent šio Pranešimo nagrinėjimo metu surinktus duomenis. Koncentracijos dalyviai negali turėti lūkesčio, jog Konkurencijos taryba priims analogišką sprendimą nagrinėjamoje koncentracijoje vien todėl, kad šioje koncentracijoje lyginant su sprendimu kitoje byloje yra labai reikšmingai besiskiriančių aplinkybių, kurių visuma lemia skirtingą sprendimą.

(110) Detalesnis koncentracijos dalyvių artimumo ir svarbios konkurencinės jėgos vertinimas yra pateikiamas žemiau. Bet kuriuo atveju, nustatant neigiamą koncentracijos poveikį, nebūtina parodyti, kad koncentracijos dalyviai yra artimiausi konkurentai ar išsiskiriantys iš kitų konkurentų, taigi nereikia parodyti, kad pirkėjų persidengimas ar perėjimai tarp koncentracijos dalyvių yra didesni/dažnesni negu tarp kitų konkurentų. Konkreti įrodymų visuma priklauso nuo nagrinėjamos bylos aplinkybių. Kaip nurodyta Europos teismų praktikoje, Komisijai tenka pareiga pateikti įtikinamus įrodymus dėl galimo neigiamo sandorio poveikio konkurencijai ir tokius įrodymus gali sudaryti ekonominiai tyrimai, tačiau tokių (ekonominių tyrimų) įrodymų nebuvimas pats savaime nėra lemiamas sprendimo priėmimui. Situacijoje, kai akivaizdu, kad įmonės komerciniai interesai iš esmės yra palankūs tam tikram elgesiui, pakankamu (įtikinamu) įrodymu gali būti paprasta ekonominė ir komercinė konkrečios bylos realybė⁶⁹. Atitinkamai siekdama nustatyti tikėtiną nagrinėjamos rinkos raidą ir nustatyti, ar rinkos dalyviai ir susijungęs subjektas turi paskatas elgtis tam tikru būdu, Komisija neprivalo remtis ekonominiais tyrimais⁷⁰.

(111) Europos Komisijos praktikoje klientų perėjimo analize remiamasi tik tam tikrose bylose, o ši analizė nėra laikoma privalomu ar būtinu elementu konkurentų artumui vertinti. Pavyzdžiui, *Wieland* byloje koncentracijos dalyvių svarba ir konkurencinis artumas buvo vertinamas atsižvelgiant į tai, kad vienas koncentracijos dalyvių buvo (i) aiškus lyderis atitinkamoje rinkoje, (ii) tai ypatingai taikytina tam tikrame rinkos segmente ir (iii) atitinkamas koncentracijos dalyvis jau turėjo tam tikrą rinkos galią iki koncentracijos. Nustatyta, kad sandoris panaikins konkurencinį

⁶⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. spalio 16 d. nutarimas Nr. 1S-165/2014 dėl leidimo vykdyti koncentraciją UAB „Nemuno būsto priežiūra“ įsigijus 100 proc. UAB „Žirmūnų būstas“ akcijų, 42 – 44 p.

⁶⁸ Bendrojo Teismo 18 May 2022 sprendimas byloje Nr. T-251/19 *Wieland-Werke AG prieš Komisiją*, 78 paragrafas.

⁶⁹ Angl. „the simple economic and commercial realities of the particular case may constitute the convincing evidence required by the case-law“.

⁷⁰ Bendrojo Teismo sprendimas 22 June 2022 byloje Nr. T-584/19, *thyssenkrupp AG prieš Komisiją*, 279-283 paragrafai.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

suvaržymą, kurį daro kitas koncentracijos dalyvis kadangi šis yra (i) svarbus konkurentas bendroje rinkoje, (ii) svarbus ir artimas konkurentas tam tikruose rinkos segmentuose ir (iii) augantis konkurentas, kai kitas konkurentas mažėja. *SALMAR / NTS* sprendime⁷¹ konkurentų artumas buvo vertintas atsižvelgiant į geografinę koncentracijos dalyvių veiklos artumą, lemiantį panašias lašišų auginimo biologines ir klimato sąlygas bei panašų, pirkėjų ir konkurentų nuomones. *D'ETEREN / PHE*⁷² byloje konkurentų artumas buvo vertinamas atsižvelgiant į nagrinėtos rinkos sąlygas, konkurentų veiklos geografinę teritoriją bei veiklos pobūdį, pirkėjų pasirinkimo kriterijus. Taigi, klientų perėjimo arba konkursų analizė nėra lemiamas ar būtinas konkurentų artumo vertinimo elementas. Kaip jau minėta, įrodymų visuma, kuria remiantis priimamas sprendimas dėl sandorio poveikio konkurencijai, kiekvienu atveju vertinama individualiai, atsižvelgiant į konkrečios nagrinėjamos rinkos situaciją, turimų įrodymų visumą bei pateiktų duomenų tinkamumą analizei.

(112) UAB „Kauno liftai“ pabrėžia, jog situacijos, kai klientai patenkinti koncentracijos dalyvių teikiamų paslaugų kokybe ir nekeičia paslaugų tiekėjo, negali būti painiojamos su situacijomis, kai koncentracijos dalyviai turi rinkos galią. Teigiama, kad koncentracijos dalyvių nusistovėjusių didelių rinkos dydžių viena iš priežasčių galėtų būti tai, jog ilgalaikiai klientai yra patenkinti teikiamomis paslaugomis, kaina, todėl nekeičia paslaugų tiekėjo. Visgi, pradėjus kristi paslaugų kokybei ar kylant paslaugų kainoms, niekas šiems klientams netrukdo pakeisti paslaugų tiekėją į kitą, siūlantį kokybiškesnes paslaugas, todėl tokia situacija jokių būdų negali reikšti koncentracijos dalyvių didelės rinkos galios ar galimybės dėl koncentracijos ją sustiprinti.

(113) Koncentracijos dalyvių užimamos rinkos dalys visų pirma atspindi tiek vartotojų pasirinkimus, tiek ir konkurentų galimybes konkuruoti. Vartotojų pasirinkimas pirkti paslaugas iš koncentracijos dalyvių rodo, kad pasirinkimo metu būtent koncentracijos dalyvių paslaugos jiems buvo geriausias pasirinkimas tarp turimų alternatyvų, o paslaugų tiekėjo nekeitimas vėliau rodo, kad konkurentai negalėjo perimti šių pirkėjų. Koncentracija sumažina alternatyvių tiekėjų skaičių ir, atsižvelgiant į žemiau nustatytas aplinkybes, reikšmingai apriboja klientų galimybes rinktis alternatyvius tiekėjus konkurencingomis sąlygomis. Toks pokytis įvyksta dėl nagrinėjamo sandorio, atitinkamai klientų galimybės keisti paslaugų tiekėją po koncentracijos gali reikšmingai pasikeisti.

3.2. Atitinkamų rinkų struktūra, rinkų dalys

(114) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad ūkio subjektas užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, jeigu jo rinkos dalis sudaro ne mažiau kaip 40 proc.

(115) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 27 punkte yra nurodyta, kad kuo didesnė rinkos dalis, tuo didesnė tikimybė, kad įmonė turi įtakos rinkoje. Ir kuo daugiau rinkos dalies pridėdama, tuo didesnė tikimybė, kad susijungimas žymiai padidins įtaką rinkoje. Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 17 punkte nurodyta, kad labai didelės rinkos dalys – 50 proc. ir daugiau – jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį rinkoje.

3.2.1. Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Vilniaus apskrityje

(116) Žemiau yra pateikiama informacija (Lentelė Nr.1) apie koncentracijoje dalyvaujančių, su jais susijusių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų užimamas rinkos dalis 2019–2021 m. kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Vilniaus apskrityje.

Lentelė Nr.1. Rinkos dalyvių padėtis kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Vilniaus apskrityje.

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų vertę	Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų apimtį
------------------------------	--	---

⁷¹ Case M.10699 - SALMAR / NTS, 4.3.1.3.2. dalis

⁷² Case M.10687 – D'ETEREN / PHE

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
UAB „Kauno liftai“	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]
UAB „Baltijos liftai“	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]
UAB „Šiaulių liftas“	-	-	-	-	-	-	-	-
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[30–40]
<i>Konkurentai</i>								
UAB „Schindler- liftas“	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[30–40]	[20–30]	[20–30]	[30–40]	[20–30]
UAB „Kone“	[20–30]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[20–30]	[20–30]	[10–20]	[20–30]
Paradis ⁷³	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[10–20]	[10–20]	[10–20]
UAB „Vinersa“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
UAB „Ailama“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
UAB „Eurogama“ ⁷⁴	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Bendras rinkos dydis⁷⁵	100	100	100	100	100	100	100	100

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal rinkoje veikiančių ūkio subjektų pateiktus duomenis.

(117) Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto Vilniaus apskrityje rinkos dalis siekė [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų vertę bei [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų apimtį. 2019–2021 m. abiejų Koncentracijos dalyvių rinkos dalis, vertinant pagal pardavimo pajamas, augo. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [5-10]–[5-10] proc. p. pagal pardavimų ir [5-10]–[5-10] proc. p. pagal pardavimų apimtį⁷⁶.

(118) Koncentracijos metu jungiasi antras ir ketvirtas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Vilniaus apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių atitinkamoje rinkoje veikia ir kiti ūkio subjektai, iš kurių 2019–2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį (pagal bent vieną iš rodiklių) turėjo UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis. Po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turėtų panašią rinkos dalį kaip šiuo metu didžiausią rinkos dalį turintis konkurentas (UAB „Schindler- liftas“) Vilniaus apskrityje.

(119) Nagrinėjimo metu buvo įvertintos Koncentracijos dalyvių bei pagrindinių konkurentų užimamos rinkos dalys techninės priežiūros ir remonto rinkoje Vilniaus apskrityje 2022 m. 2022 m. Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra vertinama siekiant patikrinti, ar bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis reikšmingai nepakito 2022 m., t. y. ar neatsirado reikšmingo konkurencinio spaudimo pokyčių.⁷⁷

(120) 2022 m. bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis ženkliai nesikeitė, lyginant su 2021 m., ypač vertinant rinkos dalį pagal pajamas. Papildomai buvo įvertintos ir pagrindinių konkurentų -

⁷³ Pritaikius alternatyvų skaičiavimą Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę siektų [5-10]–[5-10] proc.

⁷⁴ Eurogama yra įtraukiama į rinkos dalių vertinimą konservatyvumo tikslais. Plačiau – (39) pastraipoje.

⁷⁵ Į bendrą rinkos dydį nepatenka a) kiti neregistruojami įrenginiai, kurie nebuvo priskirti prie LF-03 ir KK-01 kategorijų b) ūkio subjektų, priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių ne visoms kėlimo įrenginių kategorijoms, pajamos ir įrenginių skaičius (pavyzdžiui, ROL-automatikas).

⁷⁶ Remiantis pirkėjų duomenimis Koncentracijos dalyvių rinkos dalis siektų [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų vertę bei [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų apimtį, o pokytis dėl Koncentracijos siektų [5-10]–[10-20] proc. pagal pardavimų vertę bei [10-20]–[10-20] proc. pagal pardavimų apimtį.

⁷⁷ Pažymėtina, kad laikotarpis po planuojamos koncentracijos paskelbimo gali būti mažiau reikšmingas vertinimui, o tam tikrais atvejais apskritai neįtraukiamas į nagrinėjimą kadangi toks laikotarpis gali turėti įtaką koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų pardavimų apimtims, t. y. laikotarpis po koncentracijos paskelbimo gali būti paveiktas planuojamos koncentracijos. Europos Komisijos sprendimas byloje M.7278 - GENERAL ELECTRIC /ALSTOM (THERMAL POWER -RENEWABLE POWER & GRID BUSINESS, 421 paragrafas.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis, rinkos dalys Vilniaus apskrityje. Lyginant su 2021 m., šių konkurentų rinkos dalies pokytis, kaip ir Koncentracijos dalyvių atveju, nebuvo ženklus.

(121) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis Vilniaus apskrityje buvo įvertinta papildomai atsižvelgiant į siauresnius pjūvius ir analizuojant išskirtinai LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius (toliau - liftus) atsižvelgiant į a) jų amžių (t. y. vertinant liftus iki 25 m. bei virš 25 m. nuo įrengimo) bei b) įrengimo faktą (t. y. atsižvelgiant į tai, kokią dalį nuo rinkos dalyvio prižiūrimų liftų jis įrengė pats, o kokią dalį – kiti ūkio subjektai). Detaliau dėl minėtų segmentų svarbos vertinimui ir išskyrimo priežasčių pasisakoma (149), (162)–(176) pastraipose.

(122) Vertinant LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius, senesnius nei 25 m., Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama priežiūros ir remonto Vilniaus apskrityje pardavimų dalis siekė [40–50]–[40–50] proc. pagal pardavimų vertę bei [30–40]–[30–40] proc. pagal pardavimų apimtį. 2019–2021 m. abiejų Koncentracijos dalyvių rinkos dalis, vertinant pagal pardavimo pajamas, augo. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [10–20]–[10–20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10–20]–[10–20] proc. p. pagal pardavimų apimtį. Atitinkamai, Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir ketvirtas LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių, senesnių nei 25 m., priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Vilniaus apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių atitinkamoje rinkoje veikia ir kiti ūkio subjektai, iš kurių 2019–2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį (pagal bent vieną iš rodiklių) turėjo UAB „Kone“ ir UAB „Schindler- liftas“, o Paradis rinkos dalis neviršijo 10 proc. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento rinkos dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turi dvigubai didesnę (vertinant pagal pardavimų vertę) bei pusantro karto didesnę (vertinant pagal pardavimų apimtį) pardavimų dalį nei šiuo metu didžiausią pardavimų dalį turintis konkurentas (UAB „Kone“) Vilniaus apskrityje. Taigi konkurencinė aplinka apibrėžtoje atitinkamoje rinkoje skiriasi priklausomai nuo LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių amžiaus: Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis ir svarba šiame segmente yra didesnė, o didžiausio bendros rinkos konkurento UAB „Schindler- liftas“ pardavimų dalis reikšmingai sumažėja, kas parodo, kad minėto ūkio subjekto konkurencinis spaudimas šiame segmente yra mažesnis, nei vertinant LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius neatsižvelgiant į jų amžių ar vertinant visų kategorijų įrenginių priežiūrą ir remontą.

(123) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad nagrinėjimo metu galimai netinkamai vertinta Koncentracijos dalyvių ir jų konkurentų rinkos dalis senų kėlimo įrenginių segmente, kadangi nauji kėlimo įrenginiai reikalauja mažiau remonto paslaugų, dėl ko Koncentracijos dalyvių rinkos dydžiai pagal pardavimų vertę galėjo būti nepagrįstai padidinti.

(124) Pastebėtina, kad Atsiliepimuose minėta rizika nepasitvirtina palyginus Koncentracijos dalyvių rinkos dalis visoje LF-01 kategorijoje Vilniaus apskrityje su siauresniu segmentu lyginant tik senus LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius. Jeigu Koncentracijos dalyvių prielaida būtų teisinga, vertinant visus kėlimo įrenginius Koncentracijos dalyvių rinkos dalis nesisirtų LF-01 kategorijoje (t.y. neskiriant pagal amžių) priklausomai nuo to, ar vertinama pagal pardavimų vertę, ar pardavimų apimtį. Kaip matyti iš surinktų duomenų, skirtumas tarp Koncentracijos dalyvių rinkos dalių pagal pardavimų vertę ir pardavimų apimtį egzistuoja ir vertinant visus LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius. Turint omenyje tai, kad vertinant LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų rinkos dalis skirtumas tarp Koncentracijos dalyvių rinkos dalies pagal pardavimų vertę ir pardavimų apimtį jau egzistavo, yra daroma išvada, kad Konkurencijos tarybos atliktas paskirstymas neturėjo įtakos rinkos dalių skaičiavimų teisingumui (vienintelė rizika yra tai, kad Koncentracijos dalyviai pateikė klaidingus duomenis už 2020 ir 2021 m., kadangi būtent tais metais reikšmingai didėjo (daugiau, nei pas konkurentus) pajamų dalis, tenkanti vienam LF-01 kategorijos kėlimo įrenginiui Vilniuje; UAB „Kauno liftai“ atveju padidėjimas siekė [10–20]–[10–20] proc., UAB „Baltijos liftai“ atveju – [5–10]–[5–10] proc.).

(125) Vertinant LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius, iš kurių imties buvo pašalinti kėlimo įrenginiai, kuriems šiuo metu priežiūros ir remonto paslaugas teikia tas ūkio subjektas, kuris juos

instaliavo (toliau – ne savo instaliuotų liftų segmentas), Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama priežiūros ir remonto Vilniaus apskrityje pardavimų dalis siekė [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų vertę bei [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų apimtį. 2019–2021 m. abiejų Koncentracijos dalyvių rinkos dalis, vertinant pagal pardavimo pajamas, augo. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų apimtį. Atitinkamai, Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir ketvirtas ne savo instaliuotų liftų segmento priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Vilniaus apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių šiame segmente 2019–2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį (pagal bent vieną iš rodiklių) turėjo UAB „Kone“ ir UAB „Schindler- liftas“. Kitų ūkio subjektų (Paradis, UAB „Vinersa“, UAB „Ailama“ ir UAB „Eurogama“) rinkos dalys Vilniaus apskrityje siekė iki arba apie 5 proc. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento pardavimų dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turėtų daugiau nei dvigubai didesnę (vertinant pagal pardavimų vertę bei pagal pardavimų apimtį) pardavimų dalį nei šiuo metu didžiausią dalį turintis ūkio subjektas (UAB „Kone“) Vilniaus apskrityje. Taigi aukščiau pateiktame rinkos segmente konkurencinė aplinka skiriasi: bendrai šiame segmente konkurentų pardavimų dalis yra ženkliai mažesnė, o UAB „Schindler- liftas“ ir Paradis pardavimų dalys sumažėja beveik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus. Tai rodo, kad konkurentų konkurencinis spaudimas šiame segmente yra ženkliai mažesnis, nei vertinant LF-01 kategorijos kėlimo įrenginius neatsižvelgiant į jų amžių ar į bendrą rinką.

(126) Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos metu jungiasi antras ir ketvirtas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai, bendrai po Koncentracijos užimsiantys [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų vertę bei [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų apimtį rinkos dalis Vilniaus apskrityje, vertinant bendrą rinką.

(127) Detalesnių segmentų (atsižvelgiant į LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių amžių bei instaliacijos faktą) vertinimas parodo, kad konkurentai iš esmės stiprūs yra skirtinguose segmentuose negu koncentracijos dalyviai ir nėra artimi Koncentracijos dalyvių konkurentai.⁷⁸ Koncentracijos dalyviai yra stipresni senų ir ne savo instaliuotų liftų segmentuose, kai tuo tarpu pagrindinių koncentracijos dalyvių konkurentų padėtis yra stipresnė naujų ir savo instaliuotų liftų segmentuose. Taigi pagrindinių konkurentų konkurencinis spaudimas senų ir ne savo instaliuotų liftų segmente yra ženkliai silpnesnis. Dėl šios priežasties tikslinga vertinti padėtį atskiruose segmentuose, nes bendros rinkos dalys neatspindi ūkio subjektų vienas kitam daromo spaudimo. Senų liftų segmente bendrai užima [40-50]–[40-50] proc. rinkos dalį pagal pardavimų vertę bei [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų apimtį ir atitinkamai pagal pardavimų vertę viršijo Konkurencijos įstatyme nurodytą 40 proc. dominuojančios padėties prezumpciją, o pagal pardavimų apimtį buvo jai artimas. Ne savo instaliuotų liftų segmente pardavimų dalis siekė [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų vertę bei [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų apimtį, taigi 2021 m. viršijo ribą, nuo kurios tokios rinkos dalys jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį.

(128) Galiausiai, Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis atitinkamuose segmentuose yra apie du kartus didesnė negu didžiausių konkurentų bei didėjanti. Taigi žemesnė Koncentracijos dalyvių rinkos dalis vertinant rinką bendrai yra iš esmės dėl to, kad pagrindinių konkurentų rinkos dalis padidina jų pačių instaliuotų liftų priežiūros ir remonto paslaugų pardavimai, kur juos kaip tiekėjus pasirenka dažniausiai dėl to, kad jie atstovauja konkrečiam liftų gamintojui, kurio liftas yra instaliuotas. Pagal segmentų rinkos dalis matyti, kad dauguma tokių konkurentų dėl ne savo instaliuotų liftų priežiūros negali taip efektyviai konkuruoti ir daryti tokio pat konkurencinio spaudimo Koncentracijos dalyviams.

---

⁷⁸ Detaliau 3.3 dalyje.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

3.2.2. Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Kauno apskrityje

(129) Žemiau yra pateikiama informacija (Lentelė Nr. 2) apie Koncentracijoje dalyvaujančių, su jais susijusių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų užimamas rinkos dalis 2019–2021 m. kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Kauno apskrityje.

Lentelė Nr. 2. Rinkos dalyvių padėtis kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Kauno apskrityje.

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų vertę				Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų apimtį			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
UAB „Kauno liftai“	[80–90]	[80–90]	[80–90]	[80–90]	[70–80]	[70–80]	[70–80]	[70–80]
UAB „Baltijos liftai“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Šiaulių liftas	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	[80–90]	[80–90]	[80–90]	[80–90]	[70–80]	[70–80]	[70–80]	[70–80]
<i>Konkurentai</i>								
Paradis ⁷⁹	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]
UAB „Schindler- liftas“	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
UAB „Kone“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
UAB „Kilfas“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
UAB „Ailama“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
UAB „Eurogama“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Bendras rinkos dydis	100	100	100	100	100	100	100	100

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal rinkoje veikiančių ūkio subjektų pateiktus duomenis

(130) Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto Kauno apskrityje rinkos dalis siekė [80-90]–[80-90] proc. pagal pardavimų vertę bei [70-80]–[70-80] proc. pagal pardavimų apimtį. 2019–2021 m. UAB „Baltijos liftai“ rinkos dalis didėjo, kuomet UAB „Kauno liftai“ reikšmingai nesikeitė vertinant pagal pardavimų vertę, bet mažėjo vertinant pagal pardavimų apimtį. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [0-5]–[0-5] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [0-5]–[0-5] proc. p. pagal pardavimų apimtį⁸⁰.

(131) Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir penktas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Kauno apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių 2019–2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį (pagal bent vieną iš rodiklių) turėjo tik Paradis. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento rinkos dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turėtų [5-10] kartus didesnę rinkos dalį (vertinant pagal pardavimų vertę) bei [0-5] kartus didesnę rinkos dalį (vertinant pagal pardavimų apimtį) lyginant su sekančiu pagal dydį ūkio subjektu Kauno apskrityje (Paradis).

(132) Vertinant rinkos dalyvių konkurencinį spaudimą pastebėtina, kad Kauno liftų bei Baltijos liftų atveju didžiąją dalį jų prižiūrimų kėlimo įrenginių, atitinkamai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., sudaro ne jų instaliuoti kėlimo įrenginiai. Tuo tarpu didžiausių Koncentracijos dalyvių konkurentų atveju ne savo instaliuoti kėlimo įrenginiai sudaro ženkliai mažesnę jų prižiūrimų kėlimo įrenginių dalį, o didžioji dalis jų prižiūrimų kėlimo

⁷⁹ Pritaikius alternatyvų skaičiavimą Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę siektų [10-20]–[10-20] proc.

⁸⁰ Remiantis pirkėjų duomenimis Koncentracijos dalyvių rinkos dalis iš esmės nepasikeičia – nors bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis 2019-2021 m. ir siek tiek sumažėjo, tačiau vis tiek išlieka labai aukšta tiek pagal pardavimų vertę, tiek pagal pardavimų apimtį (viršija 70 proc.)

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

įrenginių yra instaliuoti jų pačių. Pavyzdžiui, Paradis atveju tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. jų prižiūrimų kėlimo įrenginių Kauno apskrityje yra instaliuoti kitų ūkio subjektų, UAB „Schindler-liftas“ atveju – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o UAB „Kone“ atveju – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Kaip yra išdėstyta 3.3 dalyje dėl savo pačių instaliuotų kėlimo įrenginių priežiūros konkurencija beveik nevyksta, o paminėti Koncentracijos dalyvių konkurentai šiuos įrenginius prižiūri dėl to, kad patys juos instaliavo, o ne dėl to, kad nukonkuravo Koncentracijos dalyvius, teikdami geresnį pasiūlymą.

(133) Nustatyta, kad 2022 m. bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis ženkliai nesikeitė ir išliko reikšmingai didesnė už 50 proc. (atitinkamai [70-80] proc. pagal pajamas ir [60-70] proc. pagal apimtį)⁸¹. Papildomai buvo įvertintos pagrindinių konkurentų Paradis, UAB „Schindler-liftas“ ir UAB „Kone“ rinkos dalys Kauno apskrityje. Lyginant su 2021 m., UAB „Schindler-liftas“ bei UAB „Kone“ rinkos dalis smarkiai nesikeitė, tuo tarpu Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę išaugo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. punkto.

(134) Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir penktas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Kauno apskrityje, kurių bendra rinkos dalis 2021 m. sudarė [80-90] proc. pagal pardavimų vertę ir [70-80] pagal pardavimų apimtį ir buvo [0-5]–[5-10] kartų didesnė už didžiausių konkurentų bei gerokai viršijo 50 proc. ribą, nuo kurios tokios rinkos dalys pagal Horizontalių susijungimų gaires jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį. Esant tokiai padėčiai rinkoje net ir vieno konkurento praradimas bei nedidelis rinkos dalies pokytis tikėtina turės neigiamą poveikį Kauno apskrityje.

3.2.3. Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Panevėžio apskrityje

(135) Žemiau yra pateikiama informacija (Lentelė Nr. 3) apie Koncentracijoje dalyvaujančių, su jais susijusių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų užimamas rinkos dalis 2019–2021 m. kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Panevėžio apskrityje.

Lentelė Nr. 3. Rinkos dalyvių padėtis kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Panevėžio apskrityje.

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų vertę				Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų apimtį			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
UAB „Kauno liftai“	[90–100]	[80–90]	[90–100]	[90–100]	[80–90]	[80–90]	[80–90]	[80–90]
UAB „Baltijos liftai“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Šiaulių liftas	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	[90–100]	[90–100]	[90–100]	[90–100]	[90–100]	[90–100]	[90–100]	[90–100]
<i>Konkurentai</i>								
Paradis ⁸²	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]

⁸¹ Pastebėtina, kad dėl 2022 m. rinkos dydžio skaičiavimo metodo, rinkos dydžio pokytis ir koncentracijos dalyvių rinkos dalies sumažėjimas galimai yra pervertinamas. Skaičiuojant 2022 m. rinkos dydį buvo taikomas neregistruojamų įrenginių koeficientas, nors faktinis tokių įrenginių augimas galėjo būti mažesnis, o dalis įregistruotų įrenginių galėjo būti tie patys iki tol neregistruoti įrenginiai. Galiausiai ir pagrindinių konkurentų duomenys rodo, kad jie savo rinkos dalies reikšmingai nedidino. Koncentracijos dalyvių pajamos ir įrenginių skaičius ženkliai nesikeitė, taigi šiame skaičiavime rinkos dalis mažėjo pagrįste dėl apskaičiuoto rinkos dydžio įverčio padidėjimo, kuris prieštarauja iš konkurentų surinktiems duomenims. Galiausiai, jei rinkos dydis ir didėjo, tai iš esmės dėl naujai instaliuotų kėlimo įrenginių, kuriuos prižiūri juos instaliavę ūkio subjektai ir dėl jų priežiūros konkurencija nevyksta.

⁸² Pritaikius alternatyvų skaičiavimą Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę siektų [0-5]–[0-5] proc.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

UAB „Schindler- liftas“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
UAB „Kone“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
UAB „Ailama“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
UAB „Eurogama“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
Bendras rinkos dydis	100	100	100	100	100	100	100	100

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal rinkoje veikiančių ūkio subjektų pateiktus duomenis

(136) Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto Panevėžio apskrityje rinkos dalis siekė [90-100]–[90-100] proc. pagal pardavimų vertę bei [90-100]–[90-100] proc. pagal pardavimų apimtį. UAB „Baltijos liftai“ rinkos dalis didėjo, kuomet UAB „Kauno liftai“ neženkliai mažėjo nepriklausomai nuo vertinimo rodiklio. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [0-5]–[0-5] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [5-10]–[5-10] proc. p. pagal pardavimų apimtį⁸³.

(137) Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir antras kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Panevėžio apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių atitinkamoje rinkoje veikia tik vienas dalyvis, kurio rinkos dalis 2019–2021 m. siekė [0-5]–[0-5] proc. – Paradis. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento rinkos dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turėtų bent [20-30] kartus didesnę rinkos dalį (vertinant pagal pardavimų vertę) bei bent [10-20] kartų didesnę rinkos dalį (vertinant pagal pardavimų apimtį) lyginant su sekančiu pagal dydį ūkio subjektu Panevėžio apskrityje (Paradis).

(138) Didžioji dalis Kauno liftų prižiūrimumų kėlimo įrenginių yra ne jų pačių instaliuoti, tokie įrenginiai sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų Kauno liftų prižiūrimumų kėlimo įrenginių Panevėžio apskrityje. Baltijos liftų atveju, jų prižiūrimumi ne savo instaliuoti kėlimo įrenginiai sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų prižiūrimumų kėlimo įrenginių. Tuo tarpu pagrindiniai koncentracijos dalyvių konkurentai Panevėžio apskrityje – Paradis bei UAB „Schindler- liftas“, Panevėžyje [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁸⁴. Tai reiškia, kad minėti konkurentai visus šiuos įrenginius prižiūri dėl to, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(139) 2022 m. bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis, lyginant su 2021 m., pagal pardavimų apimtį beveik nesikeitė, tuo tarpu pagal pardavimų vertę smarkiai išaugo (Koncentracijos dalyvių pajamos išaugo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] karto, įrenginių skaičius išaugus tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] karto). Lyginant su 2021 m., konkurentų UAB „Schindler-liftas“ bei UAB „Kone“ rinkos dalis smarkiai nesikeitė, tuo tarpu Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę išaugo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. punkto, o pagal pardavimų apimtį [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. punkto. Nors Paradis rinkos dalis pagal pardavimo apimtį išaugo gana ženkliai, Koncentracijos dalyvių bendrai rinkos daliai beveik nesikeičiant, pastebėtina tai, kad Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę išaugo ženkliai mažiau nei Koncentracijos dalyvių rinkos dalis.

(140) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis Panevėžio apskrityje buvo įvertinta papildomai analizuojant išskirtinai LF-03, KK-01, KK-02, LK-02 ir ES-01 kategorijos kėlimo įrenginius (toliau – kitų kategorijų kėlimo įrenginius). Vertinant kitų kategorijų kėlimo įrenginius, Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama priežiūros ir remonto Panevėžio apskrityje rinkos dalis siekė [70-80]–[80-90] proc. pagal pardavimų vertę bei [80-90]–[80-90] proc. pagal pardavimų apimtį. UAB „Baltijos liftai“ rinkos dalis didėjo, kuomet UAB „Kauno liftai“ mažėjo nepriklausomai nuo vertinimo rodiklio. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [10-20]–[20-30] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [30-40]–[30-40] proc. p. pagal pardavimų apimtį. Atitinkamai, Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir antras kitų kategorijų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Panevėžio apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių atitinkamoje rinkoje veikia ir kiti ūkio subjektai, iš kurių 2019–

⁸³ Remiantis pirkėjų duomenimis Koncentracijos dalyvių rinkos dalis iš esmės nesikeistų. Pokytis dėl Koncentracijos išaugtų ir siektų [5-10]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10-20]–[10-20] proc. p pagal pardavimų apimtį).

⁸⁴ UAB „Kone“ Panevėžio apskrityje 2021 m. prižiūrėjo tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kėlimo įrenginius, iš kurių [KOMERCINĖ PASLAPTIS], o [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį (pagal bent vieną iš rodiklių) turėjo tik Paradis. Kitų ūkio subjektų (UAB „Kone“, ROL-Automatikas ir UAB „Ailama“) rinkos dalys Panevėžio apskrityje siekė iki 3 proc. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento rinkos dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turėtų bent 4 kartus didesnę (vertinant pagal pardavimų vertę) ir bent 5 kartus didesnę (vertinant pagal pardavimų apimtį) rinkos dalį nei šiuo metu didžiausią rinkos dalį turintis ūkio subjektas (Paradis) Panevėžio apskrityje. Taigi Koncentracijos dalyviai užima itin dideles rinkos dalis ir šiame segmente. 2019-2021 m. UAB „Kauno liftai“ pardavimų dalis mažėjo, kuomet UAB „Baltijos liftai“ pardavimų dalis didėjo. Nors pagrindinis konkurentas Paradis ir yra didesnis šiame segmente nei bendroje rinkoje, jo pardavimų dalis yra reikšmingai mažesnė nei Koncentracijos dalyvių bendra pardavimų dalis, o Koncentracijos dalyviai yra du didžiausi šiame segmente veikiantys ūkio subjektai iš labai riboto rinkos dalyvių skaičiaus.

(141) Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir antras kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Panevėžio apskrityje, vertinant visus kėlimo įrenginius, o Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra didelė ir siekia daugiau nei 90 proc. pagal pardavimų vertę ir apimtį, t. y. konkurentų rinkos dalis ir konkurencinis spaudimas yra ypač mažas. Koncentracijos dalyvių rinkos dalis beveik dvigubai viršijo 50 proc. ribą, nuo kurios tokios rinkos dalys pagal Horizontalių susijungimų gaires jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį. Esant tokiai padėčiai rinkoje net ir vieno konkurento praradimas, nekalbant apie didžiausią, tikėtina turės neigiamą poveikį. Siauresniame segmente (kitų kategorijų kėlimo įrenginiuose) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis taip pat yra didelė ir siekia daugiau nei [70-80] proc. pagal pardavimų vertę ir daugiau nei 80 proc. pagal pardavimų apimtį. Šiame segmente pokytis dėl Koncentracijos yra ypač ženklus. Be to, rinkoje yra ribotas rinkos dalyvių skaičius, o didžiausio konkurento rinkos dalis vertinant visų kategorijų kėlimo įrenginius siekia tik [0-5]–[0-5] proc., o vertinant kitų kategorijų kėlimo įrenginius – [10-20]–[20-30] proc.). Taigi, Koncentracija būtų sukurta tokia situacija rinkoje, kurioje be susijungusio ūkio subjekto visų kategorijų kėlimo įrenginių rinkoje liktų tik keli ūkio subjektai, kurių bendra rinkos dalis 2019–2021 m. siekė [0-5]–[5-10] proc. pagal pardavimų vertę ir [5-10]–[5-10] proc. pagal pardavimų apimtį.

3.2.4. Kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka Utenos apskrityje

(142) Žemiau yra pateikiama informacija (Lentelė Nr. 4) apie Koncentracijoje dalyvaujančių, su jais susijusių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų užimamas rinkos dalis 2019–2021 m. kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Utenos apskrityje.

Lentelė Nr. 4. Rinkos dalyvių padėtis kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Utenos apskrityje.

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų vertę				Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų apimtį			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
UAB „Kauno liftai“	[70–80]	[70–80]	[70–80]	[70–80]	[60–70]	[60–70]	[60–70]	[60–70]
UAB „Baltijos liftai“	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Šiaulių liftas	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	[70–80]	[70–80]	[70–80]	[70–80]	[60–70]	[60–70]	[60–70]	[60–70]
<i>Konkurentai</i>								
UAB „Schindler- liftas“	[20–30]	[20–30]	[10–20]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

UAB „Kone“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
Paradis ⁸⁵	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
UAB „Ailama“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
UAB „Eurogama“	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
Bendras rinkos dydis	100	100	100	100	100	100	100	100

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal rinkoje veikiančių ūkio subjektų pateiktus duomenis

(143) Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto Utenos apskrityje rinkos dalis siekė [70-80]–[70-80] proc. pagal pardavimų vertę bei [60-70]–[60-70] proc. pagal pardavimų apimtį. Abiejų Koncentracijos dalyvių rinkos dalis vertinant pagal pardavimų vertę didėjo, o vertinant pagal pardavimų apimtį UAB „Kauno liftai“ rinkos dalis mažėjo, kuomet UAB „Baltijos liftai“ – didėjo. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [0-5]–[0-5] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [0-5]–[0-5] proc. p. pagal pardavimų apimtį⁸⁶.

(144) Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir trečias (vertinant pagal pardavimų apimtį) arba ketvirtas (vertinant pagal pardavimų vertę) kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Utenos apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių atitinkamoje rinkoje veikia tik vienas dalyvis, kurio rinkos dalis 2019–2021 m. buvo didesnė nei [20-30] proc. – UAB „Schindler- liftas“. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento rinkos dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas turėtų bent [0-5] kartų didesnę rinkos dalį (vertinant pagal pardavimų vertę) bei bent [0-5] kartų didesnę rinkos dalį (vertinant pagal pardavimų apimtį) lyginant su sekančiu pagal dydį ūkio subjektu Utenos apskrityje (UAB „Schindler- liftas“).

(145) 2022 m. bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis, tiek pagal pardavimų vertę, tiek pagal apimtį išliko ženkliai didesnė už 50 proc. (atitinkamai [60-70] proc. ir [70-80] proc.)⁸⁷. Lyginant su 2021 m., konkurentų UAB „Kone“ ir Paradis rinkos dalis ženkliai nesikeitė, tuo tarpu UAB „Schindler-liftas“ rinkos dalis išaugo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. p. pagal pardavimo vertę ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. p. pagal pardavimo apimtį.

(146) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis Utenos apskrityje buvo įvertinta papildomai analizuojant išskirtinai kitų kategorijų kėlimo įrenginius. Vertinant kitų kategorijų kėlimo įrenginius, Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama priežiūros ir remonto Utenos apskrityje rinkos dalis siekė [50-60]–[60-70] proc. pagal pardavimų vertę bei [70-80]–[70-80] proc. pagal pardavimų apimtį. UAB „Baltijos liftai“ rinkos dalis didėjo, kuomet UAB „Kauno liftai“ mažėjo nepriklausomai nuo vertinimo rodiklio. Pokytis dėl Koncentracijos 2021 m. sudaro [10-20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10-20] proc. p. pagal pardavimų apimtį. Atitinkamai, Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir antras (pagal pardavimų apimtį) arba trečias (pagal pardavimų vertę) kitų kategorijų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Utenos apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių 2019–2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį turėjo tik UAB „Schindler- liftas“. Lyginant Koncentracijos dalyvių ir didžiausio konkurento rinkos dalis daroma išvada, kad po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas pagal 2021 m. duomenis turėtų beveik [0-5] kartus didesnę pardavimų dalį (vertinant pagal pardavimų vertę) bei [5-10] kartus didesnę vertinant pagal pardavimų apimtį nei šiuo metu didžiausią rinkos dalį turintis ūkio subjektas (UAB „Schindler- liftas“).

⁸⁵ Pritaikius alternatyvų skaičiavimą Paradis rinkos dalis pagal pardavimų vertę siektų [0-5]–[0-5] proc..

⁸⁶ Remiantis pirkėjų duomenimis Koncentracijos dalyvių rinkos dalis pagal pardavimų vertę būtų mažesnė ir siektų [60-70]–[60-70] proc., tuo tarpu rinkos dalis pagal pardavimų apimtį išliktų beveik nepakitusi bei siektų [60-70]–[60-70] proc. Pokytis dėl Koncentracijos išaugtų ir siektų [0-5]–[0-5] proc. p. pagal pardavimų vertę bei [5-10]–[5-10] proc. p. pagal pardavimų apimtį.

⁸⁷ Pažymėtina tai, kad nors Kauno liftų rinkos dalis pagal pajamas sumažėjo, nes pagal rinkos dalių skaičiavimams naudotus duomenis šio ūkio subjekto pajamos 2022 m., lyginant su 2021 m., sumažėjo maždaug [10-20] proc., vis dėlto vertinant pajamas pagal pirkėjų duomenis (kurie, anot pačių koncentracijos dalyvių, yra patikimesni), Kauno liftų pardavimo pajamos 2022 m. buvo išaugusios maždaug [10-20] proc. Atsižvelgiant į tai, tikėtina, kad Kauno liftų 2022 m. rinkos dalis pagal pardavimų vertę Utenos apskrityje nebuvo sumažėjusi.

(147) Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir trečias arba ketvirtas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai Utenos apskrityje, vertinant visus kėlimo įrenginius, o Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra didelė ir siekia daugiau nei [70-80] proc. pagal pardavimų vertę ir [60-70] proc. pagal pardavimų apimtį. Pažymėtina, kad dviejų didžiausių konkurentų rinkoje rinkos dalys 2019–2021 m. siekia [20-30] proc. ir [0-5] proc. pagal pardavimų vertę bei [20-30] proc. ir [0-5] proc., kuomet kitų trijų rinkos dalyvių rinkos dalys neviršija 1 proc. Koncentracijos dalyvių rinkos dalis buvo [0-5]–[0-5] kartus didesnė už didžiausių konkurentų bei gerokai viršijo 50 proc. ribą, nuo kurios tokios rinkos dalys pagal Horizontalių susijungimų gaires jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį. Esant tokiai padėčiai rinkoje net ir vieno konkurento praradimas bei nedidelis rinkos dalies pokytis tikėtina turės neigiamą poveikį. Koncentracija būtų sukurta tokia situacija rinkoje, kurioje be susijungusio ūkio subjekto visų kategorijų kėlimo įrenginių rinkoje liktų ribotas ūkio subjektų, turinčių reikšmingas rinkos dalis, skaičius. Siauresniame segmente (kitų kategorijų kėlimo įrenginiuose) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis taip pat yra didelė ir siekia daugiau nei [60-70] proc. pagal pardavimų vertę ir daugiau nei [70-80] proc. pagal pardavimų apimtį. Šiame segmente pokytis dėl Koncentracijos yra ženklus.

3.3. *Susijungiančios įmonės yra artimi konkurentai*

(148) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 28 punkte nurodyta, kad kuo labiau susijungiančių įmonių produktai gali būti tarpusavyje pakeičiami, tuo didesnė tikimybė, kad susijungiančios įmonės žymiai pakels kainas. Labiau tikėtina, kad susijungiančių įmonių noras pakelti kainas bus suvaržytas, jei konkuruojančios įmonės gamina artimus pakaitalus susijungiančių įmonių produktams, nei tada, kai jų siūlomi produktai yra mažiau artimi pakaitalai.

(149) Koncentracijos nagrinėjimo metu apklausti rinkos dalyviai nurodė, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų ūkio subjektų pagal didelį aptarnaujamų įrenginių skaičių Vilniuje ir Kaune, mažesnes paslaugų kainas bei tuo, kad dažniau aptarnauja senesnius nei 25 m. lifthus.

(150) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] vertinimu, Koncentracijos dalyviai išsiskiria tuo, kad UAB „Mano būstas“ visų Vilniaus mieste administruojamų pastatų liftų priežiūrą yra perdavęs UAB „Baltijos liftai“ be galimybės konkuruoti dėl šių objektų, dėl ko didelis priežiūrimų liftų (įrenginių) kiekis atitenka vienam tiekėjui. UAB „Kauno liftai“ irgi užimant tam tikrą dalį rinkos Vilniaus mieste, ši koncentracija didėja, o galimybės konkuruoti ženkliai sumažėja. Vertinant paslaugų skirstymą pagal pirkėjų grupes, nurodė, kad Koncentracijos dalyviai patenka į mažesnių kainų segmentą, todėl turi pranašumą prieš kitus tiekėjus viešuosiuose pirkimuose (viešosios įstaigos, daugiabučių administratoriai). [KOMERCINĖ PASLAPTIS] taip pat nurodė, kad UAB „Kauno liftams“ būdinga itin agresyvi konkuravimo strategija, kuri remiasi agresyvia kainų politika ir kitomis priemonėmis. Gauti paaiškinimai ir surinkta informacija rodo, kad Koncentracijos dalyviai rinkoje išsiskiria koncentracija regionuose, taip pat tuo, kad agresyviau konkuruoja dėl senų liftų (daugiau nei 25 m.), sumontuotų daugiabučiuose, priežiūros ir remonto paslaugų, dėl ko pasižymi dideliu aptarnaujamos senos liftų įrangos kiekiu, didele dalimi aptarnaujamos įrangos senuose daugiabučiuose⁸⁸. Be to, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodė, kad UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“ yra artimiausi jiems konkurentai, nes konkuruoja mažiausia kaina.

(151) Kai kurie apklausti paslaugų pirkėjai taip pat nurodė, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria siūlomomis žemomis kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto kainomis⁸⁹ bei tuo, kad tai ilgametės rinkoje veikiančios įmonės, turinčios kvalifikuotą personalą ir galimybę teikti paslaugas plačia apimtimi⁹⁰. Kaip nurodė AB „Civinity“: „Manytina, kad koncentracija galėtų turėti įtakos konkurencijai Vilniaus mieste, nes tikėtina, kad UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“

⁸⁸ Ūkio subjektų atsakymas į Konkurencijos tarybos 2022 m. lapkričio 25 d. rašto 12.3 klausimą.

⁸⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

⁹⁰ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

*nebekonkuruotų tarpusavyje. Be to galimai padidėtų teikiamų paslaugų kainos, nes nurodyti rinkos dalyviai dažnu atveju konkuruodavo dėl mažiausios kainos“.*⁹¹

(152) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad išvada dėl įmonių artumo yra nepagrįsta, kadangi yra remiamasi išskirtinai konkurentų teiginiais, bet nėra aišku kiek konkurentų nurodė tokius teiginius, o nurodyti teiginiai nėra pagrįsti faktiniais duomenimis. Nebuvo vertinama situacija bei konkurencinis artumas ir poveikis konkrečiame segmente, o vadovaujamosi atsakymais dėl visos kėlimo įrenginių ir priežiūros rinkos.

(153) UAB „Kauno liftai“ teigimu, pirkėjų atsakymų analizės rezultatai rodo, kad Koncentracijos dalyviai neišsiskiria iš kitų konkurentų ir nėra artimi konkurentai, o didžioji dalis pirkėjų net nebuvo suinteresuoti atsakyti į Konkurencijos tarybos klausimus. AB „Civinity“ pateikta nuomonė turi būti vertinama [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Be to, dalis teiginių apie artumą yra grindžiami bendro pobūdžio argumentais ir galėtų būti pritaikomi ir kitiems rinkos dalyviams. Galiausiai, Išvadose nėra atliekama analizė ar iš tiesų Koncentracijos dalyvių kainos yra mažiausios.

(154) Atsakydama į šiuos Kauno liftų atsiliepimų argumentus, Konkurencijos taryba pabrėžia, kad konkurencinio artumo vertinimas yra atliekamas atsižvelgiant į aplinkybių, nurodytų 3.3 dalyje, visumą, o ne vienu iš informacijos šaltiniu.

(155) Bet kuriuo atveju, apie Koncentracijos dalyvių išskirtinumą teikiant techninės priežiūros ir remonto paslaugas pasisakė pusė (4 iš 8) atsakiusių konkurentų. 3 iš jų ([KOMERCINĖ PASLAPTIS], UAB „Liftai EU“ bei UAB „Vinersa“) išskyrė, kad Koncentracijos dalyviai iš kitų paslaugų tiekėjų išsiskiria didesne senų liftų koncentracija. Tuo tarpu apie Koncentracijos dalyvių išskirtinumą taikant mažesnę kainą priežiūros ir remonto paslaugoms pasisakė ne tik konkurentai, bet ir kai kurie pirkėjai (AB „Civinity“, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]). Negana to, Koncentracijos dalyvių išskirtinumą mažomis kainomis pagrindžia tai, jog Koncentracijos dalyviai užima ženkliai didesnę rinkos dalį senų liftų ir ne savo instaliuotų kėlimo įrenginių segmente, kuriuose pagrindinis tiekėjo pasirinkimo kriterijus yra mažiausia kaina.

(156) Tai, kad didžioji dalis (23 iš 39) apklaustų pirkėjų nepateikė nuomonės apie Koncentracijos dalyvių išskirtinumą techninės priežiūros ir remonto rinkoje ne tik kad neparodo, jog Koncentracijos dalyviai nėra artimi, bet rodo, kad šie pirkėjai negali įvertinti situacijos bei galimai nėra suinteresuoti padėti šioje rinkoje. Dėl šios priežasties, turimus pirkėjų atsakymus reikėtų vertinti atsargiai, o atsakymų nepateikimas nereiškia, kad rinkoje neegzistuoja Koncentracijos dalyvių išskirtinumas, ar tai, jog Koncentracija neturės neigiamo poveikio konkurencijai. Detaliau dėl pirkėjų atsakymų vertinimo nurodoma (424)–(431) pastraipose.

(157) Atsakant į argumentą, kad AB „Civinity“ nuomonė [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(158) Tuo tarpu vieno iš pirkėjų pateiktas teiginys, jog Koncentracijos dalyviai yra „*ilgametės rinkoje veikiančios įmonės, turinčios kvalifikuotą personalą ir galimybę teikti paslaugas plačia apimtimi*“ vertintinas kaip vienas iš Koncentracijos dalyvių artumo įrodymų, net ir tuo atveju, jeigu jis gali galioti ir kitiems rinkos dalyviams, nes šis respondentas būtent tuo vertino Koncentracijos dalyvių artumą.

(159) Kalbant apie analizę dėl mažesnių Koncentracijos dalyvių taikomų kainų, ši analizė nebuvo atliekama dėl to, jog Konkurencijos taryba neturėjo galimybių tinkamai analizei atlikti. Patys Koncentracijos dalyviai nurodė negalintys pateikti duomenų, kuriais galima palyginti jų pačių vidutines skirtinguose kainas regionuose⁹². Neturint Koncentracijos dalyvių duomenų, informacijos apie kitų subjektų taikomas kainas rinkimas nebuvo tikslingas. Be to, kaip yra išdėstyta (236)–(245) pastraipose, turimi duomenys apie viešuosius pirkimus bei privačius konkursus nėra išsamūs ir tinkami vertinimui. Atlikti reprezentatyvią kainų palyginimo analizę su turimais duomenimis nėra

⁹¹ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ raštas, atsakymas į 20 kl. (bylos 17 NK tomas, 22 lapas).

⁹² Pranešime apie Koncentraciją nurodyta, kad „pateikti vidutinių kainų skirtinguose regionuose palyginimo UAB „Kauno liftai“ negali. UAB „Kauno liftai“ kėlimo įrenginių duomenų bazėje priežiūros kainų palyginamumą apsunkina kėlimo įrenginių diferenciacija bei anksčiau pateikta kainodaros specifiška.“

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

įmanoma ir dėl to, jog nėra galimybės užtikrinti, kad atlikta analizė atvaizduos rinkos dalyvių kainų skirtumus tarp tarpusavyje palyginamų paslaugų. Vis dėlto tai, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria mažiausiomis priežiūros ir remonto kainomis pagrindžia faktas, jog Koncentracijos dalyviai užima reikšmingas rinkos dalis nagrinėjamosiose apskrityse, kadangi renkantis tiekėją techninės priežiūros ir remonto paslaugoms įsigyti dažniausiai taikomas būtent mažiausios kainos kriterijus.

(160) Siekiant įvertinti Koncentracijos dalyvių artumą buvo atlikta duomenų analizė įvairiais pjūviais, kuri parodė, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi konkurentai. Surinkti duomenys parodo, kad Koncentracijos dalyvių veiklos modelis yra ypač panašus, o kitų didžiausių konkurentų, su kuriais yra konkuruojama aukščiau aprašytose lokaliuose rinkose (UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“, Paradis), veiklos modeliai skiriasi, kai kuriais atvejais labai reikšmingai, dėl ko jie negali būti laikomi artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais (Lentelė Nr.5, Lentelė Nr.6).

Lentelė Nr.5. Ūkio subjektų 2021 m. pajamų pasiskirstymas pagal įrenginių kategorijas

Ūkio subjektas	LF-01	LF-02	LF-03	KK-01	ES-01	KK-02, LK-02	Kiti neregistruojami
UAB „Kauno lifantai“	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]						
UAB „Baltijos lifantai“							
UAB „Schindler-liftas“							
UAB „Kone“							
Paradis							
UAB „Baltic lift service“							
UAB „Kilfas“							
Atsvara							
UAB „Ailama“							
UAB „Vinersa“							
ROL-Automatikas							
UAB „Eurogama“							
Bendrai	[80–90]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[5–10]	[0–5]	[0–5]

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal koncentracijos dalyvių bei rinkos dalyvių pateiktus duomenis

(161) Kaip matyti pagal duomenis, Koncentracijos dalyviai panašią dalį pajamų gauna iš LF-01 kategorijos. Vertinant didžiausius konkurentus, panašią dalį pajamų gauna UAB „Schindler-liftas“ bei UAB „Kone“, kai tuo tarpu Paradis iš šios kategorijos gauna tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų ir ženkliai didesnę dalį pajamų gauna iš LF-03 ir KK-01 kategorijų, iš kurių Koncentracijos dalyviai gauna ženkliai mažesnę pajamų dalį. Taip pat pastebėtina, kad UAB „Schindler-liftas“ ir UAB „Kone“ ženkliai didesnę dalį pajamų gauna iš ES-01 kategorijos, kai Koncentracijos dalyvių atveju ši kategorija sudaro iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų.

Lentelė Nr.6. Ūkio subjektų 2021 m. pajamų dalis iš senesnių negu 25 m. liftų (LF-01) priežiūros

Apskritis	UAB „Baltijos lifantai“	UAB „Kauno lifantai“	UAB „Kone“	UAB „Liftai EU“	Paradis	UAB „Schindler-liftas“
Alytaus apskritis	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]					
Kauno apskritis						
Klaipėdos apskritis						
Marijampolės apskritis						
Panevėžio apskritis						
Šiaulių apskritis						
Tauragės apskritis						
Telšių apskritis						
Utenos apskritis						

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Vilniaus apskritis						
Bendrai	[30–40]	[50–60]	[30–40]	[10–20]	[20–30]	[20–30]

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal koncentracijos dalyvių bei rinkos dalyvių pateiktus duomenis

(162) Vertinant pagal liftų (LF-01) amžių, galima daryti išvadą, kad visi pagrindiniai Koncentracijos dalyvių konkurentai iš senesnių negu 25 m. liftų priežiūros ir remonto gauna mažesnę dalį pajamų negu Koncentracijos dalyviai (Lentelė Nr.6). Naujas rinkos dalyvis, UAB „Liftai EU“, iš senų liftų priežiūros ir remonto paslaugų atitinkamai gauna tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. savo pajamų, taigi iš esmės didžiausią konkurencinį spaudimą daro naujų liftų segmente. Tuo tarpu UAB „Kone“, Paradis bei UAB „Schindler-liftas“ iš senų liftų priežiūros ir remonto paslaugų gauna tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. savo pajamų atitinkamai. Nors skirtumas tarp UAB „Baltijos liftai“ ir šių konkurentų nėra labai didelis absoliučiu dydžiu, svarbu atkreipti dėmesį, kad didžiojoje dalyje lokalių rinkų, kuriose nustatytas neigiamas Koncentracijos poveikis (Kauno, Panevėžio ir Vilniaus apskritys), UAB „Schindler-liftas“ iš senų liftų gauna tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS]-[KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų konkrečioje apskrityje (išskyrus Utenos apskritį, kur gauna [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.). UAB „Kone“ atveju ši dalis daugumoje apskričių neviršija [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., išskyrus Vilniaus ir Utenos apskritį, kur gaunama [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. atitinkamai. Be to, Koncentracijos dalyvių pardavimai sudaro virš 55 proc. visų Lietuvos Respublikoje gaunamų pajamų iš senesnių nei 25 m. liftų priežiūros, o prižiūrimų kėlimo įrenginių dalis viršija 50 proc.

(163) Tokio senų liftų dalies skirtumo svarbą atspindi Vilniaus pavyzdys. Dėl senų liftų dalies skirtumo nuo Koncentracijos dalyvių, UAB „Schindler-liftas“ pardavimų dalis senų liftų priežiūros ir remonto segmente yra beveik du kartus mažesnė, negu bendroje priežiūros ir remonto rinkoje ir UAB „Schindler-liftas“ iš didžiausio rinkos dalyvio bendroje rinkoje iki Koncentracijos, tampa trečiu didžiausiu senų liftų segmente, kai tuo tarpu UAB „Baltijos liftai“ tampa didžiausiu dalyviu minėtame segmente.

(164) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad nesutinka su tuo, kad Koncentracijos dalyvių padėtis senų kėlimo įrenginių segmente yra stipresnė, nei konkurentų:

a. UAB „Baltijos liftai“ „specializaciją“ senų liftų priežiūros ir remonto segmente iš esmės lemia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kas prieštarautų teiginiui, kad proporcija tarp senų ir naujų liftų turėtų išlikti panaši.

b. Klientų, turinčių išskirtinai senesnius nei 25 m. liftus, dalis yra nedidelė ir siekia vos 2 proc. ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] kėlimo įrenginiai iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kėlimo įrenginių) UAB „Baltijos liftai“ atveju ir apie 20 proc. UAB „Kauno liftai“ atveju.

c. Išvadose ignoruojamas kitų ūkio subjektų interesas teikti priežiūros ir remonto paslaugas senesniems kėlimo įrenginiams. Nors Išvadose yra pabrėžiama, kad ūkio subjektas teikiantis priežiūros paslaugas konkrečiam kėlimo įrenginiui turi didesnę tikimybę laimėti konkursą (atsiribojant nuo vertinimo, ar šis teiginys yra teisingas), yra ignoruojama, kad konkurentai (UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“) turėtų būti suinteresuoti aktyviai konkuruoti dėl senesnių kėlimo įrenginių priežiūros, kadangi tai padidintų jų galimybę pakeisti šį kėlimo įrenginį ir užsitikrinti priežiūros paslaugas. Visgi ši konkurentų paskata yra ignoruojama.

d. Atlikta analizė nesuponuoja, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš konkurentų pagal prižiūrimų senų kėlimo įrenginių proporciją Vilniaus apskrityje⁹³.

e. Faktas, kad Koncentracijos dalyvių pardavimai sudaro virš 55 proc. visų Lietuvos Respublikoje gaunamų pajamų iš senesnių nei 25 m. liftų priežiūros, o prižiūrimų kėlimo

⁹³ Atsiliepimo į Konkurencijos tarybos išvadas 51 pastraipos 4 punktą.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

įrenginių dalis viršija 50 proc. nieko nereiškia, nes kai brėžiamos skirtingos geografinės rinkos, būtent jose ir turėtų būti vertinama konkurencija.

(165) Atsakydama į Kauno liftų atsiliepimų argumentus Konkurencijos taryba pažymi, kad:

a. Negalima sutikti, kad yra tikslinga vertinti UAB „Baltijos liftai“ kėlimo įrenginių pasiskirstymą išėmus [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Pastebėtina, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikta informacija rodo, kad kėlimo įrenginiams yra skelbiami atskiri konkursai (ką iš esmės patvirtina tai, kad pateiktoje imtyje buvo nurodyti [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursai, iš kurių absoliučioji dauguma vyko [KOMERCINĖ PASLAPTIS]), kitaip tariant, su [KOMERCINĖ PASLAPTIS] sutartis nėra pasirašoma dėl visų kėlimo įrenginių vienu metu. Be to, UAB „Baltijos liftai“ turėjo laimėti visus šiuos atskirus konkursus tam, kad tiekėtų priežiūros ir remonto paslaugas šiems kėlimo įrenginiams (tai patvirtina ir Koncentracijos dalyviai, kadangi nurodo, kad bet koks kitas ūkio subjektas laimėjęs [KOMERCINĖ PASLAPTIS] organizuojamus konkursus galėtų perimti šių kėlimo įrenginių priežiūrą). Taip pat Koncentracijos dalyvių argumentas niekaip nepaneigia fakto, kad UAB „Kauno liftai“ senų kėlimo įrenginių dalis Vilniuje yra didžiausia, o didžiausio konkurento pagal rinkos dalį UAB „Schindler- liftas“, ženkliai mažesnė.

b. Pastebėtina, kad Koncentracijos dalyvių pateikti duomenys savaime neįrodo, kad Koncentracijos dalyviai nėra artimi konkurentai vertinant liftus pagal liftų amžių. Nors UAB „Baltijos liftai“ atveju pirkėjų, kurių liftai yra senesni, nei 25 m., liftų dalis ir sudaro tik 2 proc. (t. y. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS] liftų), UAB „Baltijos liftai“ paslaugų pirkėjų dalis (kurių bent 80 proc. turimų liftų yra senesni, nei 25 m.) sudaro apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS]), o UAB „Kauno liftai“ atveju – apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS]). Bet kuriuo atveju, Koncentracijos dalyviai ignoruoja, kad dalis pirkėjų skelbia atskirus konkursus atskiriems įrenginiams, ar daliai įrenginių.

c. Pažymėtina, kad Konkurencijos taryba neteigia, kad konkurentai iš viso nedaro konkurencinio spaudimo ar nėra suinteresuoti teikti daugiau paslaugų, visgi faktiniai duomenys rodo, kad dalis konkurentų (UAB „Schindler-liftas“, kuris yra didžiausias konkurentas priežiūros ir remonto rinkoje, ir UAB „Liftai EU“) specializuojasi ir sėkmingiau veikia naujesnių, nei 25 m. liftų segmente, o senesnių liftų segmente neveikia taip sėkmingai.

d. Nors Vilniaus apskrityje Koncentracijos dalyvių senų liftų dalis yra tame pačiame intervale, kaip ir UAB „Kone“ bei Paradis, pažymėtina, kad kitose apskrityse (Kauno, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių) Koncentracijos dalyvių senų liftų dalis viršija 60 proc., kuomet iš visų konkurentų didesne dalimi senesnių kėlimo įrenginių pasižymi tik UAB „Schindler-liftas“ Utenos apskrityje.

e. Koncentracijos dalyviai nepagrindė, kad jų veiklos modelis skiriasi skirtingose teritorijose. Kaip buvo nurodyta aukščiau, kitose apskrityse, kur Koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis viršija 70 proc., abiejų Koncentracijos dalyvių senesnių liftų dalis viršija 60 proc. Atitinkamai, vertinant UAB „Kauno liftai“ daromą spaudimą Vilniuje bei UAB „Baltijos liftai“ daromą spaudimą Kaune, Panevėžyje ir Utenoje yra atsižvelgiama į tai, kaip pastarasis ūkio subjektas veikia kitose gretimose lokaliuose rinkose.

f. Apibendrinant, Konkurencijos taryba neteigia, kad Koncentracijos dalyviai yra artimiausi konkurentai išskirtinai vertinant senus kėlimo įrenginius Vilniaus apskrityje. Visgi, kaip buvo pažymėta (162)–(163) pastraipose, dalies konkurentų (UAB „Liftai EU“ ir UAB „Schindler-liftas“) pajamų pasiskirstymas pagal liftų amžių akivaizdžiai skiriasi net ir Vilniaus apskrityje, o vertinant atskiras geografines rinkas yra daroma išvada, kad visi pagrindiniai Koncentracijos dalyvių konkurentai iš senesnių negu 25 m. liftų priežiūros ir remonto gauna mažesnę dalį pajamų negu Koncentracijos dalyviai (ką iš esmės patvirtina jų

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

pajamų paskirstymas Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Marijampolės ir Utenos apskrityse). Galiausiai, patys Koncentracijos dalyviai nepagrindžia, kad koncentracijos dalyviai yra vienas kito tolimi konkurentai.

(166) Vertinant konkurencinį artumą taip pat svarbu atsižvelgti į tai, kad didžiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai atstovauja konkrečiam liftų gamintojui ir dažniausiai prižiūri būtent to gamintojo, t. y. savo įrengtus, liftus. Kaip jau minėta, pirkėjai renkasi gamintojų atstovus konkrečioms įrenginiams prižiūrėti. Šis pasirinkimas nulemtas kokybinių kriterijų, nes gamintojo atstovai turi greičiausią atsarginių dalių prieinamumą, kvalifikučiausius specialistus. Tai reiškia, kad konkrečius liftų gamintojus atstovaujančių ūkio subjektų rinkos dalis didele dalimi yra nulemta tuo, kad paslaugų pirkėjai juos pasirenka tam, kad prižiūrėtų būtent jų atstovaujamų gamintojų instaliuotus liftus. Taigi vertinant ne jų pagamintų liftų priežiūrą ir remontą, jų konkurencinis spaudimas yra ženkliai mažesnis nei parodo jų rinkos dalys bendroje rinkoje. Dėl šios priežasties, norint tinkamai įvertinti Koncentracijos poveikį, svarbu įvertinti ne savo instaliuotų liftų segmentą, į kurį nepatenka tie liftai, kuriuos prižiūri juos įrengęs ūkio subjektas (šių liftų priežiūros ir remonto paslaugų atžvilgiu konkurencija iš esmės nevyksta, nes tokių paslaugų tiekėjas dažniausiai pasirenkamas pagal atstovaujamą gamintoją).

(167) Kaip jau minėta, Koncentracijos dalyviai ženkliai išsiskiria iš kitų rinkos dalyvių, nes tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. jų prižiūrimų liftų yra jų pačių instaliuoti. Vertinant didžiausius konkurentus, ši dalis yra ženkliai didesnė ir nustatyta, kad jie specializuojasi savo įrengtų liftų priežiūroje ir remonte. Tokia pat išvada daroma ir daugumoje apskričių, kuriose dėl Koncentracijos buvo nustatytas neigiamas poveikis, išskyrus Utenos apskritį, kur UAB „Schindler-liftas“ didžioji pajamų dalis yra gaunama [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tačiau minėtoje apskrityje iš viso tik [10-20] proc. liftų yra prižiūrima juos instaliavusių ūkio subjektų (kai Lietuvos mastu šis dydis sudaro [40-50] procentus). Be to, Utenos apskrityje konkurencijos problemos nustatytos ir kitų kėlimo įrenginių segmente, kuriame UAB „Schindler- liftas“ pardavimų dalis yra ženkliai mažesnė už Koncentracijos dalyvių.

(168) Tai, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų ūkio subjektų vertinant visus kėlimo įrenginius (nepriklausomai nuo kategorijos) patvirtina nagrinėjimo metu surinkti duomenys, rodantys, kad iš Koncentracijos dalyvių prižiūrimų kėlimo įrenginių Lietuvos Respublikoje tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. yra jų pačių instaliuoti, kuomet didžiausių konkurentų atveju ši dalis yra žymiai didesnė ir siekia nuo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir parodo, kad jie specializuojasi savo įrengtų kėlimo įrenginių priežiūroje ir remonte.

(169) Savo instaliuotų kėlimo įrenginių dalies visuose prižiūrimuose kėlimo įrenginiuose skirtumo svarbą atspindi Vilniaus pavyzdys. Dėl savo instaliuotų kėlimo įrenginių dalies prižiūrimuose kėlimo įrenginiuose skirtumo nuo Koncentracijos dalyvių, UAB „Schindler-liftas“ pardavimų dalis ne savo instaliuotų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto segmente yra daugiau kaip du kartus mažesnė pagal pajamas ir beveik du kartus mažesnė pagal įrenginių skaičių, negu bendroje priežiūros ir remonto rinkoje. UAB „Schindler- liftas“ iš didžiausio rinkos dalyvio bendroje rinkoje iki Koncentracijos, tampa trečiu didžiausiu ne savo instaliuotų kėlimo įrenginių segmente, kai tuo tarpu UAB „Baltijos liftai“ tampa didžiausiu minėtame segmente.

(170) Šios analizės rezultatus ir didžiausių konkurentų specializaciją ne tokiuose pat segmentuose kaip Koncentracijos dalyviai patvirtino ir konkurentų apklausa⁹⁴. UAB „Kone“ atsakyme nurodė, kad: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]..“⁹⁵ Paradis nurodė, kad: „[KOMERCINĖ

⁹⁴ UAB „Schindler-liftas“ į užduotus klausimus iš esmės neatsakė, nurodydamas, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“ ir „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Šis atsakymas negali būti laikomas pagrįstu, ypač turint omenyje, kad būtent UAB „Schindler-liftas“ šios proporcijos neatitikimas yra vienas didžiausių.

⁹⁵ 2023 m. kovo 28 d. UAB „KONE“ raštas, atsakymas į 2 kl. (bylos 26 K tomas, 21 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

PASLAPTIS“.⁹⁶ UAB „Kone“ taip pat nurodė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.⁹⁷ Tai patvirtino ir pirkėjų atsakymai. Rimi nurodė: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.⁹⁸ UAB „Akropolis Group“ nurodė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.⁹⁹ UAB „Caverion Lietuva“ nurodė: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.¹⁰⁰

(171) Didžioji dauguma apklaustų instaliacijos paslaugas perkančių pastatų statybos bei nekilnojamojo turto vystymo įmonių teigia, kad kėlimo įrenginių techninę priežiūrą ir remontą atlieka įrenginius instaliavusios įmonės¹⁰¹ siekiant išlaikyti įrangos priežiūros tęstinumą, profesionalią priežiūrą ir originalių detalių tiekimą¹⁰²; kadangi atitinkamos įmonės turi reikiamas kompetencijas tinkamai organizuoti konkretaus gamintojo liftų techninę priežiūrą¹⁰³, suteikia garantinius aptarnavimus, o jiems pasibaigus toliau eksploatuoja savo sumontuotą įrangą¹⁰⁴, atsargines ir remontui reikalingas dalis gauna tiesiogiai iš gamintojo¹⁰⁵.

(172) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Išvadose klaidingai nurodoma, kad egzistuojančią konkurentų specializaciją patvirtina pirkėjų atsakymai, kadangi klientai iš esmės nenurodė, kad Koncentracijos dalyviai specializuojasi kažkuriuose segmentuose¹⁰⁶.

(173) Kaip jau buvo minėta (156) pastraipoje, tai, kad dauguma pirkėjų neatsakė į klausimą, ar Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų tiekėjų, ar specializuojasi kuriuose nors segmentuose, parodo, kad daugumai apklaustų pirkėjų kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinka tiesiog yra mažiau aktuali ir jie neturi žinių apie ją, tačiau tai nereiškia, jog Koncentracijos dalyviai nesispecializuoja tam tikruose segmentuose. Kadangi pirkėjų pateikti atsakymai nebuvo išsamūs, Konkurencijos taryba vadovavosi turimų įrodymų visuma, kuri parodo, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų tiekėjų senesnių liftų bei ne savo instaliuotų kėlimo įrenginių segmentuose.

(174) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Konkurencijos taryba nepagrįstai neatsižvelgia į tai, kad UAB „Baltijos liftai“ įmonė yra sąlyginai nauja įmonė lyginant su konkurentais, kadangi būtent tai paaiškina UAB „Baltijos liftai“ situaciją. Atitinkamai, per 25 m. UAB „Baltijos liftai“ „pasivytų“ kitus konkurentus pagal savo/kitų įrengtų šiuo metu prižiūrimų įrenginių dalį, kas suponuoja išvadą, kad jis nėra artimas UAB „Kauno liftai“ konkurentas bei yra toks pats konkurentas kaip UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“ ar Paradis.

(175) Konkurencijos taryba vertina esamą situaciją (o ne hipotetinę situaciją dar po 12 m.), o įvertinus turimus duomenis daroma išvada, kad šiuo metu būtent UAB „Baltijos liftai“ yra artimesnis konkurentas Kauno liftams pagal proporciją tarp savo ir ne savo įrengtų ir šiuo metu prižiūrimų kėlimo įrenginių. Be to, atsiliepimuose į Išvadas yra visiškai ignoruojama tai, kad Konkurencijos taryba pažymėjo, jog UAB „Kauno liftai“ net ir po 25 m. vis dar prižiūri daugiau ne savo įrengtų kėlimo įrenginių. Galiausiai, yra ignoruojama, kad UAB „Baltijos liftai“ būtent ne savo įrenginių segmente yra didžiausias rinkos dalyvis (ką patvirtina rinkos dalys). Be to, dažniausiai savo instaliuotus kėlimo įrenginius prižiūrintys ūkio subjektai dėl jų priežiūros nekonkuravo, o juos prižiūri būtent dėl to, kad atstovauja įrenginio gamintojui ir tokie atvejai neturėtų patekti į konkurencinio spaudimo analizę. Jei Koncentracijos dalyvių vertinimas būtų teisingas, nepriklausomai ar iš rinkos dydžio būtų eliminuojami įrenginiai, kuriuos prižiūri juos instaliavę ūkio subjektai, ar tokie įrenginiai nebūtų eliminuojami, tiek Koncentracijos dalyvių, tiek konkurentų

⁹⁶ 2023 m. kovo 20 d. UAB „Paradis“ raštas, atsakymas į 4 kl. (bylos 26 K tomas, 15 lapas).

⁹⁷ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ raštas, atsakymas į 16 kl. (bylos 10 K tomas, 112 lapas).

⁹⁸ 2022 m. gruodžio 7 d. UAB „Rimi Lietuva“ raštas, atsakymas į 7 kl. (bylos 15 K tomas, 121 lapas).

⁹⁹ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Akropolis Group“ raštas, atsakymas į 7 kl. (bylos 15 K tomas, 51 lapas).

¹⁰⁰ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Caverion Lietuva“ raštas, atsakymas į 7 kl. (bylos 15 K tomas, 7 lapas).

¹⁰¹ 2023 m. gegužės 24 d. UAB „Hanner“ atsakymas į 8 kl. (bylos 33 NK tomas, 115 lapas).

¹⁰² 2023 m. gegužės 24 d. UAB „Darnu Group“ atsakymas į 12 kl. (bylos 33 NK tomas, 106 lapas);

¹⁰³ 2023 m. gegužės 22 d. UAB „Vastint“ atsakymas į 12 kl. (bylos 33 NK tomas, 62 lapas);

¹⁰⁴ 2023 m. gegužės 19 d. UAB „Lords LB Asset Management“ atsakymas į 13 kl. (bylos 33 NK tomas, 16-57 lapai).

¹⁰⁵ 2023 m. gegužės 23 d. AB „Achema“ atsakymas į 9.3 kl (bylos 34 NK tomas, 111 lapas).

¹⁰⁶ Atsiliepimo į Konkurencijos tarybos išvadas 54 pastraipą.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

padėtis iš esmės nesikeis. Taigi UAB „Kauno liftai“ argumentai niekaip nepaneigia, kad Koncentracijos dalyviai yra stipresni ne savo instaliuotų įrenginių priežiūroje, kur didžiausi konkurentai nėra tokie stiprūs.

(176) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad teiginys, jog kitų rinkos dalyvių konkurencinis spaudimas ne savo įrengtų kėlimo įrenginių segmente yra ženkliai mažesnis, nėra pagrįstas, kadangi:

- a. Susijungimų priežiūros grupė tik nurodo, kad rinkos dalių skirtumas nulemia segmento egzistavimą ir kad kartu tai įrodo galimą problemą jame neteikiant jokių įrodymų bei neanalizuojant konkurencinio spaudimo konkrečiame segmente.
- b. UAB „Schindler- liftas“ iš esmės įrengė visus kėlimo įrenginius Vilniuje, kadangi įsigijo anksčiau Vilniuje veikusį ūkio subjektą (kuris įrengė beveik visus liftus Vilniuje), dėl ko jo duomenys gali būti netikslūs bei nepagrįstai išplėsti jų įrengtų liftų skaičių.
- c. Konkurentai taip pat gali prižiūrėti kitų rinkos dalyvių įrengtus kėlimo įrenginius, ką patvirtina UAB „Schindler-liftas“ padėtis Klaipėdos apskrityje bei UAB „Kone“ padėtis Utenos apskrityje. Kartu tai parodo, kad vien ta aplinkybė, kad ūkio subjektas turi daugiau kitų ūkio subjektų įrengtų kėlimo įrenginių nieko nepasako apie jo galimybes konkuruoti dėl ne savo įrengtų įrenginių.

(177) Visų pirma, Konkurencijos taryba identifikavo problemą ne savo įrengtų kėlimo įrenginių segmente ne vien pagal tai, kad šis segmentas egzistuoja išskirtinai dėl rinkos dalyvių rinkos dalių skirtumų lyginant su visų kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinka, bet ir atsižvelgiant į konkurentų ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]) pasisakymus, laimėtojo pasirinkimo kriterijų skirtumus skirtingose segmentuose (šiam segmente paslaugų pirkėjai kaip pagrindinį kriterijų išskyrė mažiausią kainą) bei faktinę situaciją, kad Koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis viršija 50 proc. pagal abu vertinimo rodiklius, o vertinant savo ir ne savo įrengtų kėlimo įrenginių pasiskirstymą Koncentracijos dalyviai yra artimesni, nei lyginant su konkurentais, kadangi Vilniaus apskrityje abu prižiūri daugiau ne savo įrengtų kėlimo įrenginių (plačiau – (166)–(169) pastraipose). Antra, Konkurencijos tarybos surinkti duomenys iš rinkos dalyvių buvo papildomai palyginti su VDI duomenimis. Atlikus palyginimą buvo padaryta išvada, kad iš rinkos dalyvių gauti duomenys iš esmės nesiskiria nuo VDI duomenų. Trečia, Koncentracijos dalyvių pavyzdžiai dėl Klaipėdos ir Utenos nėra tinkami palyginimui atlikti, kadangi UAB „Schindler- liftas“ Klaipėdos apskrityje įsigijo priežiūros ir remonto paslaugas teikiančią įmonę (kurios veiklos modelis skiriasi nuo UAB „Schindler- liftas“ veiklos modelio Vilniaus apskrityje), o Utenos apskrityje yra nedidelis naujų kėlimo įrenginių skaičius, o pati UAB „Kone“ prižiūri tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kėlimo įrenginius, kas neleidžia daryti pagrįstų išvadų dėl minėto pasiskirstymo.

(178) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad kėlimo įrenginių pasiskirstymas priklausomai nuo kėlimo įrenginio įrengimo fakto nieko nepasako apie ūkio subjekto artimumą ar konkurenciją atitinkamame segmente. UAB „Kauno liftai“ pateikė informaciją tik apie jų pačių įrengtus kėlimo įrenginius neįtraukiant įmonių, kurios buvo įsigytos, įrengtų kėlimo įrenginių. Atitinkamai, UAB „Kauno liftai“ nepriskyrė dalies savo pačių įsigytų įmonių įrengtų įrenginių kaip savo įrengtų įrenginių, dėl ko minėta UAB „Kauno liftai“ proporcija nėra aktuali.

(179) Pažymėtina, kad UAB „Kauno liftai“ pateikti duomenys bei gaunama proporcija yra aktualūs, kadangi visų rinkos dalyvių buvo prašoma pateikti identišką informaciją – t. y. pateikti informaciją apie prižiūrimus kėlimo įrenginius bei nurodyti kėlimo įrenginius, kurie buvo instaliuoti Jų bendrovės ir susijusių ūkio subjektų. Konkurencijos tarybos tikslas buvo įvertinti situaciją, panaikinus įrenginius, kuriuos prižiūri gamintojo atstovas būtent dėl to, kad jis yra atstovas. Taip pat buvo prašoma nurodyti 1997 – 2021 m. (t.y. 25 m. laikotarpyje) instaliuotus kėlimo įrenginius. Galiausiai, UAB „Kauno liftai“ pateikti 2021 m. duomenys bei atlikti skaičiavimai rodo, kad rezultatai iš esmės nesiskiria nuo VDI duomenų (pagal Konkurencijos tarybos skaičiavimus

proporcija tarp savo ir ne savo įrengtų UAB „Kauno liftai“ aptarnaujamų liftų Vilniaus apskrityje sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., kuomet pagal VDI duomenis – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.)¹⁰⁷. Atitinkamai, jeigu minėtų įmonių įsigijimas UAB „Kauno liftai“ atveju įvyko seniai ir šiuo metu UAB „Kauno liftai“ pirkėjai renkasi pirkti priežiūros ir remonto paslaugas ne dėl to, kad UAB „Kauno liftai“ yra kėlimo įrenginių atstovas, tokie kėlimo įrenginiai ir neturėtų būti eliminuojami.

(180) Atsiliepiamuose nurodoma, kad Koncentracijos dalyvių veiklos modelis iš esmės nesiskiria nuo kitų konkurentų, kadangi visi rinkos dalyviai siekia prižiūrėti kuo daugiau kėlimo įrenginių, o didesnės įmonės gali gauti pajamas iš įvairių veiklų, kas savaime nereiškia, kad jų konkurencinis spaudimas yra mažesnis ar didesnis priklausomai nuo to, kokią dalį pajamų ji gauna iš konkrečios veiklos. Be to, rinkos dalyvių veiklos modelis nieko nepasako apie daromą konkurencinį spaudimą atitinkamame segmente.

(181) Tai, kad visi ūkio subjektai siekia prižiūrėti kuo daugiau kėlimo įrenginių nereiškia, kad šių ūkio subjektų veiklos modelis nesiskiria. Konkurencijos taryba įvertino rinkos dalyvių pajamų paskirstymą pagal kėlimo įrenginio kategoriją, amžių bei įrengimo faktą skirtingose apskrityse, taip pat įvertino ar skiriasi rinkos dalyvių padėtis skirtingose apskrityse, atsižvelgė į konkurentų bei pirkėjų atsakymus ir atsižvelgiant į tai padarė išvadą, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų rinkos dalyvių, t.y. Konkurencijos taryba atsižvelgė į surinktų duomenų visumą, ko nepadaro Koncentracijos dalyviai, kadangi nepagrindžia, kodėl nurodytų segmentų vertinimas yra neaktualus, dėl ko Koncentracijos dalyvių veiklos modelis turi tarpusavyje daugiau panašumų, nei lyginant su kitais rinkoje veikiančiais ūkio subjektais bei kodėl didžiausių konkurentų svarba skirtinguose segmentuose skiriasi. Pastebėtina, kad kaip paminėta aukščiau, skirtingą konkurentų padėtį skirtinguose segmentuose paaikškina konkurentų atsakymai, kurie prieštarauja Koncentracijos dalyvių vertinimui. Vien teiginys, kad rinkos dalyviai yra suinteresuoti didinti savo pardavimus negali būti pakankamas pagrindas vertinti, kad Koncentracija neturės neigiamo poveikio, nes iš esmės visose rinkose visi dalyviai yra suinteresuoti pardavimų didinimu, bet ne visų konkurentų spaudimas yra vienodas.

(182) Aukščiau pateikta informacija parodo, kad didžiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai negali būti laikomi artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais ir atitinkamai jų rinkos dalys lokaliuose rinkose pervertina jų daromą konkurencinį spaudimą Koncentracijos dalyviams. Tuo tarpu Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi vienas kito konkurentai.

(183) Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Koncentracijos dalyviai yra artimi ir svarbūs konkurentai, užimantys itin reikšmingą rinkos dalį, jau ir taip labai koncentruotose rinkose ir/ar segmentuose, o jų tarpusavio konkurencija yra reikšminga efektyvios konkurencijos užtikrinimui.

3.4. Klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją

(184) Vadovaujantis Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 31 punktu, klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją, jeigu rinkoje yra mažai alternatyvių tiekėjų arba jie susidurtų su didelėmis keitimo išlaidomis. Susijungimas gali paveikti tokių klientų gebėjimą apsiginti nuo kainų padidinimo. Taip ypač gali įvykti, jei klientai naudojami abiejų susijungiančių šalių pasiūla taip siekdami konkurencinių kainų.

(185) Kaip nurodė kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikėjai, sutartys dėl atitinkamų paslaugų teikimo sudaromos terminuotos arba neterminuotos. Terminuotos sutartys gali būti sudaromos 1-5 metų laikotarpiui, dažniausiai numatant galimybę jas automatiškai pratęsti. Tuo pačiu dauguma nurodė, kad sutartyse įprastai numatoma ir nutraukimo galimybė, nustatant 1 – 3 mėn. įspėjimo terminą. Atitinkamai dauguma pirkėjų nurodė, kad esant poreikiui, paslaugų teikėjas galėtų

¹⁰⁷ Kaip matyti iš aukščiau šioje dalyje pateiktos informacijos, vertinant visus kėlimo įrenginius pasiskirstymas tarp savo ir ne savo įrengtų iš esmės nesiskiria nuo liftų atvejo. Atlikus palyginimą su VDI duomenimis išvada nesikeičia.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

būti pakeičiamas pakankamai greitai. Didžioji dauguma paslaugų pirkėjų taip pat nurodė, kad per pastaruosius 4 metus nebuvo keitę koncentracijos dalyvių paslaugų tarpusavyje¹⁰⁸.

(186) Dalis pirkėjų paaiškino, kad pakeitimas galėtų būti ribotas priklausomai nuo konkrečiame regione esamų konkurentų skaičiaus, konkurentų siūlomų paslaugų kainų, techninių pajėgumų ir galimybių užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą, o konkrečios pakeitimo galimybės ir paslaugų teikimo kainos priklausytų nuo paslaugų teikimo konkurso ar kainų apklausos rezultatų. Kaip paaiškino AB „Civinity“¹⁰⁹, Koncentracija galėtų turėti įtakos konkurencijai Vilniaus mieste, nes tikėtina, kad UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“ nebekonkuruotų tarpusavyje. Be to galima padidėtų teikiamų paslaugų kainos, nes nurodyti rinkos dalyviai dažnu atveju konkuruodavo dėl mažiausios kainos. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nuomone surasti pakankamą kiekį alternatyvių tiekėjų būtų sudėtinga¹¹⁰. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] vertinimu greitas ir efektyvus paslaugų tiekėjų pakeitimas nebūtų įmanomas¹¹¹. UAB „Būsto renovacijos agentūra“¹¹² nurodė, kad paslaugos yra gana specifinės todėl tiekėjų pasiūla nėra didelė, o įmonių koncentracija mažina konkurenciją, kai tuo tarpu kiekviena papildoma įmonė didina konkurenciją, kelia paslaugų kokybę ir mažina kainą.

(187) Atitinkamai dalis pirkėjų nurodė, kad Koncentracija gali neigiamai paveikti konkurenciją rinkoje atsižvelgiant į tai, kad rinka yra pakankamai centruota ir tiekėjų pasirinkimas didesniai kėlimo įrenginių kiekiui aptarnauti yra itin ribotas.¹¹³

(188) Vienas iš veiksnių, ribojančių klientų galimybes pakeisti tiekėją, yra ribotas alternatyvių tiekėjų skaičius. Tokiose situacijose klientų galimybė pakeisti tiekėjus, pavyzdžiui, reaguojant į kainų padidėjimą, gali būti apribota jau prieš koncentraciją. Jei koncentracija dar labiau sumažina pasirinkimo galimybes, tai gali reikšmingai pakenkti klientų gebėjimui apsisaugoti nuo kainų padidėjimo. Šie padariniai gali būti svarbesni, nei rodo vien tik įsigyjančio ūkio subjekto rinkos dalių padidėjimas.

(189) Koncentracijos dalyvių pirkėjams po Koncentracijos gali būti sunku pasirinkti kitus tiekėjus, nes nagrinėjamosiose rinkose Kauno bei Utenos apskrityse be Koncentracijos dalyvių veikia tik vienas alternatyvus nagrinėjamų paslaugų tiekėjas (UAB „Schindler-liftas“ arba Paradis), užimantis didesnę nei 10 proc. rinkos dalį. Vilniaus apskrityje tokių konkurentų yra trys (UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“, Paradis), o Panevėžio apskrityje alternatyvių tiekėjų, užimančių didesnę nei 10 proc. rinkos dalį apskritai nėra. UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis Kauno bei Panevėžio apskrityse pagrįdė [KOMERCINĖ PASLAPTIS]: UAB „Schindler-liftas“ ir Paradis Panevėžio apskrityje [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kas parodo, kad šiose apskrityse minėti rinkos dalyviai iš esmės nekonkuravo su Koncentracijos dalyviais, o tas paslaugas teikia tik dėl to, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Dauguma mažesnių konkurentų nurodė, kad jų galimybės padidinti pasiūlą, jei išaugtų kainos, yra ribotos (žr. 3.5 dalyje esančius paaiškinimus), o kitų paslaugų tiekėjų galimybės pradėti teikti paslaugas teritorijoje, kurioje atitinkamos paslaugos nėra teikiamos, yra reikšmingai ribotos dėl 3.8 dalyje nurodytų aplinkybių.

(190) Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatyta, kad ne visi pirkėjai galėtų nesunkiai pakeisti tiekėją, o dėl tiekėjų keitimo galėtų padidėti perkamų paslaugų kainos¹¹⁴. Kainos padidėjimo

---

¹⁰⁸ Išskyrus Corpus A, 159-ąją DNSB bei Raseinių ligoninę. Corpus A, kuri nurodė, kad yra atsakę UAB „Kauno liftai“ paslaugų konkrečiam klientui, pasirenkant UAB „Baltijos liftai“, tuo tarpu 159-oji DNSB 2020 m. vasarį pasirašė techninės priežiūros sutartį su UAB „Kauno liftai“, prieš tai šias paslaugas pirkę iš UAB „Baltijos liftai“. Raseinių ligoninės keleivinių liftų priežiūrą iki 2020 m. vykdė UAB „Kauno liftai“, o nuo 2020 m. konkursus liftų techninei priežiūrai ir remontui laimėjo UAB „Šiaulių liftas“.

¹⁰⁹ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ raštas, atsakymas į 20 kl. (bylos 17 NK tomas, 22 lapas).

¹¹⁰ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹¹¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹¹² 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Būsto renovacijos agentūra“ raštas, atsakymas į 20 kl. (bylos 14 NK tomas, 124 lapas).

¹¹³ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹¹⁴ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

tikimybė būtų ypač didesnė, jei keičiant tiekėją būtų pasirenkamas ne toks artimas konkurentas, o Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai, dėl ko toks pasirinkimas sumažėtų.

(191) Pirkėjų galimybių pakeisti tiekėją ribotumą parodo ir perėjimų duomenys, kurie rodo, kad tiekėjus pirkėjai keičia ypač retai (žr. (231) pastraipą).

(192) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad nepagrįsta teigti, kad Koncentracijos dalyvių klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją, kadangi:

- a. Teigiama, kad AB „Civinity“ pasisakymas nieko nepasako apie jo galimybes pakeisti tiekėją bei pabrėžiama, kad AB „Civinity“ surado alternatyvą Koncentracijos dalyvių teikiamoms paslaugoms, pradėdami naudotis UAB „Liftai EU“ paslaugomis. Taip pat atsiliepimuose teigiama, kad nėra atsižvelgiama į tai, jog didžioji dauguma pirkėjų nemato ribojimų pakeisti tiekėją. Papildomai, nėra nurodoma, kuriose apskrityse veikia cituojami paslaugų pirkėjai.
- b. neatsižvelgiama į surinktų įrodymų visumą, nes dauguma pirkėjų nurodė, kad greitas ir efektyvus paslaugų tiekėjų pakeitimas yra įmanomas. Be to, Išvadų 229 pastraipoje taip pat nurodyta, jog *„dauguma pirkėjų nurodė, kad esant poreikiui, paslaugų teikėjas galėtų būti pakeičiamas pakankamai greitai“*.
- c. Pateiktose citatose yra pabrėžiama, kad Koncentracija gali turėti įtakos, bet nebūtinai turės, dėl ko šie atsakymai nieko nepasako apie galimybes pakeisti tiekėją.
- d. Konkurentų užimamos rinkos dalys nereiškia, kad konkurentai nedaro konkurencinio spaudimo koncentracijos dalyviams, ypač, kai jie teikia paslaugas ir senesnių įrenginių atžvilgiu, prižiūri ir ne savo įrenginius.
- e. Nėra įrodytas teiginys, kad ne visi pirkėjai galėtų nesunkiai pakeisti tiekėją, o dėl tiekėjų keitimo galėtų padidėti perkamų paslaugų kainos.
- f. Tai, kad klientai retai keičia tiekėjus nereiškia, kad esant poreikiui klientas negalėtų išeiti pas kitą paslaugų tiekėją.
- g. Yra nepagrįstai sutapatinamas konkurencijos problemos įrodinėjimas su rinkos dalių nustatymu. Rinkos dalys savaime negali būti pagrindas nustatyti konkurencijos problemą.

(193) Pasisakant dėl UAB „Kauno liftai“ pateiktų argumentų pažymėtina, kad:

- a. Tai, jog AB „Civinity“ sugebėjo rasti alternatyvą Koncentracijos dalyvių teikiamoms paslaugoms neparodo, jog kitų pirkėjų galimybės pakeisti tiekėją nėra apribotos. Konkurencijos taryba neteigia, jog nė vienas pirkėjas negali rasti alternatyvos Koncentracijos dalyvių teikiamoms paslaugoms, tačiau galimybės pakeisti tiekėją dauguma atvejų yra ribotos, o keičiant tiekėją gali padidėti perkamų paslaugų kainos. Negana to, pagal Koncentracijos dalyvių pateiktus duomenis matyti, jog net ir po pradėjimo naudotis UAB „Liftai EU“ paslaugomis, AB „Civinity“ taip pat naudojosi ir Koncentracijos dalyvių paslaugomis, o tai parodo, kad šis ūkio subjektas nepakeitė savo tiekėjo pilna apimtimi.
- b. Pabrėžtina, kad nors dauguma pirkėjų ir įvardino, kad galėtų pakeisti tiekėją gana greitai, vis dėlto, šie pirkėjai dauguma atvejų atsakė, kad siekiant pakeisti tiekėją skelbs konkursą. Vis dėlto, pirkėjų atsakymai, kad skelbs konkursą tiekėjui pakeisti nereiškia, kad nesumažėtų jų galimybės pakeisti tiekėją, ar kad toks tiekėjo pakeitimas nedarys neigiamo poveikio. Negana to, didžioji dalis apklaustų pirkėjų negalėjo įvertinti Koncentracijos dalyvių artumo, o tai parodo, kad dauguma apklaustų pirkėjų neturi žinių apie kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinką ir turimus pirkėjų atsakymus reikėtų vertinti atsargiai. Plačiau apie pirkėjų atsakymų vertinimą pasisakoma (424)–(431) pastraipose.
- c. Kalbant apie pacituotų pirkėjų nuomonę, jog Koncentracija galimai turės neigiamą poveikį, pabrėžtina tai, jog būtent šie pirkėjai įvardino, kad susidurtų su iššūkiais greitai ir efektyviai pakeisti priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjus ir mano, kad priežiūros ir

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

remonto paslaugų rinka jau ir taip yra koncentruota, jų galimybės pakeisti tiekėją yra ribotos, o šių pirkėjų teiginiai, kad Koncentracija jiems galimai turės neigiamą poveikį, dėl rinkos koncentruotumo, yra pagrįsti. Galiausiai, nei Konkurencijos tarybai, nei atsakantiems į klausimus ūkio subjektams nėra keliamas standartas įrodyti, kad poveikis tikrai faktiškai pasireiškš.

- d. Pastebėtina, kad Koncentracijos nagrinėjimo metu buvo nustatyta, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai, o susijungus dviems artimiems konkurentams jau ir taip koncentruotoje rinkoje klientų gebėjimas apsisaugoti nuo kainų padidėjimo gali būti itin apribotas. Šis teiginys yra ypač aktualus Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse, kuriose veikė nedidelis tiekėjų skaičius, o rinka buvo koncentruota prieš Koncentraciją. Vilniaus apskrityje taip pat nustatyta, kad Koncentracijos dalyviai artimai konkuruoja tarpusavyje, kas leidžia daryti išvada, kad keičiant tiekėjus pirkėjų išlaidos galėtų didėti.
- e. Nors didžioji dalis pirkėjų ir nurodė, kad galėtų tiekėją galėtų pakeisti skelbdami konkursą, bet šie pirkėjai nenurodė arba nežinojo, ar pakeitus tiekėją bus siūlomos konkurencingos paslaugų kainos. Įvykus Koncentracijai pirkėjai prarastų vieną efektyvų konkurentą, dėl ko net ir nesant kliūtims keisti tiekėją, jų mokamos kainos už paslaugas galėtų didėti.
- f. Koncentracijos dalyviai teigia, kad visi konkurentai suinteresuoti aptarnauti kuo didesnę kėlimo įrenginių skaičių, nepriklausomai nuo kėlimo įrenginio amžiaus arba įrengimo fakto, tačiau iš turimų duomenų matyti, kad kiti rinkos dalyviai nesugeba perimti klientų iš Koncentracijos dalyvių reikšminga apimtimi, o daugumoje apskričių minėti konkurentai veikia ypač ribotai.
- g. Rinkos dalyvių rinkos dalių stabilumas yra informatyvus rodiklis siekiant įvertinti konkurencinę aplinką. Atitinkamai, tas faktas, kad Koncentracijos dalyvių rinkos dalys reikšmingai nesiskiria rodo tai, kad kitų rinkos dalyvių konkurencinis spaudimas yra ribotas.
- h. Vertindama poveikį konkurencijai Konkurencijos taryba vertina įrodymų visumą, o įrodymų visuma apima ir kitas aplinkybes be pirkėjų atsakymų.
- i. Norint nustatyti, kad pirkėjai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją, nėra reikalavimo nustatyti, kad visi pirkėjai neturi galimybės pakeisti tiekėją. Maža to, norint nustatyti neigiamą Koncentracijos poveikį nereikia įrodyti visų punktų, nurodytų Horizontalių susijungimų vertinimo gairėse, tame tarpe ir ribotos galimybės pateikti tiekėją.

(194) Galiausiai, svarbu atkreipti dėmesį, kad nustatytose lokaliuose rinkose ir/ar segmentuose Koncentracijos dalyvių rinkos dalys yra labai didelės, o rinkos yra koncentruotos, kas savaime parodo pirkėjų preferencijas ir Koncentracijos dalyvių galią. Jeigu pirkėjai turėtų dideles galimybes pakeisti tiekėją, šiose lokaliuose rinkose Koncentracijos dalyvių rinkos dalys nebūtų tokios didelės ir stabilios, o rinkos nebūtų tokios koncentruotos.

3.5. Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą, jei išaugs kaina

(195) Vadovaujantis Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 32 punktu, jei rinkos sąlygos yra tokios, kad susijungiančių ūkio subjektų konkurentai greičiausiai reikšmingai nepadidins savo pasiūlos išaugus kainoms, susijungiančios įmonės gali turėti paskatas sumažinti gamybos apimtis iki žemesnio lygio nei jų bendros apimtys iki susijungimo, taip pakeldamos kainas rinkoje. Atitinkamai, jei konkurentai turi pakankamai pajėgumų ir gali pelningai padidinti savo pardavimo apimtis, dėl susijungimo veikiausiai nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar kitaip reikšmingai apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(196) Konkurentai (išskyrus vieną) nurodė¹¹⁵, kad jų galimybės padidinti teikiamų paslaugų kiekius yra ribotos ir priklauso nuo to, kokiam kiekiui įrangos atitinkamas paslaugas reikėtų teikti. Pavyzdžiui, vienas konkurentas nurodė, kad negalėtų greitai pradėti aptarnauti didelio kiekio įrangos, dar sudėtingiau būtų užtikrinti avarinės tarnybos paslaugas įrangai ne Vilniaus mieste. Kitas konkurentas taip pat nurodė, kad negalėtų greitai padidinti didelio kiekio, nes turėtų atsižvelgti į vietą, kurioje yra įranga (ar ten turi galimybių užtikrinti kokybę), žmogiškuosius išteklius (surasti ir paruošti personalą gali užtrukti mėnesius, o gal net metus), investicija į dispečerinę įrangą (kainuotų, užtruktų laiko užsakyti ir sumontuoti), priklausomai nuo įrangos reikėtų papildomos investicijos į įrankius, įrangą ir t.t. Konkurentai taip pat nurodė, kad be reikšmingų išlaidų ir rizikos didesnio kiekio įrenginių aptarnauti negalėtų, arba galėtų padidinti aptarnaujamų kėlimo įrenginių skaičių tik 15-20 proc.

(197) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Susijungimų priežiūros grupė neteisingai priėjo išvadą, kad Koncentracijos dalyvių konkurentai nepadidintų pasiūlos padidėjus kainoms, kadangi UAB „Kauno liftai“ rinkos dalis Vilniaus apskrityje siekia tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., kas reiškia, kad net ir ribotos galimybės išplėsti pasiūlą arba 15–20 proc. pajėgumų padidinimas lemtų tai, kad konkurentai galėtų perimti visus UAB „Kauno liftai“ klientus. Be to, sutartys su klientais nėra perrašomos vienu metu, atitinkamai, Konkurentai palaipsniui galėtų didinti pasiūlą ir nesunkiai galėtų perimti visus UAB „Kauno liftai“ klientus (taip atsverdami persidengimą, atsiradusį dėl Koncentracijos). Nėra paaiškinama, kaip skirtųsi rinkos dalyvių galimybės padidinti pasiūlą Vilniaus mieste, kadangi yra pateikiami bendri argumentai (kurių nėra daug), kas nerodo, kad konkurentai vertino galimybes didinti pasiūlą skirtinguose apskrityse. Teigiama, kad teiginys, kad Koncentracijos dalyviai taiko mažesnę kainodarą, nėra įrodytas, taip pat nėra sutinkama su tuo, jog rinkos dalys rodo „preferencijas“.

(198) Atsakant į UAB „Kauno liftai“ atsiliepimus pabrėžiama, kad UAB „Kauno liftai“ rinkos dalis Vilniaus apskrityje siekė [5-10]–[5-10] proc. p. pagal pardavimų ir [5-10]–[5-10] proc. p. pagal pardavimų apimtį, o vertinant segmentus buvo didesnė, nei 10 proc. Vilniuje iš esmės neveikia nei vienas ūkio subjektas, kurio dabartinių pajėgumų (kuriuos atspindi jų rinkos dalis) padidinimas 15–20 proc. pasiektų dabartinį UAB „Kauno liftai“ rinkos dalį. Vertinant kitas apskritis, Koncentracijos dalyvių pajamos atskirose apskrityse ženkliai augo, tačiau jie neprarado rinkos dalies, kas rodo, kad kitų rinkos dalyvių spaudimas yra ribotas. Be to, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse beveik visų konkurentų (įprastai – išskyrus vieną, kurio rinkos dalis siekia 10-20 proc.) rinkos dalys yra nedidelės ir neviršija kelių procentų. Net ir tose apskrityse, kur pokytis dėl Koncentracijos nėra didelis, mažesnę rinkos dalį turintis Koncentracijos dalyvis yra svarbi konkurencinė jėga ir artimas konkurentas. Taigi vien tai, kad kiti rinkos dalyviai galėtų užimti tokią pat rinkos dalį, kaip ir mažesnę rinkos dalį turintis Koncentracijos dalyvis, neatsvertų Koncentracijos neigiamų padarinių.

(199) Dėl galimybių atlikti kainų palyginimo nebuvimo yra pasisakoma (236)–(245) pastraipose. Bet kuriuo atveju, tai kad Koncentracijos dalyviai rinkose, kuriose pagrindinis pasirinkimo kriterijus yra žemiausia kaina, užima labai reikšmingas rinkos dalis ir tos dalys yra stabilios, parodo, kad Koncentracijos dalyviai tose rinkose sugeba konkuruoti efektyviai, tame tarpe ir pasiūlyti žemiausias kainas.

(200) Įvertinus aukščiau pateiktus argumentus daroma išvada, kad Koncentracijos dalyvių konkurentai negalėtų reikšmingai padidinti kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų pasiūlos, jei po Koncentracijos išaugtų šių paslaugų kainos. Vienintelis konkurentas, kuris nurodė, jog paslaugų teikimo apimtis galėtų išplėsti nepatirdamas reikšmingų išlaidų ar kliūčių, yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kuris, pagal surinktus paaiškinimus jau dabar teikia brangesnes paslaugas, nei Koncentracijos dalyviai, kurie aktyviai konkuruoja kainomis. Be to, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kaip ir kiti didžiausi konkurentai daugumoje nagrinėjamų apskričių, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Be to, vertinant konkurentų daromą spaudimą svarbu įvertinti ne tik, ar jie gali

¹¹⁵ Konkurentų atsakymai į LR Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-1475, 12.1 klausimą (14, 15, 16 tomiai).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

padidinti savo pasiūlą, bet ir ar ta pasiūla pirkėjų yra vertinama kaip tinkama alternatyva. Kaip minėta, Koncentracijos dalyvių didelės bendros rinkos dalys jau savaime rodo pirkėjų preferencijas. Kaip nustatyta aukščiau, didžiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai nėra artimi, dėl to, jiems net ir turint galimybę padidinti pardavimo apimtį, tokia galimybė ribotai varžytų Koncentracijos dalyvius, kurie yra vienas kito artimi ar net artimiausi konkurentai.

3.6. *Susijungimas panaikina svarbią konkurencinę jėgą*

(201) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 37 punkte nurodoma, kad tam tikros įmonės turi didesnę įtaką konkurencijos procesui nei galima spręsti iš jų rinkos dalių ar panašių matų. Susijungimas, kuriame dalyvauja tokia įmonė, gali pakeisti konkurencijos dinamiką konkurencijai labai žalingu būdu, ypač jei rinka jau yra koncentruota.

(202) Kaip buvo nurodyta aukščiau, Koncentracijos dalyviai nustatytoje lokalioje rinkose užima reikšmingas rinkos dalis, viršijančias Konkurencijos įstatyme nustatytą 40 proc. ir Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. dominuojančios padėties ribą (Vilniaus apskrities atveju vertinant rinkos segmentus), o kai kuriose apskrityse ta riba viršijama ypač reikšmingai (keturiose apskrityse bendra rinkos dalis yra 75 proc. ar daugiau). Visos minėtos rinkos yra koncentruotos su nedideliu rinkos dalyvių skaičiumi.

(203) Kaip nurodoma Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 16 punkte, bendras koncentracijos lygis rinkoje taip pat gali suteikti naudingos informacijos apie konkurencinę padėtį. Siekdama išmatuoti koncentracijos lygius, Europos Komisija taiko HHI. Nors absoliutus HHI lygis gali suteikti pradinės informacijos apie rinkoje po susijungimo esantį konkurencinį spaudimą, HHI pokytis (vadinamas „delta“) yra naudingas pakaitinis koncentracijos pokyčio, kurį tiesiogiai sukėlė susijungimas, rodiklis.

(204) Europos Komisija laiko, kad veikiausiai nenustatys pavojų horizontaliai konkurencijai rinkoje, kai HHI po susijungimo yra mažesnis nei 1000. Europos Komisija taip pat nenustatys pavojų horizontaliai konkurencijai, kai HHI po susijungimo yra nuo 1000 iki 2000, o pokytis – mažesnis nei 250, arba kai HHI po susijungimo yra didesnis nei 2000, pokytis – mažesnis nei 150, išskyrus atvejus kai vienos iš susijungiančių šalių rinkos dalis iki susijungimo yra 50 proc. ar daugiau. Jei HHI viršija 2500, laikoma, kad rinka yra labai koncentruota.

(205) Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatyta, kad kiekvienoje pateikiamoje geografinėje teritorijoje rinka yra labai koncentruota, kadangi visais atvejais HHI 2019-2021 m. viršijo 2500, dauguma atvejų ypač reikšmingai. Be to, beveik visais atvejais, išskyrus Kauno apskritį, vertinant pagal pajamas, pokytis dėl Koncentracijos 2021 m. viršijo 150. Nors HHI pokytis Kauno apskrityje dėl Koncentracijos 2019-2020 m. ir buvo mažesnis nei 100, visgi pažymėtina, kad bendrai Kauno apskrityje HHI viso laikotarpio metu buvo didesnis, nei 6671, kas parodo, kad rinka yra ypač koncentruota, rinkos koncentruotumas ir pokytis 2021 m. didėjo, o didžiausio rinkos dalyvio UAB „Kauno liftai“ rinkos dalis viršija 80 proc. vertinant pagal pardavimų vertę ir 70 proc. pagal pardavimų apimtį. Papildomai pažymėtina, kad Panevėžio apskrityje HHI yra išskirtinai didelis (Panevėžio apskrityje – mažiausiai 8602, kas parodo, kad šios rinkos yra itin koncentruotos, kadangi HHI reikšmė yra artima monopolinei situacijai (10000)).

(206) Atsiliepiame į Išvadą teigiama, kad Išvadose pateikiama HHI analizė neparodo, ar Koncentracija panaikina svarbią konkurencinę jėgą. HHI, kaip ir rinkos dalys, suteikia pirmines įžvalgas apie Koncentracijos poveikį rinkoje, tačiau neleidžia manyti, kad dėl Koncentracijos pavojus rinkai yra arba jo nėra bei kokį spaudimą atnešti naujovių į rinką sąlygos Koncentracija.

(207) Negalima sutikti su šiais argumentais. Visų pirma, Išvadose svarbios konkurencinės jėgos panaikinimas nėra grindžiamas vien HHI indeksu ir juo nesivadovaujama kaip problemos buvimo prezumpcija. Išvadose HHI, kuris yra plačiai pripažintas koncentracijos matavimo indeksas, naudojamas parodyti, kad rinka yra koncentruota, o po Koncentracijos įvyksta reikšmingas pokytis, t.y. panaikinamas svarbus konkurentas, bet nėra teigiama, kad HHI parodo, kad Koncentracijos

dalyviai atneš naujovių į rinką, ar kad vien šis indeksas parodo, kad Koncentracijos dalyvių svarba yra didesnė negu parodo jų rinkos dalys. Koncentracijos dalyvių didesnė svarba nei parodo rinkos dalys ir HHI yra grindžiama ir kitais argumentais. Bet kuriuo atveju, kaip matyti pagal Europos komisijos gaires, esant koncentruotai rinkai toks pat HHI pokytis yra problematiškesnis negu nekoncentruotoje rinkoje.

(208) Analizuojant apskritis, kuriose nustatytas neigiamas Koncentracijos poveikis, galima matyti, kad be Koncentracijos dalyvių jose veikia trys pagrindiniai konkurentai – UAB „Kone“, UAB „Schindler- liftas“ ir Paradis. Kaip nurodyta aukščiau, jie nėra artimi Koncentracijos dalyvių konkurentai. Atskirose apskrityse veikia net ne visi išvardinti konkurentai ir kai kuriose ypač ribotai. Daugumoje apskričių minėtų konkurentų rinkos dalys yra ženkliai mažesnės už bendrą Koncentracijos dalyvių rinkos dalį. Kitose apskrityse didžiausi rinkų dalyviai iš esmės veikia ribotoje teritorijoje, pavyzdžiui, Alytaus apskrityje arba tik vakarų Lietuvoje. Esant tokiai padėčiai rinkoje net ir vieno konkurento praradimas bei net nedidelis rinkos dalies pokytis tikėtina turės neigiamą poveikį.

(209) Pagal 3.3 dalyje nurodytas aplinkybes, daroma išvada, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi konkurentai. Visos aplinkybės, rodančios Koncentracijos dalyvių artumą yra aktualios ir vertinant svarbios konkurencinės jėgos panaikinimą, nes rodo, kad Koncentracijos dalyviai vienas kitam daro didesnę įtaką nei galima spręsti iš jų rinkos dalių ar rinkos dalies pokyčio dėl Koncentracijos. Atskirai dėl Koncentracijos dalyvių artumo šioje dalyje nebus pasisakoma.

(210) Svarbu atkreipti dėmesį, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo Civilinio kodekso nuostatos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos vertinimu numatančios skaidresnį daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorių vykdomų paslaugų, prekių ir darbų pirkimų reglamentavimą. Administratoriai pirkimus vykdys naudodamiesi Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos (CPO) valdomomis ir administruojamomis informacinėmis sistemomis. Jei šiuo būdu prekių ar paslaugų nupirkti nepavyks, pirkimus administratorius turės vykdyti pagal Aplinkos ministerijos nustatytą privalomą pirkimų tvarką.¹¹⁶ Pakeitimo rengėjų vertinimu, šis pakeitimas leis administratoriams užtikrinti skaidrius pirkimus, atrenkant rangovus ir pasiūlant vartotojams geriausias kainas¹¹⁷.

(211) Nesant UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“ koncentracijos dėl šio Civilinio kodekso pakeitimo Koncentracijos dalyviai vienas kitam galėtų daryti dar didesnę konkurencinį spaudimą nei darė iki Koncentracijos, ypač turint omenyje, kad abu Koncentracijos dalyviai veikia nagrinėjamosiose apskrityse ir yra artimi ar net artimiausi vienas kito konkurentai.

(212) Atsiliepiame į išvadas nurodoma, kad vertindama Civilinio kodekso pakeitimą Konkurencijos taryba visiškai nevertinto kitų konkurentų galimybių teikti konkurencingus pasiūlymus bei pateikė visiškai deklaratyvu teiginį bei pateikė savo subjektyvia nuomone. Be to, nebuvo atsižvelgta į tai, kad 2023-05-05 Nr. D1-134 Aplinkos ministras priėmė įsakymą, kuriuo patvirtino „Paslaugų, prekių ir darbų, susijusių su daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administratoriaus administruojamu namu, pirkimų tvarkos aprašą“. Šiame apraše yra numatyta, kad pirkimai neorganizuojami naudojantis elektroninių pirkimų centru, jeigu „priimtas savininkų sprendimas, leidžiantis administratoriui nevykdyti pirkimų“.

(213) Negalima sutikti su šiuo Koncentracijos dalyvių vertinimu. Faktas, kad savininkai gali nuspręsti nevykdyti pirkimų ir minėtas pakeitimas nebus taikomas visiems pirkimams, nereiškia, kad visi savininkai taip nuspręš, be to, šie teiginiai niekaip nepaneigia to, kad pakeitimų rengėjai laikė, kad šis pakeitimas leis administratoriams užtikrinti skaidrius pirkimus, atrenkant rangovus ir pasiūlant vartotojams geriausias kainas. Aukščiau pateikta išvada, kad dėl šio Civilinio kodekso pakeitimo Koncentracijos dalyviai vienas kitam galėtų daryti dar didesnę konkurencinį spaudimą, yra grindžiama Koncentracijos dalyvių artumu ir šioje dalyje nurodytomis aplinkybėmis.

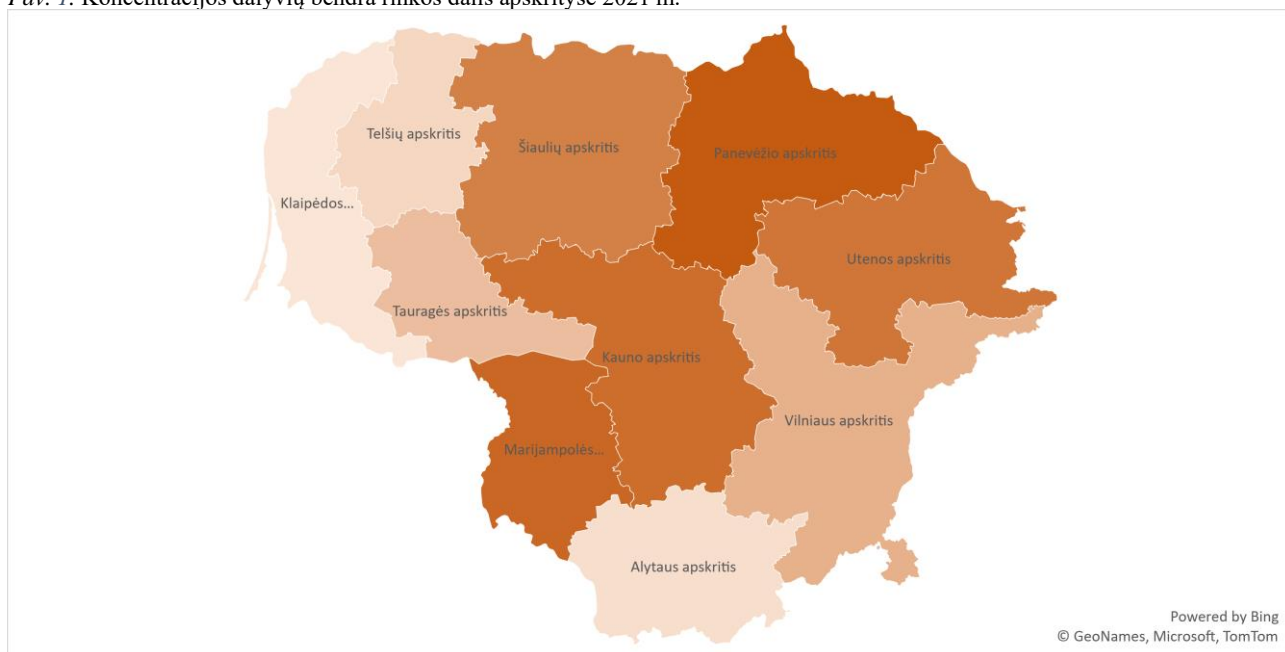
¹¹⁶<https://am.lrv.lt/lt/naujienos/laukiame-pastabu-siulymams-kaip-gerinti-daugiabuciu-administratoriu-teikiamu-paslaugu-kokybe>

¹¹⁷ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/ee9d4ae0f61311ecbfe9c72e552dd5bd?jfwid=1amxzslqd5>

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(214) Vertinant Koncentracijos dalyvių užimamas rinkos dalis apskrityse, galima pastebėti, kad Koncentracijos dalyviai yra patys svarbiausi paslaugų tiekėjai centrinėje, šiaurės ir rytų Lietuvoje. Koncentracijos dalyviai tose apskrityse ne tik bendrai užima labai ženkliai rinkos dalis, kurios ženkliai viršija 50 proc. ribą (išskyrus ir Vilniaus apskritį, bet, kaip buvo minėta, šioje apskrityje poveikis dėl Koncentracijos įvertinamas siauresniuose segmentuose, kurio neatspindi bendros rinkos dalys), tačiau kiekvienoje apskrityje, kurioje didžiausias rinkos dalyvis yra vienas Koncentracijos dalyvis, šalia tos apskrities esančioje apskrityje ar apskrityse didžiausias rinkos dalyvis yra kitas Koncentracijos dalyvis.

Pav. 1. Koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis apskrityse 2021 m.

(215) Pavyzdžiui, Panevėžio apskrityje Koncentracijos dalyviai užima [90-100] proc. rinkos, o didžiausias rinkos dalyvis yra UAB „Kauno liftai“ su [90-100] proc. rinkos dalimi. Gretimose Kauno ir Utenos apskrityse UAB „Kauno liftai“ taip pat yra didžiausias rinkos dalyvis ir jose veikia UAB „Baltijos liftai“. Tuo tarpu UAB „Baltijos liftai“ yra didžiausias rinkos dalyvis besiribojančioje Šiaulių apskrityje. Vilniaus apskrityje UAB „Baltijos liftai“ yra didžiausias rinkos dalyvis siauresniuose segmentuose. Tokia pati išvada darytina iš esmės dėl visų apskričių, kurių atveju nustatytas neigiamas poveikis. Nors kai kurios apskritys ribojasi su Klaipėdos, Telšių ar Alytaus apskritimis, kuriose koncentracijos dalyviai turi mažas rinkos dalis, pastebėtina, kad tose apskrityse veikiantys didžiausi dalyviai veikia lokaliai ir plačiau minėtų apskričių, skirtingai negu Koncentracijos dalyviai, iš esmės nesiplečia.

(216) Alytaus apskrityje didžiausias konkurentas, užimantis [80-90] proc. rinkos yra UAB „Kilfas“, kuris iš esmės veikia tik Alytaus apskrityje. Telšių apskrityje veikia UAB „Atsvara“, kuri neveikia nė vienoje apskrityje, kurioje nustatytas neigiamas Koncentracijos poveikis. Klaipėdos apskrityje didžiausi rinkos dalyviai užimantys beveik visą rinką, yra Klaipėdos liftas, susijęs su UAB „Schindler- liftas“, ir UAB „Baltic lift service“, kurie veikia išskirtinai tik Klaipėdos, Telšių ir Tauragės apskrityse. UAB „Baltic lift service“ nurodė „Šiai dienai išskirtinai dirbame tik žemaitijos regione, tad tokio pobūdžio pasiūlymai dėl priežiūros, remonto darbų, modernizacijos kitos Lietuvos pusėje nėra svarstomi, juos tiesiog ignoruojame“¹¹⁸.

¹¹⁸ 2023 m. balandžio 21 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas (bylos 28 NK tomas, 1 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(217) Tuo tarpu vertinant Koncentracijos dalyvius, matyti, kad jie iš apskričių, kuriose jie yra didžiausi rinkos dalyviai, savo veiklą plečia į tas apskritis, kuriose kitas Koncentracijos dalyvis yra didžiausias konkurentas. Be to, visos apskritys, kuriose nustatytos problemos dėl Koncentracijos, tarpusavyje ribojasi ir sudaro vientisą teritoriją. Įvertinus visas apskritis, kuriose Koncentracijos dalyviai yra didžiausi, rinkos dalyvių pajamos (neįtraukiant Vilniaus apskrities, nes kaip minėta aukščiau šioje apskrityje bendros rinkos dalys neatspindi Koncentracijos dalyvių rinkos galios ir šios apskrities vertinimui reiktų vertinti atskirus rinkos segmentus) sudaro [70-80] proc. visų minėtų apskričių pajamų.

(218) Taigi, vertinant Koncentracijos dalyvių padėtį atskirose apskrityse ir platesnėje teritorijoje bei plėtros galimybes, Koncentracijos dalyviai yra vienas kito artimiausi konkurentai ir svarbi konkurencinė jėga. Pavyzdžiui, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], vertindamas galimą Koncentracijos poveikį, nurodė, kad „*Kauno regione UAB „Kauno liftai“ turi itin didelę prižiūrimų įrenginių koncentraciją. UAB „Kauno liftų“ ir UAB „Baltijos liftų“ susijungimas sąlygoja tai, kad į Kauno miestą neateis didelis ir ilgą patirtį turintis konkurentas, tokiu būdu daroma neigiama įtaka konkurencinei aplinkai*“.¹¹⁹

(219) Koncentracijos dalyviai nurodo, kad argumentas, kad „*koncentracijos dalyviai yra patys svarbiausi tiekėjai centrinėje, šiaurės ir rytų Lietuvoje*“ nėra aktualus vertinant svarbios konkurencinės jėgos panaikinimą, nes apibrėžtos atskiros geografinės rinkos apskričių lygmeniu, dėl ko Koncentracijos dalyvių užimamos rinkos dalys gretimose apskrityse yra apskritai neaktualios nagrinėjant situaciją kitose apskrityse.

(220) Negalima sutikti su šiuo argumentu. Padėtis kitose apskrityse taip pat aktualu vertinant Koncentracijos dalyvių galimybes didinti savo spaudimą vienas kitam ir plėsti savo veiklą į gretimas apskritis. Nėra apribojimo, kad poveikio vertinime galima atsižvelgti į aplinkybes ir duomenis tik iš nagrinėjamos rinkos, kitaip įėjimo į rinką vertinimo ir plėtros galimybių būtų neįmanoma įvertinti.

(221) Vertinant konkurencinę aplinką skirtingose geografinėse teritorijose priklausomai nuo kėlimo įrenginio kategorijos nustatyta, kad pradėti tiekti LF-01 priežiūros paslaugas naujoje geografinėje teritorijoje yra lengviau, kai toje teritorijoje jau yra teikiamos kitų kėlimo įrenginių kategorijų (LF-03, KK-01, KK-02, LK-02, ES-01) priežiūros ir remonto paslaugos. Rinkoje veikiantys ūkio subjektai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodo, kad „*teikti liftų LF-01 paslaugas kitose teritorijos yra nepalygtinai paprasčiau jeigu ten jau yra teikiamos paslaugos šiems įrenginiams*“¹²⁰ bei „*yra lengviau, nes jau yra susiformavusi klientų bazė, žinomumas*“¹²¹, kuomet [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodo, kad „*nėra jokio skirtumo kokia bus įrangos kategorija*“¹²², kadangi „*norint tiekti priežiūros paslaugas naujoje geografinėje teritorijoje sunkiausia yra organizuoti avarinės tarnybos darbą*“¹²³. Nors Koncentracijos dalyviai ir nurodė, kad „*[KOMERCINĖ PASLAPTIS]*“, visgi atsakydami į klausimą, ar pradėdant teikti priežiūros ir remonto paslaugas naujoje teritorijoje yra teikiamos visų kategorijų kėlimo įrenginių priežiūros paslaugos, ar pradėdama nuo siauresnio kategorijų rato, nurodė, kad „*[KOMERCINĖ PASLAPTIS]*“. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(222) Tai, kad rinkos dalyvių įėjimas į atskiras geografines teritorijas prasideda nuo kitų kategorijų kėlimo įrenginių (LF-03, KK-01, KK-02, LK-02, ES-01) patvirtina ne [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] atsakymas¹²⁴, bet ir faktas, kad analizuojant atskiras geografines teritorijas, kuriose rinkos lyderis turi aukštą rinkos dalį LF-01 ir LF-02 kategorijų

¹¹⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹²⁰ 2023 m. balandžio 17 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas (bylos 25 NK tomas, 12 lapas).

¹²¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹²² [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹²³ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹²⁴ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Koncentracijos dalyvių atsakymas į LR Konkurencijos tarybos 2023 m. kovo 19 d. raštą (bylos 27 K 4-38 lapai).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

įrenginiuose (įprastai tai reiškia, kad pastarasis ūkio subjektas turi toje teritorijoje avarinę tarnybą), kiti ūkio subjektai yra aktyvesni kitų kategorijų kėlimo įrenginiuose. Tai galioja Kauno, Panevėžio, Marijampolės ir Utenos apskrityms, kur yra stebimi skirtumai tarp rinkos dalyvių padėčių priklausomai nuo kėlimo įrenginio kategorijos. Nors atsakymai dėl to, kiek kėlimo įrenginių reikėtų aptarnauti, kad būtų ekonomiškai naudinga įsteigti avarinę tarnybą konkrečioje geografinėje teritorijoje skyrėsi (nuo keleto iki kelių šimtų vienetų), pažymėtina, kad kitų kėlimo įrenginių priežiūra ir remontas prisideda prie šio skaičiaus. Rinkos dalyviai plečia savo veiklą ne tik tose apskrityse, kur turi avarines tarnybas, bet ir ten, kur pastarųjų neturi. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Konkurento Paradis, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], prižiūrimų įrenginių skaičius šiose apskrityse taip pat didėjo. Taigi, net jei kai kuriose apskrityse Koncentracijos dalyviai neturi avarinės tarnybos ir teikia tik kitų kategorijų kėlimo įrenginių priežiūrą ir remontą, tai yra svarbus žingsnis norint aptarnauti lifthus (bei tokiu būdu konkuruoti su rinkos lyderiu). Pastebėtina, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi konkurentai, be to jie yra didžiausi rinkos dalyviai gretimose apskrityse, kas jų plėtrą padaro ypač svarbiu konkurenciniu veiksmu vienas kitam.

(223) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Susijungimų priežiūros grupė klaidingai bando pavaizduoti, kad UAB „Baltijos liftai“ norėjo įeiti į atitinkamą rinką (Kauno, Panevėžio, Tauragės, Telšių ir Utenos) ar vykdė aktyvią plėtrą. Kauno ir Utenos apskrityse UAB „Baltijos liftai“ prižiūri labai nedidelį skaičių įrenginių, kuris 2019-2020 m. nekito, o pasikeitimai prasidėjo tik kai buvo įgyvendinta Koncentracija. Taip pat nėra aišku, kodėl manoma, kad UAB „Baltijos liftai“ galėtų plėstis rinkoje, kai pavyzdžiui UAB „Liftai EU“ įėjimas nėra laikomas reikšmingu ar sėkmingu Vilniuje jiems užimant ženkliai didesnę rinkos dalį nei Kauno apskrityje užima UAB „Baltijos liftai“. Teigiama, kad UAB „Baltijos liftai“ neturėjo jokių planų plėstis Kauno, Utenos ar Panevėžio rajonuose, ką pagrindžia tai, kad UAB „Baltijos liftai“ kitose apskrityse pradėjo teikti LF-01 priežiūros įrenginių paslaugas tik nuo 2022 m., nes UAB „Kauno liftai“ tose vietovėse turi avarines tarnybas bei gali nuvykti prie šių objektų.

(224) Nėra aišku, kodėl Koncentracijos dalyviai teigia, kad UAB „Baltijos liftai“ nenorėjo įeiti į rinkas, kuriose veikia. Konkurencijos taryba pažymi, kad nors UAB „Baltijos liftai“ ir nepradėjo teikti kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų naujiems klientams 2019–2020 m. Utenos apskrityje, visgi Kauno apskrityje jie pradėjo teikti paslaugas [KOMERCINĖ PASLAPTIS], o Panevėžio apskrityje – [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Papildomai, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse UAB „Baltijos liftai“ rinkos dalis nagrinėjamo 2019–2021 m. didėjo pagal pardavimų vertę ir apimtį. Be to, UAB „Baltijos liftai“ teikia paslaugas nacionaliniu mastu (pavyzdžiui, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]), kas parodo jų galimybes teikti šias paslaugas kitose, nei Vilniaus bei Šiaulių, apskrityse. Galiausiai, Koncentracijos dalyviai nuolat tikslindavo pateiktus duomenis, dėl ko nėra aišku, ar pateiktuose duomenyse (su visais paskutiniais atnaujinimais) vis dar nėra klaidų, dėl kurių naujų pirkėjų neįmanoma identifikuoti. Pasisakant dėl UAB „Liftai EU“ pažymėtina, kad pagal Konkurencijos tarybai prieinamus duomenis UAB „Liftai EU“ 2021 m. neteikė kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų Kauno apskrityje, o 2022 m. teikė paslaugas tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Galiausiai, nėra aišku, kodėl pradėdant nuo 2022 m. Kauno, Utenos ir Panevėžio apskrityse priežiūros ir remonto sutartys buvo pasirašomos [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(225) Siekiant įvertinti Koncentracijos dalyvių tarpusavio konkurencinį spaudimą papildomai buvo atlikta Koncentracijos dalyvių priežiūros ir remonto paslaugų pirkėjų persidengimo analizė. Nors minėta analizė dėl savo imties ir pobūdžio¹²⁵ negali pilnai atspindėti Koncentracijos dalyvių tarpusavio konkurencinio spaudimo ir jį nuvertina, ši analizė gali rodyti tam tikras indikacijas.

¹²⁵ Pirma, klientų persidengimo analizės rezultatams įtaką daro pasirašomų sutarčių trukmė. Kaip matyti iš Koncentracijos dalyvių pateiktų duomenų (Pranešimo priedai Z2–Z6), pasirašomų sutarčių trukmė varijuoja nuo 1 iki 5 metų (vidutiniškai siekia 2-3 metus) bei gali būti papildomai pratęsiama vienerių metų laikotarpiui 1-3 kartus. Atsižvelgiant į tai, kad buvo

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(226) Klientų persidengimo analizės rezultatai rodo, kad tam tikrais atvejais klientų persidengimas yra reikšmingas:

- a. Vilniaus apskrityje, vertinant iš UAB „Baltijos liftai“ perspektyvos, persidengiančių pirkėjų dalis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal klientų skaičių, o vertinant iš UAB „Kauno liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal klientų skaičių. Pažymėtina, kad UAB „Kauno liftai“ 2019–2021 m. laikotarpiu teikė priežiūros ir remonto paslaugas didžiausiam UAB „Baltijos liftai“ klientui – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų UAB „Baltijos liftai“ pajamų Vilniaus apskrityje ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. prižiūrimų įrenginių skaičiaus), kas parodo, kad nurodytu laikotarpiu UAB „Baltijos liftai“ prarado dalį potencialių pajamų iš šio pirkėjo kitam Koncentracijos dalyviui – UAB „Kauno liftai“. Be to, 2019–2021 m. iš abiejų Koncentracijos dalyvių paslaugas pirkė keli ūkio subjektai, kurių pirkimai sudarė reikšmingą dalį Koncentracijos dalyvių pardavimų Vilniaus apskrityje – [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai parodo, kad UAB „Kauno liftai“ Vilniaus apskrityje sugebėjo iš UAB „Baltijos liftai“ perimti bent dalį reikšmingų klientų pajamų.
- b. Kauno apskrityje, vertinant iš UAB „Baltijos liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal klientų skaičių, o vertinant iš UAB „Kauno liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis neviršijo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nepriklausomai nuo vertinimo rodiklio.
- c. Utenos apskrityje, vertinant iš UAB „Baltijos liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal klientų skaičių, o vertinant iš UAB „Kauno liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis neviršijo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nepriklausomai nuo vertinimo rodiklio.
- d. Panevėžio apskrityje, vertinant iš UAB „Baltijos liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal klientų skaičių, o vertinant iš UAB „Kauno liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis neviršijo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nepriklausomai nuo vertinimo rodiklio.

(227) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad atlikta pirkėjų persidengimo analizė nėra korektiška, o jos rezultatai yra netinkamai interpretuojami, kadangi „2023 m. vasarį teiktuose klientų duomenyse buvo nurodyta [KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Be to, trys likę [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kėlimo įrenginiai, kuriuos Vilniaus apskrityje prižiūri UAB „Kauno liftai“ anksčiau buvo administruojami bendrijos ir tik po kurio laiko ši bendrija pradėjo pirkti iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS] dalį paslaugų, bet pati bendrija ir toliau pasirenka paslaugų tiekėją, nors oficialiai sąskaitos keliauja [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Taigi, ši aplinkybė nerodo potencialių pajamų praradimo, bet priešingai, parodo kad Grupės analizė nėra korektiška.

---

vertinami tik 3 m. pirkėjų duomenys, persidengimas tarp koncentracijos dalyvių bendrai bei turimoje imtyje gali būti mažesnis, nei tuo atveju, jei pirkėjų pasirašomos sutartys būtų trumpesnio laikotarpio. Antra, klientų persidengimo analizės rezultatai neįvertina koncentracijos dalyvių konkurencijos dėl naujų pirkėjų, prieš tai nepirkusių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų iš koncentracijos dalyvių. Galiausiai, ši analizė neatspindi vieno koncentracijos dalyvio spaudimo kitam, kai nepasikeičia paslaugos tiekėjas.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(228) Pasisakant dėl UAB „Kauno liftai“ argumentų, pastebėtina, kad Konkurencijos tarybai Atsiliepimuose į Išvadas yra bandoma perkelti atsakomybę už tai, kad Konkurencijos tarybai atlikus analizę naudojant Koncentracijos dalyvių pateiktus klaidingus duomenis buvo gauti „*nekorektiški rezultatai*“. Negalima sutikti su vertinimu, kad Konkurencijos taryba persidengimo analizę atliko nekorektiškai, jeigu Koncentracijos dalyviai pateikė neteisingus duomenis. Atkreipiamas dėmesys, kad pirkėjų persidengimo analizė buvo atlikta pagal Koncentracijos dalyvių vasario mėnesį pateiktus duomenis. Pažymėtina, kad teikiant duomenis Konkurencijos tarybai Koncentracijos dalyviai privalo užtikrinti, kad pateikti duomenys yra teisingi, o aptikus klaidas – kuo skubiau apie tai informuoti Konkurencijos tarybą. Atitinkamai, klientų persidengimo analizė iš esmės buvo atlikta teisingai, kadangi Koncentracijos dalyviai nenurodė analizės metodologinių klaidų, nes analizei buvo naudojami Koncentracijos dalyvių 2023 m. vasario mėnesį pateikti duomenys. Svarbu pastebėti tai, kad Koncentracijos dalyviai nurodė, kad vasario mėnesį pateiktuose duomenyse buvo klaidų pateikdami du pavyzdžius, susijusius su [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei papildomai nurodant, jog „*yra tikimybė kad panašių individualių aplinkybių yra daugeliu persidengiančių klientų atžvilgiu*“. Kitaip tariant, egzistuoja tikimybė, kad Koncentracijos dalyvių pateikti duomenys vis dar yra neteisingi ir ateityje gali būti taisomi tuo atveju, kai tai bus naudinga Koncentracijos dalyviams.

(229) Konkurencijos tarybai nėra žinoma, ar Koncentracijos dalyvių pateikti teiginiai dėl to, ar [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pirkėjas paslaugas iš UAB „Kauno liftai“ Kauno apskrityje, o ne Vilniaus apskrityje, yra teisingi, kadangi nebuvo pateikta jokių tai patvirtinančių įrodymų. Be to, viso Koncentracijos nagrinėjimo metu Koncentracijos dalyviai nuolat atnaujindavo pateiktą informaciją, o šiuo atveju nurodė, kad Konkurencijos tarybos atlikta analizė nėra teisinga dėl to, kad buvo naudoti Koncentracijos dalyvių klaidingi duomenys, kurie net nebuvo formaliai ištaisyti teikiant atnaujintus duomenis, o tik paminėti Atsiliepimuose į Išvadas, taip pat buvo ištaisytos tik tos klaidos, kurių ištaisymas buvo naudingas Koncentracijos dalyviams. Visgi, Konkurencijos taryba įvertino, koks būtų pirkėjų persidengimas atsižvelgiant į Atsiliepimuose pateiktą informaciją. Pokytis įvyktų Vilniaus apskrityje, o dėl [KOMERCINĖ PASLAPTIS] klientų persikirstymo, klientų persidengimas Vilniaus apskrityje sumažėtų: vertinant iš UAB „Baltijos liftai“ perspektyvos, persidengiančių pirkėjų dalis siektų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal klientų skaičių, o vertinant iš UAB „Kauno liftai“ perspektyvos, persidengiančių klientų dalis siektų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų vertę, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal pardavimų apimtį bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal klientų skaičių. Atitinkamai, UAB „Kauno liftai“ 2019–2021 m. laikotarpiu neteiktų (arba beveik neteiktų) priežiūros ir remonto paslaugų didžiausiam UAB „Baltijos liftai“ klientui – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų UAB „Baltijos liftai“ pajamų Vilniaus apskrityje ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. prižiūrimų įrenginių skaičiaus). Visgi, 2019–2021 m. iš abiejų Koncentracijos dalyvių paslaugas pirkė keli ūkio subjektai, kurių pirkimai sudarė reikšmingą dalį Koncentracijos dalyvių pardavimų Vilniaus apskrityje – [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Taigi net naudojantis atnaujintais duomenimis, išvada dėl Koncentracijos dalyvių vienas kitam daromo spaudimo iš esmės nesikeistų ir nepaneigtų jų tarpusavio konkurencinio spaudimo, t.y. net ir atnaujinti duomenys parodo, kad UAB „Kauno liftai“ Vilniaus apskrityje sugebėjo iš UAB „Baltijos liftai“ perimti bent dalį reikšmingų klientų pajamų.

(230) Atsiliepimuose į preliminarį išvadą nurodoma, kad klientų 2019–2022 m. perėjimo analizė rodo, kad dėl Koncentracijos nekils konkurencijos problemų nei vienoje iš Konkurencijos tarybos nurodytų apskričių, kadangi klientų perėjimas iš vieno Koncentracijos dalyvio pas kitą yra itin mažas arba jo nėra. Konkurencijos taryba taip pat atliko pirkėjų perėjimo analizę, jos rezultatai yra pateikiami žemiau (Lentelė Nr. 7). Pažymėtina, kad Konkurencijos taryba atliko klientų perėjimo analizę vertinant išskirtinai pajamas iš priežiūros paslaugų (t. y. nevertinant remonto paslaugų), kadangi tokiu atveju yra užtikrinama, kad pirkėjas perrašė sutartį (remonto, kuris nėra nuolatinė paslauga, buvimas ar nebuvimas atskirais metais nereiškia pirkėjo išėjimo). Į analizę taip pat nebuvo

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

įtraukti 2022 m., kadangi tai yra laikoma laikotarpiu po Koncentracijos. Remonto pajamos nebuvo įtrauktos į vertinimą ir dėl to, kad dalis pirkėjų įsigydavo iš Koncentracijos dalyvių tik remonto paslaugas (neretai – ypatingai mažos vertės), kas padidindavo Koncentracijos dalyvių aptarnaujamų pirkėjų ir išėjusių pirkėjų skaičių, tokiu būdu nepagrįstai sumažinant procentinę perėjimų dalį.

Lentelė Nr. 7. Koncentracijos dalyvių 2019–2021 m. klientų perėjimo analizės rezultatai pagal apskritis.

Koncentracijos dalyvis	UAB „Baltijos liftai“			UAB „Kauno liftai“		
	Aptarnavo	Išėjo	Pas kitą konc. dalyvį	Aptarnavo	Išėjo	Pas kitą konc. dalyvį
Vilniaus apsk.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
Kauno apsk.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
Panevėžio apsk.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
Utenos apsk.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal koncentracijos dalyvių pateiktus duomenis

(231) Turint omenyje, kad Koncentracijos dalyviai įvairius duomenis taisė daug kartų ir klaidas ištaisydavo tik tais atvejais, kai jas aptikdavo Konkurencijos taryba arba kai tokie pataisymai būdavo naudingi jiems (po Išvadų gavimo pataisytos tik tos klaidos, kurių ištaisymas naudingas koncentracijos dalyviams), neatlikdami platesnio duomenų patikrinimo ir ištaisymo, šių duomenų patikimumas yra labai abejotinas. Pavyzdžiui, Koncentracijos dalyvių (227) pastraipoje nurodytos Koncentracijos dalyvių klaidos ir aplinkybės susijusios su duomenimis: klaidingas [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Kauno apskrities įrenginių priskyrimas Vilniaus apskričiai, bei minėtos bendrijos traktavimas (įskaitant ir kitos panašios klaidos bei situacijos) turi tiesioginės įtakos tokio pobūdžio analizei. Abu šie atvejai Koncentracijos dalyvių atliktoje analizėje buvo/būtų fiksuojamos kaip Kauno liftų išėję klientai Vilniaus apskrityje, nors nei vienu iš šių atvejų UAB „Kauno liftai“ klientų neprarado.

(232) Pateikti duomenys rodo, kad rinkoje klientų perėjimai nėra dažni (tą iš esmės patvirtina pasirašomų sutarčių trukmė, pirkėjų atsakymai, pagal kuriuos ypač dažnai priežiūrai atlikti yra pasirenkamas kėlimo įrenginio gamintojo atstovas bei VDI duomenys) ir sudaro ypač mažą dalį visų pajamų ir įrenginių skaičiaus (išeinančių pirkėjų 2019–2021 m. pajamų dalis yra labai maža: UAB „Baltijos liftai“ Vilniaus apskrityje prarado [0-10] proc. pajamų, Panevėžio apskrityje – [0-10] proc., o Utenos apskrityje – [0-10] proc.; UAB „Kauno liftai“ Vilniaus apskrityje prarado [0-10] proc. pajamų, Kauno apskrityje – [0-10] proc., Panevėžio apskrityje – [0-10] proc., o Utenos apskrityje – [0-10] proc.). Vertinant perėjimus tarp Koncentracijos dalyvių, daugiausiai perėjimų įvyko Vilniaus apskrityje, kuomet iš UAB „Baltijos liftai“ į Kauno liftus perėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pirkėjas iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS], o iš UAB „Kauno liftai“ pas UAB „Baltijos liftai“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pirkėjai iš [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Pastebėtina, kad net ir vertinant šiuos duomenis, matyti, kad Koncentracijos dalyviai daro vienas kitam konkurencinį spaudimą ir atskirais atvejais pas juos pereina reikšminga dalis išėjusių pirkėjų. Kaip jau minėta,

norint nustatyti neigiamą poveikį rinkai, nereikia nustatyti, kad susijungiantys ūkio subjektai yra artimiausi arba išsiskiriantys iš kitų konkurentai.

(233) Koncentracijos dalyvių pateikti duomenys nerodo konkurencijos dėl naujų pirkėjų (bei pirkėjų, kurie prieš tai nepirko iš Koncentracijos dalyvių) arba konkurencijos, kai klientai nepereina iš vieno pas kitą, bet konkurencinis spaudimas egzistuoja. Perėjimų nebuvimas taip pat nenuneigia argumento, kad dalis to paties pirkėjo pirkimų yra prarandama kitam Koncentracijos dalyviui, ką iš esmės parodo pirkėjų persidengimo analizė. Taip pat negalima atmesti galimybės, kad dalis „išėjimų“ yra traktuojami kaip išėjimai, nors įrenginiai vis dar yra prižiūrimi Koncentracijos dalyvių arba pačių įrenginių savininkų, arba buvo pakeisti naujais įrenginiais, kuriuos prižiūri juos instaliavęs ūkio subjektas¹²⁶. Galiausiai, dėl naujos pirkimų tvarkos, kuri turėtų paveikti kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų pirkėjus, potencialiai padidės Koncentracijos dalyvių tarpusavio konkurencija, ypač turint omeny tai, kad jie yra artimi vienas kito konkurentai.

(234) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad atlikta pirkėjų persidengimo analizė nėra korektiška, o jos rezultatai yra netinkama interpretuojami, kadangi siekiant nustatyti koks konkurencinis spaudimas yra daromas, Konkurencijos taryba turėtų vadovautis ne persidengimo duomenimis, o tiesioginiais pakeičiamumo duomenimis (t. y. klientų perėjimų duomenimis), kurie rodo, kad iš esmės Koncentracijos dalyviai nekonkuruoja tarpusavyje. Be to, atliekant klientų perėjimo analizę Konkurencijos taryba nepaaiškina, kodėl tai, kad iš UAB „Baltijos liftai“ į Kauno liftus perėjo [0-20] iš [20-40], o iš UAB „Kauno liftai“ pas UAB „Baltijos liftai“ – [0-20] pirkėjai iš [20-40] yra laikoma reikšmingais perėjimais.

(235) Pasisakant dėl UAB „Kauno liftai“ argumentų, pastebėtina, kad kaip jau buvo nurodyta (231) pastraipoje, kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto atskirose geografinėse rinkose klientų perėjimai nėra dažni, o vertinant Koncentracijos dalyvių pajamas minėti perėjimas sudaro tik nedidelę Koncentracijos dalyviai pajamų dalį (iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.). Atitinkamai, tokio lygio klientų perėjimai yra mažai informatyvūs vertinant tiesioginį rinkos dalyvių konkurencinį spaudimą. Konkurencijos taryba kaip tik nurodo, kad visi nurodyti „perėjimų“ atvejai (kyla pagrįstų abejonių, ar duomenys yra patikimi ir tikrai rodo klientų „išėjimus“), sudaro ypač mažą pardavimų dalį ir nėra reprezentatyvūs bei netinkami daryti išvadas apie spaudimą. Bet net jeigu sutiktume su Koncentracijos dalyvių teiginiu, kad juos reikia vertinti, tai tam tikrais atvejais reikšminga dalis perėjusių klientų pereina pas kitą Koncentracijos dalyvį. Galiausiai, įvertinus pagal pajamas, perėjimai pas kitą Koncentracijos dalyvį minėtoje Vilniaus apskrityje sudarytų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. (UAB „Baltijos liftai“) ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. (UAB „Kauno liftai“) visų perėjimų.

(236) Koncentracijos nagrinėjimo metu buvo surinkti privačių ūkio subjektų organizuojamų konkursų bei viešųjų pirkimų duomenys. Išanalizavus privačių ūkio subjektų pateiktus konkursų duomenis yra daroma išvada, kad pastarieji duomenys nėra patikimi, dėl ko atliktos konkursų analizės rezultatai nėra objektyvūs. Visų pirma, didžiąją dalį turimos konkursų imties ([90-100] proc.) sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikti duomenys, kurie yra nepatikimi. Tuo tarpu kitų ūkio subjektų pateiktą konkursų imtį sudaro tik 5 konkursai (4 iš jų įvyko Vilniaus apskrityje, vieno konkurso geografinė lokacija nėra žinoma¹²⁷), o šių konkursų vertės 2021 m. sudarė vos [0-5]¹²⁸ proc. rinkos dalyvių gautų pajamų už kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų teikimą Vilniaus apskrityje. Turint omenyje rinkos dydį bei faktą, kad kiekvienas iš didžiausių rinkos dalyvių (UAB „Baltijos liftai“, UAB „Kauno liftai“, UAB „Schindler- liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis) daugiau nei [30-40] proc. pajamų gauna iš daugiabučių namų administratorių bei bendrijų, yra daroma išvada, kad šių 5 konkursų imtis neatspindi konkurencinės padėties rinkoje.

¹²⁶ Pavyzdžiui, pirminėje Koncentracijos dalyvių pateiktoje pirkėjų perėjimo analizėje buvo laikyta, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹²⁷ IKI Lietuva organizuoto konkurso atveju.

¹²⁸ Įtraukiant ir IKI Lietuva organizuoto konkurso vertę.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(237) Papildomai apklausus dalį Koncentracijos dalyvių pirkėjų, kurie nebuvo apklausti pirmu paklausimu, buvo gautas ribotas duomenų kiekis (informacija apie 19¹²⁹ įvykdytų techninės priežiūros ir remonto konkursų Vilniaus apskrityje, 10 Kauno apskrityje, 6 Panevėžio apskrityje ir 3 Utenos apskrityje)¹³⁰.

(238) Vilniaus apskrityje [KOMERCINĖ PASLAPTIS] atvejais UAB „Kauno liftai“ buvo vienintelis pasiūlymą pateikęs dalyvis, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – UAB „Baltijos liftai“. Koncentracijos dalyviai kartu dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursuose. Visus kartu dalyvautus konkursus laimėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS], iš jų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus [KOMERCINĖ PASLAPTIS] buvo antrą mažiausią kainą pasiūlęs dalyvis. Su kitais konkurentais UAB „Kauno liftai“ susitiko dažniau: kartu su Paradis dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursuose, su UAB „Schindler-liftas“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursuose. Tuo tarpu UAB „Baltijos liftai“ kartu su Paradis ir UAB „Schindler-liftas“ konkursuose susitiko [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus (tiek pat, kiek ir su UAB „Kauno liftai“), taip pat [KOMERCINĖ PASLAPTIS] susitiko su UAB „Kone“.

(239) Kauno apskrityje [KOMERCINĖ PASLAPTIS] atvejais UAB „Kauno liftai“ buvo vienintelis pasiūlymą pateikęs dalyvis. Koncentracijos dalyviai kartu dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursuose ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]). Visus kartu dalyvautus konkursus laimėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. UAB „Kauno liftai“ kartu su Paradis dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkurse, su UAB „Schindler-liftas“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursuose, o su Kilfu – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkursuose.

(240) Panevėžio apskrityje visuose konkursuose dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] jie susitiko tarpusavyje ir jį laimėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(241) Utenos apskrityje vieno konkurso atveju [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Vieno konkurso atveju UAB „Kauno liftai“ susitiko su UAB „Kilfas“, o trečio konkurso atveju kartu dalyvavo Koncentracijos dalyviai bei Paradis, laimėjo UAB „Baltijos liftai“, Paradis buvo antras, UAB „Kauno liftai“ – trečias.

(242) Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos dalyviai daro vienas kitam konkurencinį spaudimą, atskirais atvejais net didesnę, negu konkuruojantys ūkio subjektai.

(243) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad nors Išvadose nurodoma, kad privačių ūkio subjektų pateikti konkursų duomenys nėra patikimi, visgi konkurentai (pvz., UAB „Schindler-liftas“, Paradis) aktyviai konkuruoja rinkoje, ką iš esmės patvirtina analizės rezultatai. Kodėl į tai visiškai nėra atsižvelgiama, UAB „Kauno liftai“ nėra suprantama.

(244) Kaip jau buvo nurodyta aukščiau, išanalizavus privačių ūkio subjektų pateiktus konkursų duomenis yra daroma išvada, kad pastarieji duomenys nėra patikimi arba mažos apimties, dėl ko atliktos konkursų analizės rezultatai nėra tinkami vertinti susijungimo poveikį. Koncentracijos dalyviai ignoruoja aukščiau pateiktus rezultatus pagal minėtus duomenis ir išvadą, kad Koncentracijos dalyviai daro vienas kitam konkurencinį spaudimą, atskirais atvejais net didesnę, negu konkuruojantys ūkio subjektai. Pastebėtina, kad nėra būtina nustatyti, kad Koncentracijos dalyviai yra artimiausi konkurentai.

(245) Išanalizavus Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktus viešųjų pirkimų duomenis yra daroma išvada, kad šie duomenys nėra tinkami analizuoti Koncentracijos dalyvių tarpusavio konkurencinį spaudimą, kadangi Viešųjų pirkimų tarnyba pateikta konkursų imtis atvaizduoja itin nedidelę dalį visos rinkos. Viešųjų pirkimų tarnyba pateikė 2018–2021 m. duomenis apie įvykusius konkursus, tačiau bendra visų 2018–2021 m. laimėjimų vertė (atsižvelgiant į BVPŽ¹³¹ kodus, susijusius su

¹²⁹ Vilniaus bei kitų apskričių atveju į imtį nebuvo įtraukiami atvejai, kai pasiūlymas buvo išsiųstas tik vienam paslaugų tiekėjui.

¹³⁰ Koncentracijos dalyvių pirkėjų atsakymai į LR Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-648 8 klausimą ir rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-649 6 klausimą (bylos 33 NK, 34 NK tomiai)

¹³¹ BVPŽ - Bendras viešųjų pirkimų žodynas.

kėlimo įrenginiais) sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] viso 2021 m. kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinkos. Konkursų imtyje nėra įmanoma detalizuoti pirkimo objektą bei nėra įmanoma nustatyti teikiamų paslaugų pobūdžio, dėl ko neįmanoma garantuoti, kad į turimą imtį nepateko pajamos iš kėlimo įrenginių modernizacijos, instaliacijos ar seno įrenginio keitimo nauju.

(246) Papildomai, Koncentracijos dalyvių atveju pardavimai viešajam sektoriui nėra pagrindinis pajamų šaltinis – UAB „Kauno lifantai“ atveju šie pardavimai 2018–2021 m. sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų UAB „Kauno lifantai“ pajamų, kuomet UAB „Baltijos lifantai“ atveju – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų UAB „Baltijos lifantai“ pajamų.

(247) Galiausiai pažymėtina, kad UAB „Baltijos lifantai“, būdamas didžiausias rinkos dalyvis ne savo įrengtų liftų segmente Vilniaus apskrityje (t.y. eliminavus tuos liftus, kuriuos dažniausiai prižiūri gamintojo atstovas), pagal dalyvavimą viešuosiuose konkursuose Vilniaus apskrityje yra tik ketvirtas dalyvis, kuomet UAB „Kauno lifantai“ minėtame segmente yra ketvirtas rinkos dalyvis, tačiau pagal dalyvavimą viešuosiuose konkursuose yra pirmas dalyvis. Be to, didžioji dalis konkursų Vilniaus apskrityje įvyksta dalyvaujant tik vienam dalyviui. Tai rodo, kad šie duomenys neatspindi rinkos situacijos ir to, kaip rinkoje veikia Koncentracijos dalyviai.

3.7. Kompensacinė pirkėjo įtaka

(248) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 64 punkte nurodyta, kad net ir labai didelės rinkos dalis turinčios įmonės negali po susijungimo labai riboti veiksmingos konkurencijos, ypač veikdamos dideliu mastu nepriklausomai nuo savo klientų, jei pastarieji turi kompensacinę pirkėjo įtaką. Vienas kompensacinės pirkėjo įtakos šaltinis būtų, jei klientas galėtų pagrįstai grasinti per pagrįstą laikotarpį pereisiantis prie alternatyvių tiekimo šaltinių, jei tiekėjas nuspręstų padidinti kainas ar kitaip pabloginti tiekimo kokybę ar sąlygas. Kompensacinę pirkėjo įtaką šiame kontekste reikia suprasti kaip derybinę jėgą, kurią komercinėse derybose pirkėjas turi prieš pardavėjus dėl savo dydžio, komercinės svarbos pardavėjui ir pajėgumo pasirinkti kitus tiekėjus.

(249) Negalima nustatyti, kad kompensacinė pirkėjo įtaka pakankamai atsveria potencialius neigiamus susijungimo padarinius, jei ji tik užtikrina, kad tam tikras klientų segmentas, turintis didelę derėjimosi galią, apsaugomas nuo žymaus kainos išaugimo ir pablogėjusių sąlygų po susijungimo. Be to, nepakanka, kad pirkėjo įtaka egzistuotų tik iki susijungimo, ji turi egzistuoti ir likti veiksminga ir po susijungimo. Taip yra todėl, kad dviejų tiekėjų susijungimas gali sumažinti pirkėjo įtaką, jei susijungimu pašalinama tikėtina alternatyva.

(250) Kompensacinės pirkėjo įtakos buvimas grindžiamas prezumpcija, kad pirkėjai apsaugos save ir galiausiai galutinį vartotoją nuo neigiamų pasekmių, kurias gali sukelti susijungimas. Visgi, tik maža dalis nagrinėjamosiose apskrityse veikiančių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas perkančių ūkio subjektų turi reikšmingas pirkimų dalis. Kaip nurodoma Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 67 punkte, kompensacinė pirkėjo įtaka pakankamai neatsveria potencialių neigiamų susijungimo padarinių, jei ji tik užtikrina, kad tam tikras klientų segmentas, turintis didelę derėjimosi galią, apsaugomas nuo žymaus kainos išaugimo ir pablogėjusių sąlygų po susijungimo.

(251) Vertinant Koncentracijos dalyvių klientų kompensacinę pirkėjo galią yra įvertinama, kokią dalį po Koncentracijos susikūrusio ūkio subjekto pardavimų kiekvienoje geografinėje teritorijoje jie sudarytų.

(252) Koncentracijos dalyvių pirkėjų kompensacinė įtaka priklauso nuo minėtų pirkėjų dydžio, komercinės svarbos pardavėjui ir pajėgumo pasirinkti kitus tiekėjus. Kaip rodo surinkti duomenys, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse didžioji dalis po Koncentracijos susikūrusio ūkio subjektų pajamų (daugiau nei [KOMERCINĖ PASLAPTIS]) pasiskirsto tarp pirkėjų, kurių pirkimų dalis neviršija [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o Vilniuje beveik pusė po Koncentracijos susikūrusio ūkio subjekto pajamų pasiskirsto tarp pirkėjų, kurių pirkimų dalis neviršija [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., kas parodo, kad minėti pirkėjai nėra dideli ir jų komercinė svarba pardavėjui yra mažesnė, nei Koncentracijos dalyvių svarba pirkėjams. Tai pagrindžia rinkos

dalių nagrinėjamosiose apskrityse duomenys, kurie parodo, kad ūkio subjektai, perkantys kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse didžiąją dalį šių paslaugų perka iš Koncentracijos dalyvių. Taip pat, Vilniaus apskrityje Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis ir atitinkamai svarba yra ženkliai didesnė siauresniuose segmentuose. Tai patvirtina teiginį, kad absoliučiai didžioji dauguma vertinamų paslaugų pirkėjų šiose apskrityse didžiąją dalį paslaugų perka būtent iš Koncentracijos dalyvių.

(253) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tiesioginių Koncentracijos dalyvių pirkėjų – priežiūros ir remonto paslaugas perkančių ūkio subjektų – galia yra labai ribota ir neatsvertų neigiamų Koncentracijos pasekmių, kadangi didžioji dalis Koncentracijos dalyvių pirkėjų perka priežiūros ir remonto paslaugas nedideliu prižiūrimų įrenginių skaičiui (ką parodo ir pirkimų vertė).

3.8. *Naujos įmonės atėjimas*

(254) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 68 punkte nurodyta, kad tam, kad naujos įmonės atėjimą būtų galima laikyti pakankamu konkurenciniu suvaržymu susijungiančioms šalims, turi būti įrodyta, kad jis yra tikėtinas, savalaikis ir pakankamas atgrasyti ar įveikti bet kokius potencialius susijungimo padarinius. Kad naujos įmonės atėjimas būtų veiksmingas, jis turi būti pakankamai pelningas. Be to, Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 74 punkte nurodyta, kad Europos Komisija tiria, ar atėjimas būtų pakankamai greitas ir ilgalaikis, kad atgrasytų nuo naudojimosi įtaka rinkoje arba jį nugalėtų. Tai, kas laikoma tinkamu laikotarpiu, priklauso nuo rinkos bruožų ir dinamikos, taip pat nuo specifinių potencialių naujų įmonių pajėgumų.

(255) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 75 punkte nurodyta, kad naujos įmonės atėjimas turi būti pakankamo masto ir dydžio, kad atgrasytų nuo susijungimo padarinių ar juos atsvertų. Įėjimas į atitinkamos rinkos „nišą“ negali būti laikomas pakankamu įėjimu.

(256) Pranešimą pateikusių ūkio subjekto teigimu, nors rinka yra koncentruota, ji poveikio naujų ūkio subjektų įėjimo į rinką ar plėtros galimybėms neturi. Pranešime teigiama, kad naujai į rinką atėjęs dalyvis patirtų tik avarinės tarnybos įrengimo ir jos išlaikymo išlaidas, o įrengiant avarinę tarnybą būtų patiriami tik darbuotojo darbo užmokesčio, transporto bei įrankių įsigijimo kaštai. Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodė, kad patalpų nuomos kaštų steigiant avarinę tarnybą nebūtų, kadangi darbuotojas gali budėti iš namų ir vykti iki kėlimo įrenginio tik esant iškvietimui. Taip pat Pranešimą pateikęs ūkio subjektas pabrėžė, kad avarinė tarnyba yra įrengiama tik tada, kai egzistuoja bent vienas klientas, kuris padiktuoję poreikį tam tikroje geografinėje teritorijoje turėti avarinę tarnybą.

(257) Vis tik, Pranešimą apie Koncentraciją pateikęs ūkio subjektas nurodė neturintis duomenų apie naujus potencialius konkurentus, kurie tikėtina įeis į kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų rinką. Koncentracijos nagrinėjimo metu taip pat negauta indikacijų apie planuojamus įėjimus.

(258) 6¹³² iš 8 atsakymus pateikusių Koncentracijos dalyvių konkurentų nurodė, jog yra tam tikrų kliūčių siekiant pradėti teikti kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas visoje Lietuvoje. Tik UAB „Kilfas“ bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodė, kad nėra jokių kliūčių teikti techninės priežiūros ir remonto paslaugas visoje Lietuvoje. Pažymėtina tai, kad nors UAB „Kilfas“ kliūčių teikti paslaugas visoje Lietuvoje neįžvelgia, tačiau šis ūkio subjektas veikia tik lokaliaje geografinėje teritorijoje (Alytuje bei jo apylinkėse). UAB „Kilfas“ tokį savo veiklos modelį paaiškina tuo, kad: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“¹³³. Tuo tarpu [KOMERCINĖ PASLAPTIS] jau ir taip turi

¹³² [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas į 26 kl. (bylos 8 NK tomas, 73 lapas); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 26 kl. (bylos 8 NK tomas, 134 lapas); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 26 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas); 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Lynas“ atsakymas į 26 kl. (bylos 8 NK tomas, 182 lapas).

¹³³ 2022 m. gruodžio 12 d. UAB „Kilfas“ atsakymas į 10 kl. (bylos 9 NK tomas, 12 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

vieną iš plačiausių avarinės tarnybos tinklų įvairiose Lietuvos teritorijose, tačiau Alytaus, Marijampolės ir Panevėžio apskrityse aptarnauja tik po kelis įrenginius, t.y. veikia labai ribota apimtimi.

(259) Dauguma apklaustų konkurentų, kaip ir Koncentracijos dalyviai, viena pagrindinių įėjimo į rinką kliūčių laiko avarinės tarnybos steigimo būtinybę. Ne visuose miestuose bei regionuose yra vietiniai subrangovai, todėl šiais atvejais avarinės tarnybos steigimas yra būtinas, o tam, kad avarinės tarnybos įsteigimas regione nebūtų nuostolingas, reikalingas pakankamas prižiūrimų kėlimo įrenginių kiekis¹³⁴. UAB „Vinersa“ nurodė, kad reikiamas įrenginių skaičius priklausytų nuo avarinės tarnybos organizavimo ir galėtų svyruoti nuo keliasdešimties iki kelių šimtų vienetų¹³⁵. Du konkurentai išskyrė, kad reikėtų aptarnauti apie 200 kėlimo įrenginių regione, kad avarinės tarnybos įsteigimas būtų ekonomiškai naudingas, tuo tarpu dar vieno teigimu reikalinga aptarnauti bent 300 vienetų kėlimo įrenginių¹³⁶. Nors tikslaus reikiamo įrenginių skaičiaus nenurodė, UAB „Kone“ taip pat laikėsi panašios nuomonės ir išskyrė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹³⁷. Tik UAB „Schindler-liftas“ nepateikė tikslaus atsakymo bei laikėsi nuomonės, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹³⁸.

(260) Atsižvelgiant į ankstesnėje pastraipoje konkurentų pateiktus teiginius apie kėlimo įrenginių skaičių, reikalingą avarinės tarnybos įsteigimo ekonominiam naudingumui, galima teigti, kad avarinės tarnybos steigimas dauguma atvejų nebūtų naudingas, ypač mažesnėse apskrityse. Pavyzdžiui, remiantis iš Koncentracijos dalyvių bei konkurentų gautais duomenimis, Utenos bei Panevėžio apskrityse, bendras kėlimo įrenginių skaičius 2021 m. buvo kiek didesnis (atitinkamai [250-300] ir [350-400] įrenginiai), tačiau artimas konkurentų įvardintam įrenginių skaičiui, reikalingam avarinės tarnybos atsiperkamumui. Pažymėtina ir tai, kad norint įeiti į rinką tokiu mastu ir dydžiu, kad atgrasytų nuo susijungimo padarinių ar juos atsvertų, naujam rinkos dalyviui reikėtų perimti reikšmingą dalį apskrities įrenginių, o tai padaryti gali būti sudėtinga, nes rinkoje egzistuoja daug mažų pirkėjų, turinčių tik vieną ar kelis kėlimo įrenginius, taip pat jau veikia vienas ūkio subjektas aptarnaujantis didžiąją dalį kėlimo įrenginių, su kuriuo reiktų konkuruoti. Dėl šios priežasties, siekiant užsitikrinti reikiamą kėlimo įrenginių skaičių, galimai reikėtų sudaryti sutartis su daug skirtingų pirkėjų, o naujam rinkos dalyviui tai padaryti gali būti ypač sudėtinga, dėl mažesnio žinomumo bei patirties regionuose, kuriuose iki tol paslaugų neteikė.

(261) Apklausti konkurentai taip pat išskyrė ir kitas kliūties, kurios riboja galimybes teikti paslaugas visoje Lietuvoje. Pavyzdžiui, UAB „Baltic lift service“ nurodė, kad paslaugas teikia tik vakarų Lietuvoje dėl ribotų žmogiškųjų ir techninių resursų¹³⁹. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] taip pat nurodė, kad siekiant pradėti teikti paslaugas kitoje geografinėje teritorijoje, būtina pasamdyti pakankamą kiekį kvalifikuotų specialistų ir juos apmokyti, o naujų darbuotojų mokymams reikalinga skirti nemažą dalį jau esamų žmogiškųjų resursų¹⁴⁰. Ribotas [KOMERCINĖ PASLAPTIS] galimybes teikti paslaugas bet kurioje apskrityje patvirtina duomenys, surinkti iš pirkėjų, kurie rodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] konkurse [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikė kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto pasiūlymą tik dėl dalies įrenginių, o Panevėžyje neteikė pasiūlymo nes negalėjo užtikrinti paslaugų suteikimo¹⁴¹. Tuo tarpu UAB „Liftai EU“ paminėjo, kad rinkoje yra jaučiamas

¹³⁴ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹³⁵ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 28 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas);

¹³⁶ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas į 28 kl. (bylos 8 NK tomas, 73 lapas); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 28 kl. (bylos 8 NK tomas, 134 lapas).

¹³⁷ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 28 kl. (bylos 10 K tomas, 113 lapas).

¹³⁸ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „Schindler-Liftas“ atsakymas į 28 kl. (bylos 11 K tomas, 13 lapas).

¹³⁹ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 22 kl. (bylos 8 NK tomas, 134 lapas).

¹⁴⁰ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁴¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2023 m. gegužės 22 d. Panevėžio socialinių paslaugų centro atsakymas į 7 kl. (bylos 34 NK tomas, 35 lapas)

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

labai didelis reikiamų specialistų trūkumas¹⁴². Žmogiškųjų resursų problemą taip pat nurodė ir UAB „Lynas“.¹⁴³

(262) Apklausti konkurentai išskyrė, kad laikas, reikalingas pradėti teikti techninės priežiūros ir remonto paslaugas naujoje geografinėje teritorijoje priklausytų nuo reikiamo techninio personalo suradimo ir apmokymo ir galėtų užtrukti apie metus¹⁴⁴. UAB „Vinersa“ išskyrė, kad vieno elektromechaniko apmokymas galėtų kainuoti apie 3-5 tūkst. Eur, UAB „Kone“ taip pat paminėjo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS], taip pat papildomai būtų susiduriama su [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁴⁵. Pastebėtina, kad pavyzdžiui Panevėžio ir Utenos apskrityse dalies rinkos dalyvių metinės pajamos yra net mažesnės už šią sumą.

(263) Ribotas įėjimo į rinką galimybes parodo ir tai, kad 2019 – 2021 m. laikotarpiu apskrityse, kuriose dėl Koncentracijos nustatytas neigiamas poveikis, neatsirado naujų rinkos dalyvių, galinčių atsverti Koncentracijos dalyvių bendrą rinkos galią. Tuo tarpu UAB „Liftai EU“ 2022 m. rinkos dalis Vilniaus apskrityje¹⁴⁶ pagal pardavimų vertę ir pardavimų apimtį siekė atitinkamai [0-5] ir [0-5] proc. Kaip nurodė vienas konkurentų, UAB „Liftai EU“ įėjimo į rinką galimybei įtaką turėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁴⁷. Papildomai pažymėtina, kad UAB „Liftai EU“ specializuojasi naujesnių (iki 25 m. amžiaus) liftų priežiūroje ir remonte¹⁴⁸, o senesnių nei 25 m. amžiaus liftų segmente, kuriame Koncentracijos dalyvių svarba yra didesnė, šis ūkio subjektas daro mažesnę konkurencinį spaudimą Koncentracijos dalyviams.

(264) Naujos įmonės atėjimas gali būti apsunkintas aukščiau nurodytų aplinkybių net ir tuo atveju, kai konkrečioje apskrityje priežiūros ir remonto paslaugų kainos yra aukštesnės, nei kitose apskrityse. Kaip buvo nurodyta (47) pastraipoje, Koncentracijos dalyviai nurodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Visgi, 2019–2021 m. Klaipėdoje neatsirado jokių naujų reikšmingų konkurentų, o daugiau nei 95 proc. rinkos pagal pardavimų vertę ir daugiau nei 90 proc. rinkos pagal pardavimų apimtį turėjo tik 2 dalyviai. Taigi, Klaipėdos apskrities pavyzdys, tik parodo, kad rinkoje egzistuoja reikšmingi įėjimo į rinką barjerai, o naujos įmonės atėjimas net ir esant didesnėms, nei kitur, kainoms yra mažai tikėtinas.

(265) Apibendrinant galima teigti, kad egzistuoja kliūtys, siekiant pradėti teikti kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas pakankama apimtimi, kad toks paslaugų teikimas galėtų atsverti galimas neigiamas pasekmes nagrinėjamosiose rinkose. Avarinės tarnybos įkūrimas regione yra viena iš esminių sąlygų, siekiant pradėti teikti kėlimo įrenginių, ypač liftų, priežiūros ir remonto paslaugas. Tačiau vertinant kėlimo įrenginių skaičių, reikalingą avarinės tarnybos atsiperkamumui, avarinės tarnybos steigimas mažesnėse apskrityse neveikiantiam naujam dalyviui tikėtina nebūtų ekonomiškai naudingas dėl per mažo įrenginių skaičiaus regione. Taip pat, rinkos dalyviai kaip vieną iš kliūčių nurodė specialistų trūkumą. Atitinkamai, mažai tikėtina, kad rinkose atsirastų reikšmingas naujas rinkos dalyvis, galintis atsverti koncentracijos dalyvių bendrą rinkos galią.

¹⁴² 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas į 27 kl. (bylos 8 NK tomas, 73 lapas); .

¹⁴³ 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Lynas“ atsakymas (bylos 8 NK tomas, 180-184 lapai).

¹⁴⁴ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 27 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas), 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 27 kl. (bylos 8 NK tomas, 134 lapas), [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹⁴⁵ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 27 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas), 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 27 kl. (bylos 10 K tomas, 113 lapas).

¹⁴⁶ Liftai Eu savo veiklą vykdė ir Kauno apskrityje, tačiau Liftai Eu 2022 m. rinkos dalis šioje apskrityje siekė tik [0-5] proc. pagal vertę ir [0-5] proc. pagal apimtį.

¹⁴⁷ 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Paradis“ atsakymas į 48 ir 49 kl. (bylos 11 K tomas, 66 lapas);

¹⁴⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Liftai EU prižiūrėtų liftų buvo naujesni nei 25 m.

3.9. *Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo išvados*

(266) Vadovaujantis Koncentracijos nagrinėjimo metu surinktais duomenimis, Koncentracijos dalyviai po koncentracijos Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse užimtų itin dideles rinkos dalis ir viršytų¹⁴⁹ Konkurencijos įstatyme nurodytą 40 proc. dominuojančios padėties prezumpciją, bei Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. rinkos dalį, nuo kurios tokios rinkos dalys jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį:

(a) Vilniaus apskrityje jungiasi antras ir ketvirtas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai, bendrai po Koncentracijos užimsiantys [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų vertę bei [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų apimtį rinkos dalis Vilniaus apskrityje, vertinant bendrą rinką. Detalesnių segmentų (atsižvelgiant į LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių amžių bei instaliacijos faktą) vertinimas parodo, kad koncentracijos dalyviai ir konkurentai iš esmės stiprūs yra skirtinguose segmentuose ir nėra artimi konkurentai. Koncentracijos dalyviai yra stipresni senų ir ne savo instaliuotų liftų segmentuose, kai tuo tarpu pagrindiniai Koncentracijos dalyvių konkurentų padėtis yra stipresnė naujų ir savo instaliuotų liftų segmentuose. Taigi, pagrindinių konkurentų konkurencinis spaudimas senų ir ne savo instaliuotų liftų segmente yra ženklai silpnesnis. Minėtuose segmentuose Koncentracijos dalyviai yra pirmas ir ketvirtas paslaugų tiekėjai pagal dydį. Senų liftų segmente bendrai užima [40-50]–[40-50] proc. rinkos dalį pagal pardavimų vertę bei [30-40]–[30-40] proc. pagal pardavimų apimtį ir atitinkamai pagal pardavimų vertę viršija Konkurencijos įstatyme nurodytą 40 proc. dominavimo dominuojančios padėties prezumpciją. Ne savo instaliuotų liftų segmente pardavimų dalis siekė [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų vertę bei [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų apimtį. Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis atitinkamuose segmentuose yra apie du kartus didesnė negu didžiausių konkurentų. Pagal segmentų rinkos dalis matyti, kad dauguma tokių konkurentų dėl ne savo instaliuotų liftų priežiūros negali taip efektyviai konkuruoti ir daryti didelio konkurencinio spaudimo Koncentracijos dalyviams.

(b) Kauno apskrityje jungiasi pirmas ir penktas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai, kurių bendra rinkos dalis 2021 m. sudarė [80-90] proc. pagal pardavimų apyvartą ir [70-80] pagal pardavimų apimtį ir buvo [0-5]–[5-10] kartus didesnės už didžiausio konkurento. Taip pat pastebėtina, kad pagrindinių Koncentracijos dalyvių konkurentų prižiūrimi kėlimo įrenginiai Kauno apskrityje didžiąja dalimi atvejų ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. priklausomai nuo konkurento) yra jų pačių instaliuoti, o dėl tokių įrenginių priežiūros reali konkurencija nevyksta.

(c) Panevėžio apskrityje jungiasi pirmas ir antras kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai, vertinant visus kėlimo įrenginius, o Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra didelė ir siekia daugiau nei [90-100] proc. pagal pardavimų vertę ir apimtį, t.y. konkurentų rinkos dalis ir konkurencinis spaudimas yra ypač mažas. Siauresniame segmente (kitų kategorijų kėlimo įrenginiuose) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis taip pat yra didelė ir siekia daugiau nei [70-80] proc. pagal pardavimų vertę ir daugiau nei [80-90] proc. pagal pardavimų apimtį. Šiame segmente pokytis dėl koncentracijos yra ypač ženklus. Be to, rinkoje yra ribotas rinkos dalyvių skaičius, o didžiausio konkurento rinkos dalis vertinant visų kategorijų kėlimo įrenginius siekia tik [0-5]–[0-5] proc., o vertinant kitų kategorijų kėlimo įrenginius – [5-10]–[10-20] proc.). Taigi, Koncentracija būtų sukurta tokia situacija rinkoje, kurioje be susijungusio ūkio subjekto visų kategorijų kėlimo įrenginių rinkoje liktų tik keli ūkio subjektai, kurių bendra rinkos dalis 2019–2021 m. siekė [0-5]–[5-10] proc. pagal pardavimų vertę ir [5-10]–[5-10] proc. pagal pardavimų apimtį. Negana to, didžiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai Panevėžio apskrityje – Paradis bei UAB „Schindler- liftas“, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(d) Utenos apskrityje jungiasi pirmas ir trečias arba ketvirtas kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų tiekėjai, vertinant visus kėlimo įrenginius, o Koncentracijos dalyvių

¹⁴⁹ Vilniaus apskrities atveju siauresniuose segmentuose.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

rinkos dalis yra didelė ir siekia daugiau nei [70-80] proc. pagal pardavimų vertę ir [60-70] proc. pagal pardavimų apimtį. Pažymėtina, kad dviejų didžiausių konkurentų rinkoje rinkos dalys 2019–2021 m. siekia [20-30] proc. ir [0-5] proc. pagal pardavimų vertę bei [20-30] proc. ir [0-5] proc. pagal pardavimų apimtį. Koncentracijos dalyvių rinkos dalis buvo 2,5–4 kartus didesnė už didžiausio konkurento. Siauresniame segmente (kitų kategorijų kėlimo įrenginiuose) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis taip pat yra didelė ir siekia daugiau nei [50-60] proc. pagal pardavimų vertę ir daugiau nei [70-80] proc. pagal pardavimų apimtį. Šiame segmente pokytis dėl Koncentracijos yra ženklus.

(267) Esant tokiai padėčiai rinkose, net ir vieno konkurento praradimas bei nedidelis rinkos dalies pokytis tikėtina turės neigiamą poveikį. Dalis paslaugų pirkėjų ir konkurentų taip pat pateikė vertinimą, kad dėl Koncentracijos rinkoje bus neigiamas poveikis.

(268) Įvertinus rinkos dalyvių nuomones ir atlikus duomenų analizę įvairiais pjūviais (pajamų pasiskirstymas pagal įrenginių kategorijas, pagal liftų amžių ir pagal ne savo instaliuotus lifthus), nustatyta, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi konkurentai. Surinkti duomenys parodo, kad Koncentracijos dalyvių veiklos modelis yra ypač panašus, o kitų didžiausių konkurentų, su kuriais yra konkuruojama aukščiau aprašytose lokaliuose rinkose (UAB „Schindler- liftas“, UAB „Kone“, Paradis) veiklos modeliai skiriasi, kai kuriais atvejais labai reikšmingai, dėl ko jie negali būti laikomi artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais. Be to, paslaugų pirkėjai turėtų ribotas galimybes pakeisti tiekėjus, dėl riboto konkurentų skaičiaus bei alternatyvių tiekėjų nebuvimo artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais. Nustatyta, kad konkurentai turėtų ribotas galimybes padidinti pasiūlą, naujos įmonės, kuri atsvertų Koncentracijos dalyvių jėgą, įėjimas yra mažai tikėtinas dėl poreikio steigti avarines tarnybas bei kvalifikuotų darbuotojų trūkumo. Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatyta, kad kompensacinė pirkėjo įtaka nėra pakankama tam, kad atsvertų galimus neigiamus susijungimo padarinius.

(269) Taip pat nustatyta, kad susijungimas panaikins svarbią konkurencinę jėgą. Kaip buvo nurodyta aukščiau, Koncentracijos dalyviai nustatytose lokaliuose rinkose užima reikšmingas rinkos dalis, viršijančias Konkurencijos įstatyme nustatytą 40 proc. ir Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. dominuojančios padėties ribą (Vilniaus apskrities atveju vertinant rinkos segmentus), o kai kuriose apskrityse ta riba viršijama ypač reikšmingai (keturiose apskrityse bendra rinkos dalis yra 75 proc. ar daugiau). Visos minėtos rinkos yra koncentruotos su nedideliu rinkos dalyvių skaičiumi. Pagrindiniai konkurentai, UAB „Kone“, UAB „Schindler- liftas“ ir Paradis, nėra artimi Koncentracijos dalyvių konkurentai. Vertinant Koncentracijos dalyvius, matyti, kad iš apskričių, kuriose jie yra didžiausi rinkos dalyviai, savo veiklą jie plečia į tas apskritis, kuriose kitas Koncentracijos dalyvis yra didžiausias konkurentas. Be to, visos apskritys, kuriose nustatytos problemos dėl Koncentracijos, tarpusavyje ribojasi ir sudaro vientisą teritoriją. Įvertinus visas apskritis, kuriose Koncentracijos dalyviai yra didžiausi, Koncentracijos dalyvių pajamos (neįtraukiant Vilniaus apskrities, nes kaip minėta aukščiau šioje apskrityje bendros rinkos dalys neatspindi Koncentracijos dalyvių rinkos galios ir šios apskrities vertinimui reiktų vertinti atskirus rinkos segmentus) sudaro [70-80] proc. visų minėtų apskričių pajamų. Taigi, vertinant Koncentracijos dalyvių padėtį atskirose apskrityse ir platesnėje teritorijoje bei plėtros galimybes, Koncentracijos dalyviai yra vienas kito artimiausi konkurentai ir svarbi konkurencinė jėga.

(270) Vadovaujantis aukščiau išdėstyta informacija, darytina išvada, kad dėl vykdomos Koncentracijos būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskričių atitinkamose rinkose.

4. Kėlimo įrenginių instaliacijos, modernizacijos ir keitimo paslaugos apibrėžimas

4.1. Prekės rinka

(271) Europos Komisijos praktikoje, priklausomai nuo nagrinėto klausimo pobūdžio, nagrinėtos tiek galima bendra kėlimo įrenginių (liftų) instaliacijos prekės rinka, apimanti instaliacijos, modernizacijos ir techninės priežiūros bei remonto paslaugas¹⁵⁰, tiek ir atskiros (i) kėlimo įrenginių (liftų ir eskalatorių) pardavimo ir instaliacijos, (ii) priežiūros paslaugų ir (iii) modernizacijos paslaugų atitinkamos rinkos¹⁵¹.

Dėl instaliacijos, senų kėlimo įrenginių visiško pakeitimo ir modernizacijos paslaugų pakeičiamumo

(272) Pranešimą teikiančio ūkio subjekto vertinimu, kėlimo įrenginių instaliacijos, senų kėlimo įrenginių visiško pakeitimo ir modernizacijos paslaugos turėtų būti priskiriamos tai pačiai rinkai.

(273) Vertinant iš paklausos pusės, kėlimo įrenginių instaliavimo ir senų kėlimo įrenginių visiško pakeitimo/modernizacijos paslaugos nėra pakeičiamos tarpusavyje. Kėlimo įrenginių instaliacijos paslauga yra teikiama naujuose objektuose, kuriuose nėra jokio kito įrenginio. Senų kėlimo įrenginių visiško pakeitimo/modernizacijos paslaugos yra teikiamos tuo atveju, kai objekte jau yra įrengtas kėlimo įrenginys.

(274) Pranešime nurodoma, kad vertinant iš paklausos perspektyvos senų kėlimo įrenginių pakeitimo ir modernizacijos paslaugos pagal savo savybes gali būti pakeičiamos tarpusavyje. Modernizacijos paslauga yra skirta pakeisti labai reikšmingas kėlimo įrenginio dalis (sraigtus ir pan.). Nors kėlimo įrenginys nėra pakeičiamas visiškai nauju, jis iš esmės gali būti naudojamas kaip naujas, t. y. kėlimo įrenginys iš esmės atnaujinamas bei iš galutinių pirkėjų perspektyvos tokios paslaugos rezultatas iš esmės nesiskiria nuo visiško kėlimo įrenginio keitimo (kuomet pakeičiamas visas kėlimo įrenginys, o ne atskiros jo dalys).

(275) Nors teigiama, kad patys Koncentracijos dalyviai dažnu atveju tam pačiam klientui pateikia kelis skirtingus pasiūlymus lifto daliniam ar pilnam modifikavimui (modernizavimui) ir lifto keitimui nauju, faktiniai pateikti duomenys rodo, kad visas alternatyvas galima dažniau siūlo UAB „Baltijos liftai“. Pranešime nurodoma, kad UAB „Kauno liftai“ rečiau klientams siūlo rinktis modernizacijos paslaugas bei rekomenduoja keisti liftus, dėl ko pvz., 2021 m. UAB „Kauno liftai“, skirtingai nei UAB „Baltijos liftai“, modernizacijos paslaugų nėra suteikę.

(276) Pranešime pripažįstama, kad modernizacijos paslauga yra pigesnė nei seno lifto keitimo paslauga (kadangi neparduodama, pavyzdžiui, lifto kabina), todėl jos kaina gali siekti [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(277) Pranešime teigiama, kad visos paslaugos turėtų būti priskiriamos tai pačiai atitinkamai rinkai, atsižvelgiant į pasiūlos pakeičiamumą. Teigiama, kad kėlimo įrenginių instaliacijos, senų kėlimo įrenginių keitimo ir modernizacijos paslaugos iš esmės nesiskiria. Kėlimo įrenginių instaliacijos metu yra paruošiama bei įrengiama visa įranga, įskaitant, pavyzdžiui, liftų atveju, suktuvą, nešančius lynus, greičio ribotuvą, kabiną ir t.t. Tokios pačios apimties paslaugos iš esmės yra teikiamos ir seno kėlimo įrenginio keitimo metu, tačiau papildomai atsiranda poreikis demontuoti seną kėlimo įrenginį ir jo sistemas bei pastatyti naują įrenginį. Be to, iš esmės visi ūkio subjektai¹⁵² rinkoje teikia instaliacijos, seno lifto pakeitimo ir modernizacijos paslaugas.

¹⁵⁰ Komisijos 2010 m. gruodžio 2 d. sprendimas Nr. M.5991 *Triton III Holding 6/Wittur Group*.

¹⁵¹ Europos Komisijos 2007 m. vasario 21 d. sprendimas byloje *PO/Elevators and Escalators*, Nr. COMP/E-1/38.823.

¹⁵² Pavyzdžiui, UAB „Schindler liftas“, UAB „KONE“, UAB „PARADIS“, UAB „PARADIS LIFTAI“ ir kiti.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(278) Vertinant ne tik trijų didžiųjų konkurentų¹⁵³ galimybes, reaguojant į naujų instaliacijų ar modernizavimo paslaugų kainos padidėjimą, per trumpą laiką, nepatiriant didelių investicijų ar rizikos pradėti teikti nurodytas paslaugas, bet ir kitų rinkoje veikiančių ūkio subjektų, kurie teikia visas su kėlimo įrenginių verslu susijusias paslaugas, galimybes pradėti teikti ar padidinti kėlimo įrenginių instaliacijos ar pakeitimo paslaugų pasiūlą, nurodoma, kad UAB „Vinersa“ galėtų būti tinkamas pasiūlos pakeičiamumo pavyzdys. Nors įmonėje šiuo metu dirba tik 10 žmonių, įmonė skelbiasi teikianti visas su kėlimo įrenginių verslu susijusias paslaugas, kaip rašoma internetiniame puslapyje „*Įmonė atlieka įvairius darbus susijusius su keleivinių, krovinių bei kitų liftų montavimu, remontu, technine priežiūra*“¹⁵⁴.

(279) Pranešimą pateikusio subjekto nuomone aplinkybė, jog kartu su kėlimo įrenginių instaliacijos ar pakeitimo paslaugomis yra parduodami ir kėlimo įrenginiai, neriboja kitų rinkoje veikiančių ūkio subjektų, kurie teikia modernizavimo paslaugas, galimybių padidinti kėlimo įrenginių instaliacijos ir pakeitimo paslaugų pasiūlą. Nurodoma, kad pasaulyje yra šimtai kėlimo įrenginių gamintojų, kurių produkciją galima laisvai įsigyti ir instaliuoti visoje ES, įskaitant ir Lietuvoje¹⁵⁵.

(280) Sutiktina su Pranešimo apie koncentraciją argumentais, kad iš paklausos pakeičiamumo pusės kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugos nėra pakeičiamos pakeitimo ar modernizacijos paslaugomis (ir atvirkščiai).

(281) Dauguma apklaustų Koncentracijos dalyvių konkurentų nurodė, jog tipiniai kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugų pirkėjai skiriasi, lyginant su keitimo ar modernizacijos paslaugų pirkėjais. Konkurentų teigimu, instaliacijos paslaugas dažniausiai perka naujų pastatų statyba užsiimančios bendrovės¹⁵⁶. Tuo tarpu modernizacijos bei seno kėlimo įrenginio keitimo nauju paslaugas dažniausiai įsigyja senus kėlimo įrenginius eksploatuojantys ūkio subjektai. Konkurentai išskyrė, kad tipiniai modernizacijos bei keitimo paslaugų pirkėjai yra senų daugiabučių namų administratoriai bei senų daugiabučių namų savininkų bendrijos¹⁵⁷ bei nurodė, kad modernizacijų užklauso gaunamos dažniausiai iš senus įrenginius eksploatuojančių daugiabučių namų savininkų bendrijų, arba privataus kapitalo gamybinių įmonių, o esamų liftų pakeitimo naujais paslaugas dažniausiai perka senuose pastatuose veiklą vykdančios įstaigos ir įmonės, arba senųjų daugiabučių atstovai (DNSB, arba administratoriai)¹⁵⁸. Panašios nuomonės laikėsi ir kitas konkurentas, tipiniais keitimo ir modernizacijos paslaugų pirkėjais taip pat išskyręs pastatų administratorius ir bendrijas bei taip pat įvardijęs viešąjį sektorių ir komercinių pastatų savininkus¹⁵⁹. Koncentracijos dalyviai taip pat nurodė, kad dalis pirkėjų perka tik tam tikras paslaugas, pavyzdžiui, statybos įmonės perka instaliacijos ir kėlimo įrenginių keitimo paslaugas, o administratoriai ir bendrijos – keitimo ir modernizacijos. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, galima teigti, kad tipiniai instaliacijos paslaugų pirkėjai skiriasi nuo keitimo bei modernizacijos paslaugų pirkėjų – instaliacijos paslaugas dažniausiai perka naujų pastatų statytojai, tuo tarpu keitimo bei modernizacijos paslaugas renkasi senus liftus eksploatuojantys ūkio subjektai.

(282) Apklausti ūkio subjektai taip pat išskyrė, kad naujų instaliacijų pirkėjai priima sprendimus vadovaudamiesi kitais kriterijais nei modernizacijos ir keitimo paslaugų pirkėjai – instaliacijos paslaugų atveju klientai labiausiai vertina kokybę, tiekėjo reputaciją, rekomendacijas, atsiskaitymo sąlygas, siūlomos įrangos ypatumus, tuo tarpu keitimo paslaugų atveju pagrindinis kriterijus yra mažiausia kaina.¹⁶⁰

¹⁵³ UAB „Shindler-liftas“, UAB „Kone“ ir UAB „Paradis“

¹⁵⁴ Prieiga internetu: <https://www.vinersa.lt/apie-mus/>

¹⁵⁵ Prieiga internetu: https://elevation.fandom.com/wiki/List_of_elevator_and_escalator_companies

¹⁵⁶ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹⁵⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁵⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁵⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁶⁰ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(283) Skirtingus tiekėjo pasirinkimo kriterijus tarp kėlimo įrenginių instaliacijos bei keitimo paslaugų patvirtina ir gauti pirkėjų atsakymai. Apklaustoms kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugas perkančioms statybų bei nekilnojamojo turto vystymo įmonėms paslaugų kaina yra tik vienas iš kriterijų, renkantis instaliacijos paslaugų tiekėją¹⁶¹. Pirkėjai išskyrė, kad rinkdamiesi tiekėją taip pat atsižvelgia ir į prekės ženklo žinomumą, suteikiamų paslaugų atitikimą pastato poreikiams, paslaugų ir gaminių kokybę ir kt.

(284) Visos apklaustos kėlimo įrenginių keitimo paslaugas pirkusios viešojo sektoriaus įmonės¹⁶² paslaugų tiekėją pasirinko išskirtinai pagal mažiausios kainos kriterijų. Mažiausią kainą, kaip vieną iš pagrindinių kriterijų renkantis keitimo paslaugų tiekėjas, įvardino ir apklaustos daugiabučių namų savininkų bendrijos. Kai kurios bendrijos¹⁶³ be mažiausios kainos kriterijaus taip pat atsižvelgė ir į kitus kriterijus, tokius kaip darbų atlikimo terminas, atsiskaitymo sąlygos, rekomendacijos ar skundai. Vis dėlto, visais pateiktais atvejais keitimo konkursus laimėjo mažiausią kainą pateikęs tiekėjas, net ir keliant papildomus kriterijus.

(285) Instaliacijos paslaugų konkursuose paslaugoms teikti kvietimus dalyvauti gauna bei pasiūlymus teikia mažesnis tiekėjų skaičius, nei keitimo konkursuose. Pavyzdžiui, Galio ir Ikeira savo rengtuose keleivinių liftų instaliacijos konkursuose kvietė tik du paslaugų tiekėjus (Galio – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁶⁴, Ikeira – UAB „Schindler-liftas“ bei UAB „Kone“¹⁶⁵), tuo tarpu Eastnine¹⁶⁶ paminėjo, kad konkurso neįgaliųjų keltuvų instaliacijai iš vis nevykdė, nes reikiamus keltuvus gamino tik viena įmonė, kurią atstovavo UAB „Schindler-liftas“. Hanner dviejuose iš keturių pateiktų instaliacijos konkursų dalyvauti konkurse taip pat kvietė vos du dalyvius (vienu atveju UAB „Schindler-liftas“ bei UAB „Kone“, kitu UAB „Schindler-liftas“ bei Paradis) ir tik vieno konkurso atveju be jau minėtų tiekėjų konkurse dalyvauti buvo pakviesti ir UAB „Kauno liftai“¹⁶⁷. Atsakant į klausimą, ar vykdoma Koncentracija turėtų įtakos bendrovės veiklai ar konkurencinei aplinkai kėlimų įrenginių instaliacijos rinkoje, vienas paslaugų pirkėjų nurodė, kad nelaiko Koncentracijos dalyvių savo pagrindiniais tiekėjais kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugoms pirkti: „ne, nurodyta koncentracija neturėtų įtakos Bendrovės veiklai ir/ar konkurencinei aplinkai, nes Bendrovė renkasi kitus kėlimo liftų tiekėjus nei, kad koncentracijoje dalyvaujančios įmonės.“¹⁶⁸

(286) Tuo tarpu kėlimo įrenginių keitimo konkursus organizuojantys ūkio subjektai dažniausiai tiekėją renkasi iš didesnio tiekėjų skaičiaus: tiekėją šioms paslaugoms pirkti renkasi skelbdami atvirą konkursą, kuriame gali dalyvauti visi šias paslaugas teikiantys tiekėjai, organizuodami keleivinių liftų keitimo paslaugas į konkursus kviečia platų tiekėjų ratą. Dvi iš

¹⁶¹ 2023 m. gegužės 24 d. UAB „Hanner“ atsakymas į 6 kl. (bylos 33 NK tomas, 114 lapas); 2023 m. gegužės 18 d. UAB „Eastnine Lithuania“ atsakymas į 6 kl. (bylos 33 NK tomas, 13 lapas); 2023 m. gegužės 23 d. UAB „Ikeira“ atsakymas į 6 kl. (bylos 33 NK tomas, 92 lapas); 2023 m. gegužės 22 d. UAB „Vastint“ atsakymas į 6 kl. (bylos 33 NK tomas, 61 lapas); 2023 m. gegužės 26 d. UAB „Galio Group“ atsakymas į 6 kl. (bylos 33 NK tomas, 74 lapas).

¹⁶² 2023 m. gegužės 19 d. Rokiškio rajono savivaldybės administracijos atsakymas (bylos 34 NK tomas, 24-26 lapai); 2023 m. gegužės 19 d. VšĮ Ukmergės ligoninės atsakymas (bylos 34 NK tomas, 18-23 lapai); 2023 m. gegužės 23 d. Elektrėnų savivaldybės administracijos atsakymas (bylos 34 NK tomas, 139-145 lapai); 2023 m. gegužės 23 d. Vilniaus Universiteto atsakymas (bylos 34 NK tomas, 67-99 lapai).

¹⁶³ 2023 m. gegužės 16 d. 159 GNSB atsakymas (bylos 33 NK tomas, 126-127 lapai). 2023 m. gegužės 19 d. 250 DNSB atsakymas (bylos 33 NK tomas, 142-146 lapai).

¹⁶⁴ 2023 m. gegužės 26 d. UAB „Galio Group“ atsakymas į 7 kl. (bylos 33 NK tomas, 70-76 lapas).

¹⁶⁵ 2023 m. gegužės 23 d. UAB „Ikeira“ atsakymas į 7 kl. (bylos 33 NK tomas, 89-93 lapas).

¹⁶⁶ 2023 m. gegužės 18 d. UAB „Eastnine Lithuania“ atsakymas į 7 kl. (bylos 33 NK tomas, 11-15 lapas).

¹⁶⁷ 2023 m. gegužės 18 d. UAB „Hanner“ atsakymas į 7 kl. (bylos 33 NK tomas, 110-119 lapas).

¹⁶⁸ 2023 m. gegužės 18 d. UAB „Hanner“ atsakymas į 13 kl. (bylos 33 NK tomas, 110-119 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

keturių¹⁶⁹ atsakusių daugiabučių namų bendrijų tiekėją keitimo paslaugoms pirkti rinkosi iš keturių tiekėjų¹⁷⁰, viena¹⁷¹ – iš trijų tiekėjų¹⁷².

(287) Taigi, surinkta informacija rodo, kad instaliacijos paslaugos ne tik nėra pakeičiamos modernizacijos ar keitimo paslaugomis pagal savo savybes bei naudojimo pobūdį, tačiau skiriasi ir šių paslaugų pirkėjai, paslaugų teikėjų pasirinkimo kriterijai, pirkėjams tinkamų paslaugų teikėjų skaičius bei šių tiekėjų aktyvumas dalyvaujant konkursuose (pavyzdžiui, UAB „Baltijos liftai“, UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Vinersa“ yra aktyvesni senų kėlimo įrenginių keitime ir, atitinkamai, viešojo sektoriaus, administratorių ir bendrijų pirkėjų grupėse, kuomet UAB „Schindler- liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis yra aktyvesni instaliacijos paslaugose, ir, atitinkamai, privačių pirkėjų grupėje).

(288) Atitinkamai toliau nagrinėjamas modernizacijos ir seno įrenginio pakeitimo nauju paklausos pakeičiamumas.

(289) Kaip minėta, modernizacija yra tam tikrų įrenginio blokų (vieno ar daugiau) pakeitimas. Kaip nurodyta Koncentracijos dalyvių pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose¹⁷³, atsižvelgiant į akredituotosios įstaigos eksperto nustatytus trūkumus, gali būti keičiamas tik konkretus įrenginio blokas (pvz. suktuvas (kuomet keičiamas lifto suktuvas, pagrindiniai lynai, greičio ribotuvas ir jėgos kontaktoriai), atliekamas kapitalinis lifto modernizavimas (suktuvo keitimas, taip pat keičiama lifto valdymo sistema, visa elektros instaliacija, kabinos durų pavara, kabinos valdymo pultas, aukštų iškvietimo mygtukai ir kiti svarbūs komponentai, atnaujinama arba pakeičiama lifto kabina ir kabinos durys, atnaujinamos arba pakeičiamos šachtos durys) arba siūloma seno lifto pakeitimo nauju paslauga, apimanti naujo lifto gamyklinių brėžinių parengimo ir pateikimo užsakovui, darbams reikalingų medžiagų ir tvirtinimo detalių, reikalingų lifto sumontavimui, lifto transportavimo iki objekto, naujo lifto montavimo, derinimo, paleidimo, pridavimo po montavimo akredituotai potencialiai pavojingų įrenginių tikrinimo įstaigai ir užsakovui paslaugas. Kadangi siūlomos paslaugos nėra tapačios ir apima skirtingos apimties bei pobūdžio darbus, skiriasi ir siūlomų paslaugų kaina: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(290) Apklaustų konkurentų nuomonės dėl kėlimo įrenginių modernizacijos ir seno įrenginio keitimo nauju paklausos pakeičiamumo išsiskyrė. Pusė atsakymus pateikusių subjektų nurodė, kad šios paslaugos vartotojų požiūriu yra pakeičiamos, nors detalesnių argumentų dėl priežasčių, subjektai nenurodė. Visgi, kiti nurodė, kad tarp paslaugų egzistuoja ir reikšmingi skirtumai, t. y. didelis kainų skirtumas (pakeitimas 50–60 proc. brangesnis) bei tai, kad modernizuotų įrenginių veikimo terminas yra trumpesnis, mažesnis saugumas, energetinis efektyvumas, didesnės išlaidos įrenginio remontui (nepakeistų dalių). Vienas iš konkurentų¹⁷⁴ taip pat nurodė, kad pakeičiamumas galėtų priklausyti nuo konkretaus atvejo, pavyzdžiui, standartiniams, mažo ir vidutinio aukštingumo pastatams, pilnas pakeitimas seno lifto nauju yra racionalesnis sprendimas nei modernizavimas.

(291) Kai kurie kėlimo įrenginių keitimo paslaugas pirkę pirkėjai taip pat nematė modernizacijos paslaugos kaip galimos alternatyvos keitimo paslaugoms, nurodydami, kad itin susidėvėjusiems ir seniems įrenginiams modernizavimas nėra tinkamas sprendimas ir nėra tinkama alternatyva įrenginio keitimui.

(292) Atitinkamai daroma išvada, kad paklausos pakeičiamumas tarp kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo nauju paslaugų bent daliai klientų gali būti ribotas ir gali priklausyti nuo to, kokios apimties ar sudėtingumo modernizacijos paslaugų reikia siekiant užtikrinti tinkamą įrenginio veikimą.

¹⁶⁹ 2023 m. gegužės 16 d. 159 GNSB atsakymas (bylos 33 NK tomas, 126-127 lapai). 2023 m. gegužės 23 d. Justiniškių 103 DNSB atsakymas (bylos 33 NK tomas, 147-151 lapai).

¹⁷⁰ Justiniškių g 103 DNSB tiekėją rinkosi iš Kauno lifto, Paradis, Schindler lifto bei Kone (bylos 33NK tomas, 148 lapas), 159-oji DNSB – iš Kauno lifto, Baltijos lifto, Paradis bei Schindler liftas (bylos 33 NK, 126 lapas).

¹⁷¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁷² [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁷³ Pranešimo priedai Nr. X5.

¹⁷⁴ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(293) Taip pat nustatyta, kad nėra pagrindo visų aukščiau nurodytų paslaugų (instaliacijos, modernizacijos ir keitimo) priskirti vienai atitinkamai rinkai vertinant pasiūlos pakeičiamumą¹⁷⁵. Konkurencijos taryba, apibrėždama atitinkamą rinką, atsižvelgia į pasiūlos pakeičiamumą, jei jo poveikis yra tiek pat greitas ir veiksmingas kaip ir paklausos pakeičiamumo. Konkurencijos taryba apibrėždama atitinkamą rinką atsižvelgs į pasiūlos pakeičiamumą tik jeigu jis pagrįstai tikėtinas ir jo grėsmė šiuo metu turi poveikį, varžantį nagrinėjamos prekės tiekėjus.

(294) Pasiūlos pakeičiamumas Pranešime iš esmės grindžiamas sekančiais argumentais: (i) visos paslaugos iš esmės nesiskiria; (ii) paslaugos dažnai parduodamos kartu su techninės priežiūros paslaugomis (nors pripažįstama, kad instaliacijos paslaugų sutartys sudaromos atskirai nuo techninės priežiūros ir remonto, o kartu paprastai parduodamos komerciniuose objektuose); (iii) kiti rinkoje veikiantys ūkio subjektai, turi galimybes pradėti teikti ar padidinti kėlimo įrenginių instaliacijos ar pakeitimo paslaugų pasiūlą (pateikiamas UAB „Vinersa“ pavyzdys, teigiama, kad pasaulyje yra daug gamintojų, kurių produkciją būtų galima įsigyti).

(295) Visų pirma, negalima sutikti su argumentu, kad paslaugos iš esmės nesiskiria, kadangi modernizavimo atveju keičiami tik tam tikri įrengimo elementai, tuo tarpu instaliacijos ar keitimo atveju įstatomas visas naujas įrengimas. Seno įrenginio keitimo atveju reikalingas ir seno įrenginio išmontavimas.

(296) Tai, kad tam tikros paslaugos dažniau ar rečiau parduodamos kartu su techninės priežiūros paslaugomis taip pat nerodo nagrinėjamų paslaugų pasiūlos pakeičiamumo. Šiuo atveju turi būti analizuojama ar instaliacijos, modernizacijos ir seno lifto keitimo paslaugų teikėjų galimybė reaguojant į vienos paslaugų kainos padidėjimą arba kokybės sumažėjimą pradėti tiekti šią paslaugą nagrinėjamoje teritorijoje nepatiriant žymių papildomų išlaidų ar rizikos.

(297) Nagrinėjimo metu nustatyta, kad kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikėjai, šiuo metu neteikiantys tam tikrų paslaugų, neturi galimybių pradėti teikti kėlimo įrenginių instaliacijos, pakeitimo ar modernizacijos paslaugas nepatirdami žymių išlaidų ar rizikos. Pavyzdžiui, UAB „Kilfas“ nurodė, kad kėlimo įrenginių instaliacijos bei modernizacijos paslaugų 2019–2021 m. periodu nėra teikęs, vienintelę lifto instaliaciją bendrovė yra atlikusi 2018 m., o norint teikti atitinkamas paslaugas bendrovė patirtų tiek žymias papildomas išlaidas, tiek ir riziką, t. y. „*norint teikti kėlimo įrenginių instaliacijos, modernizacijos, seno kėlimo įrenginio pakeitimo naujų paslaugas reikėtų atnaujinti turimą įrangą, technines priemones, turėti pakankamai apyvartinių lėšų, turėti patikimo naujų lifų instaliuotojo reputaciją ir pan.*“¹⁷⁶ UAB „Lynas“ taip pat nurodė, kad kėlimo įrenginių instaliacijos ir modernizacijos paslaugų neteikia ir neplanuoja teikti dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo¹⁷⁷. Skirtingai, nei teigiama Pranešime, UAB „Vinersa“ nurodė, kad bendrovė neteikia kėlimo įrenginių instaliacijos ar modernizacijos paslaugų bei neturi patirties šių paslaugų teikime. UAB „Baltic lift service“ nurodė, kad neteikia senų kėlimo įrenginių keitimo naujais paslaugos ir be reikšmingų išlaidų ir rizikos teikti naujų paslaugų negalėtų, be to naujų paslaugų teikti neplanuoja¹⁷⁸.

(298) Tai rodo, kad reaguodami į MARIKIP nagrinėjamos prekės, tiekėjai, šiuo metu neteikiantys nagrinėjamų paslaugų (ar dalies jų) negali per trumpą laikotarpį (trumpu laikotarpiu ūkio subjektas negali iš esmės pakeisti turimo materialaus ir nematerialaus turto) pradėti tiekti atitinkamas paslaugas, nepatirdami žymių papildomų išlaidų ar rizikos.

(299) Nepaisant to, kad Koncentracijos dalyviai ir tam tikri konkurentai ([KOMERCINĖ PASLAPTIS], [KOMERCINĖ PASLAPTIS], [KOMERCINĖ PASLAPTIS], UAB „Ailama“, UAB „Liftai EU“) nurodė teikiantys arba galintys teikti visų rūšių nagrinėjamas paslaugas, kas galėtų rodyti

¹⁷⁵ Pasiūlos pakeičiamumas – tai tiekėjų, kurie neteikia nagrinėjamos prekės nagrinėjamoje teritorijoje, galimybė reaguojant į tos prekės kainos padidėjimą arba kokybės sumažėjimą pradėti tiekti šią prekę nagrinėjamoje teritorijoje. KT Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 7.4. punktas.

¹⁷⁶ 2022 m. gruodžio 12 d. UAB „Kilfas“ atsakymas į 38 kl. (bylos 9 NK tomas, 19-20 lapas).

¹⁷⁷ 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Lynas“ atsakymas (bylos 8 NK tomas, 182-183 lapas).

¹⁷⁸ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 39-40 kl. (bylos 8 NK tomas, 134 lapas).

tam tikrą pasiūlos pakeičiamumą, surinkta informacija taip pat rodo, kad konkurencinė aplinka ir dinamika teikiant instaliacijos ir pakeitimo ar modernizacijos paslaugas reikšmingai skiriasi. Kaip matyti iš žemiau lentelėje pateiktų duomenų, pagrindiniai Koncentracijos dalyvių konkurentai UAB „Kone“, Paradis ir UAB „Schindler-liftas“ absoliučiai didžiąją dalį pajamų gauna iš kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugų ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.), tuo tarpu Koncentracijos dalyviai, UAB „Ailama“ ir UAB „Vinersa“ didžiąją dalį pajamų gauna iš kėlimo įrenginių keitimo paslaugų (UAB „Kauno liftai“ atveju pajamos pasiskirsto beveik tolygiai tarp instaliacijos ir keitimo). Be to, skirtingi žaidėjai yra stipresni teikiant atskiros rūšies paslaugas, ką parodo jų padėtis (t. y. jų pardavimų dalis) vertinant skirtingas paslaugas¹⁷⁹.

(300) Konkurencinės aplinkos skirtumus patvirtina ir konkurentų atsakymai. Pavyzdžiui, vienas Koncentracijos dalyvių konkurentų nurodė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS].“¹⁸⁰ Kitas konkurentas nurodė, kad „konkurencinė aplinka iš esmės skiriasi kėlimo įrenginių instaliacijos ir senų kėlimo įrenginių pakeitimo naujais paslaugų teikime, kadangi ryškų konkurencinį pranašumą turi liftų gamintojų atstovai Lietuvoje (Schindler, Kone, Paradis, Kauno liftai). Liftų gamintojai iš esmės vengia bendradarbiauti su neįgaliaisiais atstovais.“¹⁸¹ Pažymėtina, kad konkurencinės aplinkos ir dinamikos skirtumas nepaisant to, kad įvairūs paslaugų teikėjai teikia panašias paslaugas, yra pagrindas apibrėžti atskiras rinkas, yra taikomas ir Europos Komisijos praktikoje¹⁸² bei naujų rinkos apibrėžimo gairių projekte, kur nurodoma, kad pasiūlos pakeičiamumas gali būti svarbus apibrėžiant atitinkamą rinką, kurioje tiekėjai naudoja tą patį turtą ir tuos pačius procesus gamindami susijusius produktus, kurie nėra pakaitalai klientams, ir kai dėl to susidaro panašios konkurencijos sąlygos tokių susijusių produktų asortimente (dėl konkurencinių sąlygų vertinimo kriterijų pasisakoma (68) pastraipoje).

(301) Atsiliepimuose į išvadą nurodoma, kad teiginys, jog instaliavimo rinkoje „ryškų konkurencinį pranašumą turi liftų gamintojų atstovai Lietuvoje“ visiškai ignoruoja tai, kad tiek instaliuojant naujus įrenginius, tiek keičiant senus, yra reikalingas bendradarbiavimas su liftų gamintojais. Abiejų paslaugų atveju yra reikalinga gauti naują įrenginį, kuris bus instaliuojamas / kuriuo bus pakeičiamas senas įrenginys.

(302) Visgi, nustatytos faktinės aplinkybės rodo, kad perkant kėlimo instaliacijos paslaugas yra taikomi ir kiti negu mažiausios kainos kriterijai, tame tarpe atsižvelgiama ir į lifto gamintoją. Šioje rinkoje žinomų liftų gamintojų atstovai turi reikšmingą pranašumą, ką parodo ir ūkio subjektų padėties kardinalūs skirtumai teikiant šias paslaugas. Žinomiausių liftų gamintojų atstovai, UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis pardavimai sudaro [90-100] proc. visų LF-01 ir LF-02 instaliacijos pardavimų Vilniaus apskrityje. Taigi koncentracijos dalyviai tiesiog bendrais teiginiais bando ginčyti šią išvadą, visiškai nepaaiškindami, kodėl ji nėra teisinga ir kodėl Koncentracijos dalyvių prieštaravimai neatitinka faktinės situacijos rinkoje.

(303) Atsiliepimuose taip pat nurodoma, kad (300) pastraipoje cituojama Europos Komisijos praktika nepagrindžia Išvadose daromo vertinimo, nes Europos Komisija nepriėjo vienareikšmės išvados, ar šie skirtumai yra pakankami apibrėžti atskiras prekės rinkas ir paliko prekės rinkos apibrėžimą atvirą plačiau nepasisakydama, kokio dydžio skirtumai turėtų būti tarp ūkio subjektų, teikiančių skirtingas paslaugas, kad jų skirtumai sąlygotų skirtingą prekės rinkos apibrėžimą.

(304) Visų pirma, minėta Europos Komisijos praktika sutampa su Europos komisijos gairėmis, kuriose teigiama, kad atskiros rinkos gali būti brėžiamos atsižvelgiant į skirtingą padėtį

¹⁷⁹ Vertinant išskirtinai Vilniaus apskritį šioje pastraipoje pateikiamos išvados iš esmės nesikeičia – UAB „Kone“, Paradis ir UAB „Schindler liftas“ bent [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų gauna iš kėlimo įrenginių instaliacijos, kai Baltijos liftai ir Vinersa atveju bent [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų yra gaunama iš kėlimo įrenginių keitimo. UAB „Kauno liftai“ gauna [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. iš instaliacijos paslaugų, o [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. – iš kėlimo įrenginių keitimo paslaugų.

¹⁸⁰ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 39 kl. (bylos 10 K tomas, 114 lapas).

¹⁸¹ 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas į 39 kl. (bylos 8 NK tomas, 74 lapas).

¹⁸² Pavyzdžiui, Europos Komisijos 2022 m. vasario 24 d. sprendimas byloje Nr. M.10301 - CVC / ETHNIKI.

rinkose. Antra, minėtame sprendime neprieita išvados dėl rinkos apibrėžimo, kadangi bet kuriuo atveju tai nebūtų keitę koncentracijos vertinimo. Pasisakant dėl to, kad nėra aišku, kiek turi skirtis padėtis skirtingose paslaugose, kad būtų brėžiamos atskiros rinkos, Koncentracijos dalyviai niekaip nepagrindžia, kad šie skirtumai šios Koncentracijos kontekste nėra ženklūs. Konkurencijos tarybos vertinimu padėtis šių paslaugų atveju yra kardinaliai priešinga: pavyzdžiui, keitimo paslaugų atveju Koncentracijos dalyviai 2021 m. užėmė [50-60] proc. dalį, modernizacijos – [80-90] proc., o instaliacijos tik [0-5] proc., kai tuo tarpu trys didžiausi konkurentai keitimo rinkoje bendrai užėmė tik [40-50] proc. rinkos dalį, modernizacijos atveju veikė tik vienas iš jų ir užėmė tik [10-20] proc. o instaliacijos paslaugų atveju net daugiau negu [90-100] proc.

(305) Atsiliepime į išvadas Koncentracijos dalyviai nurodo, kad konkurencinės aplinkos ir dinamikos skirtumai yra aktualūs tik apibrėžiant geografinę rinką.

(306) Negalima sutikti su tokiu vertinimu. Koncentracijos dalyviai ignoruoja, kad minėtame gairių projekte yra tiesiogiai parašyta, kad pasiūlos pakeičiamumas gali būti svarbus apibrėžiant atitinkamą rinką, kai dėl to susidaro panašios konkurencijos sąlygos tokių susijusių produktų asortimente. Tiek prekės rinkos, tiek geografinės rinkos apibrėžimas yra atliekamas taikant tuos pačius pagrindinius principus. Koncentracijos dalyviai nori parodyti, kad prekės rinkos atveju pasiūlos pakeičiamumui yra taikomas ženkliai mažesnis standartas, nors tai nėra tiesa. Tiek geografinės, tiek prekės rinkos apibrėžimo tikslas yra nustatyti konkurencinius suvaržymus. Lieka neaišku, kuo Koncentracijos dalyviai grindžia, kad konkurencijos sąlygų sąvoka gairėse yra naudojama nenuosekliai ar skiriasi Europos komisijos praktikoje vertinant prekės ir geografinės rinkas.

(307) Atsiliepimuose taip pat nurodoma, kad Konkurencijos tarybos vertinimas yra metodologiškai ydingas, kadangi suponuoją, kad rinkos dalis skirtinguose segmentuose visada bus vienoda.

(308) Išvadose nėra teigiama, kad konkurencijos sąlygos skirtinguose segmentuose turi būti vienodos, kad juos būtų galima įtraukti į tą pačią rinką. Šiuo atveju yra nustatyta, kad konkurencijos sąlygos instaliacijos ir keitimo segmentuose yra kardinaliai priešingos, ką lemia, be kita ko, skirtingi pirkėjai ir skirtingi tiekėjų atrankos kriterijai.

(309) Atsižvelgiant į surinktą informaciją, paklausos pakeičiamumo nebuvimą, skirtingus perkančiuosius ūkio subjektus (instaliacijos paslaugas dažniausiai perka pastatų statytojai/vystytojai) bei objektus, kuriuose instaliuojami nauji liftai (kėlimo įrenginių instaliacijos paslauga yra teikiama naujuose objektuose, kuriuose nėra jokio kito įrenginio) bei ribotą pasiūlos pakeičiamumą, nagrinėjamos Koncentracijos tikslais nėra pagrindo instaliacijos, modernizacijos ir seno įrenginio keitimo nauju paslaugas priskirti vienai atitinkamai rinkai. Atitinkamai toliau seno įrenginio keitimo naujo paslaugos analizuojamos atskirai.

(310) Atsižvelgiant į tai, kad daliai pirkėjų kėlimo įrenginių keitimo paslaugos gali būti pakeičiamos modernizacijos paslaugomis, Koncentracijos poveikio vertinime bus atsižvelgta ir į padėtį modernizacijos paslaugų rinkoje.

Dėl skirtingų kėlimo įrenginių keitimo paslaugų priskyrimo tai pačiai rinkai

(311) Pranešime nurodoma, kad atsižvelgiant į pasiūlos pakeičiamumą nėra pagrindo nagrinėjamas rinkas toliau skaidyti pagal skirtingus įrenginius (liftai, elevatoriai, judamieji takai ir keltuvai). Teigiama, kad visų įrenginių instaliacijos, keitimo, modernizacijos paslaugos yra labai panašios, iš esmės visi rinkoje veikiantys ūkio subjektai teikia visų įrenginių arba beveik visų kėlimo įrenginių instaliavimo, senų kėlimo įrenginių keitimo ar modernizacijos paslaugas (pvz., prekybos centrai didelių pastatų konkursuose, kuriuose yra instaliuojami eskalatoriai ir judamieji takai, dažniausiai būna instaliuojami kartu ir liftai, keltuvai). Atsižvelgiant į tai, siūloma rinkos neskaidyti detaliau pagal kėlimo įrenginių tipą.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(312) Galima sutikti su Pranešime pateiktais argumentais, kad skirtingų rūšių kėlimo įrenginių keitimo paslaugos nėra pakeičiamos iš paklausos pusės. Surinkta informacija rodo, kad iš esmės visi rinkoje veikiantys ūkio subjektai nurodo galintys teikti visų įrenginių arba beveik visų kėlimo įrenginių keitimo paslaugas.

(313) Apklausti konkurentai nenurodė ar paslaugos arba konkurencinė struktūra skiriasi priklausomai nuo įrenginio rūšies. Surinkti duomenys rodo, kad į naujus kėlimo įrenginius yra keičiami tik LF-01 ir LF-02 kategorijos kėlimo įrenginiai (toliau dokumente – liftai).

(314) Kaip jau buvo aprašyta (39) pastraipoje, visos Konkurencijos tarybos apklaustos bendrovės, kurios specializuojasi tik tam tikrų kategorijų keltuvuose, nurodė, kad su Koncentracijos dalyviais ir kitais subjektais, teikiančiais liftų priežiūros paslaugas, nekonkuruoja, kas leidžia daryti išvada, kad pastarieji ūkio subjektai taip pat nekonkuruoja su Koncentracijos dalyviais bei kitais rinkos dalyviais teikiant liftų keitimo paslaugas. Taigi, atsižvelgiant į ribotą pasiūlos pakeičiamumą ir konkurencinio spaudimo nebuvimą, tik tam tikrų kategorijų kėlimo įrenginius instaliuojantys ir liftų neinstaliuojantys ūkio subjektai nebus įtraukiami į rinką.

(315) Atsižvelgiant į Koncentracijos dalyvių ir su jomis konkuruojančių įmonių veiklas bei jų pateiktus paaiškinimus, toliau skirtingų rūšių kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo paslaugos nagrinėjamos neskaidant į atskiras kėlimo įrenginių rūšis. Pastebėtina, kad nepriklausomai nuo to ar visų kėlimo įrenginių keitimas patektų į vieną rinką, Koncentracijos vertinimas nesikeistų.

(316) Apibendrinant, šios Koncentracijos vertinimo tikslais prekės rinka apibrėžiama kaip **kėlimo įrenginių keitimo paslaugų rinka**.

4.2. Geografinė rinka

(317) Pranešimą pateikusių ūkio subjekto vertinimu, kėlimo įrenginių instaliacijos, senų kėlimo įrenginių visiško pakeitimo ir modernizacijos paslaugų teikimo geografinė rinka turėtų būti apibrėžta kaip Lietuvos Respublika.

(318) Paprastai kėlimo įrenginių instaliacijos, senų kėlimo įrenginių ir modernizacijos paslaugos teikiamos visoje Lietuvoje. Pagrindiniai Pranešimą pateikusių ūkio subjekto konkurentai kartu su susijusiais ūkio subjektais Lietuvoje yra – UAB „Schindler-liftas“, UAB „UAB „Kone““, UAB „Paradis“, UAB „Baltic lift service“ ir UAB „Klaipėdos liftas“ šias paslaugas taip pat teikia visos Lietuvos mastu.

(319) Visgi, Pranešime nurodoma, kad Koncentracijos dalyviai pagrinde kėlimo įrenginius instaliuoja, modernizuoja, keičia tik arčiau jų pagrindinės lokacijos esančiose vietose (UAB „Baltijos liftai“ - Vilniuje, UAB „Kauno liftai“ – daugiausiai Kaune, Šiaulių liftas – Vakarų Lietuvoje), kadangi [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(320) Nėra pagrindo sutikti su Pranešime pateiktu vertinimu dėl nacionalinio atitinkamos rinkos apibrėžimo. Vienintelė UAB Schindler-liftas” nurodė, kad nagrinėjamas paslaugas teikia visoje Lietuvoje. Vienas konkurentų nurodė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁸³. Kiti konkurentai nurodė paslaugas teikiantys tik tam tikruose miestuose: UAB „Liftai EU“ – tik Vilniuje, UAB „Baltic Lift Service“ – tik Klaipėdoje. Be to, patys Koncentracijos dalyviai nurodė, kad kėlimo įrenginius modernizuoja ar keičia tik arčiau jų pagrindinės lokacijos esančiose vietose.

(321) Be to, kaip jau minėta, Pranešime apie koncentraciją nurodyta, kad kėlimo įrenginių modernizacijos paslaugas Koncentracijos dalyviai paprastai teikia tais atvejais, kai po to kartu parduodamos ir techninės priežiūros ir remonto paslaugos. Techninė priežiūra šiuo atveju parduodama kaip papildoma paslauga, kurios bet kuriuo atveju reikės vartotojams. Atitinkamai modernizacijos ir kėlimo paslaugų teikimo geografinė teritorijai daro įtaką ir Nutarimo (56)–(72) pastraipose nurodyti veiksniai.

¹⁸³ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 41 kl. (bylos 10 K tomas, 114-115 lapai).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(322) Tai, kad geografinė rinka galėtų būti siauresnė, nei Lietuvos Respublika patvirtina apklaustų rinkos dalyvių geografinis pajamų pasiskirstymas, rodantis, kad absoliučiai didžiąją dalį pajamų (daugiau nei 70 proc.) ūkio subjektai gauna savivaldybėse, kuriuose yra avarinė tarnyba bei šalia esančiose savivaldybėse. Tai patvirtina ir ūkio subjektų atsakymai, kad atstumas tarp pirkėjo ir avarinės tarnybos bei įrenginio atstumas nuo avarinės tarnybos daro įtaką pirkėjo pasirinkimui ir paslaugų kainoms¹⁸⁴. Be to, konkurentai nurodė savo avarinių tarnybų aptarnaujamas teritorijas bei atstumus kilometrais (atstumai neviršijo 80 km), į kuriuos patenka 80 proc.¹⁸⁵ paslaugų pardavimų.

(323) Apibendrinant galima teigti, kad paslaugų pirkėjai nėra mobilūs ir perka paslaugas iš tų paslaugos teikėjų, kurių kaina konkurencinga konkrečiam įrenginiui (ar jų grupei) pakeisti. Nors tam tikros apklaustos įmonės nurodo, kad jos veikia ar gali veikti visoje Lietuvoje, faktiniai duomenys bei gauti paaiškinimai rodo, kad reikšminga dalis konkurentų veikia ir konkuruoja tik keliuose konkrečiuose regionuose arba tik viename regione, kuris dažniausiai sutampa su konkretaus tiekėjo būstinės geografinė lokacija. Atitinkamai konkurencinė aplinka ir pirkėjų galimybės pasirinkti paslaugų tiekėją konkrečiam kėlimo įrenginiui modernizuoti ar keisti skirtinguose geografiniuose regionuose skiriasi.

(324) Atsižvelgiant į tai, geografinė rinka apibrėžiama kaip **apskritis, kurioje veikia koncentracijos dalyviai, teritorija**.

5. Poveikio konkurencijai vertinimas

(325) Koncentracijos nagrinėjimo metu dalis apklaustų pirkėjų, perkančių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto bei instaliacijos, modernizacijos bei keitimo paslaugas, nurodė, kad UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“ koncentracija turėtų įtakos, kadangi minėti ūkio subjektai nebekonkuruotų Vilniaus mieste, dėl ko galimai padidėtų paslaugų kainos ar pablogėtų teikiamų paslaugų kokybė¹⁸⁶. Dar vienas iš analizuojamos rinkos pirkėjų nurodė, kad rinka yra koncentruota, o išdavus leidimą tokios koncentracijos vykdymui, galėtų kilti kainos priežiūros ir remonto, modernizacijos, instaliacijos ar seno įrenginio keitimo nauju paslaugų teikimo sektoriuje¹⁸⁷.

(326) Vienas Koncentracijos dalyvių konkurentų nurodė, kad Koncentracija: *„leistų platesniu mastu teikti pasiūlymus iš skirtingų tiekėjų, kuriuos realiai valdo tos pačios interesų grupės, todėl būtų galima teikti pasiūlymus įvairiuose konkursuose tokiems patiems įrenginiams ir paslaugoms iš skirtingų įmonių tokiu būdu imituojant konkurenciją ir esant mažesniai skaidrumui atitinkamuose klientų segmentuose (bendrijose, pastatų administratorių įmonėse) gali susidaryti situacijos, kur konkursai vykdomi fiktyviai. Apie tokius pirkimus realią konkurenciją sudarančios įmonės gali net nežinoti.“*¹⁸⁸ Kitas konkurentas nurodė, kad galimą poveikį įvertinti sunku, tačiau bendrovės manymu, Koncentracija turėtų reikšmės paslaugų pirkėjams, nes rinkoje nebeliktų vieno efektyvaus konkurento¹⁸⁹. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodė, kad negali pakomentuoti galimo poveikio, o [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodė, kad Koncentracija neturėtų turėti įtakos trumpalaikėje perspektyvoje, detaliau nepasisakant dėl galimo ilgalaikio koncentracijos poveikio konkurencijai. Visgi šis konkurentas taip pat pabrėžė, kad Koncentracijos dalyviai turės platesnę gamą siūlomų produktų, kurie prieš tai tarpusavyje konkuravo. Konkurentai, veikiantys tik ribotose geografinėse teritorijose, su Koncentracijos dalyviais nekonkuruojantys šiose Išvadose nagrinėjamoje geografinėje

¹⁸⁴ Rinkos dalyvių atsakymai į LR Konkurencijos tarybos raštą Nr. (2.41Mr-46)6V-1456, 19 klausimą (bylos 8-11 tomai).

¹⁸⁵ Rinkos dalyvių atsakymai į LR Konkurencijos tarybos raštą Nr. (2.41Mr-46)6V-1456, 17 klausimą (bylos 8-11 tomai).

¹⁸⁶ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ raštas, atsakymas į 20 kl. (bylos 17 NK tomas, 22 lapas).

¹⁸⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁸⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁸⁹ 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas į 53 kl. (bylos 8 NK tomas, 74 lapas).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

rinkoje¹⁹⁰ arba konkuruojantys itin ribota apimtimi¹⁹¹ nurodė, kad Koncentracija jų veiklai neigiamos įtakos neturės.

5.1. Atitinkamų rinkų struktūra, įskaitant koncentracijoje dalyvaujančių asmenų bei kitų ūkio subjektų (bent pačių didžiausių) užimamas atitinkamų rinkų dalis

(327) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad ūkio subjektas užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, jeigu jo rinkos dalis sudaro ne mažiau kaip 40 proc.

(328) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 27 punkte yra nurodyta, kad kuo didesnė rinkos dalis, tuo didesnė tikimybė, kad įmonė turi įtakos rinkoje. Ir kuo daugiau rinkos dalies pridedama, tuo didesnė tikimybė, kad susijungimas žymiai padidins įtaką rinkoje. Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 17 punkte nurodyta, kad labai didelės rinkos dalys – 50 proc. ir daugiau – jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį rinkoje.

5.1.1. Kėlimo įrenginių keitimo rinka Vilniaus apskrityje

(329) Žemiau yra pateikiama informacija (Lentelė Nr. 8) apie Koncentracijoje dalyvaujančių, su jais susijusių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų užimamas rinkos dalis 2019–2021 m. kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje.

Lentelė Nr. 8. Rinkos dalyvių padėtis kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje.

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų vertę				Rinkos dalių įvertinimas pagal pardavimų apimtį			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019-2021 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
UAB „Kauno liftai“	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]
UAB „Baltijos liftai“	[20–30]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[20–30]	[40–50]	[40–50]	[30–40]
UAB „Šiaulių liftas“	-	-	-	-	-	-	-	-
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	[40–50]	[60–70]	[50–60]	[50–60]	[40–50]	[60–70]	[50–60]	[50–60]
<i>Konkurentai</i>								
UAB „Schindler- liftas“	[30–40]	[20–30]	[10–20]	[20–30]	[30–40]	[20–30]	[20–30]	[20–30]
Paradis	[5–10]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[5–10]	[10–20]	[10–20]	[10–20]
UAB „Kone“	[5–10]	[0–5]	[5–10]	[0–5]	[5–10]	[0–5]	[5–10]	[0–5]
UAB „Vinersa“	[5–10]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]
Bendras rinkos dydis¹⁹²	100	100	100	100	100	100	100	100

Šaltinis: Konkurencijos tarybos skaičiavimai pagal rinkoje veikiančių ūkio subjektų pateiktus duomenis.

¹⁹⁰ 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Lynas“ atsakymas į 53 kl. (bylos 8 NK tomas, 167a lapas). 2022 m. gruodžio 12 d. UAB „Atsvara“ atsakymas (bylos 9 NK tomas, 30 lapas).

¹⁹¹ 2022 m. lapkričio 28 d. UAB „Kilfas“ atsakymas į 53 kl. (bylos 9 NK tomas, 5 lapas). 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 53 kl. (bylos 8 NK tomas, 135 lapas). 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 53 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas).

¹⁹² Į rinkos dydį patenka išskirtinai LF-01 ir LF-02 kategorijų kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo paslaugos, kadangi pagal Konkurencijos tarybos surinktus duomenis 2019–2021 m. kitų kategorijų (LF-03, KK-01, KK-02, LK-02 ir ES-01) kėlimo įrenginiai nebuvo modernizuojami ar keičiami Vilniaus apskrityje.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(330) Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama kėlimo įrenginių keitimo Vilniaus apskrityje rinkos dalis siekė [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų vertę bei [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų apimtį. 2021 m. palyginus su 2019 m. bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis ir Baltijos liftų rinkos dalis išaugo. Pokytis dėl Koncentracijos sudaro [10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų apimtį.

(331) Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir trečias (vertinant 2019–2020 m.) arba ketvirtas (vertinant išskirtinai 2021 m.) kėlimo įrenginių keitimo paslaugų tiekėjai Vilniaus apskrityje. Be Koncentracijos dalyvių atitinkamoje rinkoje veikia ir kiti ūkio subjektai, iš kurių 2019–2021 m. didesnę nei 10 proc. rinkos dalį (pagal bent vieną iš rodiklių) turėjo UAB „Schindler- liftas“ ir Paradis. Kitų ūkio subjektų (UAB „Kone“, UAB „Vinersa“) rinkos dalys 2019–2021 m. Vilniaus apskrityje siekė iki 5 proc. Po Koncentracijos susiformavęs ūkio subjektas 2019–2021 m. turėtų bent [0-5] kartus didesnę rinkos dalį nei didžiausią rinkos dalį turintis konkurentas (UAB „Schindler- liftas“) Vilniaus apskrityje (pastebėtina, kad 2020-2021 m. šis santykis būtų dar didesnis), kadangi UAB „Schindler- liftas“ rinkos dalis 2019-2021 m. laikotarpiu sumažėjo labai ženkliai [0-5] – [0-5] karto (pagal įrenginių skaičių ir vertę).¹⁹³

(332) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis Vilniaus apskrityje buvo įvertinta kėlimo įrenginių modernizacijos paslaugų atžvilgiu¹⁹⁴. Kėlimo įrenginių modernizacijos segmente UAB „Baltijos liftai“ 2019–2021 m. užimama pardavimų dalis Vilniaus apskrityje siekė [80-90]–[90-100] proc. pagal pardavimų vertę bei [90-100]–[90-100] proc. pagal pardavimų apimtį. 2019–2021 m. UAB „Baltijos liftai“ pardavimų dalis mažėjo. UAB „Kauno liftai“ šiame segmente Vilniaus apskrityje nurodytu laikotarpiu modernizacijos paslaugų LF-01 ir LF-02 kategorijų kėlimo įrenginiams neteikė. Be to, vertinant modernizacijos segmentą, be UAB „Baltijos liftai“ šias paslaugas Vilniaus apskrityje 2019–2021 m. teikė tik UAB „Schindler- liftas“. Atsižvelgiant į tai, kad modernizacijos paslaugos yra vienintelis galimas pakaitalas kėlimo įrenginių keitimo paslaugų pirkėjams, perkantiems kėlimo įrenginių pakeitimo paslaugas, papildomai buvo įvertintos pardavimų dalys kėlimo įrenginių keitimo ir modernizacijos paslaugose¹⁹⁵.

(333) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad nesutinka su teiginiu, jog „modernizacijos paslaugos yra vienintelis galimas pakaitalas kėlimo įrenginių keitimo paslaugų pirkėjams, perkantiems kėlimo įrenginių pakeitimo paslaugas“, kadangi:

- a. toks teiginys yra savaimė nelogiškas, kadangi jeigu yra manoma, kad egzistuoja paklausos pakeičiamumas, tuomet turėtų būti apibrėžiama bendra rinka, apimanti keitimo ir modernizacijos paslaugas;
- b. yra visiškai ignoruojama aplinkybė, kad modernizacijos paslaugų yra suteikiama labai mažai, nėra atsižvelgiama į modernizacijos paslaugų mastą bei jų mažėjimą pastaraisiais metais;
- c. dalinės modernizacijos paslaugos yra pakeičiamos ir remonto paslaugomis, dėl ko nėra aišku, ar Susijungimų priežiūros grupė nepagrįstai neįtraukia daugiau pajamų į rinką, nei jų turėtų būti įtraukiama.

¹⁹³ Kadangi nebuvo gauta indikacijų, kad 2021-2022 m. kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje atsirado naujų rinkos dalyvių, bei nesant viešai prieinamų duomenų apie modernizuotus ir pakeistus kėlimo įrenginius, 2022 m. rinkos dalys nebuvo analizuotos. Pastebėtina, kad 2022 m. jau yra laikotarpis po koncentracijos įgyvendinimo ir galėjo būti paveiktas pačios koncentracijos. Europos Komisijos praktikoje pripažįstama, kad laikotarpis po planuojamos Koncentracijos paskelbimo gali būti reikšmingas vertinimui, o tam tikrais atvejais apskritai neįtraukiamas į nagrinėjimą kadangi toks laikotarpis gali turėti įtaką koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų pardavimų apimtims, t. y. laikotarpis po koncentracijos paskelbimo gali būti paveiktas planuojamos koncentracijos.

¹⁹⁴ Vilniaus apskrityje tarp Koncentracijos dalyvių nėra persidengimo kėlimo įrenginių modernizacijos paslaugose.

¹⁹⁵ Šiame segmente Koncentracijos dalyvių bendra 2019–2021 m. užimama rinkos dalis siekė [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų vertę bei [60-70]–[70-80] proc. pagal pardavimų apimtį, o pokytis sudarytų [10-20]–[10-20] proc. pagal pardavimų vertę bei [5-10]–[10-20] proc. pagal pardavimų apimtį.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

d. Grupė nepagrįstai papildomai neįvertina rinkos dalies be [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pardavimų.

(334) Pasisakant dėl UAB „Kauno liftai“ argumentų, atkreipiamas dėmesys, kad:

- a. Konkurencijos taryba, nevertina seno kėlimo įrenginio keitimo nauju bei modernizacijos paslaugų kaip vienos atitinkamos rinkos, bet, atsižvelgiant į tai, kad minėtos paslaugos kaina yra mažesnė, o dalis pirkėjų nurodė, kad šios paslaugos yra pakeičiamos, buvo atliktas papildomas vertinimas. Papildomai, atsiliepimuose į preliminarias išvadas Koncentracijos dalyviai nurodė, kad vadovaujantis Susijungimų priežiūros grupės logika šios paslaugos turėtų būti vertinamos atskirai, kas ir yra daroma šiuo atveju, taigi neaišku, kodėl atsiliepimuose į Išvadas yra teigiama, kad paslaugos turi būti vertinamos kartu (tokiu atveju Koncentracijos dalyvių rinkos dalis tik dar labiau padidėtų);
- b. Nors Koncentracijos dalyviai nurodo, kad modernizacijos paslaugų yra suteikiama labai mažai, pastebėtina, kad UAB „Baltijos liftai“ modernizacijos paslaugų pardavimai Vilniaus apskrityje yra beveik tokie pat, kaip UAB „Kauno liftai“ senų kėlimo įrenginių keitimo paslaugų pardavimai bei yra didesni, nei dalies konkurentų. Taip pat nesutinkama su Koncentracijos dalyvių teiginiu, kad modernizacijos paslaugų mastas mažėjo, kadangi 2019–2020 m. UAB „Baltijos liftai“ pardavimų pajamos ir apimtys didėjo. Be to, vertinant šias paslaugas kartu, Koncentracijos dalyvių rinkos dalis Vilniaus apskrityje siektų [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų vertę bei [60-70]–[70-80] proc. pagal pardavimų apimtį.
- c. Pranešime apie Koncentraciją nėra nurodyta informacija, kad egzistuoja dalinės modernizacijos paslaugos ir kad jos yra pakeičiamos remonto paslaugomis, bet nurodoma, kad modernizacija yra *„įrenginio modifikavimas, kai pakeičiamas tam tikras visas įrenginio blokas, pvz.: elektros valdymo sistema, suktyvas, kabina ir pan.“*. Atitinkamai, šiuo atveju Koncentracijos dalyviai prieštarauja savo anksčiau teiktiems paaiškinimams dėl paslaugų apibrėžimų bei jų tarpusavio atskyrimo. Galiausiai, „dalinės modernizacijos“ paslaugas priskyrus prie remonto, Koncentracijos dalyvių kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto Vilniaus apskrities atitinkamoje rinkoje tik didėtų.
- d. Nėra sutinkama su tuo, kad būtina eliminuoti didžiausią UAB „Baltijos liftai“ minėtų paslaugų pirkėją, kadangi šis pirkėjas nurodė, kad skelbia atskirus konkursus dėl kėlimo įrenginių keitimo ir modernizacijos, ką patvirtina ir Koncentracijos dalyvių pateikti duomenys, pagal UAB „Baltijos liftai“ gauna [KOMERCINĖ PASLAPTIS] užklausas pateikti pasiūlymus dėl kiekvieno kėlimo įrenginio atskirai. Bet kuriuo atveju, eliminavus didžiausią pirkėją būtų iškraipyta ir pati analizė.

(335) Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos metu jungiasi pirmas ir trečias (arba ketvirtas) kėlimo įrenginių keitimo paslaugų tiekėjai, bendrai po Koncentracijos užimsiantys [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų vertę bei [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų apimtį rinkos dalis Vilniaus apskrityje, vertinant bendrą rinką. Vertinant kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo paslaugas, daroma išvada, kad konkurencinė aplinka bei Koncentracijos dalyvių pardavimų dalys padidėja ir siekia [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų vertę bei [60-70]–[70-80] proc. pagal pardavimų apimtį. Svarbu atkreipti dėmesį, kad Koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis tiek bendroje rinkoje, tiek platesniame segmente visu 2019-2021 m. laikotarpiu tiek pagal pardavimų apyvartą, tiek pagal pardavimų apimtį viršijo Konkurencijos įstatyme nurodytą 40 proc. dominavimo dominuojančios padėties prezumpciją, o 2020–2021 m. Koncentracijos dalyvių rinkos dalis viršijo Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. rinkos dalį, nuo kurios tokios rinkos dalys jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį. Galiausiai, Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis tiek rinkoje, tiek bendrame segmente yra daugiau nei du kartus didesnė negu didžiausių konkurentų. Taip pat dėl Koncentracijos įvyksta ženklus pokytis kėlimo įrenginių keitimo rinkoje kuris siekia [10-20]–

[10-20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų apimtį. Esant tokiai situacijai vieno iš didžiausių konkurentų praradimas tikėtina turės neigiamą poveikį.

5.2. *Susijungiančios įmonės yra artimi konkurentai*

(336) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 28 punkte nurodyta, kad kuo labiau susijungiančių įmonių produktai gali būti tarpusavyje pakeičiami, tuo didesnė tikimybė, kad susijungiančios įmonės žymiai pakels kainas. Labiau tikėtina, kad susijungiančių įmonių noras pakelti kainas bus suvaržytas, jei konkuruojančios įmonės gamina artimus pakaitalus susijungiančių įmonių produktams, nei tada, kai jų siūlomi produktai yra mažiau artimi pakaitalai.

(337) Vienas iš apklaustų su kėlimo įrenginiais susijusių paslaugų pirkėjų nurodė, kad Koncentracijos dalyviai yra ilgametės rinkoje veikiančios įmonės, turinčios kvalifikuotą personalą ir galimybę teikti paslaugas plačia apimtimi¹⁹⁶. Vienas iš ūkio subjektų taip pat nurodė, kad Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų dalyvių seno lifto keitimo nauju paslaugose, kadangi „*jų siūlomos kainos mažesnės už kitų. Gali suteikti ilgesnį atsiskaitymo terminą*“¹⁹⁷. Kaip nurodė AB „Civinity“: „*Manytina, kad koncentracija galėtų turėti įtakos konkurencijai Vilniaus mieste, nes tikėtina, kad UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“ nebekonkuruotų tarpusavyje. Be to galimai padidėtų teikiamų paslaugų kainos, nes nurodyti rinkos dalyviai dažnu atveju konkuruodavo dėl mažiausios kainos*“.¹⁹⁸ AB „Achema“ nurodė, kad koncentracijos dalyviai išsiskiria konkurencingomis naujų įrenginių ir montavimo kainomis.¹⁹⁹ Kiti ūkio subjektai²⁰⁰ nurodė, kad Koncentracijos dalyviai neišsiskiria iš kitų rinkos dalyvių.

(338) Siekiant įvertinti Koncentracijos dalyvių artumą buvo atlikta duomenų analizė įvairiais pjūviais, kuri parodė, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi konkurentai. Surinkti duomenys parodo, kad Koncentracijos dalyvių veiklos modelis yra ypač panašus, o kitų didžiausių konkurentų, su kuriais yra konkuruojama Vilniaus apskrityje (UAB „Schindler- liftas“, UAB „Kone“, Paradis), veiklos modeliai skiriasi, kai kuriais atvejais labai reikšmingai, dėl ko jie negali būti laikomi artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais.

(339) Kaip matyti pagal nagrinėjimo metu surinktus duomenis, Koncentracijos dalyviai ir didžiausi jų konkurentai (UAB „Schindler- liftas“, UAB „Kone“, Paradis) didžiąją dalį pajamų Lietuvoje gauna iš LF-01 ir LF-02 kategorijos kėlimo įrenginių instaliacijos, modernizacijos ir keitimo paslaugų. Iš konkurentų šiuo atveju labiausiai išsiskiria Paradis, kuris iš šios kategorijos kėlimo įrenginių gauna tik apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pajamų, kuomet kiti aukščiau įvardinti ūkio subjektai – daugiau nei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Vertinant rinkos dalyvių pajamų paskirstymą pagal paslaugos tipą (instaliacijos, modernizacijos bei keitimo), pastebėtina, kad Koncentracijos dalyviai Lietuvoje gauna didesnę pajamų dalį iš kėlimo įrenginių keitimo paslaugų, nei pagrindiniai konkurentai UAB „Schindler- liftas“, UAB „Kone“ ir Paradis.

(340) Ūkio subjektai, atstovaujantys žinomus liftų gamintojus absoliučiai didžiąją dalį (daugiau nei 80 proc.) pajamų gauna būtent iš kėlimo įrenginių instaliacijos. Koncentracijos dalyviai keičiant senus liftus naujais naudoja mažiau žinomų gamintojų liftus: UAB „Baltijos liftai“ naudoja Mac-Puar S.A ir Wittur liftus, kuomet UAB „Kauno liftai“ – anksčiau naudojo jų pačių pagamintus liftus (kaip pagrindą naudojant Wittur gamybos liftus), o nuo 2021 m. naudoja Kleemann liftus. Mažesnių ūkio subjektų ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]) pagrindiniai pajamų šaltiniai yra kėlimo įrenginių modernizacija bei keitimas. Taigi, Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai Lietuvoje

¹⁹⁶ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

¹⁹⁷ 2023 m. kovo 7 d. UAB „Namų ūkis“ raštas, atsakymas į 11.3 klausimą (bylos 23 NK tomas, 31 lapas);

¹⁹⁸ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ atsakymas į 20 kl. (bylos 17 NK tomas, 22 lapas).

¹⁹⁹ 2023 m. gegužės 23 d. AB „Achema“ atsakymas į 11 kl. (bylos 34 NK tomas, 111 lapas).

²⁰⁰ Ūkio subjektų atsakymai į LR Konkurencijos tarybos raštą Nr. (2.41Mr-46)6V-1475, 12.3 klausimą. (bylos 14-16 tomai)

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

vertinant jų veiklos modelį pagal pajamų paskirstymą priklausomai nuo kėlimo įrenginio kategorijos bei paslaugos tipo.

(341) Tai, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai seno įrenginio keitimo nauju paslaugose netiesiogiai pagrindžia vieno konkurentų pateikta nuomonė, kad „*įmonės, kurios prižiūri daugiau liftų turi didesnes galimybes parduoti savo paslaugas net ir tais atvejais, kai siūlo jas brangiau*“²⁰¹. Kaip matyti iš (122) pastraipoje pateiktos informacijos, Koncentracijos dalyviai turi didesnę rinkos dalį būtent senesnių, nei 25 m., liftų segmente, dėl ko gali turėti daugiau galimybių teikti keitimo paslaugas, ką iš esmės patvirtina ir konkurento atsakymas: „*Labai retai gauname pakvietimus dalyvauti konkursuose dėl pilno pakeitimo ar modernizacijos ten, kur liftus prižiūri kitos kompanijos*“²⁰². Daugiau argumentų yra pateikiama 3.3 dalies (170) pastraipoje.

(342) Aukščiau pateikta informacija parodo, kad didžiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai negali būti laikomi artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais, tuo tarpu Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi vienas kito konkurentai.

(343) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Susijungimų priežiūros grupės išvada dėl įmonių artumo taip pat yra nepagrįsta, kadangi:

- a. Dalis pirkėjų teiginių yra bendrinio pobūdžio bei galėtų būti pritaikomi ir kitiems rinkos dalyviams, todėl nepagrindžia Koncentracijos dalyvių konkurencinio artumo. Pirkėjo AB „Civinity“ atsakymas rodo, kad keitimo paslaugose yra daug konkurencijos, o konkurencija intensyvesnė. Achema komentaras dėl Koncentracijos dalyvių išskirtinumo nėra aktualus, kadangi ši įmonė veikia Kauno apskrityje.
- b. Atliekant Koncentracijos dalyvių ir kitų rinkos dalyvių artumo vertinimą nėra aišku, kokių klientų atsakymai yra vertinti (ar vėl vertinti visų Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų atsakymai ar tik Vilniaus apskrityje veikiančių subjektų ir pan.). Be to, Horizontaliųjų susijungimų gairėse sąvokos „sekantys artimiausi konkurentai“ nėra, atitinkamai, šiuo atveju Koncentracija nėra vykdoma tarp artimiausių konkurentų, kas reiškia, kad Horizontaliųjų susijungimų gairėse pateiktos rizikos (*kai susijungia du gamintojai, siūlantys produktus, kuriuos didelis klientų skaičius laiko savo pirmu ir antru pasirinkimu, tai gali sukelti žymų kainos išaugimą*) nėra. Galiausiai, pateiktas vertinimas rodo kad UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Kauno liftai“ nekonkuruoja artimai, nes skaičių balų skalėje jie įvertinti kaip mažiau nei vidutiniškai artimi konkurentai (t. y. įvertinimas mažesnis, nei 3).
- c. Rinkos dalyvių veiklos modelis nieko nepasako apie daromą konkurencinį spaudimą atitinkamame segmente. Be to, Susijungimų priežiūros grupės išvada suponuotų tai, kad artimiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai įrenginių keitimo segmente turėtų būti [KOMERCINĖ PASLAPTIS], nes šie ūkio subjektai gauna 90–100 proc. pajamų iš įrenginių keitimo veiklos.
- d. Tai, kad koncentracijos dalyviai prižiūri daugiau senesnių nei 25 m. liftų nieko nepasako apie jų vienas kitam daromą konkurencinį spaudimą, t. y. ar Koncentracijos dalyvių klientai laiko Koncentracijų dalyvių teikiamas paslaugas labai artimais pakaitalais.
- e. Tai, kad „*Koncentracijos dalyviai laimi daugiau nei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. konkursų, kuriose dalyvauja*“ neparodo Koncentracijos dalyvių konkurencinio artumo. Pastebėtina, kad Grupės atlikta laimėtų konkursų analizė neparodo, kiek tokiuose konkursuose dalyvavo Koncentracijos dalyvių konkurentai bei kiek iš jų laimėjo konkurentai, kaip dažnai konkurentai susitikdavo konkursuose (kas atitinkamai rodytų jų artumą) ir pan.

(344) Atsakant į UAB „Kauno liftai“ atsiliepimus, apie 112 atsiliepimų pastraipoje pateikiama pavyzdį, dėl vieno iš pirkėjų atsakymų apie Koncentracijos dalyvių išskirtinumą, plačiau yra

²⁰¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

²⁰² [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

pasisakoma (158) pastraipoje, todėl šioje dalyje jis nėra kartojamas. Tuo tarpu kalbant apie Civinity atsakymą, nors įmonė ir nurodė, kad konkurencija keitimo rinkoje yra intensyvesnė, vis dėlto Civinity išskyrė, jog teikiant keitimo paslaugas Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų tiekėjų mažesnėmis paslaugų kainomis: „*manytina, kad keičiant koncentracijos dalyvius kitais paslaugų tiekėjais, lifto pakeitimo naujų paslauga galimai pabrangtų, nes kiti tiekėjai siūlo brangesnes alternatyvas*“²⁰³. Šis Civinity atsakymas suponuoja, jog įmonė laiko Koncentracijos dalyvius artimais konkurentais keitimo rinkoje ir net jeigu, Civinity vertinimu, konkurencija keitimo rinkoje yra intensyvesnė nei priežiūros ir remonto rinkoje (ko iš esmės neparodo faktiniai duomenys, nes Vilniaus apskrityje 2019-2021 m. didžiąją dalį keitimo paslaugų suteikė vos keturi tiekėjai ir pati rinka yra koncentruotesnė) Koncentracija gali turėti neigiamą poveikį konkurencijai, nes alternatyvų tiekėją reikėtų rinktis iš brangesnių alternatyvų.

(345) Pasisakant dėl to, jog Achemos atsakymas apie Koncentracijos dalyvių išskirtinumą nėra aktualus, nes įmonė veikia Kauno apskrityje, pažymėtina, kad Konkurencijos taryba vertina Koncentracijos dalyvių artumą pagal jų veiklos pobūdį, kuris skirtingose apskrityse nesiskiria, todėl Achemos pateiktas atsakymas yra tinkamas Koncentracijos dalyvių artumui vertinti.

(346) Atliekant Koncentracijos dalyvių ir kitų rinkos dalyvių artumo vertinimą buvo naudojami visų atsakymus pateikusių ūkio subjektų atsakymai (iš kurių absoliučiai didžioji dalis veikia Vilniuje, o nedidelė dalis – visoje Lietuvoje). Nėra pagrindo sutikti su Koncentracijos dalyviais dėl to, kad turėtų būti vertinami išskirtinai Vilniaus apskrityje veikiantys ūkio subjektai, kadangi Koncentracijos dalyviai neteigia, kad skirtingose apskrityse veikia skirtingai. Be to, Koncentracijos dalyvių padėtis skiriasi kitose, nei Vilniaus apskrityse, atitinkamai artumo vertinimas tarp Koncentracijos dalyvių dėl to galėjo būti sumažintas (kadangi kitose apskrityse, nei Vilniaus ir Šiaulių, Baltijos liftai yra mažesnis ūkio subjektas). Taip pat nėra sutinkama su tuo, kad Koncentracijos dalyviai nėra artimi konkurentai, kadangi jų įvertinimų vidurkis yra mažesnis, nei 3. Visų pirma, Konkurencijos tarybos paklausime būtent 0 turėjo reikšmė, jog ūkio subjektai nėra artimi, kuomet 5 – kad yra artimi. Atitinkamai, vidurkis šiuo atveju siektų 2,5. Pastebėtina ir tai, kad šis vertinimas turi prasmę nepriklausomai nuo to, kaip aukštai rinkos dalyviai įvertino kėlimo įrenginių paslaugų tiekėjų artumą, kadangi pastarieji tiekėjai buvo lyginami tarpusavyje, kas reiškia, kad pirkėjai įvertino Paradis kaip „artimiausią“ konkurentą Kauno liftai ir Baltijos liftai, kuomet Koncentracijos dalyviai buvo sekantys konkurentai po Paradis. Taigi, Koncentracijos dalyviai pagal šį pirkėjų vertinimą yra artimi konkurentai artimesni už didžiausią rinkos dalimi konkurentą, kuris ir taip užima beveik tris kartus mažesnę rinkos dalį.

(347) Nėra sutinkama su Koncentracijos dalyvių teiginiu, kad rinkos dalyvių veiklos modelis nieko nepasako apie daromą konkurencinį spaudimą. Konkurencijos tarybos atlikta analizė rodo, kad tos įmonės, kurios specializuojasi kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugų teikime efektyviai konkuruoja tame segmente bei daro ženkliai didesnę konkurencinį spaudimą. Priešingai, tokios įmonės yra mažiau konkurencingos teikiant kėlimo įrenginių keitimo paslaugas. Tokios įmonės kaip [KOMERCINĖ PASLAPTIS], nors ir gauna beveik visas pajamas iš kėlimo įrenginių keitimo, visgi konkuruoja su Koncentracijos dalyviais itin nežymiai, kadangi jų pardavimai yra maži, ką patvirtina jų rinkos dalys (Lentelė Nr. 8).

(348) Nėra sutiktina su argumentu, jog tai, kad Koncentracijos dalyviai prižiūri daugiau senesnių nei 25 m. liftų nieko nepasako apie jų vienas kitam daromą konkurencinį spaudimą. Kaip jau buvo pažymėta, senų liftų priežiūros ir remonto segmente, didžiausi konkurentai užima ženkliai mažesnes rinkos dalis, taigi turi mažesnę tiesioginę prieigą prie tokių liftų ir dėl to Koncentracijos dalyviai turi pranašumą prieš konkurentus.

(349) Nors Konkurencijos tarybos atlikta analizė ir neparodo, kiek Koncentracijos dalyvių pateiktuose konkursuose dalyvavo konkurentų, o turint omenyje (386) pastraipoje nurodytus

²⁰³ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ atsakymas į 12.6 kl. (bylos 17 NK tomas, 21 lapas).

duomenų trūkumus, ir kiek dalyvavo kitas Koncentracijos dalyvis, visgi Koncentracijos dalyvių laimėjimų skaičius parodo, kad Koncentracijos dalyviai efektyviai konkuruoja kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje.

(350) Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Koncentracijos dalyviai yra artimi ir svarbūs konkurentai, užimantys itin reikšmingą rinkos dalį, jau ir taip labai centruotoje rinkoje ar jos segmentuose, o jų tarpusavio konkurencija yra reikšminga efektyvios konkurencijos užtikrinimui.

5.3. Klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją

(351) Vadovaujantis Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 31 punktu, klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją, jeigu rinkoje yra mažai alternatyvių tiekėjų arba jie susidurtų su didelėmis keitimo išlaidomis. Susijungimas gali paveikti tokių klientų gebėjimą apsiginti nuo kainų padidinimo. Taip ypač gali įvykti, jei klientai naudojami abiejų susijungiančių šalių pasiūla taip siekdami konkurencinių kainų.

(352) Dalis pirkėjų paaiškino, kad pakeitimas galėtų būti ribotas priklausomai nuo konkrečiame regione esamų konkurentų skaičiaus, konkurentų siūlomų paslaugų kainų, techninių pajėgumų ir galimybių užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą, o konkrečios pakeitimo galimybės ir paslaugų teikimo kainos priklausytų nuo paslaugų teikimo konkurso ar kainų apklausos rezultatų. Kaip paaiškino Civinity²⁰⁴, Koncentracija galėtų turėti įtakos konkurencijai Vilniaus mieste, nes tikėtina, kad UAB „Kauno liftai“ ir UAB „Baltijos liftai“ nebekonkuruotų tarpusavyje. Be to galimai padidėtų teikiamų paslaugų kainos, nes nurodyti rinkos dalyviai dažnu atveju konkuruodavo dėl mažiausios kainos. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nuomone surasti pakankamą kiekį alternatyvių tiekėjų būtų sudėtinga²⁰⁵. Būsto renovacijos agentūra²⁰⁶ nurodė, kad paslaugos yra gana specifinės, todėl tiekėjų pasiūla nėra didelė, o įmonių Koncentracija mažina konkurenciją, kai tuo tarpu kiekviena papildoma įmonė didina konkurenciją, kelia paslaugų kokybę ir mažina kainą.

(353) Atitinkamai dalis pirkėjų nurodė, kad Koncentracija gali neigiamai paveikti konkurenciją rinkoje atsižvelgiant į tai, kad rinka yra pakankamai centruota ir tiekėjų pasirinkimas didesniai kėlimo įrenginių kiekiui aptarnauti yra itin ribotas. Kaip nurodė Iki Lietuva, „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“²⁰⁷.

(354) Kaip jau minėta, vienas iš veiksnių, ribojančių klientų galimybes pakeisti tiekėją, yra ribotas alternatyvių tiekėjų skaičius. Tokiose situacijose klientų galimybė pakeisti tiekėjų, pavyzdžiui, reaguojant į kainų padidėjimą, gali būti apribota jau prieš koncentraciją. Jei koncentracija dar labiau sumažina pasirinkimo galimybes, tai gali reikšmingai pakenkti klientų gebėjimui apsisaugoti nuo kainų padidėjimo. Šie padariniai gali būti svarbesni, nei rodo vien tik įsigyjiančio ūkio subjekto rinkos dalių padidėjimas.

(355) Kaip jau minėta, Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai pagal montuojamų įrenginių pobūdį, specializavimąsi ne instaliacijoje, o įrenginių keitime, taikomą kainodarą (mažesnės kainos). Taigi, iki Koncentracijos, jie buvo tinkamiausia alternatyva pirkėjams siekiant apsisaugoti nuo galimo kainų kėlimo.

(356) Koncentracijos dalyvių pirkėjams po Koncentracijos gali būti sunku pasirinkti kitus tiekėjus, nes Vilniaus apskrityje be Koncentracijos dalyvių veikia tik du alternatyvūs nagrinėjamų paslaugų tiekėjai (UAB „Schindler-liftas“, Paradis), užimantys didesnę nei 10 proc. rinkos dalį pagal bent pardavimų vertę arba pardavimų apimtį, o bendra Koncentracijos dalyvių užimama rinkos dalis ženkliai padidėjo. Minėti konkurentai iš esmės specializuojasi ir yra stiprūs naujų įrenginių instaliacijoje, kur taikomi kiti negu žemiausios kainos atrankos kriterijai. Dauguma mažesnių

²⁰⁴ 2022 m. gruodžio 9 d. AB „Civinity“ atsakymas į 20 kl. (bylos 17 NK tomas, 22 lapas).

²⁰⁵ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

²⁰⁶ 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Būsto renovacijos agentūra“ atsakymas į 20 kl. (bylos 14 NK tomas, 124 lapas).

²⁰⁷ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „IKI Lietuva“ atsakymas į 20 kl. (bylos 15 K tomas, 94 lapas)

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

konkurentų nurodė, kad jų galimybės padidinti pasiūlą, jei išaugtų kainos, yra ribotos (žr. (358) dalyje esančius paaiškinimus), o kitų paslaugų teikėjų galimybės pradėti teikti paslaugas teritorijoje, kurioje atitinkamos paslaugos nėra teikiamos, yra reikšmingai ribotos dėl 5.7 dalyje nurodytų aplinkybių.

(357) Galiausiai, svarbu atkreipti dėmesį, kad Vilniaus apskrityje Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra didelė, o rinka yra koncentruota (ką patvirtina (374) pastraipoje nurodyti HHI), kas savaime parodo pirkėjų preferencijas ir Koncentracijos dalyvių galią. Jeigu pirkėjai turėtų dideles galimybes pakeisti tiekėją, šiose lokaliuose rinkose koncentracijos dalyvių rinkos dalys nebūtų tokios didelės ir stabilios, o rinkos nebūtų tokios koncentruotos.

(358) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Susijungimų priežiūros grupė taip pat nepagrindžia, kad Koncentracijos dalyvių klientai turi ribotas galimybes keisti tiekėją, kadangi:

- a. Pateiktos ūkio subjektų nuomonės yra labai bendrinio pobūdžio (pavyzdžiui, AB „Civinity“) ir neleidžia suprasti, dėl kokių priežasčių būtų sunku pakeisti tiekėją. Be to, dalis ūkio subjektų (UAB Būsto renovacijos agentūra) net neperka analizuojamų paslaugų.
- b. Vien užimamos dalys nereiškia, kad konkurentai (UAB „Schindler-liftas“, Paradis) nedaro konkurencinio spaudimo Koncentracijos dalyviams. Pavyzdžiui, UAB „UAB „KONE““ teikia pasiūlymus rinkoje (ne mažiau nei UAB „Schindler-liftas“) bei konkuruoja labiau nei rodo vien tik jos rinkos dalis.
- c. Teiginys, kad Koncentracijos dalyviai taiko mažesnes kainas, nėra įrodytas. Priešingai, net aptariant Koncentracijos dalyvių artumą vertinant kėlimo įrenginių keitimą nėra nė žodžio pasisakyta apie taikomą kainodarą, tačiau šioje dalyje vis tiek yra pateikiamas minėtas „faktas“, neva rodantis Koncentracijos dalyvių artumą.
- d. Susijungimų priežiūros grupės teiginys, kad „[j]eigu pirkėjai turėtų dideles galimybes pakeisti tiekėją, šiose lokaliuose rinkose koncentracijos dalyvių rinkos dalys nebūtų tokios didelės ir stabilios, o rinkos nebūtų tokios koncentruotos“ neatitinka tikrovės. Tokiu būdu yra neatsižvelgia į tai, kad klientai gali nekeisti tiekėjų dėl to, kad yra patenkinti šiuo metu teikiamomis paslaugomis bei kartu nerodo daromo konkurentų konkurencinio spaudimo. Iš esmės, šis teiginys suponuoja, kad rinkos dalys pasako viską apie konkurenciją, nes jų egzistavimas jau lemia problemą.

(359) Dėl ribotų Civinity galimybių efektyviai pakeisti tiekėją keitimo rinkoje plačiau yra pasisakyta (344) pastraipoje, todėl šioje dalyje jis nėra kartojamas. Tai, kad UAB Būsto renovacijos agentūra neperka kėlimo įrenginių keitimo paslaugų nereiškia, kad šio ūkio subjekto nuomonė nėra aktuali, kadangi šis ūkio subjektas nurodė, kad teikia daugiabučių namų bendro naudojimo objektų administratoriaus paslaugas.

(360) Pastebėtina, kad vien tai, kad UAB „Schindler-liftas“, Paradis ir UAB „Kone“ teikia pasiūlymus rinkoje nereiškia, kad jų daromas konkurencinis spaudimas yra efektyvus. Kaip jau buvo minėta (347) pastraipoje, pastarieji ūkio subjektai specializuojasi kėlimo įrenginių instaliacijos paslaugose, kuriuose jų padėtis bei konkurencinis spaudimas yra didesni.

(361) Kaip yra nurodyta (337) pastraipoje, dalis paslaugų pirkėjų pažymėjo, kad Koncentracijos dalyvių pasiūlymai yra konkurencingesni, nei jų konkurentų. Be to, didesnė rinkos dalis kėlimo įrenginių keitimo paslaugose taip pat reiškia, kad Koncentracijos dalyviai efektyviai konkuruoja šioje rinkoje, kur paslaugos įprastai yra atrenkamos vadovaujantis žemiausios kainos kriterijumi (plačiau – (282) ir (302) pastraipose).

(362) Pastebėtina, kad aukštų rinkos dalių stabilumas laike yra tik vienas iš kriterijų, kurie parodo, kad Koncentracijos dalyviai atitinkamoje rinkoje veikia efektyviau, nei jų konkurentai. Be to, Koncentracijos dalyviai nurodo, kad visi ūkio subjektai yra suinteresuoti teikti kėlimo įrenginių keitimo paslaugas, tačiau Koncentracijos dalyvių rinkos dalis išlieka aukšta, kas parodo, kad

konkurentai nesugeba perimti reikšmingos pirkėjų dalies iš Koncentracijos dalyvių. Galiausiai, aukštos rinkos dalys nėra vienintelis vertinimo kriterijus.

5.4. *Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą, jei išaugs kaina*

(363) Vadovaujantis Horizontalių susijungimo vertinimo gairių 32 punktu, jei rinkos sąlygos yra tokios, kad susijungiančių ūkio subjektų konkurentai greičiausiai reikšmingai nepadidins savo pasiūlos išaugus kainoms, susijungiančios įmonės gali turėti paskatas sumažinti gamybos apimtis iki žemesnio lygio nei jų bendros apimtys iki susijungimo, taip pakeldamos kainas rinkoje. Atitinkamai, jei konkurentai turi pakankamai pajėgumų ir gali pelningai padidinti savo pardavimo apimtis, dėl susijungimo veikiausiai nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar kitaip reikšmingai apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje.

(364) Dalies konkurentų pateikti atsakymai indikuoja ribotas galimybes padidinti teikiamų keitimo paslaugų kiekius. Pavyzdžiui, Paradis išskyrė, kad konkurentams nežymiai, bet ilgam laikui padidinus kėlimo įrenginių keitimo paslaugų kainas „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“, o jų parduotų keitimo paslaugų skaičius padidėtų nedaugiau nei [5-10] proc., nes: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“²⁰⁸. Tuo tarpu UAB „Vinersa“ pabrėžė, kad šiuo metu aktyviai nesiūlo kėlimo įrenginių keitimo paslaugų, o konkurentų kainos išaugimas jų galimybėms parduoti daugiau paslaugų didelės įtakos nepadarytų²⁰⁹. UAB „Vinersa“ taip pat pabrėžė, kad parduoti kėlimo įrenginių keitimo paslaugas yra sudėtinga dėl didžiųjų paslaugų tiekėjų suteikiamų palankių išsimokėjimo sąlygų²¹⁰. Atitinkamai, mažai tikėtina, kad šis konkurentas galėtų reikšmingai padidinti pasiūlą.

(365) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei UAB „Liftai EU“ teigia, kad galėtų suteikti daugiau keitimo paslaugų, konkurentams nežymiai, tačiau ilgam laikotarpiui padidinus paslaugų kainas²¹¹. Tuo tarpu UAB „Kone“ išskyrė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²¹². Nors šie ūkio subjektai ir teigė galintys padidinti keitimo paslaugų apimtis, tačiau dėl to tokių jų galimybių kyla abejonių. Pavyzdžiui, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] veiklos modelis skiriasi nuo Koncentracijos dalyvių, šis ūkio subjektas labiau orientuojasi ir efektyviai konkuruoja dėl kėlimo įrenginių instaliacijos, o ne keitimo paslaugų. Pagal surinktus duomenis, matyti, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Dėl šios priežasties, mažai tikėtina, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] sėkmingai reikšmingai padidintų keitimo paslaugų apimtis, net jeigu techniškai ir galėtų padidinti darbų apimtis. Tuo tarpu UAB „Liftai EU“ atsakymo pateikimo metu išvis dar nebuvo suteikęs keitimo paslaugų. UAB „Kone“ atsakydami į klausimus taip pat teigė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²¹³. Dėl šių kliūčių galima teigti, UAB „Kone“ galimybės didele apimtimi padidinti teikiamų keitimo paslaugų skaičių irgi yra apribotos.

(366) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad Susijungimų priežiūros grupė neteisingai priėjo išvadą, kad Koncentracijos dalyvių konkurentai nepadidintų pasiūlos padidėjus kainoms, kadangi:

- a. Nors grupė nurodo, kad egzistuoja kliūtis pradėti teikti įrenginių keitimo paslaugas, pažymėtina, kad UAB „Vinersa“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] savo pajamų gauna iš įrenginių keitimo veiklos. Papildomai UAB „Vinersa“ nurodė, kad jai „sudėtinga parduoti nurodytas paslaugas dėl didžiųjų tiekėjų siūlomų palankių išsimokėjimo sąlygų“, tačiau nėra vertinama kuo skiriasi Koncentracijos dalyvių ir UAB „Schindler-liftas“, UAB „Kone“, UAB Paradis galimybės suteikti palankias išsimokėjimo sąlygas.

²⁰⁸ 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Paradis“ atsakymas į 40.1 kl. (bylos 11 K tomas, 64 lapas).

²⁰⁹ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 40.1 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas).

²¹⁰ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 38 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas).

²¹¹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2022 m. gruodžio 1 d. UAB „Liftai EU“ atsakymas į 40.1 kl. (bylos 8 NK tomas, 74 lapas).

²¹² 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 40.1 kl. (bylos 10 K tomas, 114 lapas);

²¹³ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 41 kl. (bylos 10 K tomas, 114-115 lapai).

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

- b. Grupės klausimas ir vertinimas apie konkurentų galimybes padidinti pasiūlą nėra teisingas, nes Koncentracijos dalyvių konkurentai turėtų pateikti vertinimą, ar galėtų papildomai pakeisti 1–2 įrenginius per metus. Be to, UAB Paradis nurodytas 5–10 proc. pakeistų įrenginių padidėjimas pakilus kainoms galėtų būti pakankamas, kad patenkintų rinkos paklausą. Galiausiai, UAB „Kone“ teikia pasiūlymus keisti įrenginius bei neteiktų tokių pasiūlymų, jei manytų, kad negali suteikti tokių paslaugų.
- c. Nepaisant to, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir UAB „Liftai EU“ teigia galintys padidinti pasiūlą, Grupė kvestionuoja šių verslų vertinimą, pagrįstą ilgamete patirtimi rinkoje, bei šį vertinimą pakeičia savu, nors kitose Išvadų dalyse Koncentracijos dalyvių konkurentų vertinimas nėra kvestionuojamas. Tai, kad visi šioje dalyje nurodyti ūkio subjektai atsako į keitimo paslaugų užklausas (ir tuose, kurių nelaimi) rodo, kad jie ne tik daro konkurencinį spaudimą Koncentracijos dalyviams, bet ir turi laisvų pajėgumų ir galėtų padidinti savo pasiūlą išaugus kainoms. Konkurentų galimybė išplėsti pasiūlą yra svarbi vertinant koncentracijos poveikį konkurencijai, patvirtina ir EK praktika²¹⁴.
- d. Ignoruojama aplinkybė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS], UAB „Kone“ tikrai yra suinteresuoti keisti įrenginius, kadangi taip gali užsitikrinti įrenginio priežiūrą (bei nuolatinės pajamas). Kiekvienas pakeistas įrenginys lemtų tai, kad jie turėtų didesnę galimybę po to išlaikyti tokio įrenginio priežiūrą.

(367) Vien tai, kad UAB „Vinersa“ teikia kėlimo įrenginių keitimo paslaugas nereiškia, kad Koncentracijos dalyviams padidinus kainas šis ūkio subjektas galėtų ne tik padidinti pasiūlą, bet ir siūlyti konkurencingas kainas. UAB „Vinersa“ rinkos dalis yra maža, be to, pats ūkio subjektas pažymėjo, kad jam yra „*sudėtinga parduoti nurodytas paslaugas, dėl didžiųjų tiekėjų siūlomų palankių išsimokėjimo sąlygų*“. Atitinkamai, nėra vertinamos skirtingų rinkos dalyvių galimybės suteikti palankias išsimokėjimo sąlygas, kadangi Konkurencijos taryba neteigia, kad Koncentracijos dalyviai turi šiuo aspektu pranašumą prieš didžiausius konkurentus.

(368) Nėra aišku, kodėl Koncentracijos dalyviai vertina pardavimus Vilniaus apskrityje smulkiau išskirdami pardavimus Vilniaus mieste. Pagal Koncentracijos dalyvių pateiktus duomenis, 2019-2021 m. Kauno liftai Vilniaus apskrityje pakeitė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kėlimo įrenginius. Net jeigu kiti rinkos dalyviai ir galėtų pasiūlyti šį kiekį, tai nereiškia, kad būtų panaikinami Koncentracijos padariniai. Kaip jau buvo minėta, susijungia artimi konkurentai bei yra panaikinama svarbi konkurencinė jėga, be to, ir taip labai centruotoje rinkoje sumažėja konkurentų skaičius. Galiausiai, net jeigu Paradis ir padidintų savo pajėgumus 5-10 proc., tai nesudarytų visų UAB „Kauno liftai“ pakeistų įrenginių, o [KOMERCINĖ PASLAPTIS] rinkos dalis 2019–2021 m. ženkliai sumažėjo. Vien faktas, kad UAB „Kone“ teikia pasiūlymus keisti kėlimo įrenginius nepakeičia fakto, kad Kauno liftai sugeba konkuruoti žymiai efektyviau ir pakeisti kelis kartus daugiau įrenginių.

(369) UAB „Liftai EU“ nėra ilgametę patirtį Lietuvos Respublikoje turinti bendrovė (be to, ši bendrovė nepakeitė nei vieno kėlimo įrenginio 2022 m.), o [KOMERCINĖ PASLAPTIS] rinkos dalis nuo 2019 m. sumažėjo beveik dvigubai. Tai rodo, kad vien techninės galimybės ar noras padidinti pasiūlą nebūtinai lemia faktinį konkurencinį spaudimą, kuris galėtų atsverti UAB „Kauno liftai“ daromą spaudimą. Antra, vien tai, kad konkurentai teikia arba gali teikti kėlimo įrenginių kėlimo paslaugas nereiškia, kad Koncentracija nesukels neigiamų padarinių (tam ir yra įvertinama, kiek artimi yra konkurentai bei ar yra pašalinama svarbi konkurencinė jėga). Pasisakant dėl Komisijos praktikos pastebėtina, kad nagrinėjamu atveju didžioji dalis aplinkybių yra priešingos, o laisvi pajėgumai toli gražu nebuvo pagrindinė priežastis, kodėl dėl koncentracijos nebuvo nustatyta problemų²¹⁵, o pati praktika parodo, kad yra būtina atsižvelgti į argumentų visumą.

²¹⁴ *Bekaert/ Pirelli Steel Tyre Cord Business*, Bylos Nr. COMP/M.7230.

²¹⁵ Laisvi pajėgumai buvo paskutinė iš paminėtų aplinkybių. Šiame sprendime buvo pabrėžta, kad: padangos plieniniai kordai yra visiškai homogeniškas produktas, patys pirkėjai pardavė šių kordų gamybos pajėgumus, dauguma pirkėjų perka

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(370) Galiausiai, vien [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir UAB „Kone“ suinteresuotumo neužtenka siekiant užtikrinti efektyvią konkurenciją nagrinėjamoje rinkoje. Kaip jau buvo paminėta aukščiau, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] rinkos dalis 2019–2021 m. mažėjo dvigubai, o UAB „Kone“ rinkos dalis viso laikotarpio metu išliko labai maža (2019–2021 m. bendrai buvo mažesnė už 5 proc.).

(371) Įvertinus aukščiau pateiktus argumentus daroma išvada, kad Koncentracijos dalyvių konkurentai negalėtų reikšmingai padidinti kėlimo įrenginių keitimo paslaugų pasiūlos ir taip suvaržyti Koncentracijos dalyvius, jei po Koncentracijos išaugtų šių paslaugų kainos. Pastebėtina, kad vertinant konkurentų daromą spaudimą svarbu įvertinti ne tik, ar jie gali padidinti savo pasiūlą, bet ir ar ta pasiūla pirkėjų yra vertinama kaip tinkama alternatyva. Kaip minėta, Koncentracijos dalyvių didelės bendros rinkos dalys jau savaime rodo pirkėjų preferencijas. Kaip nustatyta aukščiau, didžiausi Koncentracijos dalyvių konkurentai nėra artimi, dėl to, jiems net ir turint galimybę padidinti pardavimo apimtį, tai ribotai varžytų Koncentracijos dalyvius, kurie yra vienas kito artimi ar net artimiausi konkurentai.

5.5. Susijungimas panaikina svarbią konkurencinę jėgą

(372) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 37 punkte nurodoma, kad tam tikros įmonės turi didesnę įtaką konkurencijos procesui nei galima spręsti iš jų rinkos dalių ar panašių matų. Susijungimas, kuriame dalyvauja tokia įmonė, gali pakeisti konkurencijos dinamiką konkurencijai labai žalingu būdu, ypač jei rinka jau yra koncentruota.

(373) Kaip buvo nurodyta aukščiau, Koncentracijos dalyviai Vilniaus apskrityje užima reikšmingą rinkos dalį, viršijančią Konkurencijos įstatyme nustatytą 40 proc. ir Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. dominuojančios padėties ribą. Taip pat dėl Koncentracijos įvyksta reikšmingas pokytis.

(374) Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatyta, kad kėlimo įrenginių keitimo rinka Vilniaus apskrityje yra labai koncentruota, kadangi HHI 2019-2021 m. viršijo Europos Komisijos nustatytą ribą 2500. Pokytis dėl Koncentracijos viso laikotarpio metu sudarytų daugiau nei 800, o 2021 m. – 1179 pagal pardavimų vertę ir 1050 pagal pardavimų apimtį. Tai rodo, kad dėl Koncentracijos įvyksta labai ženklus pokytis, o rinka tampa ypač koncentruota – 2021 m. HHI pagal pardavimų vertę ir pagal pardavimų apimtį siekia 4177 ir 3917 atitinkamai.

(375) Be Koncentracijos dalyvių Vilniaus apskrityje veikia trys pagrindiniai konkurentai – UAB „Schindler- liftas“, Paradis ir UAB „Kone“. Kaip jau buvo minėta rinkos dalių vertinimo dalyje, didesnę, nei 10 proc. rinkos dalį iš jų turi tik UAB „Schindler-liftas“ ir Paradis, kuomet UAB „Kone“ dalis siekia iki 5 proc. Kito konkurento UAB „Vinersa“ rinkos dalis 2021 m. buvo mažesnė už [0-5] proc. Kaip buvo nurodyta 5.2 dalyje, Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi vienas kito konkurentai, ką patvirtina dalis konkurentų ir paslaugų pirkėjų atsakymų. Pagal kitus Koncentracijos nagrinėjimo metu surinktus duomenis UAB „Schindler-liftas“ ir UAB „Kone“ yra tolimesni Koncentracijos dalyvių konkurentai, o Paradis rinkos dalis po Koncentracijos būtų žymiai mažesnė (bent [0-5] karto pagal pardavimų vertę ir [0-5] pagal pardavimų apimtį), nei Koncentracijos dalyvių. Galiausiai šis konkurentas nurodė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(376) Koncentracijos dalyvių rinkos dalis gretimame kėlimo įrenginių modernizacijos paslaugų segmente siekia [80-90]–[90-100] proc. pagal pardavimų vertę bei [90-100]–[90-100] proc. pagal pardavimų apimtį. Tokia aukšta rinkos dalis gretimame segmente yra svarbi vertinimui, kadangi modernizacijos paslaugos yra vienintelis galimas pakaitalas kėlimo įrenginių keitimo paslaugų pirkėjams, be to, šių paslaugų kaina yra mažesnė. Svarbu pastebėti, kad didėjant Koncentracijos dalyvių rinkos galiai kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje, poveikis galėtų atsirasti ir modernizacijos paslaugų segmente, kurioje Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra ypatingai aukšta

---

iš daugybės tiekėjų ir turi didelę kompensacinę pirkėjo galią, taip pat egzistuojanti grėsmė dėl pigių tiekėjų iš Azijos (t.y. už geo rinkos dalies) ir tokie tiekėjai yra vieni iš didžiausių koncentracijos dalyvių konkurentų.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(šiuo atveju padidėjusi rinkos dalyvių koncentracija kėlimo įrenginių keitimo rinkoje galėtų paskatinti dalį pirkėjų pereiti į modernizacijos paslaugų pirkimą, kur UAB „Baltijos liftai“ 2019–2021 m. turėjo [90-100] proc. rinkos pagal pardavimų vertę). Nors pagal Koncentracijos dalyvių pateiktus duomenis rinkos dalims apskaičiuoti modernizacijos paslaugų segmente nėra persidengimo, visgi pagal 2023 m. balandžio 7 d. duomenis matyti, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. UAB „Baltijos liftai“ modernizacijos paslaugų pasiūlymų kainos buvo mažesnės, nei 10 tūkst., kas reiškia, kad iš esmės buvo atliekamas tik dalinis kėlimo įrenginių modernizavimas. Atitinkamai, egzistuoja tikimybė, kad UAB „Kauno liftai“ dalį tokios pobūdžio dalinės modernizacijos paslaugų galėjo priskirti prie remonto paslaugų (nors ir buvo atlikti analogiški darbai), kas galėtų reikšti, kad šiame segmente taip pat galėtų atsirasti persidengimas.

(377) Atitinkamai, visos aplinkybės, rodančios Koncentracijos dalyvių artumą yra aktualios ir vertinant svarbios konkurencinės jėgos panaikinimą. Atskirai dėl Koncentracijos dalyvių artumo šioje dalyje nebus pasisakoma.

(378) Dėl šios Koncentracijos būtų panaikinta svarbi konkurencinė jėga, kadangi abu Koncentracijos dalyviai 2019–2021 m. iš esmės siūlė mažiau žinomų tiekėjų liftus kai teikė liftų keitimo paslaugas. Kaip jau buvo minėta (340) pastraipoje, nagrinėjamo laikotarpio metu pagrindiniai Koncentracijos dalyvių konkurentai iš esmės didžiąją dalį pajamų gavo iš kėlimo įrenginių instaliacijos, o UAB „Schindler-liftas“, Paradis ir UAB „Kone“ atstovauja gerai žinomus liftų gamintojus. Atitinkamai, Koncentracijos dalyviai rinkoje konkuruoja su prekės ženklu nesusijusiais parametrais – mažiausia kaina, darbų atlikimo kokybe ir pan.

(379) Svarbu atkreipti dėmesį, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo Civilinio kodekso nuostatos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos vertinimu numatančios skaidresnį daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorių vykdomų paslaugų, prekių ir darbų pirkimų reglamentavimą. Administratoriai pirkimus vykdys naudodamiesi Vyriausybės įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos (CPO) valdomomis ir administruojamomis informacinėmis sistemomis. Jei šiuo būdu prekių ar paslaugų nupirkti nepavyks, pirkimus administratorius turės vykdyti pagal Aplinkos ministerijos nustatytą privalomą pirkimų tvarką.²¹⁶ Pakeitimo rengėjų vertinimu, šis pakeitimas leis administratoriams užtikrinti skaidrius pirkimus, atrenkant rangovus ir pasiūlant vartotojams geriausias kainas²¹⁷.

(380) Nesant Kauno liftų ir Baltijos liftų koncentracijos dėl šio Civilinio kodekso pakeitimo Koncentracijos dalyviai vienas kitam galėtų daryti dar didesnę konkurencinę spaudimą nei darė iki Koncentracijos, ypač turint omenyje, kad abu Koncentracijos dalyviai veikia nagrinėjamose apskrityse ir yra artimi ar net artimiausi vienas kito konkurentai. Šiuo atveju svarbu atkreipti dėmesį ir į žemiau nurodytas aplinkybes.

(381) Vertinant Koncentracijos dalyvių užimamas rinkos dalis apskrityse, galima pastebėti, kad Koncentracijos dalyviai yra svarbiausi tiekėjai Vilniaus, Panevėžio, Kauno, ir Alytaus apskrityse. Koncentracijos dalyviai tose apskrityse bendrai užima labai ženkliai rinkos dalis, kurios viršija 50 proc. ribą. UAB „Kauno liftai“ yra didžiausi liftų keitimo paslaugų tiekėjai apskrityse aplink Vilniaus apskritį: Alytaus, Kauno ir Panevėžio²¹⁸. Tai parodo, kad UAB „Kauno liftai“ yra svarbi konkurencinė jėga, kadangi Vilniaus apskrities atveju, kuomet didžiausias rinkos dalyvis yra Koncentracijos dalyvis UAB „Baltijos liftai“, šalia tos apskrities esančiose apskrityse didžiausias rinkos dalyvis yra kitas Koncentracijos dalyvis (UAB „Kauno liftai“), kuris iš esmės yra vienas iš

²¹⁶<https://am.lrv.lt/lt/naujienos/laukiame-pastabu-siulymams-kaip-gerinti-daugiabuciu-administratoriu-teikiamu-paslaugu-kokybe>

²¹⁷ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/ee9d4ae0f61311ecbfe9c72e552dd5bd?jfwid=1amxzslqd5>

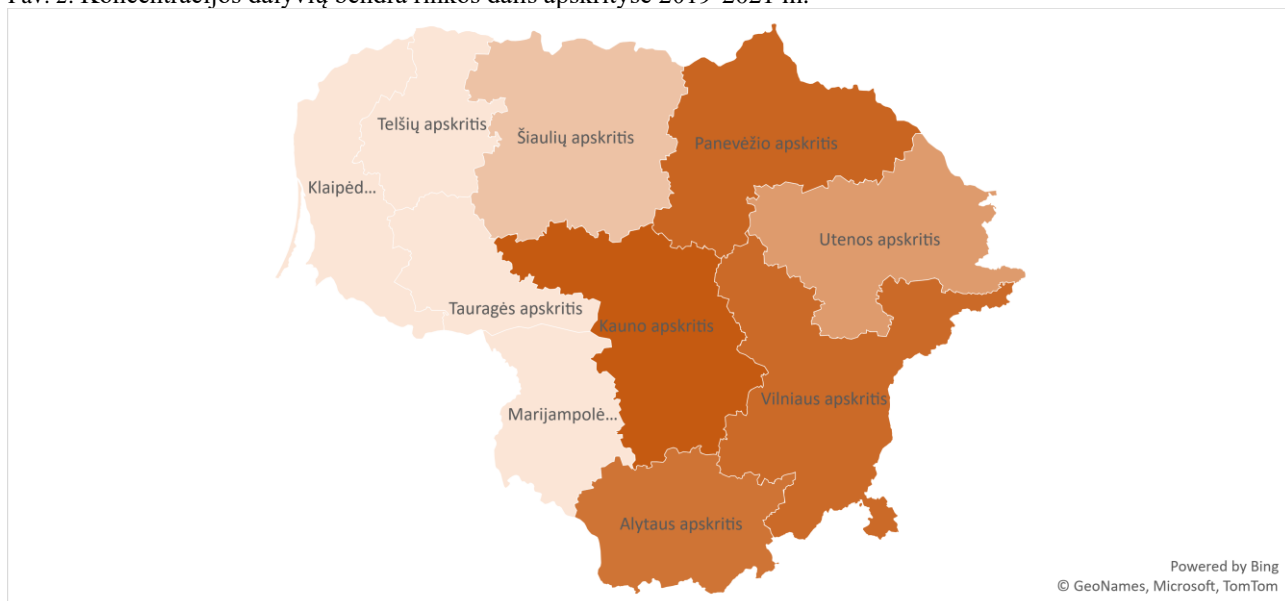
²¹⁸ Pažymėtina, kad UAB „Kauno liftai“ 2020 m. buvo vienas iš dviejų dalyvių, kurie pakeitė po vieną kėlimo įrenginį Utenoje. Viso 2019–2021 m. Utenoje buvo pakeisti 3 kėlimo įrenginiai.

dviejų tose teritorijose veikiančių ūkio subjektų, o jo rinkos dalis viso laikotarpio metu siekė [60-70] proc. pagal pardavimų vertę ir [50-60] proc. pagal pardavimų apimtį²¹⁹.

(382) Koncentracijos dalyviai visose apskrityse aplink Vilniaus apskritį (išskyrus Utenos) yra didžiausi rinkos dalyviai. Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis Kauno, Panevėžio, Utenos ir Alytaus apskrityse yra didžiausia ir siektų [50-60] – [60-70] proc. pagal pardavimų vertę ir [50-60]–[50-60] proc. pagal pardavimų apimtį.

Pav. 2. Koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis apskrityse 2019-2021 m.

(383) Koncentracijos nagrinėjimo metu buvo surinkti privačių ūkio subjektų organizuojamų konkursų bei viešųjų pirkimų duomenys. Išanalizavus privačių ūkio subjektų pateiktus konkursų duomenis yra daroma išvada, kad pastarieji duomenys nėra patikimi, o atliktos konkursų analizės rezultatai nėra objektyvūs dėl dviejų priežasčių. Visų pirma, didžiąją dalį turimos konkursų imties ([80-90] proc.) sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikti duomenys, kurie yra nepatikimi. Antra, kitų ūkio subjektų pateiktą konkursų imtį 2021 m. Vilniaus apskrityje sudaro tik 6 konkursai, o šių konkursų vertės 2021 m. sudarė tik [10-20] proc. rinkos dalyvių gautų pajamų už kėlimo įrenginių keitimo paslaugų teikimą Vilniaus apskrityje. UAB „Baltijos liftai“ dalyvavo visuose 6 minėtuose konkursuose ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš jų laimėjo, o [KOMERCINĖ PASLAPTIS] laimėjimų atveju UAB „Baltijos liftai“ buvo vienintelis konkurso dalyvis. Likusiais [KOMERCINĖ PASLAPTIS] atvejais, kai konkursą laimėjo UAB „Baltijos liftai“, o konkurse dalyvavo dar bent vienas ūkio subjektas, vienu atveju antras liko UAB „Kone“, o UAB „Schindler- liftas“ pateikė trečią geriausią pasiūlymą, tuo tarpu antru atveju be laimėjusio UAB „Baltijos liftai“ pasiūlymą taip pat pateikė ir UAB „Kauno liftai“. Turima konkursų imtis parodo, kad UAB „Baltijos liftai“ yra svarbiausias keitimo paslaugų tiekėjas Vilniaus apskrityje, dalyvavęs visuose turimuose konkursuose keitimo paslaugoms pirkti ir juos laimėjęs [80-90] proc. atvejų. Tuo tarpu UAB „Kauno liftai“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai, jog turimoje konkursų imtyje nėra nė vieno konkurso, kuriame [KOMERCINĖ PASLAPTIS] parodo, kad konkursų imtis ribotai atspindi visą konkurencinę situaciją

²¹⁹ Antras pagal dydį ūkio subjektas tose teritorijose yra Paradis ([30-40] ir [40-50] proc. atitinkamai), kuomet UAB „Schindler-liftas“ ir Kone rinkos dalys neviršijo [0-5] proc.

kėlimo įrenginių keitimo paslaugų rinkoje Vilniaus apskrityje. 2020 m. atveju, kitų ūkio subjektų pateiktų konkursų imtį sudarytų kiek daugiau – 10 konkursų, šių konkursų vertės sudarytų apie [10-20] proc. bendrų rinkos dalyvių gautų pajamų kėlimo įrenginių rinkoje Vilniaus apskrityje 2020 m. UAB „Baltijos liftai“ dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš 10 minėtų konkursų ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš jų laimėjo, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] laimėjimų atveju UAB „Baltijos liftai“ buvo vienintelis konkurso dalyvis. Tuo tarpu UAB „Kauno liftai“ dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kuriame pateikė antrą geriausią pasiūlymą, o konkursą laimėjo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Su kitais konkurentais UAB „Baltijos liftai“ konkursuose susitikdavo dažniau – su Paradis ir UAB „Kone“ - [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus, su UAB „Schindler-liftas“ bei UAB „Vinersa“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus. Pagrindinė turimos konkursų imties išvada 2020 m. nesiskiria nuo 2021 m. - UAB „Baltijos liftai“ yra svarbiausias keitimo paslaugų tiekėjas Vilniaus apskrityje, dalyvavęs [80-90] proc. turimų konkursų keitimo paslaugoms pirkti ir juos laimėjęs [70-80] proc. atvejų. Tuo tarpu UAB „Kauno liftai“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai, jog turimoje konkursų imtyje nėra nė vieno konkurso, kuriame laimėtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] parodo, kad ir 2020 m. konkursų imtis ribotai atspindi visą konkurencinę situaciją kėlimo įrenginių keitimo paslaugų rinkoje Vilniaus apskrityje.

(384) Papildomai apklausus dalį Koncentracijos dalyvių pirkėjų, kurie nebuvo apklausti pirmu paklausimu, buvo gautas ribotas duomenų kiekis (6 kėlimo įrenginių keitimo konkursai Vilniaus apskrityje). UAB „Kauno liftai“ dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš 6 konkursų ir visus juos laimėjo, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] UAB „Kauno liftai“ buvo vienintelis pasiūlymą pateikęs dalyvis. Tuo tarpu UAB „Baltijos liftai“ dalyvavo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] iš 6 konkursų ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] laimėjo. Koncentracijos dalyviai kartu susitiko tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Su kitais konkurentais UAB „Kauno liftai“ konkursuose susitikdavo dažniau – su UAB „Schindler- liftas“ bei Paradis po [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus, su UAB „Kone“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus. Tuo tarpu UAB „Baltijos liftai“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartus susitiko su Paradis, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – su UAB „Schindler- liftas“.

(385) Išanalizavus Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktus viešųjų pirkimų duomenis yra daroma išvada, kad šie duomenys nėra tinkami analizuoti Koncentracijos dalyvių tarpusavio konkurencinį spaudimą, kadangi pateikta konkursų imtis atvaizduoja itin nedidelę dalį visos rinkos. Įvertinus pateiktus 2019–2021 m. duomenis, daroma išvada, kad bendrai šių konkursų laimėjimų vertė (atsižvelgiant į BVPŽ²²⁰ kodus, susijusius su kėlimo įrenginiu „montavimu“) sudaro tik 6,43 proc. viso 2019-2021 m. kėlimo įrenginių keitimo rinkos dydžio Vilniaus apskrityje. Be to, UAB „Baltijos liftai“, būdamas didžiausias kėlimo įrenginių keitimo (net ir be modernizacijos) rinkos dalyvis Vilniaus apskrityje, pagal dalyvavimą viešuosiuose konkursuose Vilniaus apskrityje yra tik ketvirtas dalyvis, kuomet UAB „Kauno liftai“ minėtame segmente yra trečias (arba ketvirtas) rinkos dalyvis, tačiau pagal dalyvavimą viešuosiuose konkursuose yra antras dalyvis. Be to, didžioji dalis konkursų (daugiau nei 60 proc.) Vilniaus apskrityje įvyksta dalyvaujant tik vienam dalyviui. Tai rodo, kad šie duomenys neatspindi rinkos situacijos ir to, kaip rinkoje veikia Koncentracijos dalyviai.

(386) Nagrinėjimo metu buvo įvertinti Koncentracijos dalyvių tarpusavio dalyvavimo konkursuose duomenys. Koncentracijos dalyviai pateikė informaciją apie 2019–2022 m. užklausas dėl kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo 2023 m. balandžio 3 d. Pateiktuose duomenyse buvo identifikuoti trūkumai²²¹, dėl ko Koncentracijos dalyviai pateikė atnaujintus duomenis 2023 m. balandžio 7 d. Visgi manoma, kad Koncentracijos dalyvių naujai pateikti duomenys yra netinkami analizei, kadangi tikslinant informaciją didžiąja dalimi buvo pateikti duomenys būtent apie UAB „Baltijos liftai“ konkursų laimėjimus, bet ne apie kitus užklausas/konkursus, kuriuose UAB „Baltijos

²²⁰ BVPŽ - Bendras viešųjų pirkimų žodynas.

²²¹ Koncentracijos dalyvių pateiktuose duomenyse laimėtų užklausų skaičius buvo mažesnis, nei pagal anksčiau teiktus duomenis apie kėlimo įrenginių modernizacijos ir keitimo paslaugų pardavimo vertę ir apimtį.

liftai“ dalyvavo. Tai rodo, kad Koncentracijos dalyviai papildė tik tuos duomenis, kuriuos indikavo Susijungimų priežiūros grupė, tačiau galimai nepateikė visų duomenų, kurie galėtų užtikrinti objektyvią ir tinkamą analizę. Taip pat pastebėtina, kad 2022 m. duomenyse labai ženkliai pasikeičia atsakytų užklausų skaičiai, kas taip pat kelia abejonių dėl Koncentracijos dalyvių pateiktų duomenų patikimumo (UAB „Kauno liftai“ atveju užklausų skaičius ženkliai išauga, kai tuo tarpu Baltijos liftų ženkliai sumažėja). Tokie duomenys nėra tinkami analizei, nes būtų analizuojami duomenys, kuriuose nepilnai nurodyti atvejai, kai Koncentracijos dalyviai pateikė pasiūlymus konkursuose (kurie nebuvo laimėti). Tokia analizė nepagrįstai sumažintų koncentracijos dalyvių tarpusavio dalyvavimą. Bet kuriuo atveju, net ir šie duomenys rodo, kad koncentracijos dalyviai daro vienas kitam konkurencinį spaudimą, atskirais atvejais – ženkliu.

5.6. Kompensacinė pirkėjo įtaka

(387) Nagrinėjimo metu nustatyta, kad kėlimo įrenginių keitimo paslaugas perkantys ūkio subjektai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją.

(388) Kompensacinės pirkėjo įtakos buvimas grindžiamas prezumpcija, kad pirkėjai apsaugos save ir galiausiai galutinį vartotoją nuo neigiamų pasekmių, kurias gali sukelti susijungimas. Visgi, tik maža dalis nagrinėjamos apskrityse veikiančių kėlimo įrenginių keitimo paslaugas perkančių ūkio subjektų turi reikšmingas rinkos dalis. Kaip nurodoma Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 67 punkte, kompensacinė pirkėjo įtaka pakankamai neatsveria potencialius neigiamus susijungimo padarinius, jei ji tik užtikrina, kad tam tikras klientų segmentas, turintis didelę derėjimosi galią, apsaugomas nuo žymaus kainos išaugimo ir pablogėjusių sąlygų po susijungimo.

(389) Vertinant Koncentracijos dalyvių klientų kompensacinę pirkėjo galią yra įvertinama, kokią dalį pardavimų Vilniaus apskrityje jie sudarytų pas po Koncentracijos susikūrusį ūkio subjektą. Didžiausio kliento pirkimų dalis 2019–2021 m. sudarytų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pirkimų vertę bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. pagal pirkimų apimtį nuo visų po Koncentracijos susikūrusio ūkio subjektų pardavimų. Pažymėtina, kad likusi Koncentracijos dalyvių pardavimų dalis ([KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.) yra pasiskirsčiusi tarp [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pirkėjų, iš kurių [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pirkimų dalis pagal vertę sudarė nuo 5 proc. iki 10 proc.

(390) Koncentracijos dalyvių pirkėjų kompensacinė įtaka priklauso nuo minėtų pirkėjų dydžio, komercinės svarbos pardavėjui ir pajėgumo pasirinkti kitus tiekėjus. Kaip matyti iš aukščiau pateiktų duomenų, Vilniaus apskrityse didžioji dalis po Koncentracijos susikūrusio ūkio subjektų pajamų (daugiau nei 50 proc.) pasiskirsto tarp pirkėjų, kurių pirkimų dalis neviršija 10 proc., kas parodo, kad minėti pirkėjai nėra dideli ir jų komercinė svarba pardavėjui yra mažesnė, nei Koncentracijos dalyvių svarba pirkėjams. Tai pagrindžia rinkos dalių Vilniaus apskrityje duomenys, kurie parodo, kad Koncentracijos dalyvių rinkos dalis Vilniaus apskrityje 2019–2021 m. siekė daugiau nei 55 proc. pagal pardavimų vertę.

(391) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tiesioginių Koncentracijos dalyvių pirkėjų – keitimo paslaugas perkančių ūkio subjektų – galia yra labai ribota ir neatsvertų neigiamų Koncentracijos pasekmių, kadangi didžioji dalis Koncentracijos dalyvių pirkėjų perka kėlimo įrenginių keitimo paslaugas nedideliame įrenginių skaičiui (ką parodo ir pirkimų vertė).

5.7. Naujos įmonės atėjimas

(392) Pastebėtina, kad patys Koncentracijos dalyviai prie į rinką galinčių įeiti dalyvių nurodė tik UAB „Liftai EU“, kuris analizuojamu laikotarpiu nepakeitė nei vieno kėlimo įrenginio.

(393) Apklausti Koncentracijos dalyvių konkurentai nurodė tam tikras kliūtis, siekiant pradėti teikti kėlimo įrenginių keitimo paslaugas. Pavyzdžiui, UAB „Vinersa“ nurodė, kad sudėtinga parduoti

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

nurodytas paslaugas, dėl didžiųjų tiekėjų siūlomų palankių išsimokėjimo sąlygų²²². Tuo tarpu UAB „Kilfas“ nurodė, kad siekiant pradėti teikti kėlimo įrenginių keitimo paslaugas reikalingos apyvartinės lėšos, investicijos į naują įrangą bei technines priemones²²³. UAB „Kone“ taip pat išskyrė, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²²⁴.

(394) Taip pat, net keli ūkio subjektai paminėjo, kad teikti keitimo paslaugas yra sunkiau tais atvejais, kai įrenginių priežiūrą vykdo kita įmonė. Pavyzdžiui, išskyrė, kad *„Labai retai gauname pakvietimus dalyvauti konkursuose dėl pilno pakeitimo ar modernizacijos ten, kur lifthus prižiūri kitos kompanijos“*²²⁵, teigė *„manome kad naujuose projektuose rinka yra atviresnė, o keičiant ir modernizuojant daug priklauso kaip konsultuoja klientą įrangą prižiūrinti kompanija. Neretai net nėra kviečiami kiti tiekėjai“*²²⁶, nurodė, kad didesnes galimybes teikti liftų keitimo paslaugas turi tos įmonės, kurios prižiūri daugiau liftų, net ir tais atvejais, kai paslaugas siūlo brangiau²²⁷.

(395) Pastebėtina tai, kad kėlimo įrenginių keitimo paslaugų rinkoje veikia ženkliai mažiau rinkos dalyvių, nei teikiant priežiūros ir remonto paslaugas. Didžiąją dalį keitimo paslaugų 2019-2021 m. laikotarpiu suteikė keturi ūkio subjektai: UAB „Baltijos liftai“, UAB „Schindler- liftas“, Paradis bei UAB „Kauno liftai“²²⁸. Šias paslaugas taip pat teikė ir UAB „Kone“ bei UAB „Vinersa“, tačiau mažesne apimtimi²²⁹. UAB „Baltic lift service“, kuris neteikia kėlimo įrenginių keitimo paslaugos, tokį savo sprendimą paaiškino per maža savo rinkos dalimi priežiūros ir remonto paslaugų rinkoje: *„Negalėtume teikti, nes turima per maža rinkos dalis, negalėtume užtikrinti planinės montavimo dalies, per didelė konkurencija iš esamo konkurento“*²³⁰. Kiti priežiūros ir remonto rinkos dalyviai taip pat neteikia keitimo paslaugų, kai kurie jų nurodė, kad neplanuoja pradėti teikti keitimo paslaugų dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo²³¹. Šių ūkio subjektų pavyzdžiai rodo, kad įėjimas į kėlimo įrenginių keitimo paslaugų rinką nėra lengvas net ir tais atvejais, kai ūkio subjektas teikia techninės priežiūros ir remonto paslaugas.

(396) Apibendrinant galima teigti, kad egzistuoja kliūtys, siekiant pradėti teikti kėlimo įrenginių keitimo paslaugas. Pradėti teikti šias paslaugas yra daug sunkiau tais atvejais, kai kėlimo įrenginių priežiūrą ir remontą vykdo kitas ūkio subjektas. Tai patvirtina ir faktas, kad ūkio subjektai, kurių rinkos dalis priežiūros ir remonto paslaugų rinkoje yra mažesnė, neteikia keitimo paslaugų. Taip pat Koncentracijos dalyvių konkurentai įvardino ir kitas įėjimo į rinką kliūtis: reikalingas investicijas į naują įrangą, žmogiškųjų išteklių trūkumą. Sunkumų teikti keitimo paslaugas iškyla ir tuo atveju, kai po šių paslaugų suteikimo iškeliamą sąlyga ir prižiūrėti liftą, tačiau regione nėra ūkio subjekto avarinės tarnybos. Be to, pastebėtina, kad Vilniaus apskrityje jau veikia visi didieji keitimo paslaugų tiekėjai, o likę ūkio subjektai, veikiantys priežiūros ir remonto rinkose neteikia keitimo paslaugų net tose rinkose, kuriose užima reikšmingesnes rinkos dalis, nurodė, kad negalėtų pradėti jų teikti, tuo tarpu UAB „Liftai EU“ nėra didelis priežiūros ir remonto rinkos dalyvis ir susidurtų su aukščiau nurodytomis kliūtimis (ką patvirtina ir faktas, kad minėtas ūkio subjektas iki šiol nėra pakeitęs nei vieno kėlimo įrenginio). Atitinkamai, mažai tikėtina, kad rinkoje atsirastų reikšmingas naujas rinkos dalyvis, galintis atsverti Koncentracijos dalyvių bendrą rinkos galią.

²²² 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 38 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas).

²²³ 2022 m. gruodžio 12 d. UAB „Kilfas“ atsakymas į 14 kl. (bylos 9 NK tomas, 20 lapas).

²²⁴ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „KONE“ atsakymas į 41 kl. (bylos 10 K tomas, 114-115 lapai).

²²⁵ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

²²⁶ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Vinersa“ atsakymas į 39 kl. (bylos 8 NK tomas, 127 lapas).

²²⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]

²²⁸ Išskirtinai modernizacijos paslaugas nagrinėjamu laikotarpiu teikė dar mažiau ūkio subjektų (tik Baltijos liftai bei Schindler liftas).

²²⁹ Šių ūkio subjektų rinkos dalis 2019-2021 m. neviršijo 5 proc. pagal pardavimų apimtį tiek Vilniaus apskrityje, tiek visoje Lietuvoje.

²³⁰ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Baltic Lift Service“ atsakymas į 34 kl. (bylos 8 NK tomas, 134 lapas).

²³¹ 2022 m. gruodžio 8 d. UAB „Lynas“ atsakymas į 38 kl. (bylos 8 NK tomas, 183 lapas).

5.8. Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo išvados

(397) Vadovaujantis Koncentracijos nagrinėjimo metu surinktais duomenimis, Koncentracijos dalyviai po Koncentracijos užimtų itin didelę rinkos dalį kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje ir viršytų Konkurencijos įstatyme nurodytą 40 proc. dominavimo dominuojančios padėties prezumpciją, bei Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. rinkos dalį, nuo kurios tokios rinkos dalys jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį. Vilniaus apskrityje jungiasi pirmas ir trečias (vertinant 2019–2020 m.) arba ketvirtas (vertinant išskirtinai 2021 m.) kėlimo įrenginių keitimo paslaugų tiekėjai, bendrai po koncentracijos užimsiantys [40-50]–[60-70] proc. rinkos pagal pardavimų vertę bei [40-50]–[60-70] proc. pagal pardavimų apimtį. Minėtoje rinkoje 2019-2021 m. laikotarpiu Koncentracijos dalyvių rinkos dalis ženkliai išaugo, kai tuo tarpu didžiausio konkurento sumažėjo beveik dvigubai, o Koncentracijos dalyvių bendra rinkos dalis buvo beveik tris kartus didesnė už didžiausio konkurento. Papildomai yra įvertinama Koncentracijos dalyvių padėtis gretimame modernizacijos paslaugų segmente, kuriame nors ir nėra persidengimo, vieno iš Koncentracijos dalyvių rinkos dalis 2019–2021 m. siekia [80-90]–[90-100] proc. pagal pardavimų vertę bei [90-100]–[90-100] proc. pagal pardavimų apimtį. Įvertinus Koncentracijos dalyvių bei rinkos dalyvių pajamų duomenis yra daroma išvada, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai, kadangi rinkos dalyvių padėtis instaliacijos, modernizacijos ir keitimo paslaugose skiriasi ir pagrindiniai Koncentracijos dalyvių konkurentai yra stipresni būtent instaliacijos paslaugose, o ne keitimo ar modernizacijos. Taigi pagrindinių konkurentų konkurencinis spaudimas kėlimo įrenginių keitimo rinkoje yra ženkliai silpnesnis.

(398) Esant tokiai padėčiai rinkoje net ir vieno konkurento praradimas esant aukštai rinkos koncentracijai bei reikšmingam pokyčiui dėl Koncentracijos ([10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų vertę ir [10-20]–[10-20] proc. p. pagal pardavimų apimtį) tikėtina turės neigiamą poveikį. Dalis paslaugų pirkėjų ir konkurentų taip pat pateikė vertinimą, kad dėl Koncentracijos rinkoje bus neigiamas poveikis.

(399) Nustatyta, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi ar net artimiausi konkurentai. Be to, paslaugų pirkėjai turėtų ribotas galimybes pakeisti tiekėjus, dėl riboto konkurentų skaičiaus bei alternatyvių tiekėjų nebuvimo artimais Koncentracijos dalyvių konkurentais. Nustatyta, kad konkurentai turėtų ribotas galimybes padidinti pasiūlą, naujos įmonės, kuri atsvertų Koncentracijos dalyvių jėgą, įėjimas yra mažai tikėtinas dėl poreikio steigti avarines tarnybas bei kvalifikuotų darbuotojų trūkumo. Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatyta, kad kompensacinė pirkėjo įtaka nėra pakankama tam, kad atsvertų galimus neigiamus susijungimo padarinius.

(400) Taip pat nustatyta, kad susijungimas panaikins svarbią konkurencinę jėgą. Kaip buvo nurodyta aukščiau, koncentracijos dalyviai Vilniaus apskrityje užima reikšmingas rinkos dalis, viršijančias Konkurencijos įstatyme nustatytą 40 proc. ir Horizontalių susijungimų gairėse nurodytą 50 proc. dominuojančios padėties ribą. Kėlimo įrenginių keitimo Vilniaus apskrityje rinka jau yra labai koncentruota, rinkoje veikia tik 4 ūkio subjektai, kurių rinkos dalis viršija 10 proc., o rinkos HHI prieš Koncentraciją (2020 m.) siekė beveik 3000, o po Koncentracijos siekia daugiau nei 3900. Pagrindiniai konkurentai, UAB „Kone“, UAB „Schindler-liftas“ ir Paradis, nėra artimi Koncentracijos dalyvių konkurentai. Be to, neigiamo Koncentracijos poveikio tikimybę didina, tai kad modernizacijos paslaugų segmente Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra ypatingai aukšta (UAB „Baltijos liftai“ 2019–2021 m. turėjo [90-100] proc. rinkos pagal pardavimų vertę). Turint omenyje, kad daliai pirkėjų kėlimo įrenginių modernizacija yra vienintelė alternatyva įrenginio keitimui, didėjant Koncentracijos dalyvių rinkos galiai kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje ir dėl to blogėjant tiekimo sąlygoms, šiems pirkėjams abiejų alternatyvių paslaugų atveju Koncentracijos dalyviai turėtų labai didelę rinkos galią. Be to, net jei dalis pirkėjų dėl pablogėjusių sąlygų rinktųsi kėlimo įrenginio modernizacijos alternatyvą, šie pardavimai didžiąja dalimi atitektų Koncentracijos dalyviams. Taip pat įvertinus visas kaimynines Vilniaus apskrities apskritis yra

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

daroma išvada, kad Koncentracijos dalyviai beveik visur yra didžiausi (išskyrus Uteną), o rinkos dalyvių pajamos (neįtraukiant Vilniaus apskrities) sudaro [50-60] – [60-70] proc. visų minėtų apskričių pajamų. Taigi, vertinant Koncentracijos dalyvių padėtį atskirose apskrityse ir platesnėje teritorijoje bei plėtros galimybes, Koncentracijos dalyviai yra vienas kito artimiausi konkurentai ir svarbi konkurencinė jėga.

(401) Vadovaujantis aukščiau išdėstyta informacija, darytina išvada, kad dėl vykdomos Koncentracijos būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija kėlimo įrenginių keitimo Vilniaus apskrityje atitinkamoje rinkoje.

6. UAB „Kauno liftai“ atsiliėpimų argumentų, pateiktų susipažinus su Išvadomis, vertinimas

6.1. Dėl procedūros

(402) Atsiliėpimuose nurodoma, kad UAB „Kauno liftai“ vertinimu, terminas atsakyti į Išvadas yra nepagrįstai trumpas bei neleidžia pateikti adekvataus atsiliėpimo į Grupės Išvadas. Grupės pateiktos preliminarios išvados buvo itin apibendrintos ir lakoniškos, t. y. jos indikavo problemas, tačiau nebuvo pagrįstos aiškiais argumentais, prie jų taip pat nebuvo pateikta ir bylos medžiaga. Dėl to, galimybės pateikti poziciją dėl preliminarių išvadų suteikimas taip pat negali pateisinti itin trumpo termino atsiliėpti į „pagrindines“ koncentracijos nagrinėjimo išvadas.

(403) Koncentracijos nagrinėjimo laiką riboja įstatyme nustatyti naikinamieji terminai. Pranešimus apie koncentraciją Konkurencijos taryba turi išnagrinėti per Konkurencijos įstatyme įtvirtintus terminus, kurie yra trumpi, nustatyti siekiant operatyviai įvertinti ketinamos vykdyti koncentracijos pasekmes ir priimti atitinkamą Konkurencijos tarybos nutarimą. Tuo atveju, jei per nustatytą terminą nepriimamas vienas iš Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytų nutarimų, ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys turi teisę vykdyti koncentraciją pagal pranešime apie koncentraciją nurodytas sąlygas. Europos Sąjungos teismų praktikoje taip pat yra pažymėta, kad „siekiant, kad Komisija nepažeistų Reglamente Nr. 4064/89 nustatyto grafiko, kiekvieno procedūros etapo tarpiniai terminai turi būti trumpi. Suprantama, kad tai turi neigiamą įtaką procedūros šalių darbo sąlygoms, bet laiko sutaupymas ir procedūros greitumas, siekiant atsižvelgti į koncentracijos, apie kurią buvo pranešta, šalių komercinį interesą kuo greičiau įvykdyti koncentraciją, teisės aktu leidėjo manymu, pateisina šį trūkumą. Kaip jau buvo pažymėta, vertinant numanomus teisės į gynybą Reglamente Nr. 4064/89 reglamentuojamoje procedūroje pažeidimus, būtina atsižvelgti į greitumo reikalavimą, kuris būdingas visai bendrajai reglamente nustatytai schemai“²³².

(404) Nagrinėjimo metu Koncentracijos dalyviams buvo suteiktos visos įmanomos galimybės per protingus terminus pateikti paaiškinimus tiek dėl Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatytų aplinkybių, tiek dėl Išvadose pateiktų argumentų. Atsižvelgiant į tai, Konkurencijos tarybos vertinimu, nebuvo pažeistas gero administravimo principas ir šalims buvo suteiktos visos galimos ir reikiamos galimybės teisei į gynybą.

(405) Vertinant, ar terminas yra pakankamas, turi būti atsižvelgiama ir į tai, kad pareiškėjai iš anksto buvo žinomos pagrindinės nustatytos problemos²³³, kadangi Preliminariose išvalgose buvo

²³² Pirmosios instancijos teismo sprendimas 2005 m. gruodžio 14 d. byloje T-210/01, *General Electric Company prieš Europos Bendrijų Komisiją*, 701 pastraipa.

²³³ Pirmosios instancijos teismo sprendimas 2005 m. gruodžio 14 d. byloje T-210/01, *General Electric Company prieš Europos Bendrijų Komisiją*, 705 pastraipa.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

aptarti esminiai Koncentracijos tyrimo aspektai, o Pranešimą apie koncentraciją teikusiam ūkio subjektui buvo suteikta galimybė, kuria Koncentracijos dalyviai pasinaudojo, pateikti argumentus dėl Preliminarių įžvalgų dar 2023 m. gegužės 2 d. Taigi, nors vien preliminarių įžvalgų išsiuntimas galėtų būti nepakankamas teisei į gynybą įgyvendinti, preliminarios įžvalgos suteikė Koncentracijos dalyviams galimybę pateikti tiek argumentus dėl preliminarių atitinkamų rinkų apibrėžimo, tiek dėl vertinimo standarto, konkurencinės aplinkos identifikuotuose sektoriuose, tiek pateikti papildomus duomenis, kurie, Koncentracijos dalyvių vertinimu, paneigia preliminarias įžvalgas. Atsižvelgdama į Koncentracijos dalyvių atsiliepimus bei atlikusi papildomą nurodytų aplinkybių analizę, Konkurencijos taryba įvertino, kad ne visose iš preliminariai identifikuotų atitinkamų rinkų konkurencijos problemos gali būti nustatytos. Taip pat, Atsiliepime Koncentracijos dalyvių pateikti argumentai didele dalimi sutampa, taigi preliminarios įžvalgos neabejotinai padėjo Koncentracijos dalyviams tiek pasiruošti argumentus dėl galimo Koncentracijos poveikio vertinimo, tiek atlikti papildomas atitinkamų rinkų analizes.

(406) Atsiliepimuose taip pat teigiama, kad pačios Išvados bei Koncentracijos tyrimo bylos medžiaga neatitinka tokiems dokumentas keliamų standartų, kadangi nemaža dalis tyrimo išvadoms svarbių argumentų yra užslaptinti. Dėl šios priežasties, skaitant tyrimo išvadas vietomis neįmanoma suprasti, kas norėta pasakyti, kokių argumentų pagrindu yra daroma išvada ir pan. UAB „Kauno liftai“ kyla abejonių ar visais atvejais informacija yra i) užslaptinama pagrįstai, ir ii) nėra būdų užtikrinti apsaugą suteikiant galimybę įvertinti konkurentų argumentus. UAB „Kauno liftai“ teigimu, net ir tais atvejais, kai yra pagrindas įslaptinti informaciją, tai turi būti padaryta taip, kad Koncentracijos dalyviai galėtų suprasti, kokios informacijos pagrindu yra daromos jiems nepalankios išvados. Teigiama, kad dažnai nuorodos į bylos medžiagą pateikiamos be konkrečios nuorodos į konkretų bylos lapą. Atskirais atvejais duodama itin bendro pobūdžio nuoroda į keliasdešimties lapų dokumentą, arba į keliolika bylos tomų, nors atitinkama nuoroda siekiama pagrįsti tik vieną teiginį.

(407) Atitinkamai, buvo prašoma suteikti prieigą prie konfidencialios tyrimo bylos medžiagos dalies bent jau atstovams (kuris padėtų užtikrinti teisę į gynybą), tačiau toks prašymas buvo atmestas.

(408) UAB „Kauno liftai“ vertinimu, konfidencialios informacijos apimtis yra per didelė, pateikti teiginiai nėra aiškūs ir nesudaro galimybės tinkamai apginti savo teises bei neleidžia pateikti adekvataus atsiliepimo į Grupės Išvadas.

(409) Išvadose bei nagrinėjimo byloje užslaptinta informacija sudaro kitų ūkio subjektų, kurie yra Koncentracijos dalyvių konkurentai, bei nagrinėjamų paslaugų pirkėjų komercines paslaptis.

(410) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 21 straipsnio 1 dalimi, Konkurencijos taryba ir jos administracijos darbuotojai privalo saugoti atliekant šio įstatymo laikymosi priežiūrą sužinotas ūkio subjektų komercines ar profesines paslaptis ir be ūkio subjekto sutikimo gali naudoti jas tik tiems tikslams, dėl kurių jos buvo pateiktos. Konkurencijos įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog, atsižvelgdami į nustatytas taisykles, kokią informaciją ir duomenis laiko savo komercine paslaptimi nurodo informaciją teikiantys ūkio subjektai.

(411) Šiuo atveju skundžiamas Nutarimas nėra dėl Pranešimą apie koncentraciją pateikusio ūkio subjekto padaryto Konkurencijos įstatymo pažeidimo. Konkurencijos įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtinta, kad Konkurencijos taryba turi teisę pati atskleisti pažeidimu įtariamams subjektams teisės į gynybą tikslais ir naudoti ūkio subjektų komercines ar profesines paslaptis, tik jeigu to reikia pažeidimams, už kuriuos numatyta galimybė skirti baudas pagal šio įstatymo 36 straipsnį, įrodyti. Šiuo atveju, sprendžiamas klausimas dėl leidimo koncentracijai, atitinkamai komercinių paslapčių apsaugos ir teisės į gynybą balansas skiriasi nuo to, kuris yra konkurencijos teisės pažeidimų bylose. Kaip remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktika yra pažymėjęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), visos taisyklės dėl teisės susipažinti su bylos medžiaga yra taikomos tik įmonių, kurioms gali būti skiriama bauda už

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

konkurencijos taisyklių pažeidimą, atžvilgiu²³⁴. Taip pat LVAT yra pažymėjęs, kad teisės į gynybą suvaržymo nėra, jeigu iš Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriame nėra konfidencialių duomenų, motyvų galima aiškiai suprasti esminius Konkurencijos tarybos argumentus²³⁵. Koncentracijos dalyviams prieinama informacija yra pakankama suprasti Konkurencijos tarybos esminius argumentus, o tikslių atsakymus pateikusių ūkio subjektų paaiškinimų citatų užslaptinimas atsižvelgiant į gautus prašymus netrukdo Koncentracijos dalyviams suprasti esminius Konkurencijos tarybos argumentus dėl Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo.

(412) LVAT yra pažymėjęs, kad jeigu ūkio subjektams medžiagos pripažinimas konfidencialia trukdo ginti teises, jie turi nurodyti ir motyvuotai pagrįsti, kodėl ir kokie konkretūs konfidencialiais pripažinti duomenys jiems trukdo ginti savo teises²³⁶. UAB „Kauno liftai“ to nepadarė ir apsiribojo tik abstrakčiais teiginiais dėl tariamo jos teisių pažeidimų.

(413) Apibendrinamos nuorodos į bylos medžiagą pateikiamos tik tais atvejais, kai išvada daroma atsižvelgiant į daugelio ūkio subjektų atsakymus į konkretaus Konkurencijos tarybos paklausimo klausimą, kurio numeris išnašoje taip pat nurodomas, kas, Konkurencijos tarybos vertinimu, yra pakankama reikiamos informacijos paieškai. Atitinkamai, nėra pagrindo sutikti su UAB „Kauno liftai“ argumentu, kad tai reikšmingai apsunkena ūkio subjektų galimybes ginti savo interesus.

(414) Atsiliepimuose teigiama, kad Koncentracijos dalyviams galimai nebuvo pateiktos pilnos nekonfidencialios konkurentų atsakymų versijos. Pavyzdžiui, 2022 m. lapkričio 25 d. rašte Nr. (2.41Mr-46)6V-1475 „DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO M.030 UAB „Kauno liftai“/UAB \ „Baltijos liftai“ 12.1 klausime buvo prašoma įvertinti bei Excel dokumente pažymėti, kiek artimi konkurentai buvo Koncentracijos dalyviai. Vis dėlto, prie nė vieno atsakymo nebuvo pridėta lentelė leidžianti įvertinti ką konkurentai atsakė į šį klausimą. Vien tai kelia abejonių, ar iš tiesų Kauno liftams buvo pateikta visa tyrimo bylos medžiaga.

(415) Kaip jau minėta, Konkurencijos taryba įstatymu įpareigota saugoti ūkio subjektų komercines paslaptis ir konfidencialius duomenis. Apklaustiems ūkio subjektams pateikus prašymą tam tikrą informaciją laikyti komercine paslaptimi, Konkurencijos taryba privalo ją saugoti bei negali jos atskleisti tretiesiems asmenims. Atsakymų į Konkurencijos tarybos rašto priedus laikyti komercine paslaptimi konkurentai prašė atsižvelgiant į tai, kad juose aprašomos apklaustų ūkio subjektų verslo ypatybės ir viešai nereiškiamas požiūris į rinką, pagal kurią bendrovės formuoja savo komercinę strategiją ir pan. Bet koku atveju tai, kad tam tikri duomenys yra laikomi konfidencialiais, nedaro esminės įtakos Koncentracijos dalyvių galimybėms suprasti esminius Konkurencijos tarybos argumentus dėl Koncentracijos poveikio vertinimo. Koncentracijos dalyviams pateikta konkurentų artumo vertinimo analizė, dėl kurios UAB „Kauno liftai“ pateikė paaiškinimus Atsiliepimuose. Šiuo atveju Koncentracijos dalyviams prieinama analizė bei kiti paaiškinimai yra pakankami tam, kad Koncentracijos dalyviai suprastų Konkurencijos tarybos argumentus bei vertinimą.

(416) Atsiliepimuose teigiama, kad Išvadose pateiktas vertinimas yra neaiškus, neargumentuotas bei nesudaro galimybės aiškiai suprasti, kodėl problema išvelgiama kiekvienoje kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinkoje. Išvadose apibendrinamos 4 rinkos bei jos vertinamos bendrai, tačiau toks bendras vertinimas neleidžia i) aiškiai suprasti argumentų; ii) įvertinti kurie argumentai ir kurios nuomonės kurių rinkų atžvilgiu yra aktualios.

²³⁴ LVAT 2005 m. vasario 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷-783/2006, AB „Ragutis“ prieš Konkurencijos tarybą.

²³⁵ LVAT 2014 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-253/2014, UAB „G4S Lietuva“ ir kiti prieš Konkurencijos tarybą, 117 pastraipa; LVAT 2016 m. birželio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-741-552/2016, UAB „Maxima LT“ ir kiti prieš Konkurencijos tarybą.

²³⁶ LVAT 2014 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-253-14, UAB „G4S Lietuva“ ir kiti prieš Konkurencijos tarybą, 117 pastraipa; LVAT 2016 m. birželio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-741-552/2016, UAB „Maxima LT“ ir kiti prieš Konkurencijos tarybą.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(417) Teigiama, kad vien jau atskirų rinkų išskyrimas suponuoja, kad rinkos turėtų būti vertinamos atskirai (kadangi konkurencinė situacija jose skiriasi), turėtų būti apibūdinamos individualios tai rinkai aktualios faktinės aplinkybės ir pateikiamas jų vertinimas.

(418) Konkurencijos tarybos vertinimu, tam tikrų visoms geografinėms rinkoms bendrai tinkančių argumentų vertinimas kartu, jų nekartoiant, yra tinkamas šiuo atveju kadangi atitinkama prekės rinka yra tapati (kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinka). Be to, pagrindiniai konkurentai iš esmės sutampa, nors skiriasi konkurencinė situacija bei jų paslaugų teikimo apimtys skirtingose teritorijose. Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamos tapačios paslaugos, tam tikri paslaugų teikimo bruožai natūraliai yra apibendrinamojo pobūdžio, kadangi iš esmės yra bendri visoms nagrinėjamos rinkoms. Taigi, ten, kur argumentai tinkami visoms rinkoms, jie yra teikiami apibendrintai, nekartoiant to paties vien tam, kad jie būtų dirbtinai išskaidyti. Ten, kur situacija nagrinėjamos rinkose skiriasi priklausomai nuo geografinės teritorijos, vertinimui aktuali informacija yra aiškiai išskiriama ir identifikuojama. Pavyzdžiui, geografinis pajamų ir pirkėjų pasiskirstymas pateikiamas atskirai pagal apskritis kiekvieno rinkoje veikiančio ūkio subjekto atžvilgiu (Išvadų Lentelė Nr.5, Lentelė Nr.6), kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkose užimamos rinkos dalys, veikiantys konkurentai yra analizuojami atskirai pagal kiekvieną apibrėžtą geografinę teritoriją (Nutarimo 3.2 dalis), kur kiekviename atitinkamoje rinkoje išskiriami konkretūs toje rinkoje veikiantys konkurentai, pateikiamas jų konkurencinio spaudimo vertinimas, veiklos modelis ar kita su konkurencine situacija konkrečioje rinkoje susijusi vertinimui reikšminga informacija, analizuojami aktualūs segmentai, individualiai pateikiant kiekvieno jų vertinimą. Specifinės konkrečių geografinių teritorijų ypatybės bei juose veikiančių subjektų veiklos ypatybės visose vertinimo dalyse yra analizuojamos atskirai tiek, kiek tai yra būtina vertinimui pateikti (pavyzdžiui, (161)–(162), (166)–(168) pastraipos ir kt.). Tuo atveju, jei situacija skirtingose teritorijose yra panaši duomenų požiūriu, vertinimas pateikiamas bendras kadangi atskiras kiekvienos geografinės rinkos išskyrimas ir tapačių argumentų atkartojimas nereikalingai padidintų vertinimo apimtį, pakartoiant iš esmės tą pačią vertinimo išvadą keletą kartų.

(419) Be to, Atsiliepimuose nėra pateikta pavyzdžių, kurie pagrįstai rodytų, kad kuri nors apibendrinta vertinimo išvada akivaizdžiai būtų neteisinga konkrečios geografinės rinkos atžvilgiu. Dėl pirkėjų nuomonių ir Koncentracijos dalyvių vertinimo, kad į kai kurias jų Konkurencijos taryba neturėtų atsižvelgti, pasisakoma aukščiau Nutarime, kur atitinkamos pirkėjų nuomonės yra naudojamos, todėl argumentai nebus kartojami.

6.2. Dėl vertinimo standarto

(420) Atsiliepimuose teigiama, kad įrodinėjimo našta nepagrįstai perkeliama Koncentracijos dalyviams. Teigiama, kad būtent Konkurencijos taryba turi įrodyti, kad dėl Koncentracijos bus itin apribota konkurencija. Vis dėlto, Atsiliepimuose abejojama ar iš tiesų yra vadovaujama tokiu standartu. Pavyzdžiui, Išvadose teigiama, kad „*Bet kuriuo atveju, tiek Konkurencijos įstatyme, tiek Horizontalių susijungimų gairėse yra nurodyta dominuojančios padėties prezumpcija (atitinkamai 40 ir 50 proc. rinkos dalis), kurią šiuo atveju reikia paneigti norint nustatyti, kad nepaisant itin didelių rinkos dalių po koncentracijos, sandoris negali reikšmingai apriboti konkurencijos nagrinėjamos rinkose. Kaip nurodoma toliau, Koncentracijos dalyviai atitinkamose apskričių rinkose užėmė reikšmingas rinkos dalis, jos buvo stabilios ilgą laiką, o konkurentų rinkos dalys dauguma atvejų buvo ženkliai mažesnės*“. Teigiama, kad toks įrodinėjimo naštos perkėlimas nėra suderinamas su koncentracijų priežiūros taisyklėmis ar Konkurencijos įstatyme numatytais normomis (pavyzdžiui, nuostata, kad „*Jeigu Konkurencijos taryba per šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą nepriima šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nutarimų, ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys turi teisę vykdyti koncentraciją pagal pranešime apie koncentraciją nurodytas sąlygas*“). Ši nuostata suponuoja, kad įstatymų leidėjas daro visiškai kitokią prezumpciją koncentracijų atžvilgiu (t. y. jos leistinos, jei neįrodyta priešingai), todėl Išvadose minimas standartas

prieštarauja Konkurencijos įstatymo reglamentavimo logikai. Be to, riboti teisę į nuosavybę galima tik pagrįstais atvejais, o ne vadovaujantis prezumpcijomis.

(421) Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3 punkte aiškiai įtvirtinta, kad Konkurencijos taryba gali atsisakyti duoti leidimą vykdyti koncentraciją jei dėl koncentracijos bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje. To paties įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje apibrėžta dominuojančios padėties sąvoka, kuri apima ir 40 proc. prezumpciją – „Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad ūkio subjektas [...] užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, jeigu jo rinkos dalis sudaro ne mažiau kaip 40 procentų“. Nei Konkurencijos įstatymas, nei kiti susiję teisės aktai, nenumato jokių išimčių dominuojančios padėties sąvokos taikymui koncentracijų priežiūros procedūroje. Konkurencijos tarybos 2020 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 1S-44 (2020) patvirtintuose paaiškinimuose dėl dominuojančios padėties nustatymo aiškiai nurodyta, kad dominuojančios padėties principais ir kriterijais vadovaujama si taikant teisės normas, reglamentuojančias ir koncentracijos priežiūrą. Europos Komisijos Horizontalių susijungimų vertinimo gairėse taip pat yra įtvirtintas būtent koncentracijų vertinimo standartas, nurodant, kad „remiantis įsigalėjusia precedentų teise, labai didelės rinkos dalys – 50 proc. ir daugiau – jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį rinkoje“. Taigi, nėra pagrindo sutikti su teiginiu, kad koncentracijų vertinimo standartas yra nurodomas ar taikomas netinkamai. Be to, teiginys, kad Konkurencijos taryba įrodinėjimo našta tariamai perkelia koncentracijos dalyviams, nėra niekuo pagrįstas, kadangi tiek Nutarime, tiek ir Išvadose, be rinkos dalies įvertinimo nagrinėjama eilė kitų horizontalių koncentracijų poveikio vertinimui reikšmingų kriterijų, kurių visuma lemia sprendimą dėl koncentracijos neigiamo poveikio konkurencijai.

6.3. Dėl koncentracijos poveikio kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto veikloje

(422) UAB „Kauno liftai“ atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad absoliuti dauguma priežiūros ir remonto paslaugų pirkėjų nemato problemų dėl koncentracijos (kartu yra pateikiama atsakymų apibendrinimo lentelė²³⁷). Be to, dalis atsakymų (Civinity, Eastnine Lithuania, Baltic Red bei Būsto renovacijos agentūra) nerodo, kad būtent kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto rinkoje gali kilti problemos. Atitinkamai, UAB „Kauno liftai“ nėra aišku, kodėl neatsižvelgiama į didžiosios dalies pirkėjų pateiktas nuomones ir pakeičia jas savo „vidiniu vertinimu“, kadangi būtent kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto pirkėjai geriau supranta rinką bei šių paslaugų specifiką.

(423) Pasisakant dėl koncentracijos dalyvių argumentų, kad Konkurencijos taryba nepagrįstai neatsižvelgia į didžiosios dalies pirkėjų nuomones, svarbu atkreipti dėmesį, kad yra vertinama nustatytų aplinkybių visuma (įskaitant pirkėjų ir konkurentų vertinimus bei pateiktus duomenis bei atsakymus, faktines aplinkybes ir situaciją rinkose, aukščiau esančiose dalyse nurodytas aplinkybes dėl koncentracijos dalyvių artimumo, koncentracijos dalyvių buvimo svarbia konkurencijos jėga ir t.t.). Taigi, jeigu pagal surinktus duomenis matyti, kad dalies pirkėjų atsakymai neatitinka aplinkybių visumos, o patys pirkėjai savo atsakymų nepagrindžia, neturi išsamių rinkos žinių, daugumoje atvejų negali pateikti nei artimumo, nei kitų vertinimų, susijusių su rinka, Konkurencijos taryba negali suteikti jiems didesnės svarbos negu kitiems įrodymams. Iš kitos pusės, jeigu konkurentų atsakymai atitinka kitas nustatytas aplinkybes, nėra pagrindo į juos neatsižvelgti.

(424) Dauguma (33 iš 48) atsakymus pateikusių pirkėjų įvardino, kad koncentracija neturės neigiamo poveikio jų įmonės veiklai ir/ar konkurencinei aplinkai, o 8 pirkėjai įvardino, kad negali įvertinti koncentracijos poveikio. Vis dėlto 7 pirkėjai nurodė neigiamą poveikį bei nurodė neigiamo poveikio priežastis. Negalima sutikti su koncentracijos dalyvių atsiliepimuose pateikta nuomone, jog neigiamą koncentracijos poveikį įvardinusių pirkėjų atsakymai yra neaktualūs. Dėl AB „Civinity“ atsakymo aktualumo yra pasisakoma (157) pastraipoje, tuo tarpu Eastnine Lithuania, Baltic Red bei Būsto renovacijos agentūros įvardijamos neigiamos koncentracijos pasekmės (tai, kad priežiūros ir

²³⁷ Atsiliepimo į Konkurencijos tarybos išvadas 36 pastraipa

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

remonto paslaugų rinka jau ir taip yra koncentruota bei tai, kad po Koncentracijos sumažėtų konkursuose dalyvaujančių ūkio subjektų skaičius) atitinka faktinius duomenis apie rinką ir yra tinkamos vertinimui.

(425) Vos keli apklausti pirkėjai nurodė priežastis, kodėl Koncentracija neturės neigiamų pasekmių jų veiklai²³⁸: UAB „Admi“, UAB „Corpus_A“, UAB „Orenus“, Kauno audinių projektas, UAB bei AB „Achema“ nurodė, kad Koncentracija neigiamo poveikio neturės, nes rinkoje veikia pakankamas skaičius kitų paslaugų tiekėjų. Vis dėlto AB „Achema“ taip pat teigia, kad daugumos jų kėlimo įrenginių priežiūrą ir remontą atlieka ta įmonė, kuri instaliavo kėlimo įrenginius, o tai parodo, kad konkurencinė aplinka techninės priežiūros ir remonto rinkoje šiai įmonei nėra tokia svarbi. Tuo tarpu Kauno audinių projektas eksploatuoja naujesnius (iki 15 m. senumo) kėlimo įrenginius, todėl šio pirkėjo atsakymas neatspindi Koncentracijos poveikio senesnių kėlimo įrenginių priežiūroje ir remonte. Nors [KOMERCINĖ PASLAPTIS] teigia, kad Koncentracija jiems įtakos neturės, nes Koncentracijos dalyviai veikia skirtingose Lietuvos Respublikos vietose, visgi pagal faktinius duomenis akivaizdu, jog tai nėra tiesa. Tuo tarpu daugumos pirkėjų atsakymai, kad koncentracija neturės įtakos jų veiklai, yra neargumentuoti arba nulemti tam tikrų aplinkybių, dėl kurių neatspindi realaus Koncentracijos poveikio.

(426) Visų pirma, dalis ūkio subjektų nurodė, kad Koncentracija jiems neigiamos įtakos neturės todėl, kad neperka kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų, arba šias paslaugas perka ribota apimti. Rimi nurodė, kad: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“²³⁹, tuo tarpu Hanner teigia, kad Koncentracija įtakos neturės, nes bendrovė neperka kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų²⁴⁰. Dar penkios apklaustos statybų bendrovės nurodė, kad nėra pirkusios kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų. Atitinkamai šių ūkio subjektų atsakymai apie neigiamo Koncentracijos poveikio nebuvimą neatspindi realios situacijos. Tuo tarpu Ozas nurodo, kad Koncentracija veiklai neigiamos įtakos neturės todėl, jog šis ūkio subjektas neperka paslaugų iš Koncentracijos dalyvių²⁴¹, atitinkamai jo pasisakymas neatspindi realaus Koncentracijos poveikio.

(427) Taip pat, nors tam tikros apklaustos statybų įmonės nemato neigiamo Koncentracijos poveikio techninės priežiūros ir remonto rinkoje, kaip jau minėta (171) pastraipoje, šios įmonės nevykdo techninės priežiūros ir remonto tiekėjų atrankos, o šioms paslaugoms įsigyti renkasi kėlimo įrenginį instaliavusį ūkio subjektą. Tai, kad priežiūros paslaugas dažniausiai perka iš įrenginius instaliavusių ūkio subjektų patvirtina ir City Service Engineering²⁴², [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²⁴³. Šis faktas parodo, kad konkurencinė aplinka techninės priežiūros ir remonto rinkoje šioms įmonėms nėra svarbi ir neatspindi Koncentracijos daromo poveikio rinkoje.

(428) Taip pat Turto bankas bei Posūkis nors ir įvardino, kad kol kas Koncentracija įtakos jų veiklai nepadarė, tačiau išskyrė galimas neigiamas Koncentracijos pasekmes ateityje, nurodant, kad: „Mūsų įmonė kol kas nepatyrė jokios įtakos. Tačiau, žinoma, jei mažės rinkoje veikiančių skirtingų paslaugų teikėjų, tai gali turėti įtakos ateityje kainos ir teikiamos paslaugos kokybės atžvilgiu. Galimai yra pavojus, kad paslaugų teikėjas turės daugiau galių nustatydamas kainas.“, bei tai, kad: „Šiuo metu minėtos koncentracijos įtaka valstybės įmonės Turto banko veikloje neįjuntama. Kėlimo

²³⁸ 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Admi“ raštas, atsakymas į 20 klausimą (bylos 14 NK tomas, 85 lapas); 2022 m. gruodžio 2 d. UAB „Corpus A“ raštas, atsakymas į 20 klausimą (bylos 14 NK tomas, 155 lapas); 2022 m. gruodžio 8 d. Kauno audinių projektas, UAB raštas, atsakymas į 20 klausimą (bylos 14 NK tomas, 137 lapas); [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; 2023 m. gegužės 24 d. UAB „Orenus“ atsakymas, (bylos 34 NK tomas, 147 lapas); 2023 m. gegužės 23 d. AB „Achema“ raštas, atsakymas į 14 klausimą (bylos 34 NK tomas, 112 lapas).

²³⁹ 2022 m. gruodžio 7 d. UAB „Rimi Lietuva“ raštas, atsakymas į 20 klausimą (bylos 15 K tomas, 126 lapas).

²⁴⁰ 2023 m. gegužės 18 d. UAB „Hanner“ atsakymas į 13.1 klausimą (bylos 33 NK tomas, 116 lapas).

²⁴¹ 2022 m. gruodžio 5 d. UAB „Ozantis“ atsakymas į 20 klausimą (bylos 14 NK tomas, 116 lapas).

²⁴² 2023 m. kovo 10 d. UAB „City Service SE“ atsakymas į 1 klausimą (bylos 14 NK tomas, 142 lapas).

²⁴³ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]; [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

*įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų rinka maža, todėl dėl koncentracijos ji galimai dar sumažėja.*²⁴⁴

(429) Taip pat dalis pirkėjų nurodė, kad Koncentracija jiems įtakos neturės dėl jų veiklos pobūdžio, o tai rodo, kad šiems pirkėjams padėtis techninės priežiūros ir remonto rinkoje nėra svarbi ir jų vertinimas neatspindi galimo Koncentracijos poveikio šioje rinkoje. Kaip teigia, Panevėžio rajono savivaldybės administracija: „Savivaldybės administracijos nuomone, rašte nurodyta koncentracija, kai UAB „Kauno liftai“ įgijo vienvaldę UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ kontrolę, Panevėžio rajono savivaldybės administracijos veiklai didelės įtakos neturės, nes mūsų institucija nevykdo komercinės veiklos, kuriai rašte minimos paslaugos galėtų daryti įtaką.“²⁴⁵, tuo tarpu Prienų „Žiburio“ gimnazija nors ir įvardino, kad Koncentracija neturėjo įtakos jų įsigyjamos techninės priežiūros ir remonto paslaugoms, atsakydama į klausimą apie Koncentracijos dalyvių artumą taip pat teigia, kad klausimas jai nėra aktualus, pagal vykdomą veiklą, nes yra švietimo įstaiga²⁴⁶. Ignalinos rajono socialinių paslaugų centras, atsakant į klausimą ar nurodyta Koncentracija turės poveikį jų veiklai, nurodė, kad šis klausimas jiems neaktualus²⁴⁷.

(430) Taip pat pabrėžtina tai, kad dauguma apklaustų pirkėjų negalėjo atsakyti į klausimą, ar Koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų paslaugų tiekėjų. Vis dėlto, šie atsakymai neparodo, kad Koncentracijos dalyviai niekuo neišsiskiria, ar kad nėra artimi konkurentai, o tiesiog parodo, jog dauguma pirkėjų neturi daug žinių apie techninės priežiūros ir remonto rinką ir negali tinkamai įvertinti Koncentracijos dalyvių artimumo ar Koncentracijos daromo poveikio, todėl gautus pirkėjų atsakymus reikėtų interpretuoti atsargiai. Tai, kad pirkėjų atsakymai dažnu atveju yra neargumentuoti ir kad remiantis vien jais nereikėtų daryti išvados apie Koncentracijos daromą poveikį, atspindi ir pirkėjų atsakymai į kitus klausimus. Pavyzdžiui, atsakydami į klausimą, ar galėtų pakeisti paslaugų tiekėją pakilus teikiamų paslaugų kainoms, dauguma pirkėjų arba negalėjo pateikti atsakymo apie jų galimybes pakeisti tiekėją, arba nurodė, kad tiekėją galėtų pakeisti skelbdami konkursą. Pažymėtina, kad šie pirkėjai nenurodė arba nežinojo, ar pakeitus tiekėją bus siūlomos konkurencingos paslaugų kainos. Todėl atsakymai, jog tiekėjas būtų keičiamas skelbiant konkursą neparodo, jog Koncentracija neturės neigiamo poveikio – įvykus Koncentracijai sumažėtų konkursuose dalyvaujančių ūkio subjektų skaičius, taip pat tikėtina, kad konkursuose dalyvautų mažiau Koncentracijos dalyviams artimi konkurentai.

(431) Apibendrinant, vertinant kokį svorį suteikti pirkėjų atsakymams, reikia atsižvelgti į aukščiau nurodytas aplinkybes, kad dauguma pirkėjų neargumentavo savo nuomonės, dalis pirkėjų tiesiog nurodė, kad Koncentracija neturės įtakos jiems (o ne rinkai) dėl jų veiklos pobūdžio ir pirkimų apimties, dalis pirkėjų priežiūrą paveda įrenginį instaliavusiai bendrovei. Tuo tarpu ūkio subjektų, identifikavusių bei argumentavusių neigiamą Koncentracijos poveikį jų įmonių veiklai yra ir daugiau, nei nurodyta Koncentracijos dalyvių atsiliepime²⁴⁸. Taip pat svarbu pabrėžti tai, kad vertindama galimą Koncentracijos poveikį Konkurencijos taryba vertino ne vien gautus pirkėjų atsakymus, tačiau ir kitas aplinkybes. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją galima teigti, kad pirkėjų, nurodžiusių, kad Koncentracija neturės poveikio, atsakymams neturėtų būti suteikiama didesnė reikšmė negu kitiems surinktiems įrodymams ir tokie atsakymai nepaneigia vertinimo atlikto pagal įrodymų visumą, jog kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje Koncentracija turės neigiamą įtaką. Atitinkamai negalima sutikti, kad Koncentracija neturės neigiamo poveikio kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto rinkoje.

²⁴⁴ 2023 m. gegužės 23 d. UAB „Posūkis“ atsakymas į 14 klausimą (bylos 34 NK tomas, 123 lapas); 2023 m. gegužės 24 d. VĮ Turto bankas atsakymas į 14 klausimą (bylos 34 NK tomas, 129 lapas).

²⁴⁵ 2023 m. gegužės 23 d. Panevėžio rajono savivaldybės administracijos atsakymas į 14 klausimą (bylos 34 NK tomas, 102 lapas).

²⁴⁶ 2023 m. gegužės 18 d. Prienų „Žiburio“ gimnazijos atsakymas į 10 klausimą (bylos 34 NK tomas, 11 lapas).

²⁴⁷ 2023 m. gegužės 18 d. Ignalinos rajono socialinių paslaugų centro atsakymas į 14 klausimą (bylos 34 NK tomas, 16 lapas).

²⁴⁸ Papildomai galimą problemą įvardino [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

6.4. Dėl Koncentracijos poveikio kėlimo įrenginių keitimo veikloje

(432) UAB „Kauno liftai“ Atsiliepimuose į Išvadas nurodo, kad vertinant visus klientų atsakymus (ir necituojant tik keleto klientų pavienių teiginių paimtų iš konteksto), paslaugų pirkėjai nemato problemos Koncentracijoje (t. y. peržiūrėjus bylos medžiagą, matyti, kad absoliuti dauguma klientų, veikiančių Vilniaus apskrityje, Koncentracijoje nemato problemų).

(433) Pastebėtina, kad vertinti turimus pirkėjų atsakymus apie galimą Koncentracijos poveikį, reikia atsižvelgti ir į kitas aplinkybes, kurios buvo įvardintos (423) - (431) pastraipose. Iš 13 pirkėjų, veikiančių Vilniaus apskrityje bei nurodžiusių, jog perka kėlimo įrenginių keitimo paslaugas, 3 pirkėjai įvardino tam tikras neigiamas Koncentracijos pasekmes, o du iš jų pateikė argumentuotą nuomonę: vienas pirkėjas nurodė, jog Koncentracijos dalyviai keitimo rinkoje siūlo paslaugas mažesne kaina nei konkurentai, o tai reiškia, kad įvykus Koncentracijai šis pirkėjas galės rinktis tik iš brangesnių alternatyvų. Dar vienas pirkėjas pabrėžė, jog Koncentracija gali turėti įtakos dėl rinkos koncentruotumo, dėl to galėtų kilti suteikiamų paslaugų kainos. Tuo tarpu vos viena įmonė ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]) pateikė argumentuotą nuomonę, kodėl nurodyta Koncentracija neturės įtakos jos veiklai - pirkėjo teigimu Koncentracijos dalyviai neveikia tuose pačiuose regionuose, tačiau iš faktinių duomenų matyti, jog tiek UAB „Kauno liftai“, tiek UAB „Baltijos liftai“ teikia keitimo paslaugas Vilniaus apskrityje, todėl šis atsakymas neatspindi realios situacijos. 2 pirkėjai, teigiantys jog perka ir keitimo paslaugas, Koncentracijos poveikį vis dėlto įvertino išskirtinai tik priežiūros ir remonto rinkoje. Dar 2 pirkėjai, atsakydami į klausimą apie Koncentracijos poveikį nurodė, jog situaciją rinkoje apsprendžia konkursai, o tai, dėl (430) pastraipoje jau paminėtų priežasčių, nereiškia, jog Koncentracija neturės neigiamo poveikio. Likę 5 paslaugų pirkėjai, nors ir įvardino, kad Koncentracija jiems neigiamos įtakos nepadarė, tačiau savo atsakymų neargumentavo. Kaip jau buvo minėta, Konkurencijos taryba vertindama Koncentracijos poveikį atsižvelgė į aplinkybių visumą, o ne vien gautus pirkėjų atsakymus.

7. UAB „Kauno liftai“ pateikti įsipareigojimai

(434) Siekdama pašalinti galimas neigiamas Koncentracijos pasekmes konkurencijai, UAB „Kauno liftai“ 2023 m. liepos 14 d. Konkurencijos tarybai pateikė siūlomus įsipareigojimus (toliau taip pat – Įsipareigojimai). UAB „Kauno liftai“ įsipareigojo perleisti tretiesiems asmenims UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutartis, kurias atitinkamose Panevėžio, Utenos ir Kauno apskrityse įgijo įvykdžiusi koncentraciją, bei perleisti UAB „Kauno liftai“ turimų senesnių nei 25 m. ir ne savo instaliuotų liftų priežiūrą Vilniaus apskrityje. Taip pat įsipareigojo perleisti UAB „Kauno liftai“ kėlimo įrenginių keitimo sutartis Vilniaus apskrityje.

(435) Nagrinėjant pateiktų Įsipareigojimų tinkamumą, būtina įvertinti, ar pateikti Įsipareigojimai pašalina šio Nutarimo 3 ir 5 dalyse nurodytas konkurencijos problemas, kurios atsirastų dėl nagrinėjamos Koncentracijos.

(436) 2023 m. liepos 14 d. Konkurencijos taryba paskelbė Įsipareigojimus viešai konsultacijai, pakviesdama visus suinteresuotus asmenis pateikti dėl jų argumentuotas nuomones. 2023 m. liepos 15 d. pastabas pateikė UAB „Liftai EU“, 2023 m. liepos 20 d. taip pat gautos [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei UAB „Paradis“ nuomonės dėl 2023 m. liepos 14 d. paskelbtų UAB „Kauno liftai“ įsipareigojimų.

(437) Atsižvelgiant į gautas nuomones, UAB „Kauno liftai“ įsipareigojimai²⁴⁹ buvo patikslinti 2023 m. liepos 26 d. Toliau pateikiamas vertinimas tų nuomonėse pateiktų argumentų, kurių atžvilgiu Konkurencijos tarybos vertinimu, Įsipareigojimų keitimas nėra būtinas.

²⁴⁹ Įsipareigojimų 2.6.1, 2.6.2 ir 4 punktai.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

(438) Liftai EU vertinimu, Konkurencijos taryba turėtų užtikrinti, kad perleidžiamos sutartys nebūtų atiduotos į susijusias įmones arba naujai įsteigtas galimai susijusias įmones, be to yra rizika, kad po perleidimo, bus persirašomos sutartys, dėl ko perleisti liftai galimai grįžtų atgal į UAB „Kauno liftai“ (UAB „Baltijos liftai“). Pažymėtina, kad Įsipareigojimų 7.1 punkte numatyta, kad perleidžiamo verslo pirkėjas turi būti nepriklausomas nuo UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftai“ ar su jais susijusių įmonių. Įsipareigojimų 4 punkte numatyta, kad siekiant išlaikyti Įsipareigojimų struktūrinį poveikį, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja tiesiogiai ir netiesiogiai neįgyti teisių ir pareigų pagal Įsipareigojimų 2 ir 3 p. numatytas sutartis, neperimti perleistos įrangos ir neįdarbinti perleistų darbuotojų 5 (penkerius) metus nuo Įsipareigojimų įvykdymo termino. Atitinkamai Įsipareigojimai eliminuoja Liftai EU nurodytas rizikas.

(439) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] vertinimu, Įsipareigojimų 2.1-2.3 punktai turėtų būti taikomi nuosekliai – jei visuose regionuose siūloma konkurencijos problemas spręsti perleidžiant iš UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftai“ įgytas sutartis, tai toks pats principas turėtų būti taikomas ir Vilniaus regiono atveju. Būtinybė atkurti ankstesnę padėtį yra ypač svarbi atsižvelgiant į tai, kad šiuo atveju buvo atliekamas jau įvykusios koncentracijos vertinimas.

(440) Koncentracijos vykdymo sąlygos ir įpareigojimai yra reikalingi tam, kad dėl nagrinėjamos koncentracijos nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamose rinkose²⁵⁰. Konkurencijos tarybos vertinimu, perleidus Įsipareigojimuose numatytą UAB „Kauno liftai“ verslo dalį Vilniaus apskrityje, bus panaikinamas dėl Koncentracijos atsirandantis persidengimas probleminiuose nagrinėtos atitinkamos rinkos segmentuose, todėl kitų Koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų verslo ar jų dalių perleidimas nėra būtinas tam, kad būtų pašalintos Koncentracijos sukeltos galimos neigiamos pasekmės konkurencijai.

(441) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir Paradis atkreipė dėmesį į UAB „Baltijos liftai“ istorines sąsajas su UAB „Mano Būstas“ įmonių grupe, teikiančia pastatų administravimo paslaugas, kas, bendrovių nuomone, lemia stipresnę UAB „Baltijos liftai“ padėtį konkuruojant dėl remonto ir priežiūros paslaugų bei liftų keitimo Vilniaus regione. Teigiama, kad UAB „Mano būstas“ bendradarbiavimas tik su viena įmone mažina konkurencines galimybes rinkoje, o UAB „Kauno liftai“ irgi užimant dalį rinkos Vilniaus mieste, koncentracija didėja. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] vertinimu, Įsipareigojimai būtų efektyvesni, jei Vilniaus apskrityje būtų siūloma perleisti ne UAB „Kauno liftai“ turimas sutartis, bet UAB „Šiaulių liftai“ ir ypač UAB „Baltijos liftai“ turimas sutartis. Paradis savo ruožtu nurodė, kad Konkurencijos taryba turėtų pasitikslinti, ar UAB „Kauno liftai“ nėra perėmę bendradarbiavimo su UAB „Mano būstas“.

(442) Kaip jau minėta, Įsipareigojimais šalinamos tos neigiamos pasekmės, kurios kyla dėl nagrinėjamos koncentracijos. Atsižvelgiant į tai, kad galimos UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Mano būstas“ įmonių grupės sąsajos egzistavo dar iki nagrinėjamos Koncentracijos ir nagrinėjimo metu nenustatyta, kad šios galimos sąsajos turėjo įtakos Koncentracijos poveikio vertinimui, nėra pagrindo įpareigoti UAB „Baltijos liftai“ perleisti išimtinai su UAB „Mano būstas“ įmonių grupe turimų sutarčių. Konkurencijos tarybos vertinimu, UAB „Kauno liftai“ sutarčių perleidimas yra pakankamas dėl Koncentracijos kylančioms galimoms neigiamoms pasekmėms Vilniaus apskrityje spręsti. Įsipareigojimų 2.4-2.5 p. numatytas įsipareigojimas perleisti UAB „Kauno liftai“ visų Vilniaus regione turimų senesnių nei 25 m. liftų bei ne savo instaliuotų liftų priežiūros ir remonto sutartis (arba joms lygiavertės sutartis) užtikrina, kad tinkamai įvykdžius Įsipareigojimus dėl Koncentracijos nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija.

(443) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] vertinimu, tarp Įsipareigojimų 2.1-2.5 punktais perleidžiamų sutarčių gali būti tokių, kurių likusi trukmė yra itin maža. Mažos trukmės sutartys gali būti nepakankamos jas perėmusiam trečiajam ūkio subjektui efektyviai veikti ir konkuruoti. Todėl, jei likusi perleidžiamos sutarties trukmė nesiekia 18 mėnesių, bendrovė siūlo įpareigoti UAB „Kauno

²⁵⁰ Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

liftai“ vietoje jų perleisti kitas sutartis, kurių vertė ir prižiūrimų įrenginių skaičius būtų ne mažesni bei kurių trukmė viršija 18 mėnesių.

(444) Nagrinėjimo metu surinkta informacija rodo, kad kėlimo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugų sutartys įprastai yra sudaromos 1-5 metų laikotarpiui su automatinio pratęsimo galimybe arba sutartys yra neterminuotos. Dauguma sutarčių yra automatiškai pratęsimos, nekeičiant paslaugų teikėjo. Paprastai sutartyse numatyta klientų teisė vienašališkai nutraukti sutartį be paslaugų teikėjo kaltės, išpėjus prieš sutartyse nustatytą laikotarpį. Todėl net tais atvejais, kuomet paslaugų pirkėjai yra sudarę ilgesnės trukmės sutartis, įprastai jie turi teisę pakeisti paslaugų teikėją iki termino pabaigos, jei to pageidauja. Nepaisant to, surinkti duomenys rodo, kad paslaugų pirkėjai paslaugų teikėjus keičia retai. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo įpareigoti pakeisti perleidžiamų sutarčių atsižvelgiant į likusią jų galiojimo trukmę. Be to, net tuo atveju, jei perimtas sutartis paslaugų pirkėjai nuspręstų nutraukti (nepasinaudoti automatinio pratęsimo galimybe arba nutraukti anksčiau laiko), siekiant išlaikyti struktūrinį Įsipareigojimų poveikį, Įsipareigojimų 4 punkte numatyta, kad UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja tiesiogiai ir netiesiogiai neįgyti teisių ir pareigų pagal Įsipareigojimų 2 ir 3 p. numatytas sutartis 5 (penkerius) metus nuo Įsipareigojimų įvykdymo termino.

(445) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nuomone, Įsipareigojimų 13.1 punktas turėtų būti patikslintas, tarp Patikėtinio pareigų įtraukiant ir pareigas, kurias šis atliks po Įsipareigojimų įgyvendinimo, įskaitant UAB „Kauno liftai“ įsipareigojimų pagal 2.6.2²⁵¹, 4²⁵², 6²⁵³ punktus laikymąsi.

(446) Konkurencijos tarybos vertinimu, Patikėtinio priežiūra 2.6.2, 4 ir 6 punktams būtų perteklinė. Tuo atveju, jei UAB „Kauno liftai“ nevykdytų 2.6.2 punkte numatytų įsipareigojimų, pats Pirkėjas turėtų būti suinteresuotas kreiptis į Konkurencijos tarybą dėl galimo netinkamo Įsipareigojimų vykdymo. Įsipareigojimų 4 punkte numatyta, kad UAB „Kauno liftai“ tiesiogiai ir netiesiogiai neįgis teisių ir pareigų pagal Įsipareigojimų 2 ir 3 p. numatytas sutartis, neperims perleistos įrangos ir neįdarbina perleistų darbuotojų 5 (penkerius) metus nuo Įsipareigojimų įvykdymo termino. Kilus abejonėms dėl šio punkto įgyvendinimo, Konkurencijos taryba turi teisę gauti informaciją apie perleistus įrenginius ir įvertinti ar UAB „Kauno liftai“ neperėmė perleistų įrenginių aptarnavimo. Įsipareigojimų 6 punkte numatyta UAB „Kauno liftai“ pareiga 6 (šešerius) metus po Įsipareigojimų įgyvendinimo termino, Konkurencijos tarybai pareikalavus, teikti Konkurencijos tarybai visą informaciją, kurios gali pagrįstai reikėti įsipareigojimų efektyvumo stebėsenai. Šios nuostatos įgyvendinimui patikėtinio priežiūra nėra reikalinga, nes Konkurencijos taryba, prašydama informacijos, galės visapusiškai įvertinti ar buvo tinkamai įvykdyti jos nurodymai.

(447) Paradis teigimu, tai, kad UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja perleisti UAB „Baltijos liftai“ sandoriai, kurie bus sudaryti po Konkurencijos tarybos sprendimo, bus sudaryti tarpusavyje derinant sandorių kainas ir sąlygas.

(448) Konkuruojančio ūkio subjekto įsigijimas (ir atitinkamai tolimesnis po Koncentracijos susijusių ūkio subjektų veikimas vienoje įmonių grupėje) savaime nėra laikomas draudžiamu ar pažeidžiančiu Konkurencijos įstatymo reikalavimus. Pagal Įsipareigojimų 2.1 punktą UAB „Kauno liftai“ perleis visas UAB „Baltijos liftai“ sutartis Kauno apskrityje, kurias įgijo dėl Koncentracijos, t.y. tiek įgytas įgyvendinus Koncentraciją, tiek po jos. Toks verslo perleidimas sprendžia Konkurencijos tarybos identifikuotas problemas, kylančias dėl nagrinėjamos Koncentracijos Kauno apskrityje, kadangi jį įvykdžius būtų panaikintas persidengimas dėl Koncentracijos ir išlaikyta rinkos

²⁵¹ Įsipareigojimas 2 (dvejus) metus bendradarbiauti su Pirkėju bei suteikti Pirkėjui tai, ko Pirkėjui reikės tinkamai vykdyti įsipareigojimus pagal perleidžiamas sutartis.

²⁵² Įsipareigojimas tiesiogiai ir netiesiogiai neįgyti teisių ir pareigų pagal Įsipareigojimų 2 ir 3 p. numatytas sutartis, neperinti perleistos įrangos ir neįdarbinti perleistų darbuotojų 5 (penkerius) metus nuo Įsipareigojimų įvykdymo termino.

²⁵³ Įsipareigojimas 6 (šešerius) metus po Įsipareigojimų įgyvendinimo termino, Konkurencijos tarybai pareikalavus, teikti Konkurencijos tarybai visą informaciją, kurios gali pagrįstai reikėti įsipareigojimų efektyvumo stebėsenai.

struktūra, kuri buvo iki Koncentracijos, t.y. bus išvengta dominuojančios padėties sukūrimo ar sustiprinimo ar reikšmingo konkurencijos apribojimo.

(449) Paradis vertinimu, dėl Koncentracijos atsiranda tikimybė įmonėms (UAB „Kauno liftai“, UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“) bendradarbiauti dalyvaujant viešųjų pirkimų konkursuose ir derinti pasiūlymų kainas, taip iškreipiant sąžiningą konkurenciją tiek remonto ir priežiūros srityje, tiek kėlimo įrenginių modernizacijos, instaliacijos ar seno įrenginio pakeitimo nauju srityje. Esant mažesniai skaidrumui atitinkamuose klientų segmentuose (bendrijose, pastatų administratorių įmonėse) gali susidaryti situacijos, kur konkursai vykdomi fiktyviai.

(450) Vien tai, kad po Koncentracijos įmonės tampa susijusiomis, savaime nesudaro pagrindo teigti, jog dėl to būtų sukuriama ar sustiprinama dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamose rinkose. Susijusių įmonių dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose nėra draudžiamas ir savaime nelaikomas prieštaraujančiu Konkurencijos įstatymo reikalavimams. Praktikoje laikoma, kad susijusių įmonių dalyvavimas pirkime yra teisėtas, jeigu tarp jų nebuvo pasiūlymų derinimo ir perkančioji organizacija to nenustatė. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje²⁵⁴ taip pat nurodyta, kad tais atvejais, kai perkančioji organizacija turi duomenų apie tai, kad jos organizuojamo viešojo pirkimo procedūrose dalyvauja tiekėjai, kurie pagal Konkurencijos įstatymo nuostatas laikytini susijusiais tarpusavyje, perkančioji organizacija privalo kreiptis į tokius dalyvius, jų prašydama paaiškinti abipusio ryšio pobūdį (turinį), įskaitant informaciją apie tai, kaip šie subjektai užtikrina savo veiklos nepriklausomumą ir informacijos konfidencialumą (praktikos ar susitarimų dėl konfidencialios informacijos apsaugos), taip pat paprašyti nurodyti, kaip konkrečiu atveju buvo išlaikytas susijusių asmenų nepriklausomumas teikiant pasiūlymus. Be to, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalis numato, kad perkančioji organizacija pašalina tiekėją iš pirkimo procedūros, jeigu jis su kitais tiekėjais yra sudaręs susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime, ir perkančioji organizacija dėl to turi įtikinamų duomenų. Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta perkančiosios organizacijos pareiga užtikrinti, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų. Šio įstatymo priežiūrą atlieka Viešųjų pirkimų tarnyba.

(451) Nustatyti Įsipareigojimai užtikrina, kad perleidžiamo verslo pirkėjas turi turėti gebėjimų išlaikyti ir vystyti perleidžiamą verslą kaip gyvybingą ir konkurencingą verslą atitinkamoje rinkoje, suinteresuotumą išsaugoti ir efektyviai plėtoti perleidžiamą verslą ir aktyviai konkuruoti su koncentracijos dalyviais bei kitais konkurentais atitinkamose rinkose, taip pat tai, jog verslas gali būti perleidžiamas tik tokiam pirkėjui, dėl kurio nekyla *a priori* konkurencijos problemų. Taigi, perleidžiamą verslą įgijus tinkamam pirkėjui bus užtikrinta konkurencija atitinkamose rinkose, o viešuosiuose pirkimuose tiek pirkėjas, tiek ir kiti rinkos dalyviai turės galimybę konkuruoti su koncentracijos dalyviais.

(452) Paradis teigimu, dėl Koncentracijos didelė prekės ženklų koncentracija atsiranda vienoje įmonėje. Be to, susijungusios įmonės gali apriboti atsarginių dalių pardavimą konkurentams taip ribojant kitų įmonių galimybes aptarnauti būtent šių prekės ženklų lifthus.

(453) Konkurencijos tarybos nagrinėjimo metu nenustatyta, kad dėl prekės ženklų koncentracijos būtų reikšmingai apribota konkurencija nagrinėtose rinkose. Surinkta informacija taip pat neleido daryti išvados, kad konkurencija būtų reikšmingai apribota prekybos atsarginėmis dalimis veikloje. Atitinkamai daroma išvada, kad šiuo metu pateikti Įsipareigojimai yra pakankami Konkurencijos tarybos identifikuotoms Koncentracijos problemoms spręsti.

(454) Paradis nurodė, kad UAB „Kauno liftai“ būdingos itin agresyvios konkuravimo strategijos, kuri remiasi agresyvia kainų politika, itin nepalankiu vertinimu atvejų, kada kita įmonė perima jų prižiūrimus įrenginius ir pan. Paradis nuomone, įvykus įmonių susijungimui, UAB „Baltijos liftai“ gali perimti šias praktikas. Kadangi UAB „Kauno liftai“ būdinga agresyvi

²⁵⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis byloje Nr. e3K-3-317-469/2018

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

konkuravimo strategija, neatmetama tikimybė, kad bendrovė sieks kontroliuoti asmenis, kuriems bus perleisti minėtų įmonių sandoriai.

(455) Konkurencijos tarybos vertinimu, šie argumentai nėra susiję su Koncentracija ar Konkurencijos tarybos nustatytais Koncentracijos problemomis, todėl nepaneigia, jog Įsipareigojimai yra tinkami identifikuotoms problemoms spręsti. Bet kokių atveju, UAB „Kauno liftai“ konkuravimo strategija nėra nulemta nagrinėjamos Koncentracijos, todėl nėra pagrindo pildyti Įsipareigojimų, kurie yra skirti dėl Koncentracijos nustatytais problemoms atitinkamose rinkose spręsti.

(456) Įsipareigojimuose nurodyta, kad UAB „Baltijos liftai“, UAB „Šiaulių liftas“ sudarytus visus sandorius perleis vienam pirkėjui arba keliems pirkėjams išskaidant pagal regionus (4 pirkėjams perleidžiamos sutartys Kauno, Panevėžio, Utenos ir Vilniaus apskrityse). Paradis vertinimu, jeigu vienas pirkėjas, neturintis patirties (naujas subjektas rinkoje) įsigys visus perleidžiamus sandorius, tai šiuose regionuose jau veiklą vykdys trys įmonės, kurios dvi viena su kita susijusios, o trečia yra perėmusi dviejų susijusių įmonių sandorius. Bendrovės vertinimu, naujai į atitinkamą apskritį atėjęs dalyvis susidurs su šiomis įvairiomis veiklos kliūtimis: lokalsios avarinės tarnybos neturėjimo, nepakankamo kiekio prižiūrimų objektų, lokalaus atsarginių detalių sandėlio neturėjimo, kvalifikuotų specialistų trūkumo ir pan. Paradis vertinimu, dėl šių aplinkybių naujas pirkėjas prašys UAB „Kauno liftai“ pagalbos ir, kaip nurodyta Įsipareigojimuose, UAB „Kauno liftai“ suteiks avarinę tarnybą, dispečerinę, remonto paslaugas, t. y. toliau netiesiogiai teiks paslaugas pagal sudarytas sutartis.

(457) Paradis vertinimu, tai, kad Įsipareigojimuose nurodyta, kad UAB „Kauno liftai“ padės trečiajam asmeniui vykdyti perimtas sutartis, suteiks savo darbuotojus bei įrangą, teiks kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas (avarinę tarnybą, dispečerinę, remonto paslaugas), kas reiškia, kad turės galimybę sekti perleistų sandorių vykdymo eigą, dalyvauti šių sandorių vykdyme ir kt. Abejones dėl sąžiningos konkurencijos kelia ir tai, kad UAB „Kauno liftai“ Įsipareigojimuose nurodo, kad naujam pirkėjui gali suteikti darbuotojus, įrangą, t. y. padėti vykdyti veiklą.

(458) Įsipareigojimų 7 punkte numatyti reikalavimai pirkėjui, numatantys, kad pirkėjas turi turėti patirties teikiant kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugas Lietuvoje, taip pat patirties vykdant kėlimo įrenginių keitimą, finansinius išteklius, būtinas licencijas ir leidimus, gebėjimų išlaikyti ir vystyti perleidžiamą verslą kaip gyvybingą ir konkurencingą verslą atitinkamoje rinkoje, suinteresuotumą išsaugoti ir efektyviai plėtoti perleidžiamą verslą ir aktyviai konkuruoti su koncentracijos dalyviais bei kitais konkurentais atitinkamose rinkose. Be to, perleidžiamų sutarčių įgijimas neturi sukurti *prima facie* konkurencijos problemų ar kelti rizikos, kad Įsipareigojimai nebus įgyvendinti iki Įsipareigojimų įgyvendinimo termino. Taigi, Įsipareigojimai užtikrina, kad perleidžiamas verslas bus perleistas tik Konkurencijos tarybos patvirtintam pirkėjui, kuris turės patirties, gebėjimų ir interesų išlaikyti perleidžiamą verslą gyvybingą ir konkurencingą. Be to, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja bendradarbiauti su Pirkėju bei suteikti Pirkėjui tai, ko Pirkėjui reikės tinkamai vykdyti įsipareigojimus pagal perleidžiamas sutartis, tik esant Pirkėjo prašymui, t. y. tik tuo atveju, jei atitinkamas bendradarbiavimas būtinas siekiant užtikrinti Pirkėjo galimybes efektyviai konkuruoti rinkoje, jei pirkėjas to negalėtų daryti savarankiškai dėl pajėgumų trūkumo. Paslaugas UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja teikti įprastomis rinkos sąlygomis ir įprastomis rinkos kainomis, jei to reikės Pirkėjui, siekiant vystyti verslą ir konkuruoti atitinkamose rinkose. Tai leis užtikrinti sklandų verslo perėmimą bei konkurenciją atitinkamose rinkose. Bet kokių atveju toks bendradarbiavimas numatytas ribotą laiką tarpą (dvejus metus), kuris, Konkurencijos tarybos vertinimu, turėtų būti pakankamas užtikrinti Pirkėjo galimybę vėliau savarankiškai vykdyti veiklą bei konkuruoti atitinkamose rinkose. Pirkėjo atitikimas ir gebėjimas konkuruoti rinkoje bus vertinamas svarstant konkrečią pirkėjo kandidatūrą (ar kandidatūras).

(459) Atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinus Įsipareigojimus bus perleidžiama vieno iš Koncentracijoje dalyvaujančių subjektų atitinkamo verslo dalis, tokiu būdu bus panaikinamas dėl Koncentracijos atsirandantis persidengimas nagrinėtose atitinkamose rinkose arba probleminiuose jų

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

segmentuose. Konkurencijos taryba daro išvadą, jog tinkamai ir laiku įgyvendinus priimtus Įsipareigojimus bus pašalintos Konkurencijos tarybos nustatytos neigiamos Koncentracijos pasekmės atitinkamose rinkose, t. y. dėl Koncentracijos nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ir itin apribota konkurencija atitinkamose rinkose.

(460) Konkurencijos taryba konstatuoja, kad, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu, yra pagrindas leisti vykdyti Koncentraciją pagal Konkurencijos tarybos nustatytas Koncentracijos vykdymo sąlygas ir įsipareigojimus.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Leisti vykdyti koncentraciją uždarajai akcinei bendrovei Kauno liftai įsigijus 100 proc. UAB „Baltijos liftai“ ir uždarosios akcinės bendrovės „Šiaulių liftas“ akcijų, įpareigojant UAB „Kauno liftai“ ir su jais susijusius ūkio subjektus laikytis 2023 m. liepos 26 d. Konkurencijos tarybai pateiktų įsipareigojimų, kurie pridedami prie šio Konkurencijos tarybos Nutarimo ir laikomi neatsiejama leidimo vykdyti koncentraciją dalimi (Priedas Nr. 1).

Nutarimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

PRIDEDAMA:

Priedas Nr. 1. UAB „Kauno liftai“ 2023 m. liepos 26 d. Konkurencijos tarybai pateikti įsipareigojimai.

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai
Susijungimų priežiūros grupei
Jogailos g. 14, Vilnius
01116 Lietuva
El. p. spg@kt.gov.lt

2023-07-14

Siunčiama el. paštu

DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „KAUNO LIFTAI“ SIŪLOMŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ

- (1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – **Konkurencijos taryba**) nagrinėja 2022-10-26 gautą pranešimą apie koncentraciją uždarajai akcinei bendrovei „Kauno lifantai“ (toliau – **UAB „Kauno lifantai“**) įgijus 100 proc. UAB „Baltijos lifantai“ (toliau – **Baltijos lifantai**) ir uždarosios akcinės bendrovės „Šiaulių lifantai“ (toliau – **UAB „Šiaulių lifantai“**) akcijų (toliau – **Koncentracija**).
- (2) 2023-06-12 Konkurencijos tarybos Susijungimų priežiūros grupė (toliau – **Grupė**) pateikė UAB „Kauno lifantai“ Koncentracijos nagrinėjimo išvadas (toliau – **Išvados**) ir informavo UAB „Kauno lifantai“, kad siūlo Konkurencijos tarybai priimti sprendimą, numatytą Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – **Konkurencijos įstatymas**) 12 str. 1 d. 3 p., t. y. atsisakyti duoti leidimą vykdyti Koncentraciją.
- (3) Atsižvelgdama į Konkurencijos tarybos 2023-06-12 pateiktas išvadas, suprasdama, kad Konkurencijos taryba nusprendė nekeisti sprendimo dėl identifiikuotų probleminių rinkų ir vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 12 str. 1 d. 2 p. nuostatomis, UAB „Kauno lifantai“ Konkurencijos tarybai teikia:
  1. Įsipareigojimus, pašalinančius Išvadosse identifiikuotas problemas **kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo rinkose Vilniaus, Panevėžio, Utenos ir Kauno apskrityse**:
    - Siūloni įsipareigojimai yra tinkami identifiikuotoms koncentracijos problemoms kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo Vilniaus, Panevėžio, Utenos ir Kauno apskričių rinkose išspręsti, kadangi juos įgyvendinus būtų išvengta dominuojančios padėties sukūrimo ar sustiprinimo ar reikšmingo konkurencijos ribojimo, nes rinkos struktūra atitinkamose rinkose būtų tokia, kokia būtų neįgyvendinus Koncentracijos. Kaip suprantame, Išvadosse Grupė koncentracijos problemas sieja su i) UAB „Kauno lifantai“ rinkos dalies išaugimu Panevėžio, Utenos ir Kauno apskrityse, įgijus UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantai“ kontrolę; ii) Vilniaus apskrityje padidėjusia senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių bei ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų rinkos dalimi. Siekdama išspręsti šias identifiukuotas problemas UAB „Kauno lifantai“ įsipareigoja:
      - perleisti tretiesiems asmenims UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantai“ sutartis, kurias atitinkamose Panevėžio, Utenos ir Kauno apskrityse įgijo įvykdžiusi Koncentraciją. Toks įsipareigojimas garantuotų, kad UAB „Kauno lifantai“ padėtis atitinkamose rinkose dėl Koncentracijos nesikeistų;
      - perleisti tretiesiems asmenims UAB „Kauno lifantai“ turimų senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių bei ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūrą Vilniaus apskrityje. Tai leistų užtikrinti, kad UAB „Kauno lifantai“ padėtis atitinkamuose segmentuose Vilniaus apskrityje dėl Koncentracijos nesikeistų.
    - Konkrečiai, UAB „Kauno lifantai“ tretiesiems asmenims perleistų:
      - UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantai“ sutartis, kurias Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse UAB „Kauno lifantai“ įgijo įgyvendinę Koncentraciją, t.y. ir tas, kurias UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantai“ turėjo Koncentracijos įgyvendinimo dieną, ir tas, kurias UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantai“ įgijo po Koncentracijos įgyvendinimo dienos iki Konkurencijos tarybos nutarimo leisti vykdyti Koncentraciją su sąlygomis ir įpareigojimais priėmimo dienos. Jas perėmus trečiajam asmeniui būtų išlaikyta rinkos struktūra, kuri būtų nesant Koncentracijos. Jeigu dėl objektyvių priežasčių nurodytų UAB „Baltijos lifantai“ ir

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

UAB „Šiaulių liftas“ sutarčių perleisti būtų negalima, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų sutartis, t.y. tokias, kurios pagal kėlimo įrenginių skaičių, 2022 m. pajamas iš kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų teikimo bei sutarties galiojimo terminą būtų lygiavertės sutartims, kurių perleisti nebūtų galima. Objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Tačiau UAB „Kauno liftai“ neturėtų pareigos perleisti lygiavertėms sutartims, jei klientai savo iniciatyva ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės nutrauktų sutartį su UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ atitinkamose apskrityse, t.y. ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės išėjusių klientų sutarčių, išskyrus atvejus, jei klientai išėjo į UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusius ūkio subjektus;

- UAB „Kauno liftai“ prižiūrimų senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių ir ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūros sutartis Vilniaus apskrityje, kurias UAB „Kauno liftai“ turi Konkurencijos tarybos nutarimo leisti vykdyti Koncentraciją su sąlygomis ir įpareigojimais priėmimo dieną. Trečiajam asmeniui perėmus tokių įrenginių priežiūrą Konkurencijos tarybos identifikuotuose probleminiuose segmentuose būtų išlaikyta rinkos struktūra, kuri būtų nesant Koncentracijos. Jeigu dėl objektyvių priežasčių dalies UAB „Kauno liftas“ įrenginių priežiūros nebūtų galima perleisti, UAB „Kauno liftai“ perleistų pagal įrenginių skaičių, 2022 m. pajamas ir sutarties galiojimo terminą lygiavertes sutartis. Objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Tačiau UAB „Kauno liftai“ neturėtų pareigos perleisti lygiavertėms sutartims, jei iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino dienos sutartis savo iniciatyva ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės klientai nutrauktų. Įsipareigojimas užtikrintų, jog iš esmės trečiajam asmeniui bus perleista UAB „Kauno liftai“ turėta senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos bei ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos įrenginių priežiūros dalis ir dėl koncentracijos nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojantis padėtis ar itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje;
- Kadangi kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimas dvišalių sutarčių pagrindu nesiskiria nuo paslaugų teikimo pagal viešųjų pirkimų konkursus, lygiavertėms sutartims, atitinkančių kėlimo įrenginių kiekį, 2022 m. pajamas iš kėlimo įrenginių priežiūros bei sutarties galiojimo terminą, perleidimas neturėtų įtakos įsipareigojimų efektyvumui ar perleidžiamo verslo veiksmingumui ar konkurencingumui. Lygiavertėmis sutartimis nebūtų laikomos viešųjų pirkimų ir dvišalės sutartys, jeigu juose būtų esminių su atitinkamų paslaugų teikimu susijusių skirtumų;
- Sutarčių perleidimas trečiajam asmeniui užtikrins konkurenciją kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo rinkose Vilniaus, Panevėžio, Utenos ir Kauno apskrityse, kadangi:
  - Sutartys su pirkėjais yra pakankama prielaida pradėti teikti kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugas atitinkamoje apskrityje, kadangi, norint pradėti veiklą nėra didelių veiklos finansinių kaštų, masto ekonomijos, lokalumo prekės ženklui bei teisinio reguliavimo kliūčių;
  - Jeigu Perleidžiamą verslą įgytų atitinkamoje apskrityje analogiškas paslaugas jau teikiantis ūkio subjektas, jis nepatirtų jokių papildomų reikšmingų kaštų vykdydamas Perleidžiamą verslą;
  - Tačiau net ir Perleidžiamą verslą įgijus šiuo metu atitinkamose apskrityse neveikiančiam ūkio subjektui, pradėti teikti paslaugas jam nereikėtų patirti didelių laiko ar finansinių kaštų. Naujai į atitinkamą apskritį atėjęs dalyvis patirtų tik avarinės tarnybos įrengimo ir jos išlaikymo išlaidas, o įrengiant avarinę tarnybą būtų patiriami tik darbuotojo darbo užmokesčio, transporto bei įrankių įsigijimo kaštai. Be to, šios išlaidos nebūtinai turi būti patiriamos kiekvienoje iš apskričių – tie patys darbuotojai gali aptarnauti ir daugiau nei vienoje apskrityje esančius klientus. Patalpų nuomos kaštai steigiant avarinę tarnybą nebūtų privalomi, kadangi darbuotojas gali budėti iš namų ir vykti iki kėlimo įrenginio tik esant iškvietimui. Taigi, siekiant pradėti veiklą kitoje geografinėje teritorijoje užtenka turėti reikiamas technines žinias turintį darbuotoją, kuris dirbtų bent pusę etato bei užtikrinti

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Iš pateiktos informacijos galima daryti dvi išvadas: i) remonto pajamos nėra stabilios, dažniausiai tai yra vienkartinio pobūdžio pajamos; ii) remonto pajamų dydžiai kiekvienais metais varijuoja labai ženkliai. Todėl vertinti remonto pajamas nebūtų pagrįsta. Be to, net nebūtų aišku, kaip turėtų būti lyginama skirtingų klientų remonto suma, kadangi vienais metais to paties kliento generuojama remonto pajamų suma nuo kitų metų gali skirtis net 24 kartus. Besikeičiantis remonto paslaugų poreikis taip pat lemia, kad remonto pajamos nėra numatomos sutartyse. Šios priežastys suponuoja, kad būtų nepagrįsta ir neobjektyvu remtis kėlimo įrenginių kiekiu ir pajamomis iš kėlimo įrenginių *remonto* paslaugų teikimo apskaičiuojant perleidžiamų sutarčių apimtį. Atitinkamai, įsipareigojimuose nurodyta, kad bus perleistos sutartys atitinkančios kėlimo įrenginių kiekį ir pajamas tik iš kėlimo įrenginių *priežiūros* paslaugų teikimo.

- Prie šio lydraščio taip pat kaip priedai Nr. 2 ir 3 pridedami detalūs koncentracijos dalyvių įrenginių sąrašai kurių atžvilgiu iki Koncentracijos įgyvendinimo ir po jo iki šio momento priežiūros ir remonto paslaugas teikė UAB „Baltijos liftai“ (arba UAB „Šiaulių liftas“) Kauno, Panevėžio, Utenos apskrityse ir UAB „Kauno liftai“ teikė senesnių nei 25 m. bei ne savo instaliuotų įrenginių atžvilgiu Vilniaus apskrityje. Kartu sąrašuose nurodomi įrenginiai, kurių atžvilgiu paslaugos šiuo metu nebėra teikiamos, nurodant priežastį kodėl bei kas koncentracijos dalyvių žiniomis perėmė paslaugų teikimą (jei žinoma).

2. Įsipareigojimus, pašalinančius Išvadosse identifikuotas problemas **kėlimo įrenginių keitimo paslaugų teikimo Vilniaus apskrities rinkoje:**

- Siūlomi įsipareigojimai yra tinkami identifikuotoms koncentracijos problemoms kėlimo įrenginių keitimo paslaugų teikimo Vilniaus apskrityje rinkoje išspręsti. Išvadosse Grupė koncentracijos problemas sieja su UAB „Kauno liftai“ rinkos dalies išaugimu kėlimo įrenginių keitimo rinkoje Vilniaus apskrityje, įgijus UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ kontrolę. Todėl UAB „Kauno liftai“ įsipareigojimas perleisti tretiesiems asmenims keitimo sutartis, kurias turi UAB „Kauno liftai“ arba šioms sutartims lygiavertės sutartis bei, esant poreikiui, darbuotojus, kurie galėtų įvykdyti šias keitimo sutartis, garantuotų, kad dėl koncentracijos rinkos struktūra atitinkamose rinkose būtų tokia pat kaip nesant Koncentracijos. Tai leistų išvengti galimo dominuojančios padėties sukūrimo ar sustiprinimo ar esminio konkurencijos apribojimo kėlimo įrenginių keitimo Vilniaus apskrityje rinkoje;
- Konkrečiai, UAB „Kauno liftai“ tretiesiems asmenims perleistų sutartis ar joms pagal įrenginių skaičių ir vertę lygiavertės kėlimo įrenginių keitimo sutartis, kurias UAB „Kauno liftai“ turi Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo dieną. Jas perėmus trečiajam asmeniui būtų išlaikyta rinkos struktūra, kuri būtų nesant Koncentracijos. Kartu, esant poreikiui, būtų perleidžiami ir už kėlimo įrenginių keitimą atsakingi darbuotojai. T. y. asmenys faktiškai keičiantys įrenginius;
- Kėlimo įrenginių keitimo sutarčių perleidimas trečiajam asmeniui užtikrins konkurenciją kėlimo įrenginių keitimo paslaugų rinkoje Vilniaus apskrityje, kadangi:
  - Paslaugų keitimo sutartys yra pakankama prielaida pradėti teikti kėlimo įrenginių keitimo paslaugas atitinkamoje apskrityje, kadangi yra prisiimami ilgalaikiai įsipareigojimai keisti įrenginius, t.y. įsipareigojimai galioja, kol įrenginiai nėra pakeisti;
  - Jeigu Perleidžiamą verslą įgytų atitinkamoje apskrityje analogiškas paslaugas jau teikiantis ūkio subjektas, jis nepatirtų jokių papildomų reikšmingų kaštų vykdydamas Perleidžiamą verslą;
  - Tačiau net ir Perleidžiamą verslą įgijus šiuo metu Vilniaus apskrityje neveikiančiam ūkio subjektui, pradėti teikti paslaugas jam nereikėtų patirti didelių laiko ar finansinių kaštų. Esant poreikiui, UAB „Kauno liftai“ įsipareigotų perleisti atitinkamus darbuotojus vykdančius kėlimo įrenginių keitimą. Patalpų nuomos kaštai taip pat nėra būtini, kadangi darbuotojai gali vyksti keisti įrenginius iš namų. Sudaryti sutartis su atitinkamais tiekėjais toks ūkio subjektas galėtų pats, kadangi rinkoje nėra išimtinių susitarimų. Vis dėlto, esant poreikiui (t.y. Pirkėjui paprašius), UAB „Kauno liftai“ ir su jais susiję ūkio subjektai taip pat įsipareigoja perleisti liftui keisti reikalingas dalis (įskaitant patį liftą) už jų įsigijimo kainą ir medžiagas taip užtikrinant, kad Pirkėjas trumpuoju laikotarpiu galėtų efektyviai tęsti veiklą. Papildomai,

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

perėmus sutartis norint tęsti veiklą nėra didelių veiklos finansinių kaštų bei teisinio reguliavimo kliūčių;

- Trečiajam asmeniui įgijus UAB „Kauno lifantai“ perleidžiamas sutartis ir kėlimo įrenginių keitimo paslaugas Vilniaus apskrityje teikiant nepriklausomai nuo UAB „Kauno lifantai“, Išvadosse nurodytų atitinkamų rinkų struktūra išliktų nepakitusi, o Pirkėjas turėtų galimybes ir paskatas konkuruoti atitinkamose rinkose, siekiant maksimizuoti pelną. Taigi, konkurencinė situacija atitinkamose rinkose išliktų tokia pati kaip nesant Koncentracijos.
- (4) Jeigu įsipareigojimai nebūtų tinkami, UAB „Kauno lifantai“ yra pasiruošusi toliau bendradarbiauti su Konkurencijos taryba, kad pašalintų Konkurencijos tarybos įžvelgiamas problemas.
- (5) UAB „Kauno lifantai“ atkreipia dėmesį, kad nagrinėjamu atveju yra taikoma *ex post* koncentracijų nagrinėjimo procedūra. T. y. koncentracija neviršijo Konkurencijos įstatymo 8 str. numatytų pajamų kriterijų bei buvo įgyvendinta teisėtai. Tai reiškia, jog UAB „Kauno lifantai“ teisėtai įgijo UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantai“ kontrolę be Konkurencijos tarybos leidimo. Išvadosse siūlomas nustatyti įpareigojimas „*ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Konkurencijos tarybos nutarimo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau, atlikti veiksmus, kad būtų atkurta ankstesnė padėtis, arba pašalinti koncentracijos pasekmes*“ yra nesuderinamas su Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatomis, saugančiomis UAB „Kauno lifantai“ teisę į nuosavybę. Tarptautinių institucijų praktikoje taip pat pažymima, kad principai, precedentai, taisyklės, metodologijos ir gairės, reglamentuojantys *ex ante* koncentracijų priežiūros procedūrą negali būti ta pačia apimtimi arba be išlygų taikomi vykdant *ex post* koncentracijų priežiūrą, nes tai gali lemti neteisėtą ir nepagrįstą rezultatą bei pažeisti teisėtus koncentracijos dalyvių interesus²⁵⁵. Taigi, *ex post* koncentracijų kontrolės atveju įpareigojimas atkurti padėtį iki koncentracijos gali būti nesuderinamas su proporcingumo principu. Tokia pati nepagrįsta ir neproporcinga situacija gali susidaryti ir UAB „Kauno lifantai“ įsipareigojimų vertinimą atliekant pagal *ex ante* koncentracijų kontrolei taikomas taisykles. Atsižvelgiant į aplinkybes, jog UAB „Kauno lifantai“ Koncentraciją įgyvendino teisėtai, į tai, jog po Koncentracijos įgyvendinimo praėjo daugiau kaip dveji metai, taip pat į UAB „Kauno lifantai“ siekį ir pastangas išspręsti identifikuotas konkurencijos problemas, manome, jog Konkurencijos taryba turėtų priimti UAB „Kauno lifantai“ teikiamus įsipareigojimus.

PRIDEDAMA

Priedas Nr. 1 UAB „Kauno lifantai“ įsipareigojimai Konkurencijos tarybai;

Priedas Nr. 2 Detalus įrenginių sąrašas, kurių atžvilgiu priežiūros ir remonto paslaugas teikia UAB „Baltijos lifantai“ (arba UAB „Šiaulių lifantai“) Kauno, Panevėžio, Utenos apskrityse;

Priedas Nr. 3 Detalus senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių sąrašas ir ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių, kurių atžvilgiu priežiūros ir remonto paslaugas teikia UAB „Kauno lifantai“ Vilniaus apskrityje.

Pagarbiai

UAB „Kauno lifantai“ Generalinis direktorius Jonas Guzavičius

²⁵⁵ Europos Saugumo ir Ekonominio Bendradarbiavimo Organizacijos (OECD) dokumentas, interaktyvi nuoroda: <https://www.oecd.org/daf/competition/disentangling-consummated-mergers-experiences-and-challenges-2022.pdf>.

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „KAUNO LIFTAI“ ĮSIPAREIGOJIMAI

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymo 12 str. 1 d. 2 p., UAB „Kauno liftai“ prisiima šiuos įsipareigojimus prieš Konkurencijos tarybą. Įsipareigojimai teikiami tam, kad UAB „Kauno liftai“ įsigijus UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ akcijų ir įgijus vienvaldę pastarųjų bendrovių kontrolę nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo rinkose Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse ir kėlimo įrenginių keitimo paslaugų teikimo Vilniaus apskrityje rinkoje.

Įsipareigojimai įsigalioja Konkurencijos tarybai priėmus Nutarimą leisti vykdyti koncentraciją pagal Konkurencijos tarybos nustatytas sąlygas ir įsipareigojimus, kurie būtini užkirsti kelią galimos dominuojančios padėties sukūrimui ar sustiprinimui arba galimam esminiam konkurencijos ribojimui.

(A) SĄVOKOS

1. Įsipareigojimuose toliau nurodytos sąvokos turi šią reikšmę:

UAB „Baltijos liftai“	UAB „Baltijos liftai“, registracijos kodas 302496587, registracijos adresas Elektrinės g. 3, Vilnius
Interesų konfliktas	bet koks interesų konfliktas, dėl kurio Patikėtinis negalėtų objektyviai ir nepriklausomai vykdyti įsipareigojimuose numatytų pareigų, įskaitant situacijas kuomet vykdydamas įsipareigojimuose numatytas pareigas Patikėtinis privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie yra susiję ir su jo privačiais, profesiniais, komerciniais ar darbo interesais
Įsigaliojimo diena	Konkurencijos tarybos nutarimo, leidžiančio UAB „Kauno liftai“ įgyti 100 proc. UAB „Baltijos liftai“ ir uždarosios akcinės bendrovės „Šiaulių liftas“ akcijų pagal Konkurencijos tarybos nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus, įteikimo UAB „Kauno liftai“ diena
Įsipareigojimai	Šie įsipareigojimai
Įsipareigojimų terminas	įgyvendinimo Diena, kai UAB „Kauno liftai“ Perleidžiamą verslą pilnai perims Pirkėjas, bet ne ilgiau nei 7 (septyni) mėn. nuo įsigaliojimo dienos
Kauno apskritis	Geografinė teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos atsakingų institucijų nustatytas Kauno apskrities administracinio vieneto ribas
UAB „Kauno liftai“	Uždaroji akcinė bendrovė „Kauno liftai“, registracijos kodas 133724656, registracijos adresas Taikos pr. 110, Kaunas
Koncentracija	koncentracija UAB „Kauno liftai“ įgijus 100 proc. UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ akcijų ir įgijus vienvaldę pastarųjų bendrovių kontrolę
Koncentracijos įgyvendinimo diena	2021-05-17, kuomet buvo sudaryta akcijų pirkimo pardavimo sutartis tarp UAB „Kauno liftai“ ir Navitas Invest OÜ, pagal kurią UAB „Kauno liftai“ įgijo 100 proc. UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ akcijas ir įgijo vienvaldę pastarųjų bendrovių kontrolę
Konkurencijos taryba	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Nutarimas	Konkurencijos tarybos nutarimas leisti vykdyti Koncentraciją pagal Konkurencijos tarybos nustatytas sąlygas ir įpareigojimus
Panevėžio apskritis	Geografinė teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos atsakingų institucijų nustatytas Panevėžio apskrities administracinio vieneto ribas
Patikėtinis	vienas ar keli fiziniai ar juridiniai asmenys, kurį(-uos) paskyrė UAB „Kauno liftai“ bei patvirtino Konkurencijos taryba, ir kuris(-ie) turi įgaliojimus ir yra įpareigotas(-i) prižiūrėti, kaip UAB „Kauno liftai“ laikosi Nutarime ir šiuose įsipareigojimuose nustatytų sąlygų ir įpareigojimų
Perleidžiamas verslas	Vykdamas šiuos įsipareigojimus Pirkėjui perleidžiamos UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“ ir/ar UAB „Kauno liftas“ kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutartys ir UAB „Kauno liftai“ kėlimo įrenginių keitimo paslaugų sutartys, taip pat, Pirkėjui paprašius, atitinkamas turtas bei darbuotojai, kaip nurodyta įsipareigojimų 2 p. ir 3 p.
Pirkėjas	Įsipareigojimuose nustatytus reikalavimus atitinkantis ūkio subjektas/-ai, kurį/-uos patvirtino Konkurencijos taryba ir kuris/-ie įsigis Perleidžiamą verslą.
UAB „Šiaulių liftas“	Uždaroji akcinė bendrovė „Šiaulių liftas“, registracijos kodas 144707512, registracijos adresas Žemaitės g. 20, Šiauliai.
Utenos apskritis	Geografinė teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos atsakingų institucijų nustatytas Utenos apskrities administracinio vieneto ribas
Vilniaus apskritis	Geografinė teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos atsakingų institucijų nustatytas Vilniaus apskrities administracinio vieneto ribas

(B) ĮSIPAREIGOJIMAS PERLEISTI KĖLIMO ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS IR REMONTO PASLAUGŲ SUTARTIS VILNIAUS, PANEVĖŽIO, UTENOS IR KAUNO APSKRITYSE BEI KĖLIMO ĮRENGINIŲ KEITIMO SUTARTIS VILNIAUS APSKRITYJE

2. Siekdama užtikrinti, kad nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo rinkose Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse UAB „Kauno liftai“ iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino įsipareigoja perleisti Konkurencijos tarybos patvirtintam Pirkėjui verslą, kurį sudarys:
  - 2.1. UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutartys Kauno apskrityje. UAB „Kauno liftai“ Pirkėjui perleis UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ sutartis Kauno apskrityje, kurias UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ buvo sudarę Koncentracijos įgyvendinimo dieną bei sudarė po Koncentracijos įgyvendinimo dienos iki įsigaliojimo dienos (įrenginių sąrašas pateikiamas kaip Įsipareigojimų Priedas Nr. 1). Jeigu įsigaliojimo dieną UAB „Kauno liftai“ Kauno apskrityje bus sudariusi sutartis su tais pačiais klientais dėl tų pačių įrenginių, kurias Koncentracijos įgyvendinimo dieną buvo sudariusios UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“, šios sutartys taip pat bus perleidžiamos Pirkėjui. Jeigu įsigaliojimo dieną UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Kauno liftai“ turėtų kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutarčių UAB „Kauno liftai“ negalės perleisti dėl objektyvių priežasčių, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis Kauno apskrityje: (i) pagal kurias prižiūrimų įrenginių skaičius būtų ne mažesnis nei UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ prižiūrėjo įsigaliojimo dieną, (ii) kuriose numatyta kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų 2022 m. vertė būtų ne mažesnė nei UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ neperleidžiamų priežiūros paslaugų sutarčių; ir (iii) kurių galiojimo terminas yra ne trumpesnis nei neperleidžiamų UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ sutarčių. Siekiant aiškumo, sutarčių galiojimo terminas įsipareigojimų įgyvendinimo tikslais suprantamas kaip

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

terminas, likęs iki sutartyje numatyto sutarties termino pabaigos. Taip pat, siekiant aiškumo, objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Įsipareigojimas perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis netaikomas: (i) jeigu iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susiję ūkio subjektai nebeteiks kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų ūkio subjektams, su kuriais sudarytos sutartys vykdant įsipareigojimus turėtų būti perleistos; ir (ii) paslaugų teikimas buvo nutrauktas klientų iniciatyva ne dėl UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės;

2.2. UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutartys Panevėžio apskrityje. UAB „Kauno lifantai“ Pirkėjui perleis UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ sutartis Panevėžio apskrityje, kurias UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ buvo sudarę Koncentracijos įgyvendinimo dieną bei sudarę po Koncentracijos įgyvendinimo dienos iki įsigaliojimo dienos (įrenginių sąrašas pateikiamas kaip Įsipareigojimų Priedas Nr. 1). Jeigu įsigaliojimo dieną UAB „Kauno lifantai“ Panevėžio apskrityje bus sudariusi sutartis su tais pačiais klientais dėl tų pačių įrenginių, kurias Koncentracijos įgyvendinimo dieną buvo sudariusios UAB „Baltijos lifantai“ ir/ar UAB „Šiaulių lifantas“, šios sutartys taip pat bus perleidžiamos Pirkėjui. Jeigu Koncentracijos įgyvendinimo dieną UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Kauno lifantai“ turėtų kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutarčių UAB „Kauno lifantai“ negalės perleisti dėl objektyvių priežasčių UAB „Kauno lifantai“ įsipareigoja perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis Panevėžio apskrityje: (i) pagal kurias prižiūrimų įrenginių skaičius būtų ne mažesnis nei UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ prižiūrėjo įsigaliojimo dieną, (ii) kuriose numatyta kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų 2022 m. vertė būtų ne mažesnė nei UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ neperleidžiamų priežiūros paslaugų sutarčių vertė ir (iii) kurių galiojimo terminas yra ne trumpesnis nei neperleidžiamų UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ sutarčių. Siekiant aiškumo, sutarčių galiojimo terminas įsipareigojimų įgyvendinimo tikslais suprantamas kaip terminas, likęs iki sutartyje numatyto sutarties termino pabaigos. Taip pat, siekiant aiškumo, objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Įsipareigojimas perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis netaikomas: (i) jeigu iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susiję ūkio subjektai nebeteiks kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų ūkio subjektams, su kuriais sudarytos sutartys vykdant įsipareigojimus turėtų būti perleistos; ir (ii) paslaugų teikimas buvo nutrauktas buvo nutrauktas klientų iniciatyva ne dėl UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės;

2.3. UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutartys Utenos apskrityje. UAB „Kauno lifantai“ Pirkėjui perleis UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ sutartis, kurias UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ Utenos apskrityje buvo sudarę Koncentracijos įgyvendinimo dieną bei sudarę po Koncentracijos įgyvendinimo dienos iki įsigaliojimo dienos (įrenginių sąrašas pateikiamas kaip Įsipareigojimų Priedas Nr. 1). Jeigu įsigaliojimo dieną UAB „Kauno lifantas“ Utenos apskrityje bus sudariusi sutartis su tais pačiais klientais dėl tų pačių įrenginių, kurias Koncentracijos įgyvendinimo dieną buvo sudariusios UAB „Baltijos lifantai“ ir/ar UAB „Šiaulių lifantas“, šios sutartys taip pat bus perleidžiamos Pirkėjui. Jeigu Koncentracijos įgyvendinimo dieną UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Kauno lifantai“ turėtų kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutarčių UAB „Kauno lifantai“ negalės perleisti dėl objektyvių priežasčių UAB „Kauno lifantai“ įsipareigoja perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis Utenos apskrityje: (i) pagal kurias prižiūrimų įrenginių skaičius būtų ne mažesnis nei UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ prižiūrėjo įsigaliojimo dieną, (ii) kuriose numatyta kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų 2022 m. vertė būtų ne mažesnė nei UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ neperleidžiamų priežiūros paslaugų sutarčių vertė ir (iii) kurių galiojimo terminas yra ne trumpesnis nei neperleidžiamų UAB „Baltijos lifantai“ ir UAB „Šiaulių lifantas“ sutarčių. Siekiant aiškumo, sutarčių galiojimo terminas įsipareigojimų įgyvendinimo tikslais suprantamas kaip terminas, likęs iki sutartyje numatyto sutarties termino pabaigos. Taip pat, siekiant aiškumo, objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Įsipareigojimas perleisti lygiavertes kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis netaikomas: (i) jeigu iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino UAB „Kauno lifantai“ ar su ja susiję ūkio subjektai nebeteiks kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų ūkio subjektams, su kuriais sudarytos sutartys vykdant įsipareigojimus turėtų būti perleistos; ir (ii)

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

paslaugų teikimas buvo nutrauktas klientų iniciatyva ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės.

- 2.4. UAB „Kauno liftai“ prižiūrimų senesnių nei 25 m. LF-01 kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis Vilniaus apskrityje, kurias UAB „Kauno liftai“ turi įsigaliojimo dieną (įrenginių sąrašas pateikiamas kaip Priedas Nr. 1). Jeigu UAB „Kauno liftai“ negalės perduoti senesnių nei 25 m. LF-01 kėlimo įrenginių priežiūros dėl objektyvių priežasčių UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja Pirkėjui perleisti lygiavertes senesnių nei 25 m. LF-01 kėlimo prižiūrimų įrenginių priežiūros ir/ar remonto Vilniaus apskrityje sutartis: (i) pagal kurias perleidžiamų kėlimo įrenginių skaičius būtų ne mažesnis nei įsigaliojimo dieną UAB „Kauno liftai“ prižiūrimų senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių skaičius; (ii) numatyta kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų vertė būtų ne mažesnė nei UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ 2022 m. neperleidžiamų priežiūros paslaugų sutarčių vertė ir (iii) kurių galiojimo terminas yra ne trumpesnis nei neperleidžiamų UAB „Kauno liftai“ sutarčių. Siekiant aiškumo, sutarčių galiojimo terminas įsipareigojimų įgyvendinimo tikslais suprantamas kaip terminas, likęs iki sutartyje numatyto sutarties termino pabaigos. Taip pat, siekiant aiškumo, objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Įsipareigojimas perleisti lygiavertes senesnių nei 25 m. LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis, netaikomas: (i) jeigu iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino UAB „Kauno liftai“ nebeteiks atitinkamų kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų ūkio subjektams, su kuriais sudarytos sutartys vykdant įsipareigojimus turėtų būti perleistos; ir (ii) paslaugų teikimas buvo nutrauktas klientų iniciatyva ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės.
- 2.5. UAB „Kauno liftai“ prižiūrimų ne savo instaliuotų LF-01 kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis Vilniaus apskrityje, kurias UAB „Kauno liftai“ turi įsigaliojimo dieną (įrenginių sąrašas pateikiamas kaip Priedas Nr. 1). Jeigu UAB „Kauno liftai“ negalės perduoti ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūros dėl objektyvių priežasčių, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja Pirkėjui perleisti lygiavertes ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo prižiūrimų įrenginių priežiūros ir/ar remonto Vilniaus apskrityje sutartis: (i) pagal kurias perleidžiamų kėlimo įrenginių skaičius būtų ne mažesnis nei įsigaliojimo dieną UAB „Kauno liftai“ ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių skaičius; (ii) kuriose numatyta kėlimo įrenginių priežiūros paslaugų vertė būtų ne mažesnė nei UAB „Kauno liftas“ 2022 m. neperleidžiamų priežiūros paslaugų sutarčių vertė ir (iii) kurių galiojimo terminas yra ne trumpesnis nei neperleidžiamų UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ sutarčių. Siekiant aiškumo, sutarčių galiojimo terminas įsipareigojimų įgyvendinimo tikslais suprantamas kaip terminas, likęs iki sutartyje numatyto sutarties termino pabaigos. Taip pat, siekiant aiškumo, objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių subjektų valios. Įsipareigojimas perleisti lygiavertes ne savo instaliuotų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartis, netaikomas: (i) jeigu iki įsipareigojimų įgyvendinimo termino UAB „Kauno liftai“ nebeteiks atitinkamų kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų ūkio subjektams, su kuriais sudarytos sutartys vykdant įsipareigojimus turėtų būti perleistos; ir (ii) paslaugų teikimas buvo nutrauktas klientų iniciatyva ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės.
- 2.6. Esant Pirkėjo prašymui, UAB „Kauno liftai“ taip pat įsipareigoja:
  - 2.6.1. perleisti įsipareigojimų Priede Nr. 3 nurodytą skaičių įrangos ir įsipareigojimų Priede Nr. 4 nurodytus darbuotojus - elektromechanikus arba kitus darbuotojus, turinčius ne mažesnę nei 1 (vienerių) metų patirtį teikiant nagrinėjamas paslaugas, kompetentingus atlikti šių darbuotojų funkcijas;
  - 2.6.2. 2 (dvejus) metus bendradarbiauti su Pirkėju bei suteikti Pirkėjui tai, ko Pirkėjui reikės tinkamai vykdyti įsipareigojimus pagal perleidžiamas sutartis, įskaitant teikti priežiūros ir remonto paslaugas naudojantis UAB „Kauno liftai“ ir susijusių ūkio subjektų pajėgumais (t. y., Pirkėjui paprašius, UAB „Kauno liftai“ įprastomis rinkos sąlygomis už rinkos kainą, įsipareigotų teikti tinkamam priežiūros ir remonto paslaugų teikimui reikiamas paslaugas, įskaitant dispečerinės paslaugas, avarinės tarnybos, remonto paslaugas, atsargines dalis).
3. Siekdama užtikrinti, kad nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija kėlimo įrenginių keitimo paslaugų teikimo Vilniaus apskrities rinkoje, UAB „Kauno liftai“ iki įsipareigojimų

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

įgyvendinimo termino įsipareigoja perleisti Konkurencijos tarybos patvirtintam Pirkėjui verslą, kurį sudarys:

- 3.1. UAB „Kauno liftai“ LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių keitimo paslaugų sutartys Vilniaus apskrityje, kurias iki įsigaliojimo datos yra sudarę UAB „Kauno liftai“ (įrenginių sąrašas pateikiamas Įsipareigojimų Priede Nr. 2). Jeigu šių įrenginių UAB „Kauno liftai“ negalės perleisti dėl objektyvių priežasčių arba iki Įsipareigojimų įvykdymo termino šios sutartys bus įvykdytos, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja perleisti lygiavertes sutartis pagal įrenginių skaičių ir sutarčių vertę. Siekiant aiškumo, objektyviomis priežastimis laikytinos priežastys, kurios nepriklauso nuo UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių subjektų valios.;
- 3.2. Tuo atveju, jei perleidžiamoje sutartyje dėl Vilniaus apskrityje keičiamų LF-01 kategorijos kėlimo įrenginių būtų numatyta, kad atlikus kėlimo įrenginio keitimą, UAB „Kauno liftai“ pakeistiems įrenginiams teiks priežiūros ir/ar remonto paslaugas, sutartys dėl kėlimo įrenginio remonto ir/ar priežiūros taip pat bus perleidžiamos Pirkėjui.
- 3.3. Esant Pirkėjo prašymui, UAB „Kauno liftai“ taip pat įsipareigoja perleisti:
  - 3.3.1. Priede Nr. 4 nurodytus darbuotojus montuotojus arba kitus darbuotojus, kompetentingus atlikti šių darbuotojų funkcijas;
  - 3.3.2. Už įsigijimo kainą (pridedant transportavimo išlaidas, jei tokių patirs UAB „Kauno liftai“ ar su ja susiję ūkio subjektai) parduoti visas kėlimo įrenginiams įrengti reikalingas dalis (įskaitant pačius liftus);
  - 3.3.3. po vieną vienetą Priede Nr. 3 įvardintos įrangos, jeigu jos reikia teikiant kėlimo įrenginio keitimo paslaugas.
4. Siekiant išlaikyti Įsipareigojimų struktūrinį poveikį, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja tiesiogiai ir netiesiogiai neįgyti teisių ir pareigų pagal Įsipareigojimų 2 ir 3 p. numatytas sutartis bei nesudaryti naujų sutarčių dėl tų kėlimo įrenginių, dėl kurių priežiūros ir/arba remonto paslaugų teikimo sutartys buvo perleistos, neperimti perleistos Priede Nr. 3 nurodytos įrangos ir neįdarbinti Priede Nr. 4 nurodytų perleistų darbuotojų 5 (penkerius) metus nuo Įsipareigojimų įvykdymo termino, išskyrus atvejus, numatytus Įsipareigojimų 20-21 p. Šis Įsipareigojimas taip pat apima įsipareigojimą 5 (penkerius) metus tiesiogiai ir netiesiogiai neįgyti teisių ir pareigų pagal Įsipareigojimų 2.1 p. – 2.5 p., kai kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto sutartys buvo nutrauktos UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų iniciatyva iki Įsipareigojimų įgyvendinimo termino. Siekiant aiškumo šis įsipareigojimas neriboja UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų teisės konkuruoti ir sudaryti kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugų sutartis su klientais, kurie iki įsigaliojimo dienos atitinkamas sutartis su UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“ nutraukė savo iniciatyva ne dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės.
5. UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja nuo įsigaliojimo dienos iki Įsipareigojimų įgyvendinimo termino užtikrinti Perleidžiamo verslo vykdymą įprastomis sąlygomis, verslo gyvybingumą, konkurencingumą ir laikytis visų geros verslo praktikos principų, įskaitant: neatlikti jokių veiksmų, galinčių turėti neigiamą poveikį ar pakeisti verslo apimtį, vertę, sąžiningai bei vadovaujantis geriausiaisiais verslui interesais taikyti sutarčių pratęsimo, atnaujinimo sąlygas.
6. UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja 6 (šešerius) metus po Įsipareigojimų įgyvendinimo termino, Konkurencijos tarybai pareikalavus, teikti Konkurencijos tarybai visą informaciją, kurios gali pagrįstai reikėti įsipareigojimų efektyvumo stebėsenai.

(C) PIRKĖJAS

7. Tam, kad Konkurencijos taryba patvirtintų Pirkėją, Pirkėjas turi atitikti šiuos reikalavimus:
  - 7.1. Pirkėjas turi būti nepriklausomas nuo UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“ ar su jais susijusių įmonių;

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

- 7.2. Pirkėjas turi turėti patirties teikiant kėlimo įrenginių priežiūros ir/ar remonto paslaugas Lietuvoje, tačiau nebūtinai Vilniaus, Kauno, Panevėžio ar Utenos apskrityse, taip pat patirties vykdant kėlimo įrenginių keitimą, finansinius išteklius, būtinas licencijas ir leidimus, gebėjimų išlaikyti ir vystyti Perleidžiamą verslą kaip gyvybingą ir konkurencingą verslą atitinkamoje rinkoje, suinteresuotumą išsaugoti ir efektyviai plėtoti perleidžiamą verslą ir aktyviai konkuruoti su koncentracijos dalyviais bei kitais konkurentais atitinkamose rinkose;
- 7.3. Perleidžiamų sutarčių įgijimas neturi sukurti, remiantis Konkurencijos tarybos turima informacija, *prima facie* konkurencijos problemų ar kelti rizikos, kad Įsipareigojimai nebus įgyvendinti iki Įsipareigojimų įgyvendinimo termino.
8. UAB „Kauno liftai“ turi pateikti Konkurencijos tarybos tvirtinimui vieną potencialaus Pirkėjo kandidatūrą, jei Įsipareigojimų 2 p. ir 3 p. nurodytos sutartys yra perleidžiamos vienam Pirkėjui, arba ne daugiau kaip po vieną potencialaus Pirkėjo kandidatūrą atitinkamai Kauno, Panevėžio, Utenos ir Vilniaus apskrityse. Teikdama Pirkėjo kandidatūrą Konkurencijos tarybos patvirtinimui, UAB „Kauno liftai“ įsipareigoja pateikti Konkurencijos tarybai argumentuotą ir dokumentais pagrįstą Pirkėjo (-ų) kandidatūros (-ų) pasiūlymą, pagrindžiantį, kad Pirkėjas (-ai) atitinka Įsipareigojimų 7 p. numatytus reikalavimus bei Patikėtinio vertinimą dėl Pirkėjo ir Perleidžiamo verslo perleidimo sutarties atitikties Įsipareigojimuose numatytoms sąlygoms. Su Pirkėju(-ais) sudaromose UAB „Kauno liftai“ sutartyse turi būti numatyta jų galiojimo sąlyga, kad šioms sutartims bei Pirkėjui(-ams) turi pritari Konkurencijos taryba. Pirkėjo (-ų) kandidatūros dėl 2 p. ir 3 p. numatytų Įsipareigojimų Konkurencijos tarybai turi būti pateiktos ne vėliau kaip 2 (du) mėnesiai iki Įsipareigojimų įgyvendinimo termino.

(D) PATIKĖTINIS

9. Per 3 (tris) savaites nuo Įsigaliojimo dienos UAB „Kauno liftai“ pateiks bent dvi Patikėtinio kandidatūras Konkurencijos tarybos patvirtinimui. Kartu su teikiamomis Patikėtinio kandidatūromis UAB „Kauno liftai“ turi pateikti informaciją apie buvusius ir esamus verslo santykius tarp kandidato į Patikėtinį (įskaitant jo komandos narius) ir UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“ ar su jomis susijusiomis įmonėmis. Kartu su kandidatūromis turi būti pateikiama pakankamai informacijos įvertinti siūlomų kandidatų atitiktį reikalavimams bei tinkamumą Patikėtinio funkcijoms atlikti, taip pat turi būti pateikiamos išsamios Patikėtinio įgaliojimų/sutarties sąlygos.
10. Konkurencijos tarybai pritarus patikėtinio kandidatūrai, UAB „Kauno liftai“ ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas suderins su Patikėtinio Patikėtinio įgaliojimų/sutarties sąlygas ir pateiks Konkurencijos tarybai patvirtinti. Ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas po Konkurencijos tarybos Patikėtinio ir Patikėtinio įgaliojimų/sutarties sąlygų patvirtinimo UAB „Kauno liftai“ paskirs Patikėtinį ir sudarys su Patikėtinio sutartį. Sutartis su Patikėtinio privalo numatyti visas nuostatas, kurios yra reikalingos Patikėtinio tam, kad jis galėtų įgyvendinti šiuose Įsipareigojimuose numatytas užduotis.
11. Konkurencijos taryba turi teisę patvirtinti arba atmesti siūlomas Patikėtinio kandidatūras ir patvirtinti Patikėtinio įgaliojimus ir sutartį su Patikėtinio su bet kokiais pakeitimais, kurie, Konkurencijos tarybos požiūriu, yra reikalingi tam, kad Patikėtinis galėtų įgyvendinti jam keliamus uždavinius. Jeigu Konkurencijos taryba patvirtina tik vieną kandidatūrą, UAB „Kauno liftai“ turės paskirti tokį Patikėtinį, suteikdama Konkurencijos tarybos patvirtintus įgaliojimus. Jeigu Konkurencijos taryba patvirtins daugiau nei vieną kandidatūrą, UAB „Kauno liftai“ turės teisę pasirinkti iš visų Konkurencijos tarybos patvirtintų kandidatų. Jeigu Konkurencijos taryba atmes visas kandidatūras, UAB „Kauno liftai“ pateiks dvi naujas Patikėtinio kandidatūras per 14 (keturiolika) dienų nuo Konkurencijos tarybos sprendimo atmesti UAB „Kauno liftai“ pasiūlytas kandidatūras priėmimo, o Patikėtinio patvirtinimo procedūra bus kartojama iš naujo tiek kartų, kol bus paskirtas Patikėtinis.
12. Patikėtinis turi būti nepriklausomas nuo UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“ ar su jomis susijusių įmonių ir turėti reikiamą kvalifikaciją, kompetenciją ir patirtį bei išteklius (įskaitant žmogiškuosius) tam, kad galėtų įgyvendinti Patikėtinio priskirtus įgaliojimus ir funkcijas. Tiksliau, Patikėtinio yra keliami šie reikalavimai:
- 12.1. Patikėtinis turi turėti patirties dirbdamas su teisiniais sutarčių klausimais ir būti susipažinęs su esminiais konkurencijos teisės reikalavimais. Patikėtinio patirtis ir kvalifikacija turėtų leisti jam efektyviai vykdyti šių Įsipareigojimų priežiūrą, įvertinti su koncentracijos dalyvių veikla susijusias

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Įsipareigojimų pažeidimo rizikas, rengti bei įvertinti kitą Konkurencijos tarybai teikiamą informaciją, susijusią su Įsipareigojimų vykdymu, esant poreikiui, teikti rekomendacijas UAB „Kauno liftai“ dėl priemonių, kurių įgyvendinimas yra reikalingas Įsipareigojimų laikymosi užtikrinimui.

12.2. Patikėtinis ir jo pasitelkiami išoriniai ekspertai turi neturėti Interesų konflikto nuo UAB „Kauno liftai“ ir/ar UAB „Baltijos liftai“ ir/ar UAB „Šiaulių liftas“ ar su jomis susijusiomis įmonėmis ir vengti rizikos jį patekti.

12.3. Gavęs atskirą išankstinį Konkurencijos tarybos sutikimą, specialios patirties reikalaujančių užduočių atlikimui Patikėtinis gali pasitelkti išorinius ekspertus. Patikėtinio atlyginimo už suteiktas paslaugas sistema negali pažeisti Patikėtinio galimybės nepriklausomai ir efektyviai vykdyti jam suteiktą įgaliojimą.

13. Patikėtinis vykdo žemiau nurodytas pareigas:

13.1. Stebi, kaip UAB „Kauno liftai“ laikosi Įsipareigojimuose numatytų sąlygų, įskaitant, bet neapsiribojant:

13.1.1. atlieka UAB „Baltijos liftai“, UAB „Šiaulių liftas“ ir UAB „Kauno liftai“ sutarčių vertinimą, siekdamas nustatyti, ar Perleidžiamas verslas atitinka Įsipareigojimų 2 ir 3 p. nustatytus reikalavimus;

13.1.2. peržiūri ir vertina potencialaus Pirkėjo(-ų) kandidatūras, perleidimo proceso, įskaitant Perleidžiamo verslo atskyrimą, eigą ir su tuo susijusius procesus, įskaitant, ar potencialus Pirkėjas gavo pakankamai ir tinkamos informacijos apie Perleidžiamą verslą;

13.1.3. per 10 darbo dienų nuo visos pasiūlymų dėl Pirkėjo(-ų) kandidatūros(-ų) bei Perleidžiamo verslo perleidimo sutarčių ir vertinimui reikalingos informacijos gavimo teikia Konkurencijos tarybai argumentuotą nuomonę (tuo pačiu išsiunčiant nekonfidencialią versiją UAB „Kauno liftai“) dėl Pirkėjo(-ų) kandidatūros atitikties Pirkėjui(-ams) keliamiems reikalavimams ir dėl Perleidžiamo verslo perleidimo sąlygų atitikties Įsipareigojimų sąlygoms;

13.1.4. siūlo UAB „Kauno liftai“ priemones, kurios, Patikėtinio nuomone, yra reikalingos, norint užtikrinti Įsipareigojimuose numatytų sąlygų laikymąsi;

13.2. UAB „Kauno liftai“ iki Įsipareigojimų įgyvendinimo termino pabaigos pateikus informaciją, jog Įsipareigojimų 2 p. ir 3 p. numatytos sąlygos yra įgyvendintos, per 15 kalendorinių dienų nuo tokios informacijos gavimo parengia rašytinę ataskaitą argumentuotą nuomonę (tuo pačiu išsiunčiant jos nekonfidencialią versiją Įsipareigojimus pateikusiems subjektams) apie Įsipareigojimų įgyvendinimą Konkurencijos tarybai įvertinimui;

13.3. nedelsdamas praneša raštu Konkurencijos tarybai, jeigu Patikėtinis pagrįstai mano, kad UAB „Kauno liftai“ nesilaiko šiuose Įsipareigojimuose numatytų sąlygų, kartu pateikdamas pasiūlymus dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis siekiant ištaisyti susidariusią situaciją (kartu išsiųsdamas pranešimo kopiją UAB „Kauno liftai“);

13.4. įgyvendina kitas užduotis, kurios būtinos tinkamai Įsipareigojimų įgyvendinimo priežiūrai.

14. Patikėtinis prisiims visas nurodytas pareigas ir įsipareigojimus, kad būtų užtikrintas Įsipareigojimų laikymasis. Konkurencijos taryba gali tiek savo iniciatyva, tiek Patikėtinio ar UAB „Kauno liftai“ prašymu, duoti nurodymus arba instrukcijas Patikėtinui, siekiant, kad būtų užtikrintas Įsipareigojimų įgyvendinimas.

15. UAB „Kauno liftai“ teiks bei užtikrins, kad UAB „Baltijos liftai“ ir UAB „Šiaulių liftas“ teiktų Patikėtinui visokeriopą pagalbą, duomenis ir informaciją, kurios Patikėtinis gali pagrįstai paprašyti vykdydamas jam nustatytas pareigas. Patikėtinis turi teisę iš Pirkėjo(-ų) gauti visą informaciją, reikalingą vertinimui dėl Pirkėjo atitikties Įsipareigojimų 7 p. reikalavimams, taip pat, kaip UAB „Kauno liftai“ laikosi Įsipareigojimuose nustatytų sąlygų. Šio punkto įgyvendinimui UAB „Kauno liftai“ pateiks atitinkamo(-ų)

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Pirkėjo(-ų) įsipareigojimą teikti Patikėtiniai visą informaciją, reikalingą vertinimui, kad Pirkėjas atitinka Įsipareigojimų 7 p. reikalavimus, taip pat, kaip UAB „Kauno liftai“ laikosi Įsipareigojimuose nustatytų sąlygų ir įpareigojimų.

16. Jeigu Patikėtinis dėl bet kokių priežasčių, įskaitant tuos atvejus, kai Patikėtinis patenka į Interesų konfliktą, nustoja vykdyti Įsipareigojimuose nustatytas pareigas, gavusi išankstinį Konkurencijos tarybos pritarimą, UAB „Kauno liftai“ gali pakeisti Patikėtinį. Tokiu atveju yra taikoma šių Įsipareigojimų 9 – 11 p. numatyta Patikėtinio skyrimo procedūra. Pereinamuoju laikotarpiu Patikėtinio funkcijas atlieka anksčiau paskirtas Patikėtinis. Naujas Patikėtinis peržiūri Pereinamuoju laikotarpiu ankstesnio Patikėtinio priimtus sprendimus, taip pat įvertina, ar UAB „Kauno liftai“ Pereinamuoju laikotarpiu tinkamai laikėsi Įsipareigojimų.
17. Konkurencijos taryba gali kreiptis į UAB „Kauno liftai“ ar Patikėtinį dėl informacijos apie Įsipareigojimų vykdymą pateikimo. Konkurencijos tarybai pateikus tokį prašymą UAB „Kauno liftai“ ar Patikėtiniai, UAB „Kauno liftai“ ar Patikėtinis privalo pateikti turimą informaciją Konkurencijos tarybai ne vėliau kaip per 7 (septynias) darbo dienas.
18. UAB „Kauno liftai“ atleis Patikėtinį ir kiekvieną jo darbuotoją bei atstovą nuo atsakomybės už Patikėtinio tinkamai ir teisėtai vykdytų pareigų bei įgaliojimų pagal Įsipareigojimus įgyvendinimą, išskyrus tiek, kiek atsakomybė kyla iš Patikėtinio, įskaitant jo darbuotojus, atstovus ar konsultantus, įsipareigojimų nevykdymo, neatsargumo, aplaidumo ar nesąžiningumo.
19. Patikėtinis privalės laikytis jo profesijai taikomų etikos ir profesinių standartų. UAB „Kauno liftai“ sutinka, jog Patikėtinio kontaktai būtų skelbiami Konkurencijos tarybos interneto svetainėje.

(E) PERŽIŪROS SĄLYGA

20. Atsižvelgiant į UAB „Kauno liftai“ rašytinį prašymą dėl pagrįstų priežasčių Konkurencijos taryba gali:
  - 20.1. pailginti Įsipareigojimuose numatytą Įsipareigojimų įgyvendinimo terminą;
  - 20.2. atsisakyti vienos ar kelių Įsipareigojimų sąlygų, jas pakoreguoti sumažinant jų apimtį.
21. Siekdama pailginti Įsipareigojimuose numatytą Įsipareigojimų įgyvendinimo terminą, atsisakyti vienos ar kelių Įsipareigojimų sąlygų, jas pakoreguoti sumažinant jų apimtį, UAB „Kauno liftai“ turi pateikti Konkurencijos tarybai motyvuotą prašymą. UAB „Kauno liftai“ turi teisę kreiptis į Konkurencijos tarybą su prašymu dėl Įsipareigojimų įgyvendinimo termino pailginimo, atsisakymo vienos ar kelių Įsipareigojimų sąlygų ar Įsipareigojimų panaikinimo, be kita ko, jeigu pasikeičia nacionalinis ir/ar Europos Sąjungos reguliavimas ir/ar kitos priežiūros institucijos priima sprendimus ar atlieka veiksmus ir/ar iš esmės pasikeičia situacija kėlimo įrenginių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo rinkos Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Utenos apskrityse, kėlimo įrenginių keitimo paslaugų Vilniaus apskrities rinkoje bei šių Įsipareigojimų laikymasis tampa pertekliniu, siekiant išspręsti Nutarime Konkurencijos tarybos identifikuotas problemas. Teikdami prašymą, išskyrus, jei prašymas teikiamas po Įsipareigojimų įgyvendinimo termino pabaigos, UAB „Kauno liftai“ turi pateikti Patikėtinio nuomonę dėl UAB „Kauno liftai“ prašymo pagrįstumo. Jeigu aplinkybės, dėl kurių UAB „Kauno liftai“ negali įvykdyti Įsipareigojimų per Įsipareigojimų įgyvendinimo terminą, atsiranda dėl UAB „Kauno liftai“ ar su ja susijusių ūkio subjektų kaltės, šios aplinkybės negali būti laikomos pagrįsta priežastimi pratęsti Įsipareigojimų įgyvendinimo terminą pagal Įsipareigojimų 20.1 p.

(F) GALIOJIMAS

22. Įsipareigojimai įsigalioja įsigaliojimo dieną.
23. Įsipareigojimai galioja iki pilno jų įvykdymo.

PRIDEDAMA:

Priedas Nr. 1 Įrenginių, kurių priežiūra perleidžiama, sąrašas;

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Priedas Nr. 2 Kėlimo įrenginių keitimo sutarčių, kurios perleidžiamos, sąrašas;

Priedas Nr. 3 Priežiūros ir remonto paslaugoms įvykdyti skirtos įrangos, kuri esant poreikiui bus perleidžiama, sąrašas;

Priedas Nr. 4 Darbuotojų, kurie esant poreikiui bus perleidžiami, sąrašas.

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIEDAS NR. 1

ĮRENGINIŲ, KURIŲ PRIEŽIŪRA PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

I DALIS

ĮRENGINIŲ, KURIE PRIŽIŪRIMI KAUNO APSKRITYJE IR KURIŲ PRIEŽIŪRA BUS PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

Nr.	Ūkio subjektas	Įrenginio adresas	Miestas/rajonas	Įrenginio tipas
1	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainių raj.	Keltuvas
2	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainių raj.	Keltuvas
3	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainių raj.	Keltuvas
4	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainiai	Keltuvas
5	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainiai	Keltuvas
6	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Liftas
7	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Liftas
8	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Liftas
9	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Keltuvas
10	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Šiluva	Keltuvas
11	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Keltuvas
12	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Keltuvas
13	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
14	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienų raj.	Keltuvas
15	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
16	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
17	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
18	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainiai	Keltuvas
19	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
20	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Keltuvas
21	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
22	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kėdainiai	Keltuvas
23	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kauno raj.	Keltuvas
24	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Birštonas	Keltuvas
25	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kalvarija	Keltuvas
26	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
27	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
28	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Raseiniai	Keltuvas
29	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
30	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
31	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
32	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
33	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
34	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaunas	Keltuvas
35	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kauno raj.	Keltuvas
36	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienų raj.	Keltuvas
37	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
38	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
39	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Prienai	Keltuvas
40	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kaišiadorių raj.	Keltuvas
41	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Birštonas	Keltuvas

II DALIS

ĮRENGINIŲ, KURIE PRIŽIŪRIMI PANEVĖŽIO APSKRITYJE IR KURIŲ PRIEŽIŪRA BUS PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

Nr.	Ūkio subjektas	Įrenginio adresas	Miestas/rajonas	Įrenginio tipas
1	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalys	Keltuvas
2	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškis	Keltuvas
3	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
4	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
5	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
6	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškio raj.	Keltuvas
7	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalys	Keltuvas
8	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalio r.	Keltuvas
9	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
10	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžys	Keltuvas
11	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Biržų raj.	Keltuvas
12	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškio r.	Liftas
13	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškio r.	Keltuvas
14	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškio r.	Keltuvas
15	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškio r.	Keltuvas
16	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Rokiškio r.	Keltuvas
17	Tradicinė religinė bendruomenė ar bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžys	Keltuvas
18	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalys	Keltuvas
19	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžys	Keltuvas
20	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
21	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
22	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
23	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
24	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
25	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Keltuvas
26	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Biržai	Keltuvas
27	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalys	Keltuvas
28	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalio r.	Keltuvas
29	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalys	Keltuvas
30	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Pasvalys	Keltuvas
31	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Kupiškis	Liftas
32	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Mažasis krovininis liftas
33	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
34	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
35	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
36	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
37	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
38	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
39	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
40	Asociacija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžys	Keltuvas
41	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžys	Keltuvas
42	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Biržai	Keltuvas
43	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžys	Keltuvas
44	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas
45	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Panevėžio r.	Keltuvas

III DALIS

ĮRENGINIŲ, KURIE PRIŽIŪRIMI UTENOS APSKRITYJE IR KURIŲ PRIŽIŪRA BUS PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

Nr.	Ūkio subjektas	Įrenginio adresas	Miestas/rajonas	Įrenginio tipas
1	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Visaginas	Keltuvas
2	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

3	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Anykščiai	Keltuvas
4	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ignalina	Keltuvas
5	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ignalina	Liftas
6	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
7	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
8	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
9	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
10	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
11	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
12	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
13	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
14	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
15	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
16	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
17	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
18	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
19	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Utena	Keltuvas
20	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Anykščiai	Keltuvas

IV DALIS

SENESNIŲ NEI 25 M. LF-01 KATEGORIJOJE KĖLIMO ĮRENGINIŲ, KURIE PRIŽIŪRIMI VILNIAUS APSKRITYJE IR KURIŲ PRIEŽIŪRA BUS PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

Nr.	Ūkio subjektas	Įrenginio adresas	Miestas/rajonas	Įrenginio tipas
1	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
2	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
3	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
4	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
5	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
6	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
7	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
8	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
9	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
10	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
11	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
12	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
13	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
14	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
15	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
16	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
17	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
18	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

51	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
52	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
53	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
54	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
55	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
56	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
57	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
58	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
59	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
60	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
61	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
62	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
63	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
64	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
65	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
66	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
67	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
68	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
69	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
70	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
71	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
72	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
73	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
74	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
75	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
76	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
77	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
78	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
79	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
80	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
81	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
82	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

83	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
84	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
85	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
86	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
87	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
88	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
89	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
90	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
91	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
92	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
93	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
94	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
95	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
96	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
97	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
98	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
99	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
100	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
101	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
102	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
103	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
104	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
105	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
106	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
107	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
108	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
109	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
110	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
111	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
112	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
113	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
114	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

115	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
116	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
117	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
118	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ukmergė	Liftas
119	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
120	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
121	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
122	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
123	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
124	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
125	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
126	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Švenčionys	Liftas
127	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
128	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
129	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
130	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
131	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
132	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
133	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
134	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ukmergė	Liftas
135	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
136	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

V DALIS

NE SAVO INSTALIUOTŲ LF-01 KATEGORIJOS ĮRENGINIŲ, KURIE PRIŽIŪRIMI VILNIAUS APSKRITYJE IR KURIŲ PRIEŽIŪRA BUS PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

Nr.	Ūkio subjektas	Įrenginio adresas	Miestas/rajonas	Įrenginio tipas
1	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
2	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
3	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
4	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
5	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

6	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ukmergė	Liftas
7	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
8	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
9	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
10	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
11	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
12	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
13	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
14	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
15	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
16	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
17	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
18	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
19	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
20	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
21	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
22	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
23	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
24	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
25	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
26	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
27	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
28	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
29	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
30	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
31	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
32	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
33	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
34	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
35	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
36	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
37	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

38	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
39	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
40	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
41	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
42	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
43	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
44	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
45	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
46	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
47	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
48	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
49	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
50	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
51	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
52	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
53	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
54	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
55	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
56	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
57	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
58	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
59	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
60	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
61	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
62	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
63	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
64	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
65	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
66	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
67	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilniaus raj.	Liftas
68	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
69	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

70	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
71	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
72	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
73	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
74	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
75	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
76	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
77	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
78	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
79	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
80	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
81	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
82	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
83	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
84	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
85	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
86	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
87	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
88	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
89	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
90	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
91	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
92	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
93	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
94	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
95	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
96	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
97	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
98	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
99	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
100	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
101	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

102	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektrėnai	Liftas
103	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
104	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
105	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
106	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ukmergė	Liftas
107	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
108	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Ukmergė	Liftas
109	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
110	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
111	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
112	Biudžetinė įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
113	Privati įmonė	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas
114	Viešoji įstaiga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Vilnius	Liftas

ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIEDAS NR. 2

KĖLIMO ĮRENGINIŲ KEITIMO SUTARČIŲ, KURIOS PERLEIDŽIAMOS, SĄRAŠAS

Nr.	Ūkio subjektas	Adresas	Sutarties pasirašymo data	Įvykdymo terminas	Keičiamų įrenginių skaičius
1.	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
2.	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
3.	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	2
4.	Daugiabučių namų savininkų bendrija	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS

ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIEDAS NR. 3

KĖLIMO ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS IR REMONTO PASLAUGOMS ĮVYKDYTI SKIRTOS ĮRANGOS, KURI ESANT POREIKIUI BUS PERLEIDŽIAMA, SĄRAŠAS

Nr.	Įranga	Vienetai
1.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	2
2.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
3.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
4.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
5.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
6.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
7.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
8.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
9.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
10.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
11.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
12.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
13.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
14.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
15.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
16.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
17.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
18.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1
19.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	1

IŠRAŠAS BE KOMERCINĘ PASLAPTĮ SUDARANČIOS INFORMACIJOS**ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIEDAS NR. 4****DARBUOTOJŲ, KURIE ESANT POREIKIUI BUS PERLEIDŽIAMY, SĄRAŠAS**

Nr.	Vardas, pavardė	Pareigybė	Apskritis	Etatas
1.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektromechanikas	Vilnius	1 etatas
2.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektromechanikas	Vilnius	1 etatas
3.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektromechanikas	Vilnius	1 etatas
4.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektromechanikas	Vilnius	1 etatas
5.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Montuotojas	Vilnius	1 etatas
6.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	Elektromechanikas	Šiauliai	1 etatas